

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/20-09/58

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 16. listopada 2020.

Hs**NP*021-12/20-09/58*65-20-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavak 1. podstavak 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2019. godinu***, koje je Hrvatskom saboru u skladu s odredbom članka 21. Zakona o Financijskoj agenciji ("Narodne novine", broj 117/01, 60/04 i 42/05) dostavila Financijska agencija, aktom od 13. listopada 2020. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Nadzorni odbor

Klasa: 010-01/20-01/3
Ur. broj: 01-20-10
Zagreb, 13. listopada 2020.

Hs**NP*021-12/20-09/58*321-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
85 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	16-10-2020				
Klasifikacijska oznaka:	021-12/20-09/58		Org. jed.	65	
Uredbeni broj:	321-20-01	Pril.	2	Vrij.	5/10

HRVATSKI SABOR

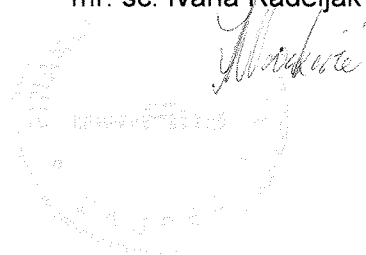
Trg svetog Marka 6
10000 ZAGREB

**PREDMET: Podnošenje Godišnjeg izvješća o poslovanju
Financijske agencije za 2019. godinu**

Sukladno članku 21. Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04 i 42/05), u privitku ovog dopisa podnosi se Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2019. godinu, koje je Nadzorni odbor Financijske agencije usvojio na svojoj 86. sjednici održanoj dana 9. listopada 2020.

S poštovanjem,

predsjednica Nadzornog odbora
mr. sc. Ivana Radeljak Novaković

Privitak: 1

Nadzorni odbor

Klasa: 010-01/20-01/3
Ur. broj: 01-20-3
Zagreb, 9. listopada 2020.

Na temelju članka 13. Zakona o Financijskoj agenciji ("Narodne novine", br: 117/01, 60/04 i 42/05) i članka 13. Statuta Financijske agencije - pročišćeni tekst (klasa: 010-00/09-03/2, ur. broj: 01-09-3, od 25. studenog 2009.), Nadzorni odbor Financijske agencije, na svojoj 86. sjednici održanoj 9. listopada 2020., donosi

ODLUKU

I.

Usvaja se Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2019. godinu.

Izvješće je sastavni dio ove Odluke.

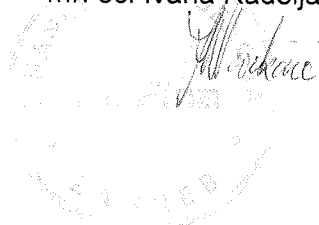
II.

Izvješće iz točke I. ove Odluke podnijet će se Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru na prihvaćanje, sukladno članku 21. Zakona o Financijskoj agenciji.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

predsjednica Nadzornog odbora
mr. sc. Ivana Radeljak Novaković

Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2019. godinu

U Zagrebu, lipanj 2020. godine

Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

besplatni telefon
0800 0080

info@fina.hr
www.fina.hr

2019.

SADRŽAJ

1.	Uvodna riječ predsjednika Uprave	2
2.	O nama	6
2.1.	Fina u zajednici	10
2.2.	Zakonodavni okvir	13
2.3.	Tijela agencije	14
2.4.	Organizacijska struktura	14
2.5.	Misija, vizija i organizacijske vrijednosti	16
3.	Izvješće posloводства	20
3.1.	Financijski i operativni pregled poslovanja	20
3.1.1.	Financijski rezultati poslovanja	20
3.1.2.	Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima	26
3.1.2.1.	Segment poslovanja za financijsku industriju	26
3.1.2.2.	Segment komercijalnih digitalnih rješenja	29
3.1.2.3.	Segment javnih servisa	35
3.1.2.4.	Segment servisa za državu	41
3.1.3.	Upravljanje rizicima	45
3.2.	Izvješće o održivosti poslovanja	47
	EKONOMSKA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI	63
	OKOLIŠNA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI	69
	DRUŠTVENA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI	72
	POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA	84
	POPIS KRATICA UNUTAR IZVJEŠĆA	85
	PRILOG 1. GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA	86

Uvodna riječ predsjednika Uprave

1. Uvodna riječ predsjednika Uprave

Poštovani,

Financijska agencija je 2019. godinu zaključila s jednim od povijesno najboljih financijskih rezultata i potpuno usmjerena na realizaciju strateških inicijativa kojima odlučno pridonosi digitalizaciji javnih usluga, ali i unaprjeđenju infrastrukturne podrške domaćem financijskom sustavu.

Uz uredno funkcioniranje velikog broja ranije etabliranih Fininih usluga, među konkretnim poslovnim ostvarenjima u izvještajnoj se godini ističu uspostava sustava START, početak operativnog rada sustava e-Račun, reinženjering Fininog proizvoda info.BIZ, uspostava Registra stvarnih vlasnika te provođenje jednostavnog postupka stečaja potrošača. Uz navedeno, Fina je tijekom izvještajne godine kontinuirano sudjelovala u savjetovanju oko nacрта novog Ovršnog zakona, kojim bi se redefinirala njena najznačajnija javna ovlast – provedba ovrhe na novčanim sredstvima.

Fina je krajem izvještajne godine operativno uspostavila START - informacijski sustav Vlade RH koji građanima omogućuje elektroničko pokretanje poslovanja za d.o.o., j.d.o.o. i obrt iz vlastitog doma, 24 sata dnevno, kroz jedan elektronički postupak i u roku od svega nekoliko radnih dana. Jedinstveni položaj Fine unutar sustava državne uprave omogućio nam je integraciju velikog broja institucija, njihovih sustava i službenih registara kako bi se korisniku omogućilo pokretanje poslovanja putem jedinstvene elektroničke forme, uz smanjene troškove i uz trenutnu informaciju o fazi rješavanja predmeta. Taj jedinstveni položaj i uspjeh ostvaren projektom START nadalje ćemo staviti u funkciju uspostave informacijske platforme koja će poduzetnicima omogućiti jednostavno i administrativno rasterećeno poslovanje.

Zakonom o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi Fina je definirana kao centralna platforma za razmjenu e-računa te kao centralni informacijski posrednik koji obavlja elektroničku razmjenu računa između izdavatelja e-računa i javnih naručitelja, na čiju su se platformu za razmjenu e-računa dužni povezati ostali informacijski posrednici. Navedenim zakonom

bilo je utvrđeno da javni naručitelji od 1. srpnja 2019. godine primaju isključivo elektroničke račune. Oko 85% obveznika javne nabave odabralo je Finu kao informacijskog posrednika te je kroz sustav uspješno prošlo više od 2 milijuna računa. Dodatan pozitivan efekt na poslovanje Fine očitovao se i kroz značajno povećanje broja korisnika Fininog servisa e-Račun za poslovne subjekte.

Sredinom izvještajne godine na tržište je plasiran unaprjeđeni proizvod info.BIZ koji pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Najveća je i najažurnija baza poslovnih informacija za više od 800.000 poslovnih subjekata iz više od 30 izvora, internih i eksternih. Omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu. Reinženjeringom ovog proizvoda iskazujemo namjeru snažnog iskoraka u područje podatkovnog poslovanja, koje je prepoznato kao novi strateški poslovni segment.

Tijekom godine je za Ministarstvo financija, Ured za sprječavanje pranja novca razvijen i implementiran Registar stvarnih vlasnika, središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova. Uvid u podatke iz Registra stvarnih vlasnika omogućen je bez naknade putem sustava e-Građani.

Početak izvještajne godine, stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, u hrvatski pravni sustav je uveden institut jednostavnog postupka stečaja potrošača. Svrha i cilj jednostavnog postupka stečaja potrošača je omogućiti dijelu insolventnih građana, koji su u tzv. dugotrajnoj blokadi za relativno male iznose, da u ubrzanom i pojednostavljenom postupku namire vjerovnike iz imovine koja je za to podobna i da se oslobode od preostalog duga. Jednostavni postupak stečaja potrošača ima intenciju postići mnoge pozitivne učinke za zajednicu, među kojima se posebno ističu sprječavanje

produbljanja dužničke krize i rasterećenje sustava od bezuspješnih i višestrukih ovršnih postupaka. U 2019. godini Fina je poslala 134.099 poziva građanima za provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača od čega 29.524 potrošača nisu iskazala suglasnost za provođenje postupka, dokle je 104.575 potrošača nastavilo s postupkom.

Tijekom gotovo čitave izvještajne godine trajalo je savjetovanje vezano uz izradu novog Ovršnog zakona kojim bi se, između ostalog, reguliralo i provođenje ovrhe na novčanim sredstvima, a koje je trenutno uređeno Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. Nacrtom navedenog zakona je prepoznata važna uloga Fina u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, posebno sa stajališta tehnološko-operativne podrške koju pruža Ministarstvu pravosuđa. Očekujemo da će se u narednom razdoblju uspješno okončati zakonodavni proces te da će se pristupiti reinženjeringu procesa prisilne naplate. Fina će i dalje pružati podršku u digitalizaciji ovršnih isprava i to kroz digitalizaciju procesa koji prethodi donošenju rješenja o ovrsi i drugih ovršnih isprava, a što će rezultirati daljnjim smanjenjem troškova provedbe ovrha u Republici Hrvatskoj.

Izvještajna godina za Finu je financijski bila vrlo uspješna. Ostvaren je prihod od 941 milijun kuna, što je povećanje od čak 16% u odnosu na prethodnu godinu, dok je neto dobit realizirana u iznosu od 80,1 milijun kuna, odnosno tri puta je veća u odnosu na prethodnu 2018. godinu. U strukturi prihoda, segment platno-prometnog poslovanja sudjeluje s 31%, segment poslovanja koji se odnosi na komercijalna digitalna rješenja s 10%, segment poslovanja koji obuhvaća usluge koje Fina obavlja temeljem javnih ovlasti 36%, segment poslova koje Fina obavlja za državu temeljem ugovornog odnosa sa 17%, dok ostali prihodi čine 6% ukupnih prihoda Fina u izvještajnoj godini. U troškovnoj strukturi, troškovi materijala i energije sudjeluju sa 4%, troškovi vanjskih usluga (koji obuhvaćaju bankarske naknade, usluge čuvanja imovine, usluge održavanja imovine te druge usluge) s 19%, troškovi osoblja s 51%, amortizacija i deprecijacija s 11%, dok ostali troškovi (koji obuhvaćaju vrijednosna usklađenja te troškove porezno nepriznatog poreza na dodanu vrijednost te druge troškove) sudjeluju s 15%.

Investicijska ulaganja provedena su u iznosu od 128,8 milijuna kuna, dominantno u informatičko-komunikacijsku

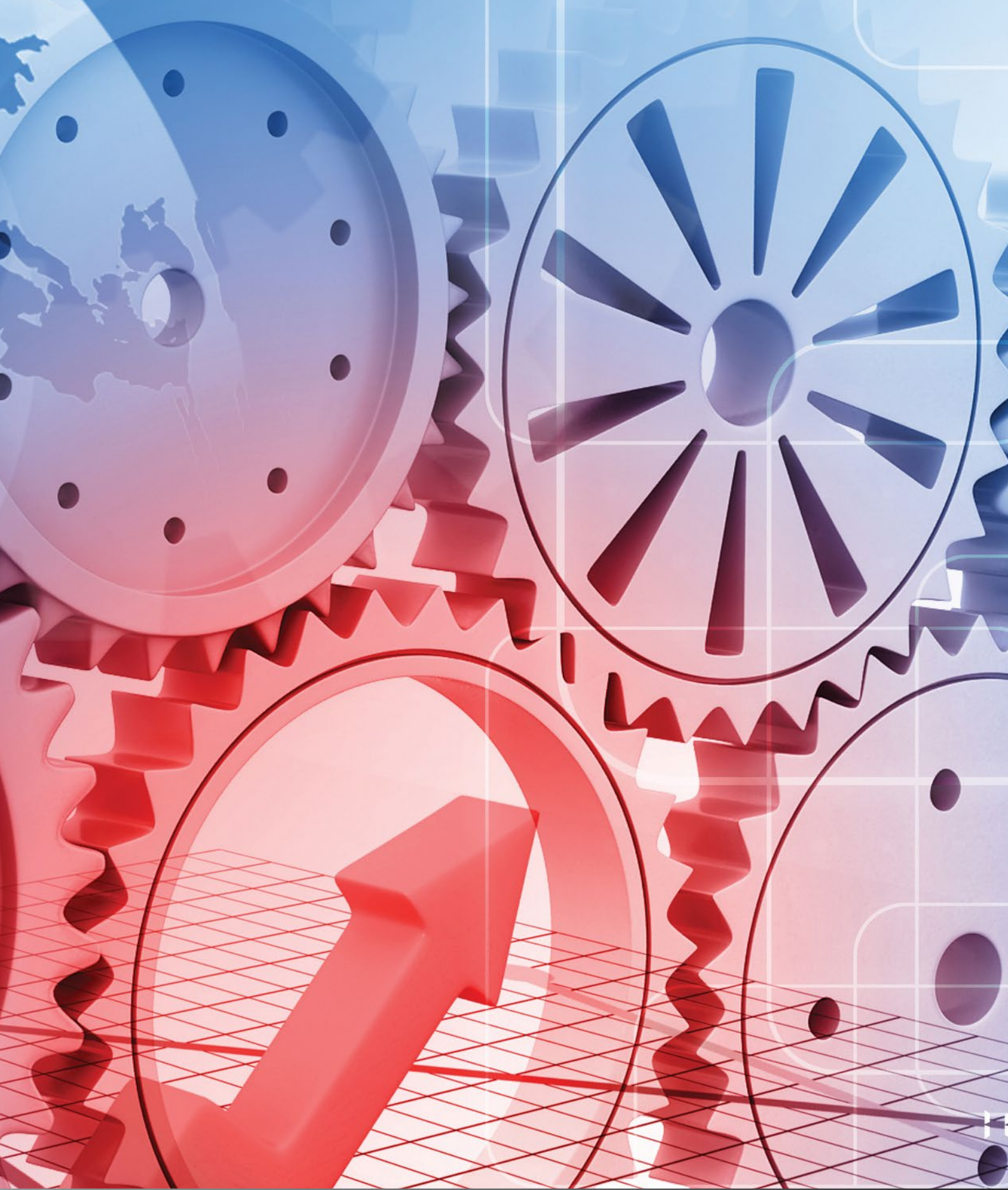
opremu i modernizaciju nekretnina u poslovnoj mreži te su u potpunosti financirana iz vlastitih sredstava.

Na kraju poslovne godine Fina broji ukupno 2.858 radnika, što čini povećanje od 3% u odnosu na prethodnu godinu, a u značajnom dijelu obuhvaća zapošljavanje u novim razvojnim IT centrima Fina u Čakovcu, Bjelovaru, Virovitici i Osijeku. U travnju izvještajne godine okončani su pregovori sa socijalnim partnerom te je potpisan novi kolektivni ugovor za radnike Financijske agencije s rokom trajanja od četiri godine.

U 2020. godini epidemija koronavirusa ima značajne negativne efekte na poslovanje Fina. Izazovi operativnog upravljanja, pad prihoda u dijelu portfelja koji nije digitaliziran, ukupna makroekonomska situacija te problemi s kojima se susreću naši ključni klijenti odrazit će se i na rezultate poslovanja u 2020. godini. Fina je u procesu izrade strateškog plana digitalne transformacije za period do 2025. godine kojim planira odgovoriti na potrebe ubrzane digitalizacije, odnosno izmijenjene preferencije korisnika naših usluga. Ipak, u tekućoj poslovnoj godini možemo najaviti nove značajne isporuke poput uvođenja nove platne sheme HRK SCTInst u nacionalni platni promet, okončanje projekta e-Pristojbe, uspostavu Registra revizora itd. Oslanjajući se na predani rad naših zaposlenika, vjerujemo da ćemo i nadalje opravdavati povjerenje svih naših dionika.

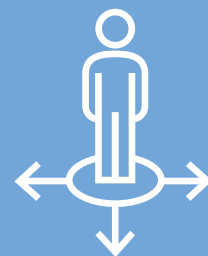

Predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

O nama

|||||Fina

2. O nama

Financijska agencija (Fina) je vodeća hrvatska tvrtka na području pružanja financijskih i elektroničkih usluga s bogatom tradicijom poslovanja. Nacionalna pokrivenost, informatički sustav prokušan na najzahtjevnijim poslovima od nacionalne važnosti te profesionalnost stručnih timova omogućuju pripremu i provedbu različitih projekata, od jednostavnih financijskih transakcija do najsofisticiranijih poslova u elektroničkom poslovanju.

U 2019. godini obilježili smo 60 godina svog poslovanja u kojima je Fina, prolazeći svoj tranzicijski put, **izrasla u relevantnog, tržišno orijentiranog partnera**. Danas je Fina prepoznata zbog kvalitete i pouzdanosti svog rada, dugogodišnjeg iskustva razvoja i primjene suvremenih tehnoloških rješenja.

Strateški resursi i kompetencije u funkciji su osiguranja kvalitete i izvrsnosti naših usluga te se temelje na znanju i stručnosti ljudskih potencijala – 2.858 radnika.

Poslovna mreža jedan je od važnih elemenata Fininog poslovnog modela te prati tehnološke, gospodarske i društvene promjene, ali i omogućava dostupnost (naših i partnerskih) proizvoda i usluga za građane i poslovne subjekte, od usluga plaćanja do niza naprednih digitalnih rješenja za potrebe suvremenog poslovanja.

Danas je skoro svaki poslovni subjekt korisnik nekog od Fininih poslovnih digitalnih certifikata.

U okruženju kontinuiranih promjena koje utječu na zamjenu tradicionalnih usluga novim te omogućavanju dostupnosti usluge kroz različite kanale, Fina danas ima obilježja pretežito tehnološke tvrtke. Pionir smo u pružanju digitalnih usluga povjerenja te nezaobilazan partner državi i javnom sektoru u provođenju niza ključnih složenih nacionalnih projekata digitalizacije države i gospodarstva.

Temeljna odrednica Finina poslovanja, kao i razvoja usluga i proizvoda jest - stvaranje dodane vrijednosti za sve naše klijente te kontinuiran rad na prepoznavanju potreba i unaprjeđenju odnosa s našim korisnicima. Uspješnost je potvrđena i rezultatima niza istraživanja u kojima je Fina izvrsno ocijenjena po percepciji korisnika i njihovom dojmu komunikacije s javnom upravom.

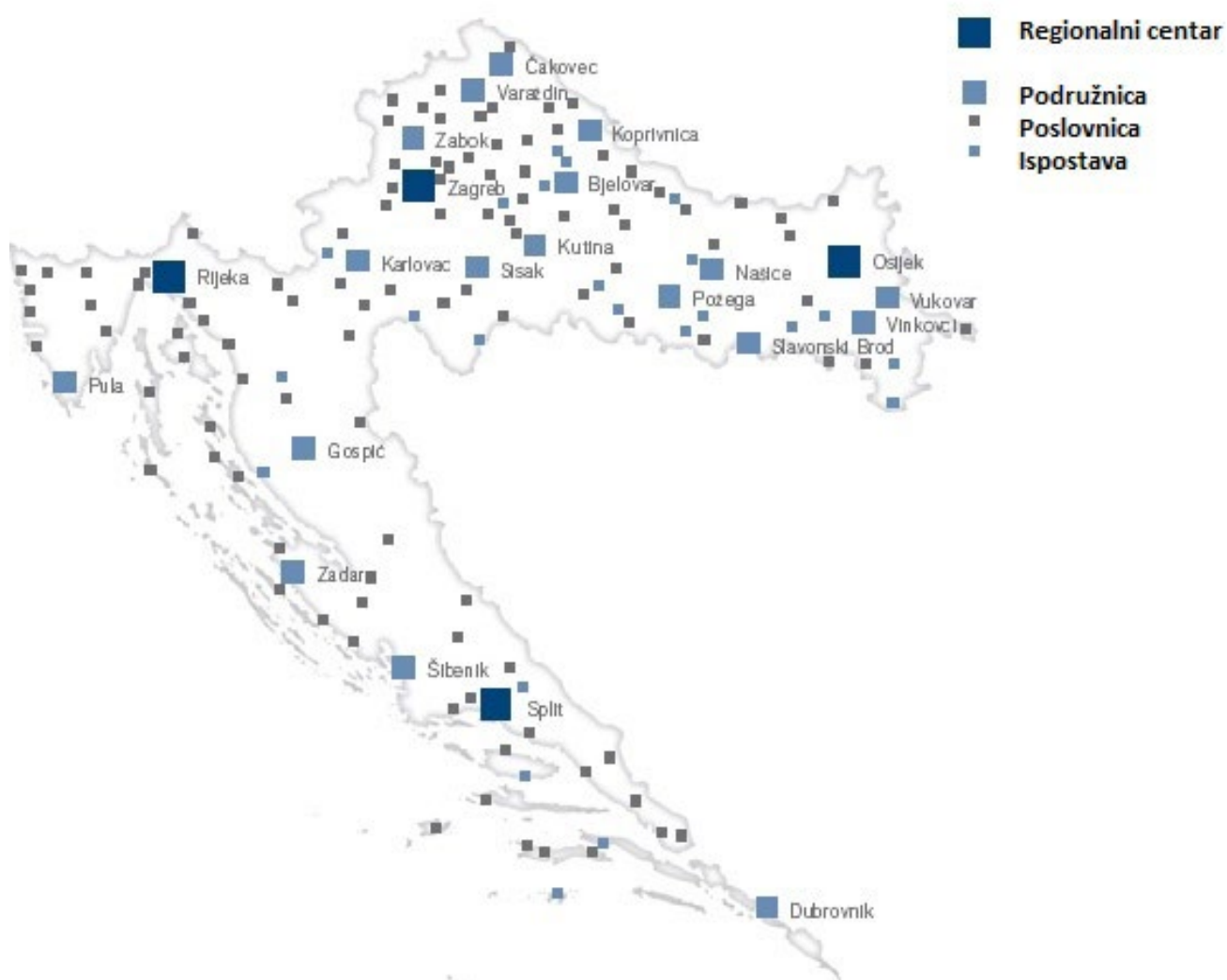
Naša nacionalna pokrivenost obuhvaća:

- četiri (4) regionalna centra,
- 18 podružnica,
- 144 poslovnica,
- 20 ispostava i
- 10 izdvojenih šaltera.

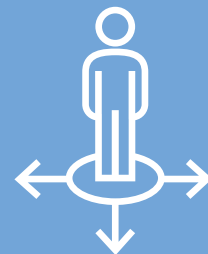
Regionalna rasprostranjenost sa 196 poslovnih jedinica omogućava nam intenzivnu i visoku razinu provođenja gospodarske aktivnosti u državi.

2019.

Prikaz 1: Poslovna mreža Fine

Sjedište Financijske agencije je na lokaciji Ulica grada Vukovara 70 u Zagrebu, Hrvatska.

Kao strateški fokusirana organizacija, Fina svoje poslovanje temelji na strateškim planovima te operativnim godišnjim planovima. Fokus područja Snaga, Rast i Agilnost predstavljaju tri temeljna razvojna stupa u strateškom razdoblju 2018. – 2020. godine kroz koja Fina provodi strateške aktivnosti i projekte u dvanaest strateških ciljeva, prateći realizaciju kroz mjere učinka prožete u cjelokupnu organizaciju.

SNAGA

obuhvaća aktivnosti u okviru našeg temeljnog poslovanja, osobito unaprjeđenja postojećih proizvoda i usluga, poboljšanja odnosa prema klijentima i digitalizacije poslovnih procesa, koristeći pritom nacionalnu pokrivenost, bogato iskustvo i razvijen ljudski kapital.

RAST

predstavlja mrežu aktivnosti razvoja potpuno novih proizvoda i usluga, iskorištavanja mogućnosti iz područja EU fondova, poticanja noverazvojne klime i proaktivnosti radnika.

AGILNOST

uključuje niz aktivnosti kojima ćemo pokazati spremnost na promjene i stalnu prilagodbu trendovima i izazovima u poslovanju. Biti primjer najbolje prakse, naša je vodilja.

Upravljaјуći Nacionalnim klirinškim sustavom, središnjim sustavom za obračun međubankovnih platnih transakcija, nezaobilazan smo partner bankarskoj zajednici i državi u poslovima platnog prometa.

Također, partner smo državi na području javnih financija u kojem smo proveli nekoliko ključnih i sveobuhvatnih projekata u području plaćanja te osiguranju infrastrukturne podrške financijskom sustavu. Tu je i niz drugih komercijalnih poslova za građane i za poslovne subjekte.

Uspostavom i upravljanjem nizom registara, prikupljanjem podataka iz raznih izvora, njihovom obradom i izradom kvalitetnih proizvoda, Fina se danas nameće i kao središnje mjesto pouzdanih informacija o poslovanju poslovnih subjekata i o ukupnim kretanjima u hrvatskome gospodarstvu.

Integracija digitalnih usluga u sve pore društva te intenzivirana digitalna transformacija poslovanja, motivira nas na kontinuirano i kvalitetno osnaživanje poslovanja i sustava kako bismo nastavili biti relevantan tržišni dionik i pružati kvalitetnu uslugu svojim korisnicima, u okruženju digitalne ekonomije.

Naš fokus usmjeren je stoga na inicijative koje će rješavati potrebe i nuditi odgovore na izazove s kojima se suočavaju naši korisnici. Imperativ je osiguranje bržeg i jednostavnijeg javnog servisa, unaprjeđenja rada javne uprave, kao i novih usluga za financijsku industriju, poslovne subjekte i građane, posebice u području platnih usluga. Postojeći pokrenuti projekti vođeni su ciljevima osiguranja izvrsnosti proizvoda i usluga, bržeg izlaska na tržište, pojednostavljenog, bržeg pristupa kroz digitalne kanale, personaliziranog odnosa s klijentima i unaprjeđenja korisničkog iskustva.

Svojim resursima, bogatim iskustvom, znanjima i referencama u širokom rasponu djelovanja, Fina se nameće kao prirodan integrator i platforma za različite vrste suradnji i partnerstva koje će rezultirati kreativnim i inovativnim rješenjima te stvaranjem mreže vrijednosti, i za komercijalne korisnike i za zajednicu.

Ostvareni uspjesi u brojkama pokazatelji su naše Snage, Rasta i Agilnosti te razumijevanja Finine uloge u hrvatskom gospodarstvu i društvu, a usklađeni s ukupnim kretanjima i smjernicama Europske komisije za poticanjem digitalne transformacije europskog društva i gospodarstva.

2019.

1,9
mlrd.kn

UKUPNA IMOVINA

128,7
mil.kn

INVESTICIJE

941,0
mil.kn

PRIHODI

196

BROJ LOKACIJA

2.858

BROJ RADNIKA

76%

UDJEL ŽENA U
UKUPNOM BROJU
RADNIKA

Fina

80,1
mil.kn

NETO DOBIT
IZVJEŠTAJNE GODINE

48,2
mil.kn

Uplaćeno neizravnih
poreza u Državni
proračun

6,9
mil.kn

Dio dobiti iz 2018.
godine uplaćen u
Državni proračun

57,4
mil.kn

OPĆE PRIČUVE

423,6
mil.kn

TROŠAK OSOBLJA

97,2
mil.kn

AMORTIZACIJA

22

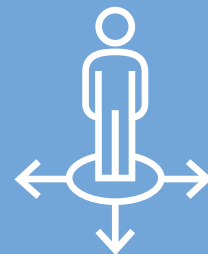
BROJ PREPOZNATIH
ZNAČAJNIH RIZIKA U
POSLOVANJU

1,0
milijun

OBRAĐENIH OSNOVA
ZA PLAĆANJE

29,7
mlrd.kn

OBRAĐENO GOTOVINE

2.1. Fina u zajednici

Kao društveno odgovorna tvrtka, Fina nastoji razumjeti potrebe okruženja u kojemu posluje te biti pouzdan partner brojnim lokalnim zajednicama jer je sa svojim poslovnim jedinicama prisutna u gotovo svakom većem mjestu diljem zemlje.

Uspješno poslovanje Fina temelji na odgovornosti prema zajednici, vrednovanju znanja i poticanju inovativnosti, zajedništvu naših zaposlenika te stalnom unaprjeđenju poslovnih rješenja i procesa u interakciji sa svim dionicima.

mFina

Mobilna aplikacija mFina omogućava brz i siguran pristup brojnim Fininim servisima i informacijama, 24 sata dnevno pri čemu korisnici mogu besplatno pristupiti sljedećim Fininim uslugama:

m-Info.BIZ (pruža set osnovnih informacija o poslovnim subjektima i njihovom poslovanju),

m-Plaćanje (poslovnim korisnicima omogućuje provjeru stanja transakcijskog računa, skeniranje naloga za plaćanje i njihovu pripremu za plaćanje),

m-Račun (pruža pregled svih obveznika javne nabave uz mogućnost pretrage po nazivu obveznika i uvid u informacije o pretincu pojedinog obveznika),

m-Validator ePotpisa/ePečata (omogućuje provjeru valjanosti kvalificiranog elektroničkog potpisa i/ili pečata i naprednog elektroničkog potpisa i/ili pečata uz podršku kvalificiranog certifikata),

m-Blokade (poslovnim subjektima omogućava brzi uvid u informacije iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje elektroničkim putem),

m-Očevidnik (pruža informaciju o predmetima prodaje (nekretnine i pokretnine) putem elektroničke javne dražbe) te

Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja (pruža informacije o sudskim i javnobilježničkim osiguranjima tražbina vjerovnika i podatke o upisanim opterećenjima, pravima ili zabranama na pokretninama i pravima).

START – sustav za elektroničko pokretanje poslovanja

Informacijski sustav Vlade RH - START, namijenjen elektroničkom pokretanju poslovanja za d.o.o., j.d.o.o. i

obrt. Sustav je operativno uspostavila Fina koja pruža i podršku korisnicima, a prednost sustava je uspostava jedne točke za komunikaciju i razmjenu podataka, prikupljanje podataka po načelu „samo jednom“ i njihova automatska razmjena između institucija i banaka te kontinuirana informiranost korisnika o statusu zahtjeva s ciljem znatnog smanjenja troškova i potrebnog vremena za pokretanje poslovanja.

Modernizacija poslovnih prostora i produženo radno vrijeme

U želji da optimiziramo našu postojeću dostupnost klijentima i omogućimo radnicima što bolje radne uvjete, a istovremeno osiguramo veću funkcionalnost i iskoristivost nekretnina u našem vlasništvu, početkom 2019. godine je započet projekt uređenja poslovnih prostora u više Fininih objekata, produženo je radno vrijeme velikog broja poslovnica (više od 80 poslovnica) pa se u trgovačkim centrima sada i subotom radi duže.

Sponzorstvima i donacijama se nastoji podržati vrijedne projekte i aktivnosti iz brojnih područja ljudskog djelovanja, poput obrazovanja i razvoja društva znanja, gospodarstva, kulture i zaštite baštine, sporta, zaštite zdravlja, ekologije i očuvanja okoliša, humanitarnog djelovanja i unaprjeđenja kvalitete života kao i razvoja društva u cjelini.

Pri izboru projekata koje će financijski podržati Fina daje prednost onima koji imaju koristi za širu društvenu zajednicu, koji zadovoljavaju potrebe većeg broja članova društva te koji su u skladu s Fininom poslovnom strategijom i organizacijskim vrijednostima.

U 2019. godini **Fina je sponzorirala brojna kulturna događanja**, poput Sinjske alke, Tjedna kajkavske kulture, Špancirfesta, Vinkovačkih jeseni.

U području gospodarstva podržala je brojne skupove i konferencije o elektroničkim računima i digitalnom poslovanju, a organizirani su i vlastiti susreti o relevantnim temama. Podržali smo brojne poduzetničke inicijative, startupove i dodjele nagrada poduzetnicima, a Finini su se predstavnici rado odazivali pozivima za sudjelovanje

2019.

u televizijskim i radijskim emisijama te relevantnim konferencijama.

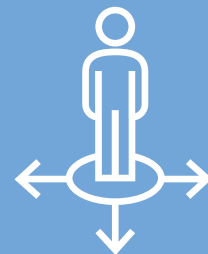
Fina je organizirala **15. sjednicu Vijeća sudionika NKS-a**, bila domaćin **FINA Innovation Meetupa** i radnog sastanka predstavnika **Europskog udruženja automatiziranih klirinških kuća (EACHA)** te sudjelovala na **konferenciji „Zagreb financijsko središte“** na kojem je osim sudjelovanja na panelu, predstavila i svoj servis info.BIZ.

Kao partner Ministarstva uprave sudjelovali smo u „Večernjakovom digitalnom autobusu“, projektu čiji je cilj bio demistifikacija korištenja digitalnih platformi i tehnologije u svakodnevnom životu i koji je građanima u četiri hrvatska grada (Čakovec, Šibenik, Zagreb i Požega) omogućio da u trenu postanu e-građani. Ministarstvo uprave je ovim putem populariziralo portal Moja uprava, sustav e-Građani, elektroničke usluge i vjerodajnice te poticalo građane na aktivno korištenje usluga e-Građani. Finini zaposlenici su izdavali vjerodajnice za sustav e-Građani i informirali građane o Fininim elektroničkim uslugama.

Fina je u lipnju ekskluzivno predstavila financijske rezultate poslovanja hrvatskih poduzetnika za 2018. godinu te najuspješnijima dodijelila nagrade **Zlatna bilanca**. Ova je nagrada jedanaestu godinu zaredom dodijeljena najuspješnijim poduzetnicima u pojedinoj djelatnosti, a kao i svake godine interes poslovne javnosti i medija bio je značajan.

O nama

U području obrazovanja, podržali smo projekte brojnih studentskih udruga i obrazovnih institucija, prvenstveno u domeni IT-a, koji je Finino primarno područje interesa kod zapošljavanja, s obzirom na to da je Fina jedan od četiri nositelja digitalizacije države. Tako smo, između ostaloga, bili sponzori projekata „IT Job Fair“, „Rotaraction - Ostani u Hrvatskoj“, „SplitTech 2019“, „Postani i TI, djevojka IT“ i „Soft Skills Academy“. Održali smo brojna predavanja studentima te sudjelovali na događanjima na fakultetima, koja su izvrsna prilika za kontakt s potencijalnim praktikantima i zaposlenicima.

Također, za školsku godinu 2019./2020. **dodijelili smo jedanaest stipendija studentima tehničkih fakulteta** pri čemu su studenti dobili priliku za obavljanje prakse, pisanje diplomskog rada i mogućnost zaposlenja u Fininom Sektoru informatike po završetku studija.

Krajem godine, Fina je donirala sredstva fakultetima i visokoškolskim ustanovama diljem Hrvatske (njih dvanaest) za projekte opremanja učionica i laboratorija, osuvremenjivanja opreme i stvaranje boljih uvjeta za rad i obrazovanje studenata. **Cilj Finine trajne suradnje s visokoškolskim ustanovama** je dvosmjerni transfer znanja i tehnologija te integracija studenata na tržište rada, kroz stipendije, studentske prakse i mogućnost zaposlenja.

S istim ciljem promicanja izvrsnosti i ulaganja u znanje, tijekom 2019. godine **otvorili smo još dva IT razvojna centra u Osijeku i Virovitici** (od ranije ovakvi centri postoje još u Splitu i Zaboku). Ovakvi moderni centri su prije svega **namijenjeni razvoju IT usluga, od razvoja i analize, preko dizajna i programiranja do testiranja**. Kod odabira lokacija ovih centara vodimo se potrebama lokalnih zajednica i pripadajućih učilišta za obrazovanjem i zapošljavanjem lokalnog stanovništva.

Osim novčanih sredstava, Fina je tijekom 2019. godine donirala **17 računala školama i vrtićima** za provođenje edukacijskih i obrazovnih projekata.

Tijekom 2019. godine posebnu smo pažnju **usmjerili prema ekologiji i okolišu te podržali inicijative čiji je cilj očuvanje prirode, zaštita ljudi i prirodnih dobara te podizanje razine znanja o okolišu i ekologiji**. Tako smo bili ponosni

sponzor „Boranke“, **najvećeg volonterskog pošumljavanja opožarenih područja ikad organiziranog u Hrvatskoj**, podržali smo i projekt „Eco Nautical Starter Box“ čiji je cilj **osvještavanje javnosti o važnosti očuvanja mora te akcije čišćenja plaža i podmorja** krčkog, pulskog i hvarskog akvatorija.

Uz podršku ekološkim akcijama drugih, krajem 2019. godine u Fini je pokrenuta inicijativa da vlastitim primjerom pokažemo kako brinemo o svom okolišu pa smo **odлучili postati prva velika „plastic free“ tvrtka u Hrvatskoj koja će u svojoj radnoj okolini izbaciti korištenje plastičnih predmeta za jednokratnu uporabu**.

Natjecanja „Leadership Talent Tournament“

Finin tim je osvojio 1. mjesto u natjecanju koje potiče intrakorporativno poduzetništvo, kulturu agilnog vođenja te najbolje kandidate potiče da dokažu svoje praktične vještine vezane uz poslovno upravljanje u vrijeme digitalne ekonomije.

46. sportski susreti radnika banaka i Fine u Republici Hrvatskoj

Športsko društvo Financijske agencije (Finašport) je omogućilo sudjelovanje na ovom susretu pri čemu su Finini radnici osvojili 16 medalja na Sportskim susretima (tri više nego godinu prije).

Poslovna utrka HT B2Run

Finin je tim sudjelovao u sportsko-poslovnom događaju u čijem fokusu nije samo sport već prvenstveno zabava, druženje, team building i drugi aspekti važni za poslovne uspjehe.

2.2. Zakonodavni okvir

Financijska agencija osnovana je 1. siječnja 2002. godine temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji kao pravni slijednik Zavoda za platni promet (ZAP) odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske (SDK) čije se ustrojstvo i način rada uređuje istim Zakonom. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska.

Agencija ima Statut, kojim se sukladno ovom Zakonu pobliže utvrđuje ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela te uređuju druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije.

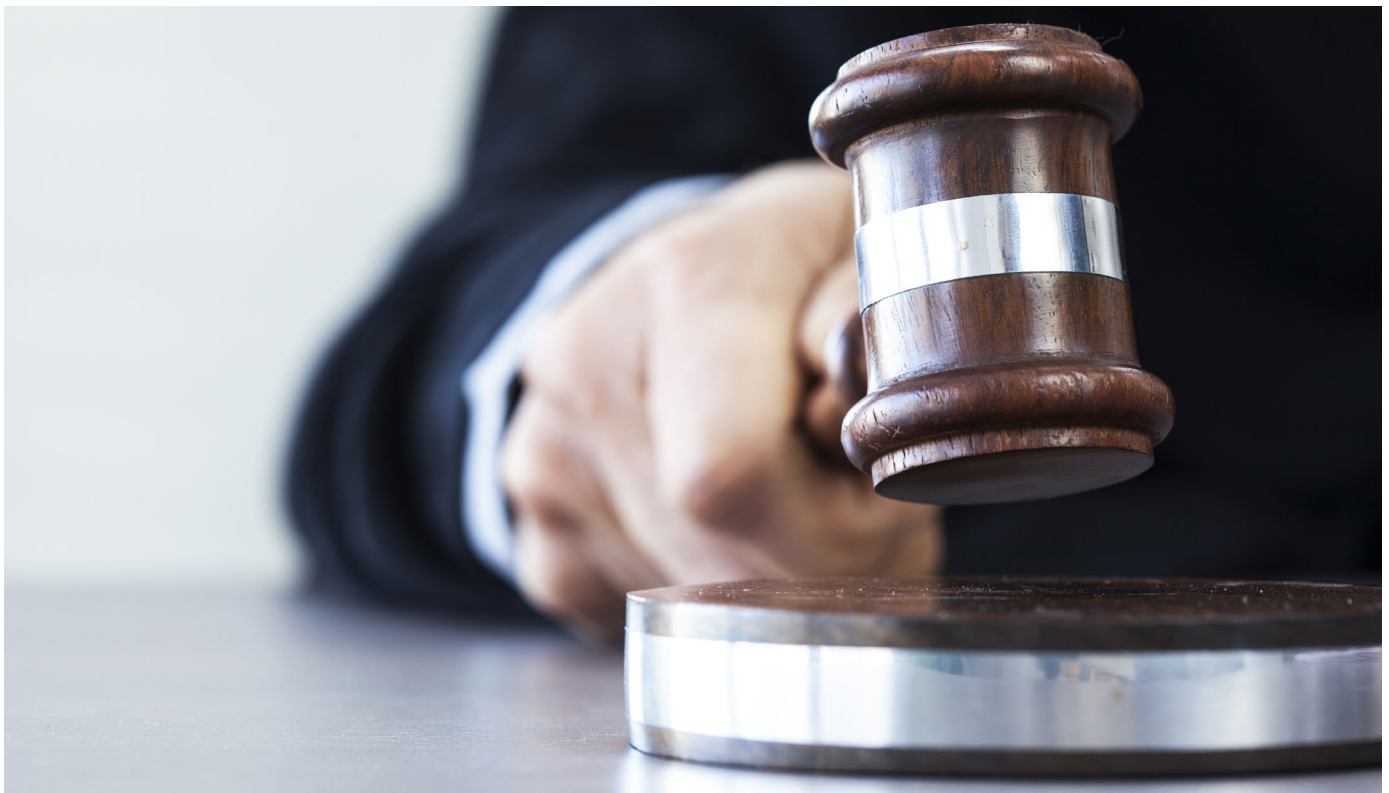
Sukladno članku 29. Statuta Financijske agencije, Agencija poslovne knjige vodi po načelima profitnog knjigovodstva.

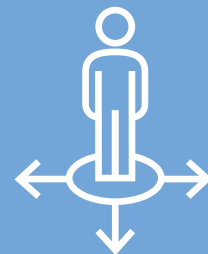
Agencija je obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu, a Međunarodni standard financijskog izvještavanja se primjenjuju od 1. siječnja 2019. godine.

Financijska agencija je obvezna od 2019. izrađivati i revidirati konsolidirane godišnje financijske izvještaje Fina i njezinih ovisnih društava sukladno izmjenama Odluke o izboru i primjeni računovodstvenih politika.

Financijska agencija na dan 31. prosinca 2019. godine ima 100% udjel u trgovačkom društvu Fina gotovinski servisi d.o.o. te većinski udjel [56,62%] u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu.

Osnovnu djelatnost društva čine ostale financijske uslužne djelatnosti, a detaljan opis djelatnosti čini sastavni dio Priloga 1. ovog izvješća.

2.3. Tijela agencije

Tijela Financijske agencije čine Nadzorni odbor i Uprava.

~ NADZORNI ODBOR ~

Ivana Radeljak Novaković, predsjednica Nadzornog odbora
Milan Kovač, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora
Davor Kalinić, član Nadzornog odbora
Davor Mikulić, član Nadzornog odbora
Dragica Vranješ, članica Nadzornog odbora

~ UPRAVA ~

Dražen Čović, predsjednik Uprave

2.4. Organizacijska struktura

~ DIREKTORI SEKTORA ~

Sektor usluga za financijsku industriju ~ **Marijana Gašpert**
Sektor komercijalnih digitalnih rješenja ~ **Andreja Kajtaz**
Sektor javnih servisa ~ **Dragutin Kovačić**
Sektor servisa za državu ~ **Iva Sabljak**
Sektor upravljanja ljudskim potencijalima, pravnim i općim poslovima ~ **Karlo Seleši**
Sektor financijskog i strateškog upravljanja ~ **Zlatko Žuro**
Sektor informatike ~ **Ivan Vučetić**
Sektor poslovne mreže ~ **Tomislav Čizmarević**

~ DIREKTORI REGIONALNIH CENTARA ~

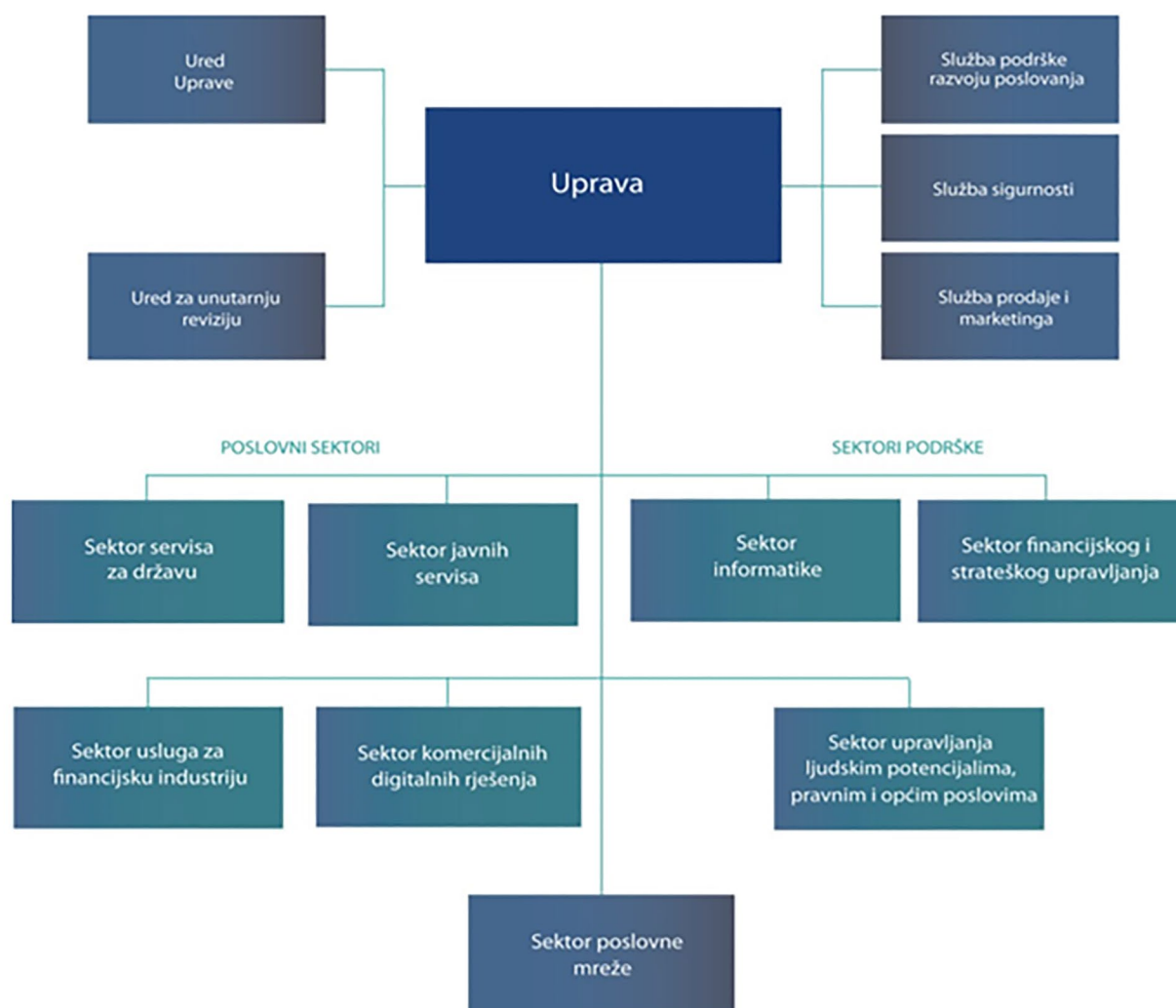
Regionalni centar Zagreb ~ **Nevenka Brkić**
Regionalni centar Osijek ~ **Boris Lauc**
Regionalni centar Rijeka ~ **Nevio Prtenjača**
Regionalni centar Split ~ **Hrvoje Budimir**

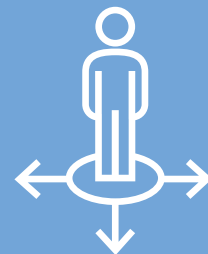
~ VODITELJI UREDA I SLUŽBI PRI UPRAVI ~

Ured Uprave ~ **Vinka Ilak**, **Davor Kirn** i **Gordana Soldo** ~ savjetnici Uprave
Ured za unutarnju reviziju ~ **Mirjana Car**
Služba prodaje i marketinga ~ **Jasmina Dulić** do 14.11.2019.
Služba sigurnosti ~ **Ivica Sivrić**
Služba podrške razvoju poslovanja ~ **Agneza Margetić**

2019.

Prikaz 2: Organizacijska struktura Fina

2.5. Misija, vizija i organizacijske vrijednosti

Vrednujući sve postignuto, razumijevajući prilike i izazove te cijeneći svoja znanja, resurse i kompetencije na kojima sve počiva, Fina u okviru trogodišnjeg razdoblja 2018. - 2020., kroz Strateški razvojni plan, ostvaruje svoju viziju, misiju te živi svoje organizacijske vrijednosti.

FININA VIZIJA

„Biti nezaobilazan partner javnom sektoru i gospodarstvu u poslovanju i stvaranju naprednijeg društva.“

FININA MISIJA

„Fina je jedinstveno mjesto susreta tradicionalnog i digitalnog svijeta kojem vjerujete.“

kompetencije operativne izvrsnosti i poduzetničke kompetencije za usluge novog digitalnog doba.

Profesionalnost

Kako bi se uspjele ostvariti ambiciozne strateške smjernice, u temeljima organizacijskog kapitala Fine je profesionalnost. Svaki posao će se odvijati transparentno, po načelima društveno odgovornog poslovanja, po najvišim standardima struke, primjenom najboljih praksi i u definiranim rokovima. Cjelokupna organizacija njegovat će poštovanje prema eksternoj i internoj okolini Fine. Prema Vlasniku, klijentima, partnerima i javnosti će se odnositi odgovorno, pouzdano, stručno i s uvažavanjem. Učinkovita interna komunikacija, međusobna suradnja i zajedništvo radnika temeljni su uvjeti za stvaranje nove vrijednosti. Svatko od nas svojim ponašanjem i svojim djelovanjem predstavlja Finu kao instituciju.

ORGANIZACIJSKE VRIJEDNOSTI

Posvećenost klijentu

Svaki klijent je bitan i zaslužuje profesionalan odnos i ophođenje s poštovanjem i pozornošću. Svaki radnik Fine je tu za klijenta, bez iznimke, nudeći pravovremenu i točnu informaciju te najvišu kvalitetu usluge Fina će kontinuirano raditi na unaprjeđenju svojeg portfelja proizvoda i usluga kako bi odgovorila strogim zahtjevima tržišta, a istovremeno će, u suradnji sa svojim klijentima, razvijati inovativne proizvode i usluge koji će savršeno odgovarati klijentovim potrebama i željama.

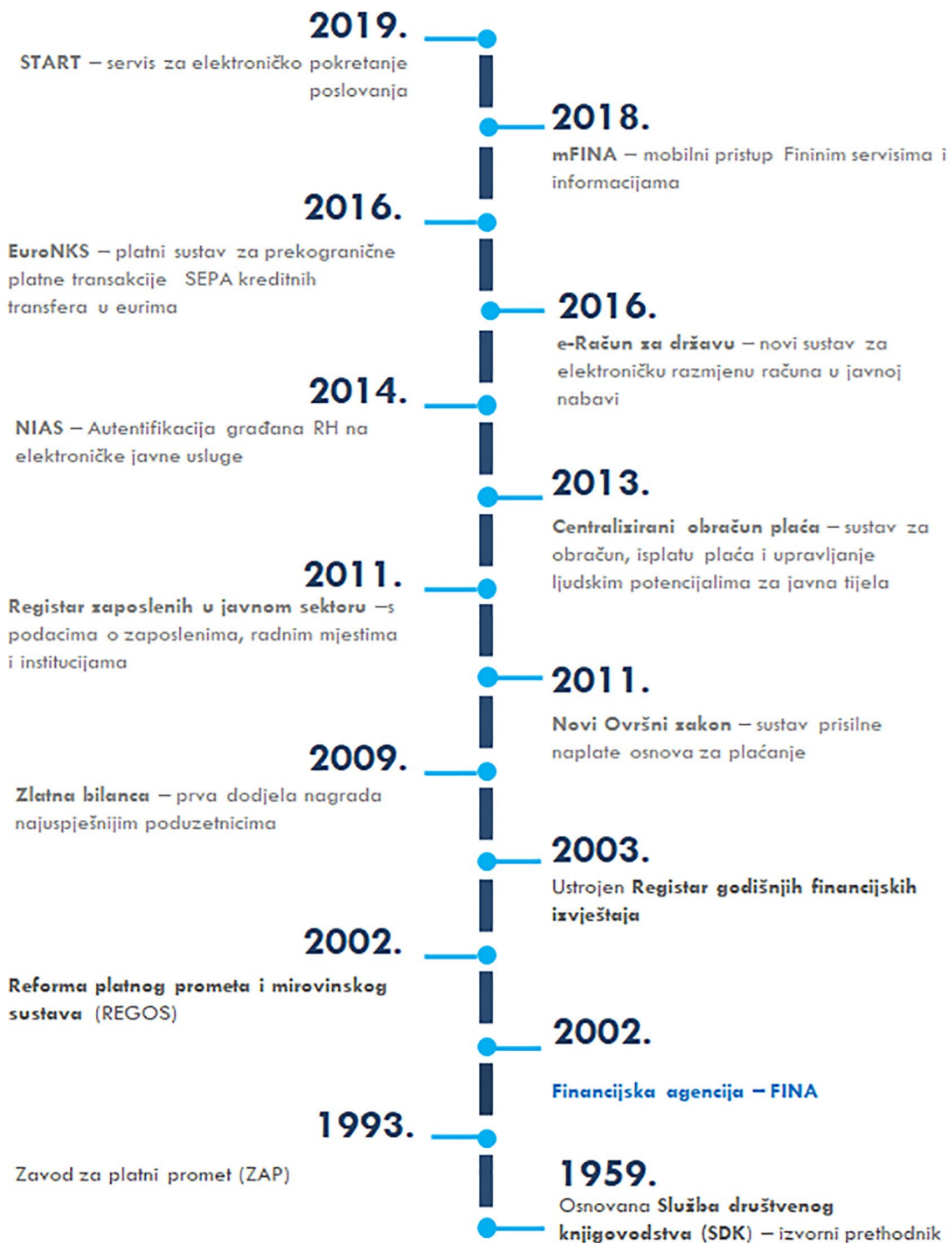
Proaktivnost

Najvažniji kapital Fine su njeni radnici čije je proaktivno ponašanje osnovni pokretač našeg rasta i realizacije strateških ciljeva. Naši radnici preuzimaju odgovornost, iniciraju unaprjeđenja postojećih procesa, proizvoda ili usluga, razvijaju nova rješenja, proizvode i usluge te svakodnevno rade na razvoju vlastitih znanja i kompetencija. Razvojem karijere, upravljanjem talentima i prepoznavanjem vrhunskih rezultata, stvarat ćemo

FININA POSTIGNUĆA KROZ POVIJEST

U svojoj dugoj povijesti, čiji počeci sežu u 1959. godinu, Fina je ostvarila brojna postignuća kroz kontinuiran razvoj novih rješenja i usluga namijenjenih potrebama svojih korisnika, za koja vjerujemo da doprinose i razvoju društva u cjelini.

2019.

Izvešće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

3. IZVJEŠĆE POSLOVDSTVA

3.1. Financijski i operativni pregled poslovanja

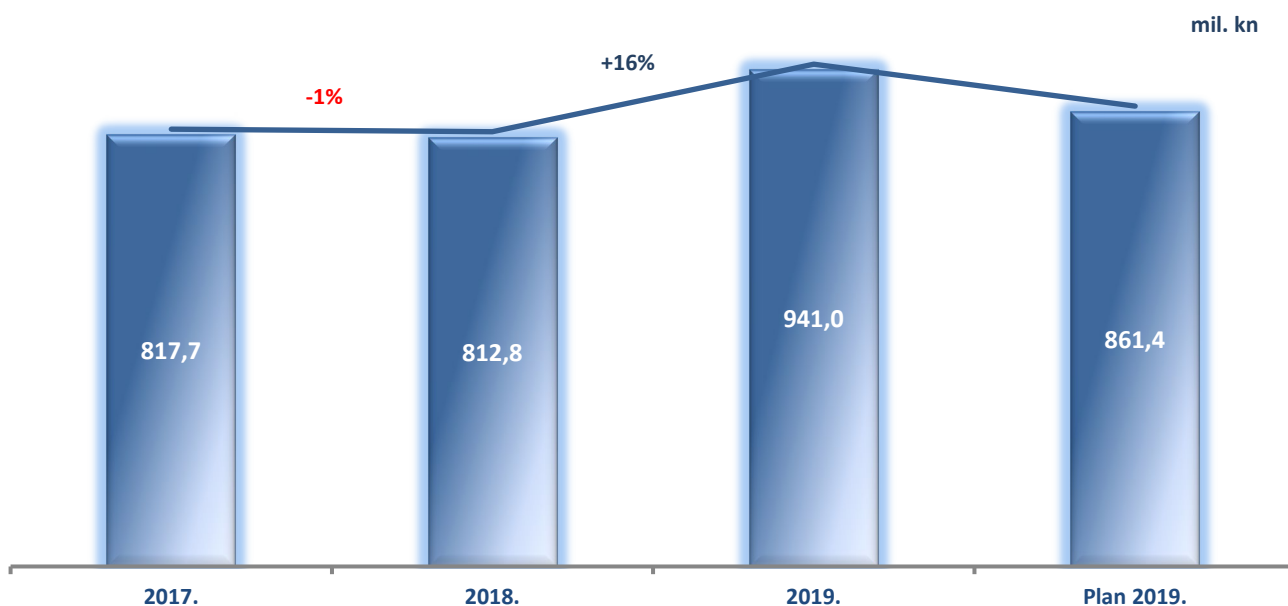
3.1.1. Financijski rezultati poslovanja

Fina je u 2019. godini ostvarila prihode u visini od 941,0 milijun kuna, dok ukupno ostvareni rashodi iznose 835,0 milijuna kuna. U izvještajnoj godini ostvarena je neto dobit u visini od 80,1 milijun kuna.

Prikaz 3: Financijski rezultati poslovanja

Pozicija (000 kn)	2017.	2018.	2019.	Plan 2019.	2019./ Plan	2019./ 2018.	2019./ 2017.
Prihodi	817.747	812.822	941.000	861.442	+9%	+16%	+15%
Rashodi	803.011	774.893	834.991	841.525	-1%	+8%	+4%
Bruto dobit	14.736	37.929	106.009	19.917	+432%	+179%	+619%
Neto dobit	9.985	23.029	80.074	16.332	+390%	+248%	+702%

Prikaz 4: Prihodi po godinama

2019.

U odnosu na plan 2019. godine i realizaciju prihoda u 2018. godini, najveće povećanje prihoda u 2019. godini bilježe poslovi prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača koji su veći za 44% u odnosu na prošlu godinu te digitalnih usluga, poslova elektroničkog poslovanja i poslova riznice.

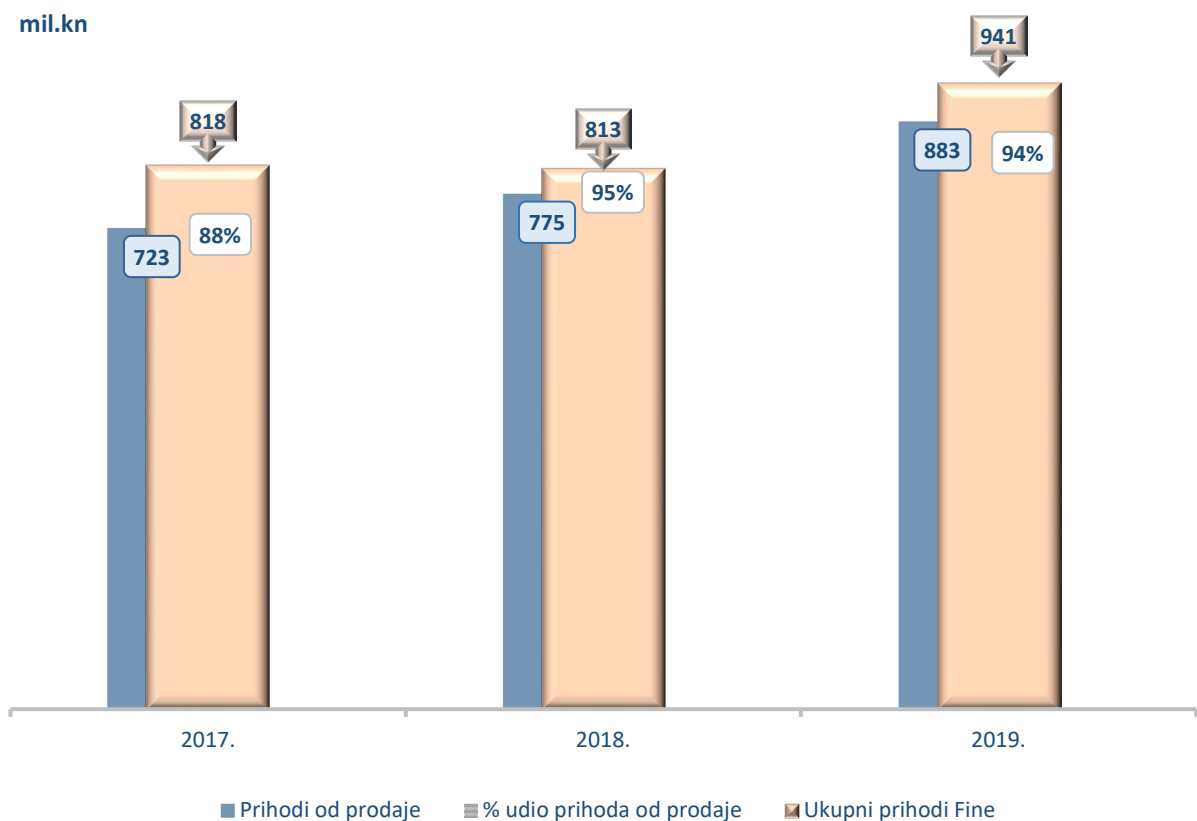
U strukturi ukupno ostvarenih prihoda Fine, prihodi od ovih poslova sudjeluju s 51%.

Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje u 2019. godini bilježe povećanje od 14% u odnosu na 2018. godinu i 22% u odnosu na 2017. godinu ponajviše u dijelu segmenta poslova provedbe ovrha na novčanim sredstvima.

U strukturi ukupno ostvarenih prihoda, prihodi od prodaje sudjeluju s 94%, a prikaz je dan u nastavku.

Prikaz 5: Udio prihoda od prodaje u ukupnim prihodima

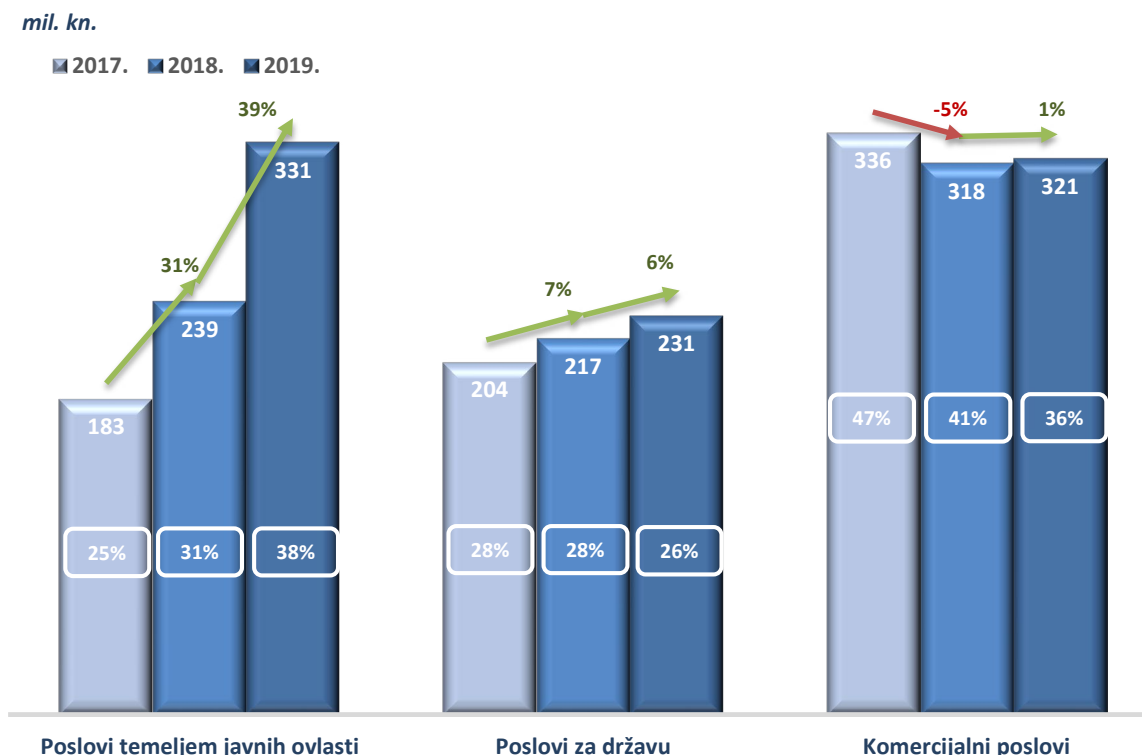

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

Prikaz 6: Tržišna segmentacija prihoda od prodaje

Ostvareni prihodi **temeljem javnih ovlasti** obuhvaćaju poslove provedbe ovrha na novčanim sredstvima, poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja poduzetnika, proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija, usluge za građane i poduzetništvo (poslovi prodaje biljega i mjenica), poslove vođenja upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja te provođenje ovrhe na nekretninama i pokretninama.

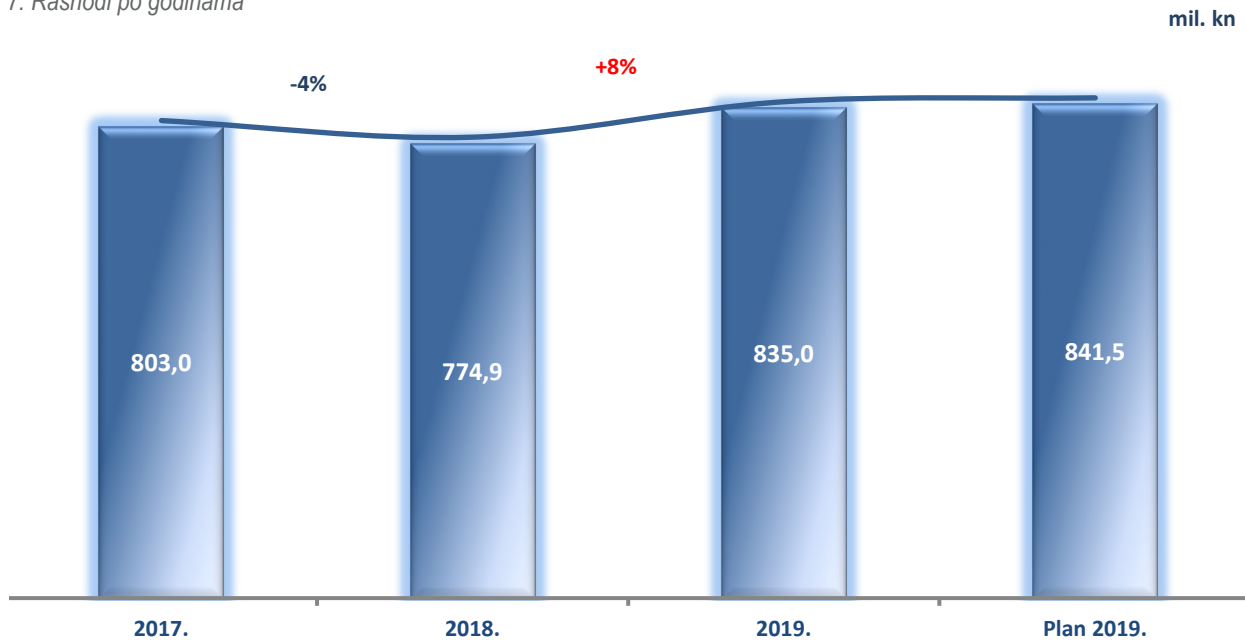
Poslovi za državu obuhvaćaju poslove za REGOS i sustav riznice, poslove centraliziranog obračuna plaća, kartičnog poslovanja, digitalnih usluga, informacijskog sustava START, ePravosuđe, HITRONet, dio poslova arhivsko dokumentacijskog centra, platnog prometa, registara i elektroničkog poslovanja.

Komercijalni poslovi obuhvaćaju poslove nacionalnog klirinškog sustava, računovodstvenih servisa, arhivsko dokumentacijskog centra, platnog

prometa, registara i elektroničkog poslovanja, usluge za građane i poduzetništvo, poslove HITRO.HR-a i ostale informatičko komunikacijske usluge.

Usporedbom prihoda po segmentima ostvarenih prihoda Fine u razdoblju 2017. – 2019. godina, vidljiv je trend rasta prihoda ostvaren od poslova za državu i poslova temeljem javnih ovlasti [u strukturi ostvarenih prihoda, ova dva segmenta čine ukupno 64%]. Prihodi od komercijalnih poslova u 2019. godini bilježe povećanje od 1% u odnosu na 2018. godinu.

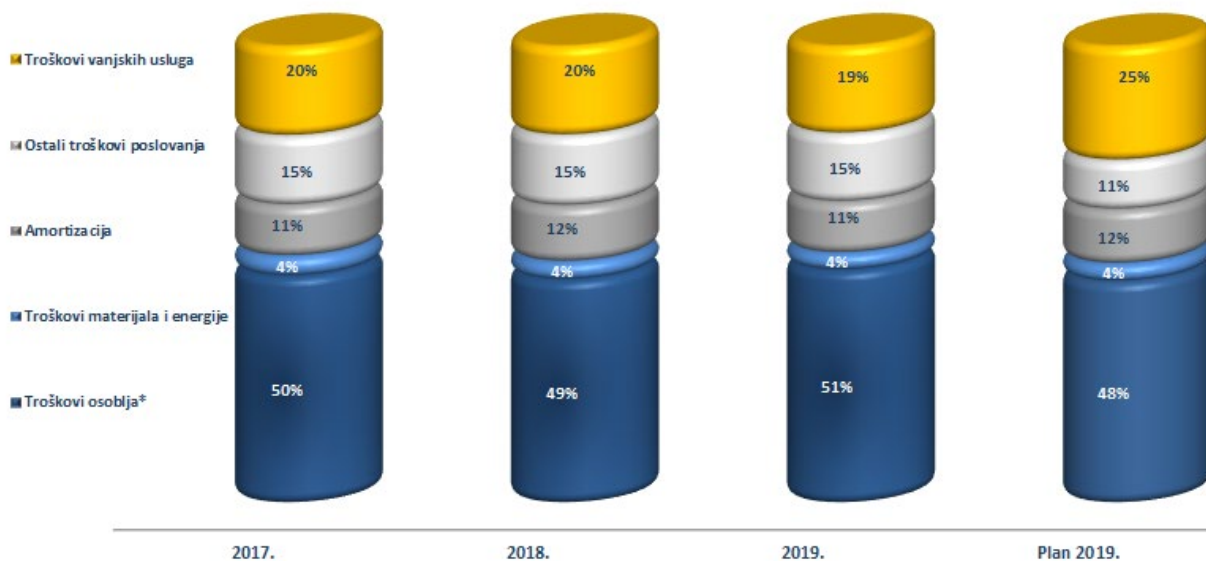
Prikaz 7: Rashodi po godinama

Povećanje troškova Fine u odnosu na 2018. godinu najvećim dijelom je posljedica povećanja troškova osoblja i provedenih vrijednosnih usklađenja potraživanja, dok smanjenje troškova u odnosu na plan najvećim dijelom je rezultat manje ostvarenih troškova vanjskih usluga.

U strukturi ukupno ostvarenih rashoda Fine za 2019. godinu, troškovi osoblja čine najveći udio i sudjeluju s 51%.

Prikaz 8: Struktura rashoda po godinama

*Napomena: Troškovi osoblja obuhvaćaju plaće i doprinose, troškove školovanja, službenog puta, stručne literature, prijevoza na posao i s posla, troškove jubilarnih nagrada i darova, ostalih potpora i naknada te osiguranje zaposlenih.

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

Ostvarena produktivnost po radniku bilježi povećanje za 12%, dok ostvarena ekonomičnost poslovanja bilježi povećanje od 7% u odnosu na 2018. godinu.

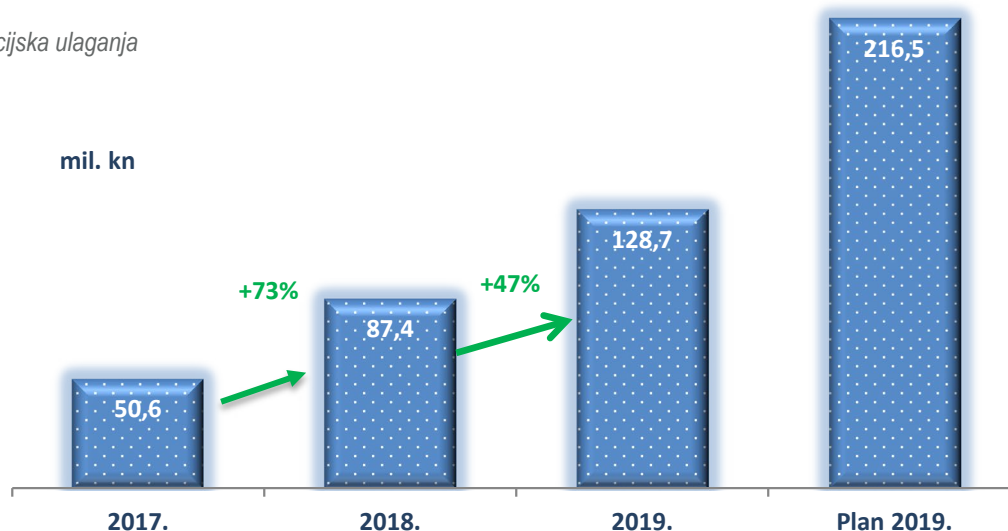
EBIT (dobit prije kamata i poreza) iznosi 87,0 milijuna kuna, dok EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) iznosi 184,2 milijuna kuna i veća je za 23% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prikaz 9: Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj poslovanja	% odstupanje	2019.	2018.
Ostvarena produktivnost	+12%	341.884 kn	305.942 kn
EBITDA	+23%	184,2 mil.kn	150,0 mil.kn
ROA	+227%	4,24%	1,30%
ROE	+231%	5,15%	1,56%
Pokazatelj aktivnosti	+8%	0,48	0,45
Pokazatelj profitabilnosti	+200%	8,51%	2,83%
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	+7%	1,13	1,05

Ukupne investicije Fine za 2019. godinu iznose 128,7 milijuna kuna (uključujući kapitalizaciju internog razvoja nematerijalne imovine u iznosu od 2,9 milijuna kuna) i manje su za 41% u odnosu na planirane te za 47% veće u odnosu na realizirane u 2018. godini.

Prikaz 10: Investicijska ulaganja

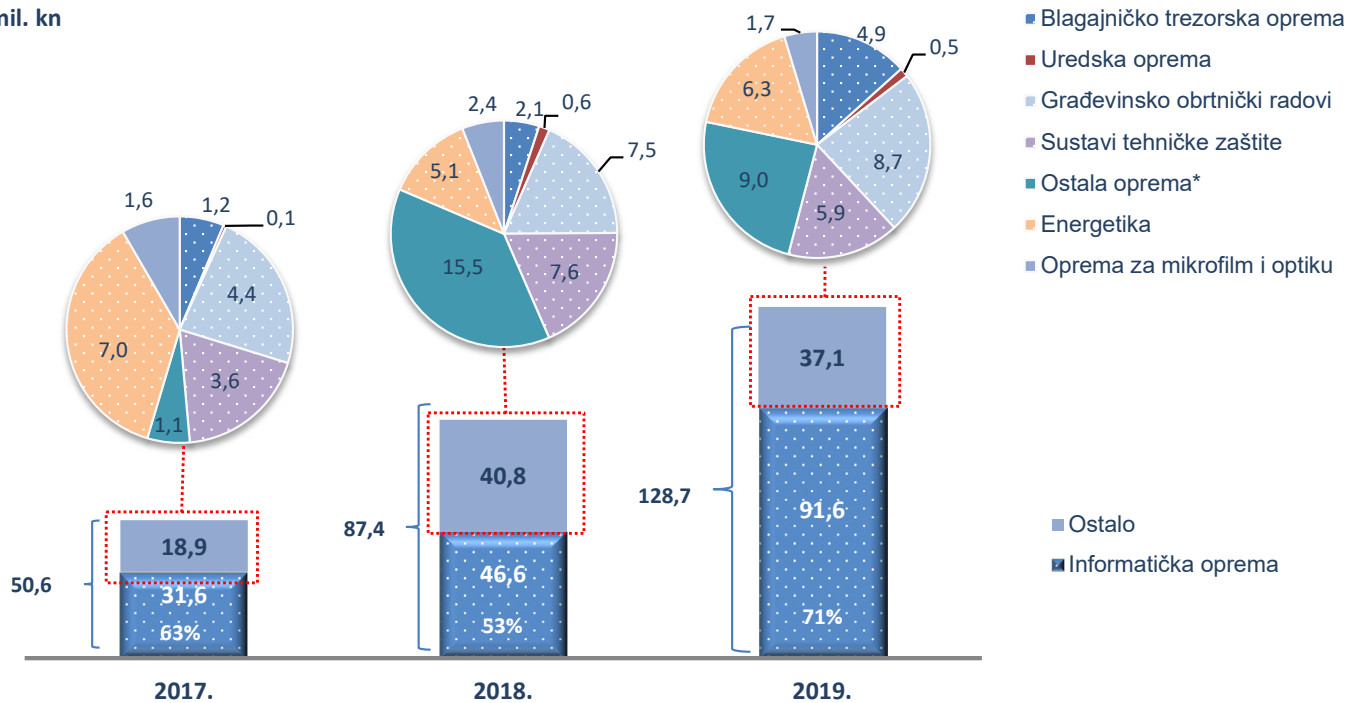

Investicijska ulaganja Fina financira iz vlastitih sredstava.

U strukturi ukupno realiziranih investicija za 2019. godinu, najveći udio čine investicijska ulaganja u informatičku opremu s 71%.

Prikaz 11: Struktura investicijskih ulaganja

mil. kn

* Namještaj, zgrade, osobna i dostavna vozila i ostalo

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

3.1.2. Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima

3.1.2.1. Segment poslovanja za financijsku industriju

Ovaj segment poslovanja obuhvaća poslove koji se odnose na vođenje poslovnog odnosa iz područja platnog prometa s kreditnim institucijama u RH, kao i s Hrvatskom narodnom bankom te drugim ugovornim partnerima, a u cilju zadovoljenja potreba kreditnih institucija i njenih klijenata. U ovom segmentu su i srodni poslovi poput posredovanja pri prodaji proizvoda i usluga namijenjenih stanovništvu, mikro, malim i srednjim poduzetnicima te jedinicama lokalne i područne samouprave.

Fina poslove platnog prometa obavlja temeljem sklopljenih ugovora s bankama, a zbog široke rasprostranjenosti mreže poslovnica Fine, njene usluge su dostupne klijentima banaka kao i građanima koji u Fini obavljaju usluge platnog prometa poput podnošenja naloga za plaćanje na obradu i izvršenje, obavljanja uplata i isplata gotovog novca s računa klijenata te omogućavanja klijentima preuzimanje izvadaka o stanju i prometu po računima u raznim oblicima i formatima. Veliki broj banaka je omogućio svojim klijentima korištenje Fininog servisa e-plaćanje putem kojeg klijenti mogu korištenjem jednog sučelja i jedne prijave te autorizacije obaviti platne usluge s računa u više banaka.

Obračun i namira međubankovnog platnog prometa u Republici Hrvatskoj odvija se preko četiri platna sustava od kojih su dva pod operativnim upravljanjem Fine (Nacionalni klirinški sustav - NKS i sustav EuroNKS).

NKS je platni sustav koji omogućuje obračun bezgotovinskih platnih transakcija u kunama (SEPA kreditnih transfera i SEPA izravnih terećenja) između kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, Hrvatske narodne banke (HNB) te Hrvatske banke za obnovu i razvitak. EuroNKS je platni sustav koji obrađuje međubankovne platne transakcije SEPA kreditnih transfera u eurima i omogućava svim svojim sudionicima dostupnost do bilo koje banke na području SEPA-e.

Zajedno s hrvatskom bankovnom zajednicom Fina je i tijekom 2019. godine radila na uvođenju nove platne sheme HRK SCTInst u nacionalni platni promet. Implementiran je novi platni sustav NKSInst koji bi

planirano trebao početi s radom u prvoj polovici 2020. godine. Novi platni sustav omogućavat će izvršavanje platnih transakcija u realnom vremenu kontinuirano 24/7/365. Fina i hrvatska bankovna zajednica zajednički rade na definiranju poslovnih pravila i standarda za implementaciju novih usluga kao nadopune instant segmenta poslovanja s ciljem osiguravanja većeg stupnja dostupnosti i atraktivnosti instant plaćanja u zemlji. Implementiran je Registar posrednih identifikatora računa koji će klijentima svih banaka omogućiti iniciranje plaćanja odabirom kontakta iz svog adresara na pametnom telefonu ili, primjerice, adrese elektroničke pošte.

Kontinuirano se provodi usklađivanje SEPA platne infrastrukture u kunama i eurima s promjenama europske platne sheme koje propisuje Europsko platno vijeće čime su nacionalni platni sustavi u potpunosti kompatibilni s platnim sustavima SEPA područja uz zadržavanje određenih nacionalnih specifičnosti.

Uska suradnja s bankovnom zajednicom na standardizaciji i implementaciji novih platnih usluga, prvenstveno na uvođenju instant plaćanja, rezultirao je i osmišljavanjem nove platforme namijenjene popularizaciji instant plaćanja koja uključuje standardna rješenja, poput QR koda, kod trgovaca i potrošača, odnosno jednostavnu primjenu nove usluge koja odgovara trendovima na tržištu i zahtjevima kupaca, a uz racionalizaciju postojećeg poslovanja.

Uspostavljen je projekt uvođenja instant plaćanja s ciljem osiguravanja provođenja instant transakcija za klijente na šalterima Fine i putem e-plaćanja 24/7/365.

U mjenjačkom poslovanju Fina u 2019. godini bilježi značajan rast prihoda čemu je doprinijelo povećanje broja mjenjačkih mjesta i blagajni po jedinicama Fine. Širenje mreže mjenjačomata Fine nastavljeno je i u 2019. godini, tako da su isti trenutno dostupni na lokacijama Nacionalni park Plitvička jezera (ulaz 1), Zračna luka Pula, Zračna luka Zadar, u sklopu Finine poslovnice Rovinj, u Šibeniku (Spar) te Umagu (Spar).

Nastavio se značajan rast transakcija putem POS-a Fine uz povećanje broja POS uređaja po jedinicama Fine radi omogućavanja veće dostupnosti ovakvih usluga.

U 2019. godini nastavljaju se prodajne aktivnosti vezane

uz poslove posredovanja u osiguranju za Croatia osiguranje d.d. i Croatia osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom d.o.o. Obzirom na novi Zakon o osiguranju i obvezu provođenja edukacije zastupnika u osiguranju radi stjecanja uvjeta stručnosti, obavljen je niz aktivnosti vezan za izradu online edukacije kako bi Fina dobila status edukatora svojih radnika kao zastupnika u osiguranju. Program edukacije prezentiran je Hanfi i od iste je dobiveno odobrenje za dvogodišnji program edukacije.

Usluga slanja i primitka novca putem Western Uniona i u 2019. godini bilježi značajan rast broja transakcija, čemu je naročito pridonio provedeni program vjernosti za korisnike usluge Western Uniona.

Stalan rast bilježi i usluga izrade/slanja obrazaca u sustav ePorezna, osobito u segmentu korisnika iznajmljivača paušalista čiji se broj kontinuirano povećava prateći trendove turizma. Ovom uslugom iznajmljivačima paušalistima koji usluge smještaja pružaju preko inozemnih putničkih agencija i portala, i obveznici su plaćanja PDV-a na uslugu posredovanja, Fina nudi izradu i slanje obrazaca poreza na dodanu vrijednost u sustav ePorezna ili slanje obrazaca poreza na dodanu vrijednost u sustav ePorezna.

Ostalim poreznim obveznicima Fina nudi uslugu slanja obrazaca u sustav ePorezna.

Nastavlja se prodaja kartica Erste Card Cluba te se tako u Fini obavlja akvizicija članstva za Diners Standard, Diners Oryx, Diners Revolving, Diners Croatia Airlines, Diners Rate2Go, MasterCard Standard, MasterCard Revolving, Visa Classic i Visa Revolving kartice.

Vežano za zastupanje pri prodaji udjela u Fondu hrvatskih branitelja, isplati dividendi i udjela koje Fina obavlja sukladno Ugovoru o poslovnoj suradnji s InterCapital Asset Managementom kao upraviteljem Fonda, suradnja s njima je proširena na način da se pored obavljanja isplata udjela članovima Fonda obavlja i isplata udjela nasljednicima.

Zajedničkom inicijativom Hrvatske udruge banaka i Fine izmijenjen je Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, a kojim je od travnja 2019. godine Fina definirana kao treća osoba. U cilju unaprjeđenja mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, u Fini je pokrenuta nabava rješenja za provjeru korisnika

platnih usluga na sankcijskim i listama politički izloženih osoba.

U određenim jedinicama Fine produljeno je radno vrijeme kako bi se korisnicima omogućila što bolja dostupnost usluge i u poslijepodnevnim satima. Sustavno se provodi nagrađivanje korisnika kroz davanje popusta na naknade u jedinicama Fine u trgovačkim centrima uz izgradnju prepoznatljivog brenda „Finin plavi sat“.

U 2019. godini započeta je optimizacija i ubrzanje poslovnih procesa na šalterima u dijelu obrade gotovinskih i bezgotovinskih naloga, procesa kontrole unosa podataka s naloga i arhiviranja naloga uz primjenu novih tehnologija i multifunkcionalnih uređaja, a u svrhu digitalizacije šalterskog poslovanja u Fini. Navedeni proces nastavit će se i u 2020. godini.

U dijelu usluga izravnog terećenja, nastavljena je promocija same usluge i ugovaranje korištenja komercijalnog rješenja za primatelje plaćanja kojima se nudi vođenje baze suglasnosti platitelja te kreiranje naloga izravnog terećenja. S realizacijom usluga povezanih s izravnim terećenjem i proširenjem suradnje s novim primateljima i ugovornim partnerima nastavlja se i tijekom 2020. godine.

Također, u suradnji s bankovnom zajednicom, nastavljen je rad na razvoju usluge e-Suglasnosti koja će omogućiti ugovaranje izravnih terećenja elektroničkim putem na jednostavan način za primatelje, platitelje i banke. Realizacija usluge e-Suglasnosti nastavit će se tijekom 2020. godine.

Tijekom 2020. godine nastavit će se suradnja s bankovnom zajednicom u dijelu zadržavanja i unaprjeđenja poslovne suradnje s bankama, kao najznačajnijim poslovnim klijentima, s ciljem učvršćivanja pozicije Fine kao primarnog outsourcing partnera za postojeće i nove usluge. Navedeno podrazumijeva da se promjenom cjenovne politike poveća opseg i volumen opsluživanja klijenata banaka u poslovnoj mreži Fine što bi bilo u zajedničkom interesu i banaka i Fine obzirom na trend intenzivnog preusmjeravanja transakcijskog poslovanja na digitalne kanale uz zadržavanje pretežno prodajno-savjetodavnih usluga na fizičkim lokacijama banaka.

Bankovnoj zajednici će se ponuditi nova usluga racionalizacije poslovanja s gotovim novcem i

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

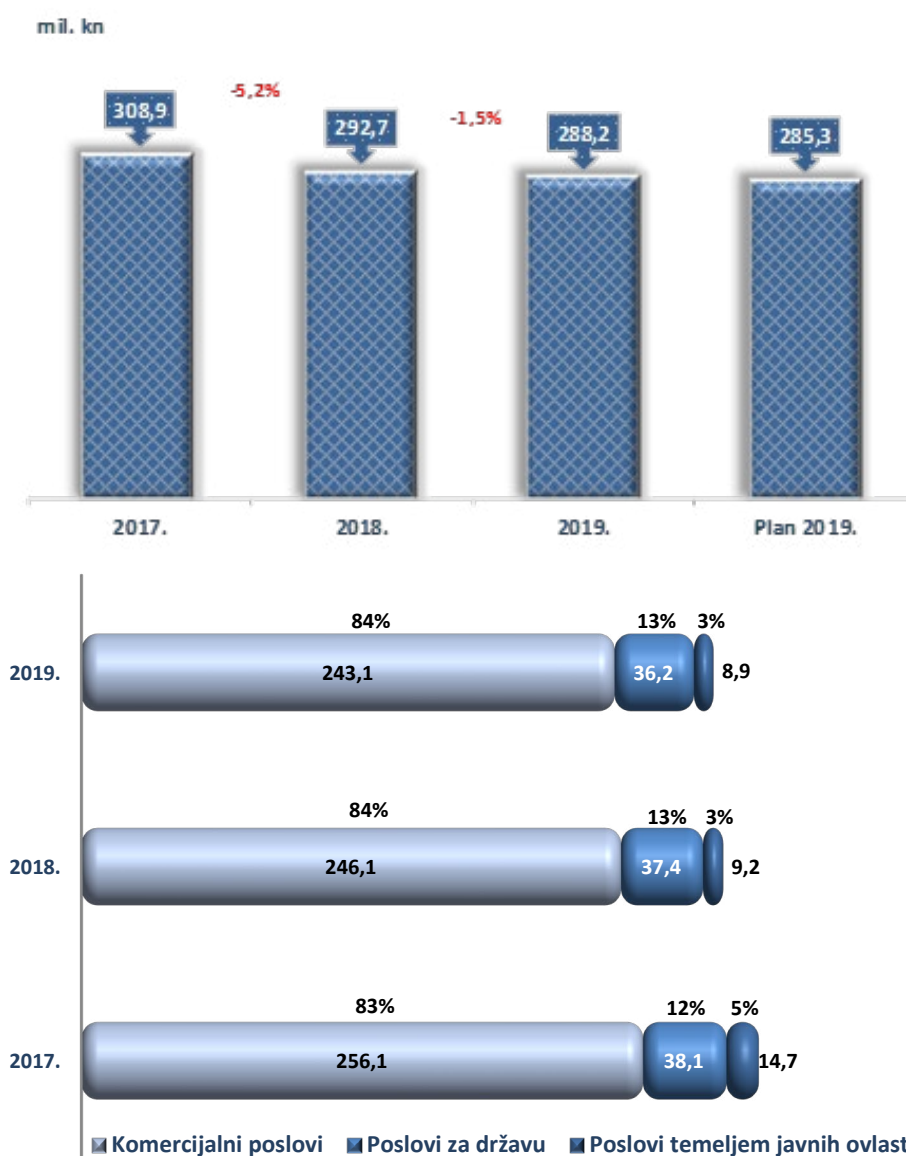
bankomatske mreže te provođenje pilot projekta u suradnji s odabranim bankama. S ciljem veće vidljivosti i dostupnosti Fine u javnosti, a u cilju unaprjeđenja korisničkog iskustva klijenata, planira se i provođenje pilot projekta implementacije samouslužnog uređaja namijenjenog obavljanju gotovinskih platnih usluga, postavljanja zahtjeva i preuzimanja dokumenata za odabrane servise Fine te drugim uslugama od interesa za klijente.

Za bankovnu zajednicu u planu je tijekom 2020. godine uspostava novog komunikacijskog servisa za unaprjeđenje kvalitete razmjene podataka u uvjetima povećanih zahtjeva za odzivom.

Prihodi od usluga za financijsku industriju

Ostvareni prihodi od usluga za financijsku industriju u 2019. godini bilježe smanjenje od 2% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i 7% u odnosu na 2017. godinu.

Prikaz 12: Prihodi od usluga za financijsku industriju

3.1.2.2. Segment komercijalnih digitalnih rješenja

U zadnjem desetljeću svjedoci smo uspostave više segmenata državne informacijske infrastrukture u RH, kao potporne infrastrukture koja doprinosi brzom razvoju kompleksnih elektroničkih usluga za građane i poduzetnike. Prostora za daljnji napredak u RH u domeni digitalizacije ima još puno te u tom području Fina vidi svoju ulogu.

Nužna je digitalna infrastruktura za umrežavanje gospodarstva na nacionalnoj razini. U tom kontekstu, jedan dio infrastrukture uspostavlja se i plasira s nivoa države, a drugi dio različitih digitalnih rješenja se razvija i plasira tržišno. S obzirom na odrednice propisane od strane EU prema kojima javna uprava treba težiti otvorenosti, učinkovitosti i uključenosti, osiguravajući cjelovite javne usluge za sve građane i poslovne subjekte koje su bezgranične, interoperabilne, personalizirane i prilagođene korisnicima, bitna je pozicija Fina kao strateškog partnera u području razvoja digitalnih rješenja za javnu upravu.

Finanastavljajući pružatelj temeljne digitalne infrastrukture, međunarodno je potvrđeni kvalificirani pružatelj usluga povjerenja, izdavatelj digitalnih certifikata koji su nositelji elektroničkog identiteta i elektroničkog potpisa građana, poslovnih subjekata i javne uprave. Također, operativni je provoditelj Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (NIAS) koji je središte usluga državne informacijske infrastrukture, provoditelj Sustava elektroničkih pristojbi, provoditelj centralne platforme za e-Račun za državu te je vlasnik više elektroničkih servisa koji su na korist cijeloj zajednici.

Sustavi koje operativno vodimo, NIAS i e-Račun, su uspješno realizirali ne samo nacionalnu interoperabilnost, već su povezani s komponentama koje osiguravaju interoperabilnost i na razini EU po svim standardima koje ona zahtijeva. Nadalje, Fina je među prvima u Europskoj Uniji usvojila EU normu za e-račun i implementirala nacionalnu i međunarodnu interoperabilnost pri razmjeni e-računa. Kao operativni upravitelj nacionalne Centralne platforme i centralnog registra, Fina je registrirana i spojena na europsku Peppol platformu u svrhu neometane i jednostavne razmjene i internacionalnih računa koje u nemalim količinama razmjenjuju naši korisnici. Ovime smo potvrdili svoju uklopljenost u

Digitalnu agendu za Europu i preporučene provedbene standarde i postupke.

CEF projekt „eInvoicing Boost for Croatia – eIBC“

Provedbom projektnih aktivnosti Fina će nadograditi e-Račun platformu novim funkcionalnostima kao što je nadzorna aplikacija, izvršiti integraciju s mFina aplikacijom kao i sa sustavom PBZ Internet bankarstva. Navedeni projekt je sedmi u nizu odobrenih projekata Financijskoj agenciji u okviru Programa CEF Telecom (Connecting Europe Facility – Instrument za povezivanje Europe, područje telekomunikacija), a četvrti u nizu projekata čiji je cilj implementacija e-računa u Republici Hrvatskoj.

CEF projekt „In LoRe“

Provedba projektnih aktivnosti potaknula je širenje i ubrzanje korištenja strukturiranog elektroničkog računa od strane javne uprave, nacionalno i prekogranično, kroz osiguravanje tehničkih i operativnih preduvjeta tijela javne uprave za integraciju sa središnjom platformom „e-Račun za državu“ te daljnja prilagodba javnog i državnog sektora za uvođenje digitalnih procedura u procese fakturiranja uz ostvarivanje svih prednosti koje donose elektroničko fakturiranje i korištenje e-Računa. Završnim aktivnostima ovog projekta je obilježen uspješan završetak četvrtog u nizu CEF Telecom projekata u kojima sudjeluje Fina.

Projekt „eSeal & Signature Validation Service Croatia“

Ovaj projekt financiran putem Instrumenta Europske unije za povezivanje Europe je predstavljen u veljači 2019. godine, a omogućava lakšu provjeru valjanosti dokumenata ovjerenih elektroničkim potpisom i pečatom.

Fina je nositelj cijelog procesa digitalizacije, od pohrane izvornog papira, do procesa njegove obrade i manipulacije te pretvaranjem i isporukom u različitim digitalnim rješenjima, usklađenim sa zahtjevima klijenata i pravnim okvirom arhivske struke. Ovdje je riječ o nekoliko modela elektroničkih arhiva koji su dostupni krajnjim korisnicima.

Fina i dalje ostaje usmjerena prema stvaranju novih digitalnih rješenja i novih poslovnih modela koji se na njih vežu. Poticat će optimizaciju i inovaciju procesa prateći tržišne i tehnološke trendove. Poticat će promjene u

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

okruženju koje vode stvaranju preduvjeta za digitalnu transformaciju, bilo da se radi o osvješćivanju potreba i provođenju edukacija građana i poduzetnika ili ukazivanja javnim institucijama na promjene koje trebaju potaknuti.

Sektor komercijalnih digitalnih rješenja u 2019. godini uspješno je provodio velike strateške projekte započete u prethodnim godinama: e-Račun, e-Pristojbe i e-Poslovanje. Istovremeno pokrenuti su novi projekti te uspostavljeni novi proizvodi iz domene elektroničkog poslovanja i arhivskih usluga. Uspostavili smo suradnju s novim partnerima s kojima radimo na novim proizvodima, a poseban iskorak napravili smo pružajući međunarodne konzultantske usluge.

Slijedom navedenog, tijekom 2019. godine u području elektroničkog poslovanja, digitalizacije i arhivskih usluga proveden je niz aktivnosti, a koje obuhvaćaju sljedeće:

- Fina je priznati i kvalificirani izdavatelj certifikata u MS root programu što znači da se certifikatima Fina vjeruje svugdje u svijetu u okviru korištenja MS operativnog sustava. Preduvjet istom bila je potvrda usklađenosti s eIDAS uredbom (electronic Identification Authentication and Signature) pa su Finini kvalificirani certifikati za elektroničke potpise i pečate, kao i kvalificirani vremenski žigovi time ravnopravno priznati na razini EU i nadalje izlistani na međunarodnoj trusted listi.
- U lipnju 2019. godine započelo je produkcijsko izdavanje kvalificiranih certifikata bankama i FinTech tvrtkama za servise iz PSD2 Direktive (revidirana Direktiva o platnim uslugama Europske unije), a Fina je označena na EU Trusted listi za pružanje usluge izdavanjem QWAC certifikata te se učlanila u PRETA Open Banking Europe QTSPs engagement grupu koja povezuje kvalificirane pružatelje usluga povjerenja (QTSP-ove) koji izdaju certifikate za PSD2 servise.
- Izdavanje digitalnih certifikata, usklađenim s EU profilima, komercijalni je posao te, iako u Republici Hrvatskoj djeluju samo dva pružatelja ove usluge, cijelo europsko tržište usluga povjerenja je ravnopravna konkurencija. No, Fina je novom međunarodnom revizijom osigurala dokaz o sukladnosti certifikata na sedam područja usluga povjerenja, potvrđena je i sukladnost profila certifikata za udaljeni elektronički potpis koji će korisnicima osigurati mobilnost i

sigurnost.

- Fina dodatno radi na proširenju svog PKI asortimana te s nekoliko velikih ključnih kupaca iz financijskog sektora (Erste & Steiermärkische Bank d.d., Addiko Bank d.d.) i startup tvrtkom (Identity Consortium d.o.o.) započinje integracijski proces za korištenje servisa „e-Potpis u oblaku”. Također, omogućuje izdavanje ove vrste certifikata izvan Republike Hrvatske.
- Fina je pružatelj standardiziranih, naprednih potpisnih rješenja AdES formata potpisa koji su implementirani u Finine servise te ponuđeni tržištu u obliku online aplikacija i potpisnih modula. Potpisna rješenja su komercijalno plasirana te je u 2019. godini prošireno njihovo korištenje na APIS IT d.o.o., Konzum d.d., Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja.
- Pokrenut je pilot projekt za postupak video identifikacije korisnika u postupku izdavanja certifikata. Temeljem uspješnog pilot projekta, ova metoda će se primjenjivati i za druge usluge te kao samostalna usluga.
- Uredba o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu Finu je definirala kao jednog od pružatelja usluga Centra dijeljenih usluga. Navedena uloga jasnije je pozicionirala Finu u segmentu institucije koja sudjeluje u digitalnim projektima od nacionalne važnosti. Projekti e-Građani, e-Poslovanje i e-Pristojbe su projekti javne uprave gdje Fina djeluje kao pružatelj usluge uspostave i podrške državnoj informacijskoj infrastrukturi te predstavljaju dio cjelovite slike virtualnog jedinstvenog upravnog mjesta.
- Fina operativno vodi Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS), vitalni dio sustava e-Građani. U sustav je do sada uključeno 97 elektroničkih usluga tijela javne vlasti, a građani mogu koristiti bilo koju od 20 vjerodajnica uključenih u sustav. Sustavom je u 2019. godini uspješno provedeno 36,4 milijuna transakcija. Također, u 2019. godini osigurani su preduvjeti za valjanu, s eIDAS uredbom usklađenu, prekograničnu autentifikaciju. NIAS je povezan s eIDAS čvorovima EU zemalja i u produkciji je sedam zemalja. Uspostava ovog mehanizma omogućila je da građani EU/EEA korištenjem vjerodajnica izdanih

u svojoj zemlji na siguran način koriste servise u drugim EU/EEA zemljama.

- Odlukom Vlade o pokretanju projekta e-Poslovanje, posao uspostave i operativnog vođenja NIAS-a za poslovnih subjekata povjeren je Fini, a sredstva za realizaciju projekta osigurana su Ministarstvu uprave kao nositelju projekta iz Europskog socijalnog fonda (Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali).
- Fina je, počevši s projektima e-Poslovanje i e-Pristojbe, a s utjecajem na sve buduće projekte, intenzivirala svoje napore u pogledu pripreme projekata za financiranje iz Europskog socijalnog fonda (ESF) te se i u ovom segmentu učvrstila kao partner državnim tijelima i realnom sektoru. Projekti su pripremani za financiranje iz Europskog socijalnog fonda kao izravna dodjela sredstava. Kroz složene procese usklađivanja sa upravljačkim i posredničkim tijelima, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te Ministarstvom uprave kao nositeljem operacija, razjašnjena je partnerska uloga Fina te preciziran sadržaj operacije (projekta) što je u konačnici rezultiralo sklapanjem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe u rujnu 2018. godine te e-Poslovanje u listopadu 2018. godine.
- Nositelj projekta e-Poslovanje je Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, dok su Financijska agencija i APIS IT d.o.o. projektni partneri. Cilj projekta je kroz jačanje učinkovitosti javne uprave doprinijeti poboljšanju poslovne klime u Republici Hrvatskoj olakšavanjem poslovanja gospodarskih i drugih poslovnih subjekata. Specifični ciljevi projekta su:
 - Razvoj jedinstvene platforme e-Poslovanje koja će omogućiti gospodarskim i drugim poslovnim subjektima dostupnije, jednostavnije, transparentnije i djelotvornije korištenje usluga javne uprave.
 - Uspostava okvira sustava elektroničke komunikacije javne uprave s poslovnim korisnicima koji će služiti kao jedinstvena platforma za integraciju i daljnji razvoj e-usluga javnih institucija za poslovne korisnike.
 - Jačanje kapaciteta zaposlenika javne uprave za poticanje razvoja i prilagodbu e-usluga te njihovu integraciju na platformu e-Poslovanje.

Ukupna vrijednost projekta i iznos bespovratnih sredstava je 51,1 milijun kuna, a predviđeno trajanje projekta do siječnja 2021. godine prolongirat će se sukladno planu nositelja.

- Sustav e-Poslovanje uspješno je uspostavljen u 2019. godini (proširenje NIAS-a, uspostavljena e-Ovlaštenja i podsustav za upravljanje pristupnim pravima i kontrolu pristupa). Uspostavljena je i uspješno funkcionira podrška tijelima i krajnjim korisnicima. U tijeku je unaprjeđenje funkcionalnosti sukladno projektnim planovima te zahtjevima Ministarstva uprave. Na sustav e-Poslovanje integrirane su četiri usluge, a još tri usluge su započele proces integracije.
- Zakonom o upravnim pristojbama se vođenje sustava e-Pristojbe povjerilo Fini, a nadzor nad istim Ministarstvu uprave. Cilj projekta je pojednostavljivanje, racionalizacija i modernizacija poslovnih procesa javne uprave u svrhu povećanja učinkovitosti javne uprave i pružanja sveobuhvatnih e-usluga građanima i poslovnim subjektima. S obzirom na značaj sustava e-Pristojbe te veliki broj potencijalnih korisnika usluga, kao i pružatelja javnih usluga, cilj je potpunim informatiziranjem poslovnih procesa poboljšati komunikaciju javne uprave s korisnicima – fizičkim i pravnim osobama. Ukupna vrijednost projekta koji se financira iz Europskog socijalnog fonda (ESF) je 50,5 milijuna kuna, a predviđeno trajanje projekta do listopada 2020. godine prolongirati će se sukladno planu nositelja.
- Sustav e-Pristojbe za elektroničku naplatu upravnih pristojbi i/ili naknada uspješno je uspostavljen u 2019. godini. Provedene su intenzivne edukacije i pripreme tijela javne vlasti za uključivanje u sustave. Uspostavljena je i funkcionalna Finina podrška klijentima. U sustav su uključene sve usluge iz područja Ministarstva uprave koje se uz uobičajene načine plaćanja sada mogu platiti i putem EFTPOS uređaja u uredima državne uprave u županijama. Za korištenje su spremni moduli za plaćanje pristojbi/naknada unaprijed te modul za povezivanje s e-servisima javnopravnih tijela. U tijeku je uključivanje prve elektroničke usluge (e-Nautika) u sustav. Projektom e-Pristojbe obuhvaćeno je 20 Ureda državne uprave. No, izmjenama Zakona o sustavu državne uprave ukidaju se Uredi državne uprave, a njihovi poslovi povjeravaju se od 1.1.2020. godine županijama. Ova promjena ima značajne implikacije na aktivnosti i projektnu dinamiku, no redefinirane aktivnosti se uspješno planiraju i provode uz koordinaciju s Ministarstvom uprave.

Izvešće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

- U 2019. godini uspješno je završen drugi EU eID projekt ePIC [Electronic Public Identification Croatia], financiran iz CEF Telecom programa ukupne vrijednosti 505.407 eura. Nositelj projekta je Fina, a partneri su Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja te Narodne novine d.d. Projektom ePIC prilagođeno je novih osam HR e-usluga za pristup građanima EU/EEA korištenjem vlastitih vjerodajnica.
- Fina je uspostavila centralnu platformu za razmjenu elektroničkih računa prema obveznicima javne nabave. Naime, europska direktiva o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi propisala je novu normu i standard za e-račune u javnoj nabavi za cijelu EU pa je Fina u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta implementirala nove norme i razvila centralnu platformu za zaprimanje e-računa u zadanim rokovima.
- U listopadu 2018. godine donesen je Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi koji definira Finu kao centralnu platformu za razmjenu e-Računa i centralnog informacijskog posrednika. Fina je centralni informacijski posrednik koji obavlja elektroničku razmjenu računa između izdavatelja e-Računa i javnih naručitelja, u skladu s europskom normom, te na čiju su se platformu za razmjenu e-Računa dužni povezati ostali informacijski posrednici. Zakon je definirao Finu kao isključivog informacijskog posrednika za javne naručitelje – proračunske korisnike. Rok za sve subjekte koji šalju račune prema javnim naručiteljima bio je 1. srpanj 2019. godine i od tog datuma svi računi moraju biti elektronički računi te slanje računa na papiru nije dozvoljeno.
- Provedena je registracija više od 5.500 obveznika javne nabave na sustav e-Račun za javne naručitelje, od toga je 4.687 korisnika odabralo Finu kao informacijskog posrednika te je kroz sustav prošlo više od 2 milijuna računa. Kao domino efekt, izrazito povećanje broja korisnika bilježi servis e-Račun za poslovne subjekte (22.206 korisnika). Nastavno na navedeno, u svrhu poboljšanja korisničke potpore započele su aktivnosti vezane za video identifikaciju i digitalizaciju procesa predaje dokumentacije od strane korisnika te su realizirane aktivnosti na uspostavljanju Fininog virtualnog asistenta za podršku korisnicima e-Računa za poslovne subjekte i e-Računu za državu te je održano više od 50 poslovnih radionica za e-Račun u javnoj nabavi.
- Fina je nadopunila registraciju i članstvo na međunarodnu Peppol mrežu za prekograničnu razmjenu e-računa te je Fina još uvijek jedina pristupna točka u RH. Nakon uspješno ostvarenih rezultata projekta CEF [Croatian eInvoicing Business to Administration Exchange Project] u 2017. godini, u 2018. godini uspješno je dovršen drugi EU CEF eInvoicing projekt [eINVOICING for Croatian Public Authorities - eICPA] gdje je Fina prepoznala novi strateški građevni blok Peppol i eDelivery, koji pozicioniraju Finu pri europskim informacijskim posrednicima za međunarodnu razmjenu e-računa. U 2019. godini uspješno je dovršen treći EU CEF eInvoicing projekt „In-LoRe“ (Croatian eInvoicing for Local and Regional Authorities) koji je okupio najveći konzorcij ikad prijavljen u EU komisiju u kojeg sačinjava 80 partnera - predstavnika javnih naručitelja. Projektom In-LoRe potaknulo se javnu upravu i jedinice lokalne (regionalne) samouprave na korištenje, zaprimanje i obradu elektroničkih računa usklađenih s europskom normom.
- U 2019. godini prijavljen je i odobren za financiranje, te krajem godine pokrenut četvrti EU CEF eInvoicing projek eIBC (e-Invoicing Boost for Croatia) kojim se unaprjeđuje korištenje e-računa u Hrvatskoj, pokreću aktivnosti razvoja nadzorne i izvještajne komponente sustava e-Račun za državu te se planira spajanje sustava na mFina aplikaciju.
- U tijeku je provedba najbolje ocijenjenog i odobrenog za financiranje EU CEF projekta za validator elektroničkog potpisa/pečata (eS&S) za validaciju e-potpisa/e-pečata svim zainteresiranima sukladno eIDAS uredbi, u koordinaciji Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta i s partnerom Narodnim novinama, koji završava u prvom kvartalu 2020. godine.
- Fina svoju ekspertizu u području e-Računa, fiskalizacije i PKI tehnologije plasira i prekogranično na način da pruža konzultantske usluge konzorciju koji je dobio natječaj „Poboljšanje modula za upravljanje i kontrolu izdavanja računa“ naručitelja Nacionalna

agencija za informacijsko društvo Republike Albanije. U 2019. godini izvršene su prve Finine isporuke konzorciju u skladu s ugovorenim uslugama.

- Fina je prepoznata kao bitan član arhivske zajednice te priznata od kolega iz struke. Aktivno sudjeluje na savjetovanju hrvatskih arhivista, usko surađuje s Katedrom za arhivistiku i dokumentaristiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu te sudjeluje u radu Radne skupine za digitalizaciju kulturne baštine u Ministarstvu kulture. U 2019. godini sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva ugovorena je digitalizacija Zbirke propisa 1990.-2019. Središnjeg kataloga službenih dokumenata Republike Hrvatske.
- Fina u 2019. godini nastavlja svoje uspjehe u području digitalizacije. Potvrđena je sukladnost sustava upravljanja prema zahtjevima norme ISO 27001 za usluge digitalizacije gradiva u elektroničkom i papirnatom obliku te elektronički arhiv. Pokrenute su prodajno-marketinške aktivnosti cjelovite usluge pod zajedničkim nazivnikom digitalizacije. Provedba sustava digitalizacije uključuje pohranu izvorne dokumentacije, digitalnu obradu iste te dostupnost različitih web arhiva koji služe za pohranu skeniranog ili izvorno elektroničkog dokumenta. Nastavno na navedeno, kontinuirana je aktivna prodaja proizvoda eArhiv kroz široko dostupnu Fininu poslovnu mrežu te se usluga eArhiv nudi svim korisnicima e-Računa kao dio cjelovitog paketa.
- Za Ministarstvo pravosuđa uspješno je proveden pilot projekt digitalizacije trgovačkih sudova te je potpisan Ugovor o usluzi popisivanja, pakiranja, pohrane i dostave arhivskih jedinica. Također, ugovorene su usluge digitalizacije s velikim klijentima HALMED-om, Hrvatskom poštom i Hrvatskom Lutrijom.
- Brendirana je i uspješno komercijalno plasirana nova usluga FINA SafeCut koja objedinjava uslugu odvoza i sigurnog uništavanja dokumentacije.

Buduće očekivane aktivnosti iz segmenta komercijalno digitalnih usluga obuhvaćaju sljedeće:

- **Širenje na području PKI tehnologije**

Očekivanja su i dalje zadržati poziciju nacionalnog izdavatelja digitalnih certifikata. Održati kontinuitet postojećeg poslovanja u segmentu PKI, s naglaskom na intenziviranju aktivnosti za proizvod e-Potpis u oblaku, potpisne aplikacije i mobilna rješenja, a u svrhu sklapanja novih ugovora o poslovnoj suradnji s ključnim kupcima. Fina širi svoje kanale distribucije kroz suradnje s malim startup tvrtkama, koje osmišljavaju svoje proizvode, a koje kombiniraju s dijelovima Fina PKI infrastrukture, uključujući potpisne module i digitalne certifikate, naročito certifikate u oblaku.

- **Plasman spektra usluga digitalizacije i izgradnja nacionalnih standarda**

Planiraju se daljnje prodajno-marketinške aktivnosti cjelovite usluge digitalizacije i eArhive kao dio cjelovitog paketa. Nužno je u suradnji s relevantnim institucijama i znanstvenom zajednicom pokrenuti proces izgradnje nacionalnih standarda za digitalizaciju i pohranu te sudjelovati u međunarodnim projektima i pratiti trendove.

- **Nastavak projektnih aktivnosti strateških projekata e-Poslovanje i e-Pristojbe**

Za projekte e-Poslovanje i e-Pristojbe, Fina kao operativni pružatelj usluge zadužena je za realizaciju projektnih aktivnosti po fazama, a u skladu s projektnim planom. Producerski rad na oba projekta započeo je u 2019. godini. U 2020. godini će djelatnici 20 županija započeti rad na e-Pristojbama, na spektru usluga koje su pružali uredi državne uprave u županijama, nastavit će se s integracijama elektroničkih usluga različitih vlasnika te u rad pustiti modul za pristojbene obveznike koji je primarno namijenjen plaćanju pristojbi/naknada unaprijed. E-Poslovanje će nastaviti s planiranim dogradnjama komponenti sustava, postupno uključivati elektroničke servise javne uprave namijenjene poslovnim subjektima, a predviđena je integracija 10 poslovnih e-usluga i javna objava projekta. Navedeni projekti od iznimne su važnosti za javnu upravu i gospodarstvo općenito obzirom da će pospješiti i ubrzati digitalni razvoj javne uprave, pružajući nove elektroničke usluge i građanima i poslovnim subjektima, omogućujući end to end digitalne procese.

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

- **Nastavak primjene sustava e-Računa za javne naručitelje te širenje primjene e-Računa u privatnom sektoru**

Razmjena e-računa prema javnim naručiteljima će nadalje osigurati funkcionalan i održiv sustav za širenje primjene e-Računa u javnoj nabavi pri čemu je u planu širenje i unaprjeđenje primjene e-Računa u privatnom sektoru na B2B segment.

- **Aktivnosti vezane uz EU CEF projekte**

Nastavak intenzivnih aktivnosti u povlačenju sredstava iz CEF Telecom EU fonda, a unutar kojih Fina sudjeluje i kao tehnički koordinator i projektni administrator.

Obzirom da se Fina uspješno pozicionirala u europske informacijske posrednike za međunarodnu razmjenu e-računa, dalje se nastavlja rad na projektima iz ove domene, kao primjerice na već spomenutom projektu za e-Račun eIBC.

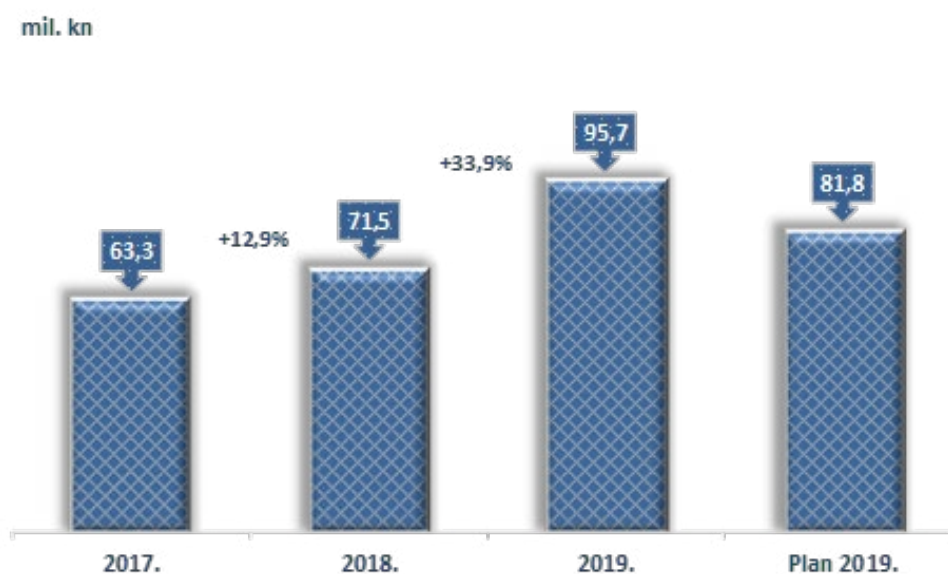
U 2020. godini se očekuje završetak projekta vezanog za elektronički potpis, CEF eSignature, koji je najbolje ocijenjen i odobren za financiranje iz CEF EU fonda, a koji u skladu s pozivom razvija validacijski servis za elektronički potpis/pečat (eS&S).

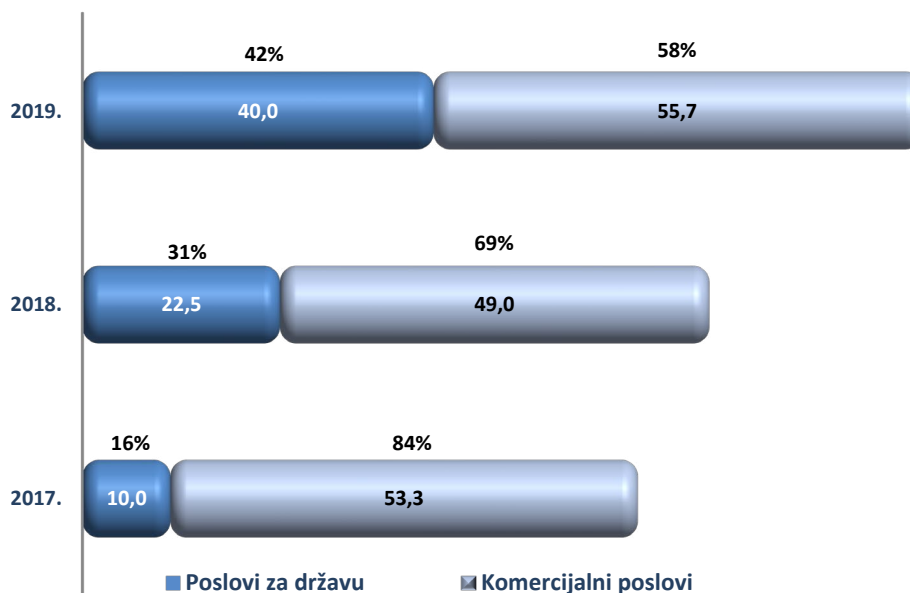
Intenzivnim naporima i sudjelovanjem u ovim projektima, Fina uvelike doprinosi prepoznatom podizanju ranga Republike Hrvatske u korištenju sredstava iz CEF Telecom fonda.

Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja

Ostvareni prihodi od komercijalnih digitalnih rješenja u 2019. godini bilježe povećanje od 34% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i 51% u odnosu na 2017. godinu.

Prikaz 13: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja

3.1.2.3. Segment javnih servisa

Segment javnih servisa obuhvaća poslove s državom koji su Fina, kao ključnom partneru državi u provođenju projekata od nacionalne važnosti, povjereni temeljem zakonskih i podzakonskih propisa te unaprjeđuje postojeće i predlaže i razvija nove proizvode i usluge. Fina sinergijom poslovnih znanja tijelima državne uprave pruža informatičku, tehničku i operativnu podršku, vodi veliki broj registara i servisa te obavlja veliki broj poslova za javni sektor radi unaprjeđenja njihova poslovanja i smanjivanja troškova poslovanja, kako na strani državne uprave, tako i na strani poslovnih subjekata i građana.

Početak lipnja 2019. godine na tržište je plasiran proizvod pod nazivom „servis info.BIZ“ odnosno aplikativna podrška za pregled poslovnih subjekata. Servis info.BIZ je reinženjering Fininog postojećeg proizvoda, a pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Najveća je i najažurnija baza poslovnih informacija za više od 800.000 poslovnih subjekata iz više od 30 izvora, internih i eksternih.

Početak srpnja 2019. godine implementiran je Registar stvarnih vlasnika, koji je razvijen za potrebe i u ime Ministarstva financija, Ureda za sprječavanje pranja novca, a od 1. siječnja 2020. dostupni su javni podaci iz tog Registra kompletne javnosti preko sustava e-Građani. Registar stvarnih vlasnika je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova. Registar je ustrojen na temelju članaka 32. do 36. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, a operativno ga vodi Financijska agencija.

Fina je pokrenula razvoj novog registra – Registar revizora u ime i za račun Ministarstva financija. Registar se razvija u dvije faze, a njegova implementacija je planirana početkom travnja 2020. godine.

Uz suglasnost resornog ministarstva, 1. kolovoza 2019. godine, Fina je donijela odluku o smanjenju naknada za provedbu svih osnova za plaćanje kojima je osnovica za obračun naknade za provedbu ovrhe manja ili jednaka iznosu od 99.999,99 kuna, budući da navedene ovrhe čine čak 98% od ukupnog broja zaprimljenih osnova za plaćanje.

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

Tijekom 2019. godine intenzivno se radilo na Prijedlogu Ovršnog zakona u okviru čega se radilo se na implementaciji novog sustava izuzeća od ovrhe, na sistem analizi modela uključivanja stambenih štedionica i kreditnih unija u sustav provedbe ovrhe na novčanim sredstvima te na elektroničkoj razmjeni pismena između sudova i Fine.

Početak siječnja 2019. godine, stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, u hrvatski pravni sustav je uveden institut jednostavnog postupka stečaja potrošača te je uspostavljena elektronička razmjena pismena između Fine i sudova preko sustava eSpis. Prvo je uspostavljena razmjena pismena koja se odnose na provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača, a 3. studenoga 2019. godine Fina je u eSpis počela dostavljati prijedloge za pokretanje stečajnog postupka.

PROVEDBA OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Poslovi provedbe ovrhe na novčanim sredstvima obavljaju se na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koji je donesen radi omogućavanja jedinstvene i učinkovite provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, neovisno o tome je li ovršenik fizička ili pravna osoba.

Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa. Ovakav način naplate dospjelih potraživanja pokazao se iznimno učinkovit te je imao znatan utjecaj na povećanje opsega naplate dospjelih potraživanja.

Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima je formalan postupak, a Fina kao provedbeno tijelo nema ovlasti utvrđivati prava i obveze stranaka kao niti položaj stranaka u postupku, već ovrhu provodi na temelju zaprimljene osnove za plaćanje u skladu sa zakonskim i podzakonskim odredbama.

Od ukupnog broja zaprimljenih osnova 81% se odnosi na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana, a 19% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata. Iako je broj osnova za

plaćanje zaprimljenih na teret računa građana daleko veći od broja osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa poslovnih subjekata, iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata premašuje iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa građana. 75% ukupnog iznosa izvršenih osnova za plaćanje zaprimljenih u 2019. godini odnosi se na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata, a 25% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana.

JEDNOSTAVNI POSTUPAK STEČAJA POTROŠAČA

Dana 1. siječnja 2019. godine na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, a kojima je u hrvatski pravni sustav uveden institut jednostavnog postupka stečaja potrošača.

Svrha i cilj jednostavnog postupka stečaja potrošača je omogućiti dijelu insolventnih građana, koji su u tzv. „dugotrajnoj blokadi“ za relativno male iznose, da u ubrzanom i pojednostavljenom postupku namire vjerovnike iz imovine koja je za to podobna i da se oslobode od preostalog duga. Građanima koji imaju blokirane račune duže od tri godine, a čiji iznos glavnice duga evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje iznosi do 20.000 kuna, omogućeno je da se provođenjem jednostavnog postupka stečaja potrošača oslobode od preostalih obveza.

Jednostavni postupak stečaja potrošača ima intenciju postići pozitivne učinke za zajednicu, a koji će se manifestirati kroz duži vremenski period:

- smanjenje duga građana,
- stvaranje uvjeta insolventnim potrošačima za oslobađanje od dijela obveza te osiguravanje uvjeta za normalan život i pravo na drugu priliku,
- ravnomjerno namirenje tražbine/dijela tražbine vjerovnicima iz imovine potrošača koja je za to podobna,
- rasterećenje sustava od bezuspješnih i višestrukih ovršnih postupaka,
- učinak na socijalnu uključenost te zaštita osjetljivih skupina,
- povećanje socijalne zaštite i sprječavanje produblivanja dužničke krize,
- iniciranje postupka od strane Fine sukladno zakonom propisanoj dužnosti, obzirom da nije realno za očekivati od potrošača da će pokrenuti postupak stečaja

nad svojom imovinom radi malog iznosa duga i pristati biti pod nadzorom povjerenika u razdoblju od jedne do pet godina radi ispunjenja obveze od nekoliko prosječnih mjesečnih plaća prema jednom ili više vjerovnika,

- konačno rješenje vjerovničko-dužničkih odnosa koji traju više godina, a koji su relativno male vrijednosti.

U 2019. godini Fina je poslala 134.099 poziva građanima za provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača od čega 29.524 potrošača nisu iskazala suglasnost za provođenje postupka, dok je 104.575 potrošača nastavilo s postupkom.

PROVEDBA OVRHE NA NEKRETNINAMA I POKRETNINAMA

Temeljem odredaba Ovršnog i Stečajnog zakona, Fina provodi ovrhe na nekretninama i pokretninama u ovršnim postupcima i stečajnim postupcima te u postupcima osiguranja putem elektroničke javne dražbe (u daljnjem tekstu: e-Dražba).

Navedenim postupkom provedbe ovrhe osigurava se sljedeće:

- Javna dostupnost podataka o svim nekretninama, pokretninama, pravima i imovini koje se prodaju u postupcima prisilne naplate objavom na mrežnim stranicama Fine u aplikaciji Očevidnik nekretnina i pokretnina i Javna objava,
- Transparentnost provedbe postupka prodaje te mogućnost praćenja postupka prodaje putem javno dostupnih aplikacija (Očevidnik i Javna objava),
- Elektronička provedba prodaje predmeta prodaje koji se prodaju u ovršnom, stečajnom postupku i postupku osiguranja i to putem aplikacije e-Dražba kojoj se može pristupiti uz ispunjenje zakonskih preduvjeta (uplata jamčevine, digitalni certifikat).

10. siječnja 2019. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na nekretninama i pokretninama u ovršnom postupku kojim je postupak elektroničke javne dražbe (e-Dražba) unaprijeđen i pojednostavnjen.

Sustav e-Dražbe ima određene posebnosti kojima se postižu sljedeći pozitivni učinci za zajednicu:

- Usvajanjem najviših europskih standarda u posljednjih deset godina, Fina je razvila nepristrani i učinkoviti sustav koji prilagođava hrvatsko pravosuđe europskim mjerilima, a s druge strane čuva tradiciju i

postojeće vrijednosti hrvatskog pravnog sustava. Sustav e-Dražba zasnovan je na svim postulatima digitalnog društva te predstavlja uvođenje novih tehnologija u pravosudni sustav kao i informatizaciju samog pravosuđa,

- Dostupnost krajnjim korisnicima – pristup sustavu e-Dražba kao i predmeti prodaje dostupni su na jednom mjestu i to na mrežnim stranicama Fine,
- Podmirenje tražbine vjerovnika – ovakvim informatiziranim sustavom doprinosi se povećanju transparentnosti prisilne prodaje nekretnina i pokretnina,
- Podmirenjem duga dužnika u što većem iznosu – sustavom e-Dražbe štiti se i osigurava sloboda tržišnog natjecanja,
- Pristup sustavu e-Dražbe tijekom 24 sata radnim i neradnim danom, više vremena za donošenje odluke o kupnji i komunikaciju između zastupnika i stranaka,
- Mogućnost kupnje nekretnine nezvezano za lokaciju na kojoj se korisnik i nekretnina nalaze,
- Zakonom zajamčena anonimnost ponuditelja, rasterećenje sudova, smanjenje opsega posla suca i stečajnog upravitelja,
- Jasni rokovi za poduzimanje određenih ovršnih radnji, ujednačenost prakse,
- Dostupan izvještajni sustav sa statističkim podacima o provedenim elektroničkim javnim dražbama

UPISNIK SUDSKIH I JAVNOBILJEŽNIČKIH OSIGURANJA TRAJBINA VJEROVNKA NA POKRETNIM STVARIMA I PRAVIMA

Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (u daljnjem tekstu: Upisnik) je elektronička javna knjiga odnosno jedinstvena baza podataka o pravima kojima se u svrhu osiguranja namirenja tražbina vjerovnika ograničava, prenosi odnosno pridržava vlasništvo ili neko drugo pravo na pokretnim stvarima i pravima dužnika ili treće osobe.

Upisnik predstavlja značajan imovinski potencijal sudionika u pravnom i gospodarskom prometu i proširuje njihovu kreditnu osnovu, osobito kada predmeti osiguranja ostaju u njihovom posjedu. Naime, temeljno obilježje Upisnika jest da predmet osiguranja ostaje u posjedu dužnika što čini razliku i prednost u odnosu na klasično založno pravo odnosno prijenos vlasništva radi osiguranja na pokretninama i pravima, jer s jedne strane omogućuje dužniku gospodarsko iskorištavanje predmeta osiguranja, a s druge vjerovnik nije opterećen

Izvešće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

brigom oko njegova čuvanja i održavanja.

Od instituta koji je ponudio zakonodavac, još uvijek su najčešće vrste prava koje se odnose na prijenos prava vlasništva radi osiguranja i založno pravo, kao tradicionalni instituti stvarnog prava.

VOĐENJE JEDINSTVENOG REGISTRA RAČUNA - JRR

Jedinstveni registar računa (dalje u tekstu: JRR) je elektronička baza podataka o računima svih poslovnih subjekata, uključivo i HNB te poslovnih banaka, štedionica i kreditnih unija, jedinice lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave te o računima građana, otvorenih u bankama koje posluju u RH. Osim podataka o računima poslovnih subjekata i građana, u JRR-u se evidentiraju i podaci o postojanju oročenih novčanih sredstava, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama. Fina vodi JRR u skladu s važećom zakonskom regulativom od 1. studenoga 2002. godine.

Vođenjem JRR-a postiže se niz pozitivnih učinaka poput da se na jednom mjestu dnevno vodi i ažurira evidencija sa svim računima i informacija o tome je li poslovni subjekt u postupku predstečaja, stečaja, likvidacije ili je brisan i druge podatke sukladno zakonskim i podzakonskim aktima.

VOĐENJE REGISTRA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA - RGFI

Registar godišnjih financijskih izvještaja (dalje u tekstu: RGFI) središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit. Osim godišnjih financijskih izvještaja, Registar raspolaze i drugom dokumentacijom koju su obveznici predali Registru (Isprava o utvrđivanju godišnjeg financijskog izvještaja, Mišljenje revizora i dr.). Registar je 10. travnja 2003. godine ustrojila Fina temeljem Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja, a danas ga vodi temeljem Zakona o računovodstvu (dalje u tekstu: ZoR) u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Fine.

Registar ima posebnosti kojima se postižu sljedeći pozitivni učinci za zajednicu:

- Obveznicima podnošenja izvještaja omogućeno

je da svoje izvještaje predaju jedanput i na jednom mjestu.

- Podatke iz Registra koristi Porezna uprava za potrebe poreznog nadzora, a Državni zavod za statistiku i Hrvatska narodna banka za potrebe statističkih istraživanja, što rezultira uštedom na strani navedenih institucija jer nemaju potrebu posebno prikupljati izvještaje za navedene potrebe.

- Pristup Registru omogućen je 24 sata dnevno, 365 dana u godini.

- Dokumentacija iz Registra dostupna je u papirnom i elektroničkom obliku svim zainteresiranim korisnicima bez dokazivanja pravnog interesa.

- Na internetu su svima bez naknadne dostupni godišnji financijski izvještaji i druga nestandardna dokumentacija koju su poduzetnici prema članku 30. ZOR-a dužni radi javne objave dostaviti Registru odnosno Fini.

- Svaka pravna i fizička osoba može uz naknadu iz Registra dobiti presliku ili ispis godišnjeg financijskog izvještaja, godišnjeg izvješća ili revizorskog izvješća.

- Razmjena podataka iz Registra tj. između Fine i tijela državne uprave, drugih državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga obavlja se bez naknade.

- Podaci iz Registra koriste se za donošenje poslovnih odluka i procjenu i planiranje makroekonomskih kretanja te za kreiranje analiza, bonitetnih informacija i izradu znanstvenih i stručnih radova.

PRIKUPLJANJE I OBRADA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA I NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Fina u skladu s važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, obavlja poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija.

U 2019. godini zaprimljeno je i obrađeno ukupno 40.428 financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a 3.743 obveznika je dostavilo financijski izvještaj.

VOĐENJE REGISTRA STVARNIH VLASNIKA

Registar stvarnih vlasnika ima pozitivne učinke na zajednicu jer domaćim ili stranim fizičkim i pravnim osobama te javnosti osigurava dostupnost podataka o stvarnom vlasniku – fizičkoj osobi/fizičkim osobama konkretnog pravnog subjekta ili trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranog prava, sukladno članku 35. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Uvid u podatke iz Registra stvarnih vlasnika omogućen je putem sustava e-Građani, a u 2019. godini u Registar je podatke o stvarnim vlasnicima upisalo 151.436 pravnih subjekata.

SERVIS info.BIZ

Servis info.BIZ, dostupan u četiri paketa usluga (PROMO, START, EXPERT i PREMIUM), pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Najveća je i najažurnija baza poslovnih informacija za više od 800.000 poslovnih subjekata iz više od 30 izvora, a najvažniji su sljedeći:

- Registar godišnjih financijskih izvještaja,
- Jedinstveni registar računa,
- Registar koncesija,
- Registar stvarnih vlasnika,
- Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje,
- Očevidnik nekretnina i pokretnina,
- Upisnik založnih prava,
- Zagrebačka burza,
- Središnje klirinško depozitarno društvo,
- Sudski registar,
- Obrtni registar,
- Elektronički oglasnik javne nabave i drugi.

U servisu info.BIZ prezentirani su adresni i financijski podaci, pokazatelji poslovanja poduzetnika (pravnih osoba i obrtnika, obveznika poreza na dobit) i ocjena kreditnog rejtinga prema priznatim svjetskim standardima (usklađeno s Basel III smjernicama i MSFI 9 računovodstvenim standardom), kao i adresni i osnovni financijski podaci financijskih institucija,

neprofitnih organizacija i proračuna i proračunskih korisnika za posljednjih pet godina te adresni podaci obrtnika - obveznika poreza na dohodak. Servis nudi brz i jednostavan pristup velikom broju poslovnih podataka i informacija u stvarnom vremenu te korisnicima omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu.

Servis info.BIZ razvijen je kako bi javnom sektoru i poslovnoj zajednici na jednom mjestu omogućio pristup ključnim informacijama i podacima iz relevantnih izvora, na brz i jednostavan način. Na taj se način povećava transparentnost u poslovnoj zajednici, na strani korisnika servisa smanjuje se rizik u poslovanju, a korisnicima u javnom sektoru omogućena je izrada poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje trendova na tržištu.

U planu je info.BIZ servis, kao bazu poslovnih informacija i podataka, kontinuirano razvijati i nadograđivati u smislu uključivanja novih izvora kao što je npr. Registar stvarnih vlasnika, baza bonitetnih informacija za subjekte čije je sjedište izvan RH, dostupne baze makroekonomskih podataka i drugih. Proširenja i unaprjeđenja postojećih funkcionalnosti kao i osmišljavanje novih kako bi se korisnicima na jednom mjestu omogućio pristup svim relevantnim informacijama iz poslovnog okruženja, visoko su na listi prioriteta.

Prihodi od javnih servisa

Dana 4. kolovoza 2018. godine stupio je na snagu Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima kojim se promijenio način obračuna i naplate naknade za provedbu osnove za plaćanje. Fina bilježi uvećanje troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate pa ostvareni prihodi od provedbe ovrhe na novčanim sredstvima [najveći udjel u segmentu javnih servisa] u 2019. godini ne mogu uspoređivati s prethodnim prihodovnim performansama, nego se trebaju promatrati korigirano za iznose spomenutih vrijednosnih usklađenja.

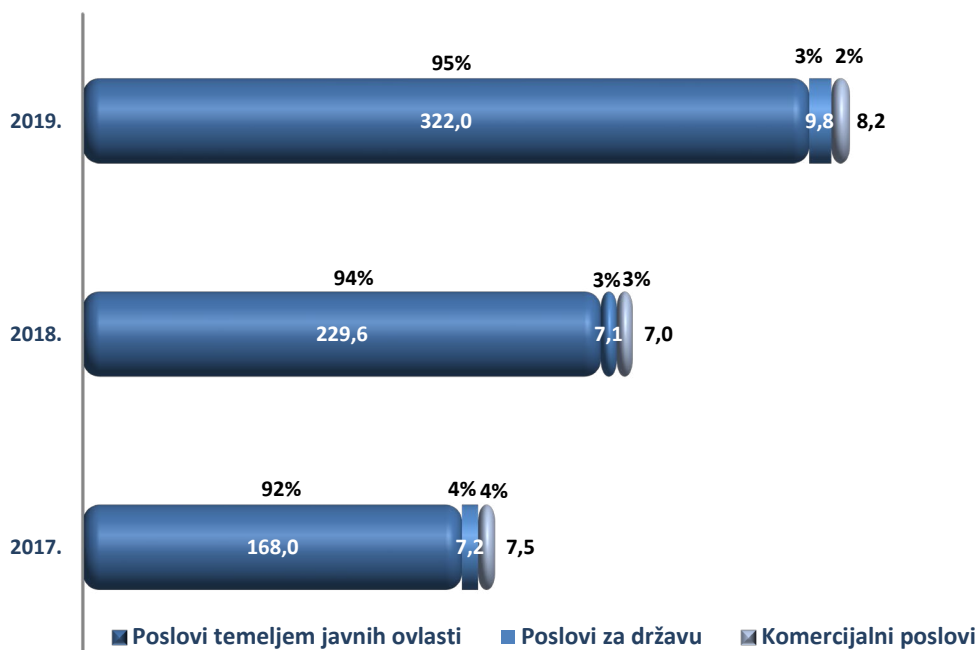
Sukladno navedenom, ostvareni prihodi Fina od javnih servisa u 2019. godini bilježe realno povećanje od 26% [a ne 40%] u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

Prikaz 14: Prihodi od javnih servisa

3.1.2.4. Segment servisa za državu

Fina je i u 2019. godini potvrdila svoju ulogu i poziciju u okviru pouzdanog partnera državi pri čemu Fina u ulozi operativnog izvršitelja uspostavlja i vodi informacijske servise od nacionalnog značaja. Obzirom na servise koji su u izravnoj funkciji podrške procesima, čiji je cilj očuvanje financijske stabilnosti države i likvidnosti proračuna, kontinuirano i stabilno odvijanje procesa mirovinskog sustava (drugi mirovinski stup), obračun i isplata plaća svim zaposlenima u javnom sektoru, nadzor potrošnje posebnog goriva za poljoprivredu i ribarstvo te vođenje sustava za naplatu javnih davanja putem platnih kartica, Fina dokazuje kvalitetnim i pravovremenim operacijama sveobuhvatne podrške što rezultira stabilnošću sustava, sigurnošću izvođenja informatičkih i potpornih aktivnosti uz neprekidan razvoj i unaprjeđenje, kako zbog zakonskih izmjena tako i zbog potreba samih korisnika.

Segment servisa za državu obuhvaća podršku sustavu evidentiranja i rasporeda javnih prihoda, podršku sustavu državne riznice, poslove za Poreznu upravu (PU), poslove za Središnji registar osiguranika (REGOS), uspostavu i vođenje poslova centraliziranog obračuna plaća i upravljanje ljudskim resursima za sva tijela državne uprave (COP), vođenje sustava za nadzor potrošnje posebnog goriva za poljoprivredu i ribolovstvo, vođenje sustava za naplatu javnih prihoda odnosno mandatnih kazni i upravnih pristojbi putem platnih kartica, poslove servisa HITRO.HR.

U 2019. godini segment servisa za državu širi se novim servisom za elektroničko pokretanje poslovanja – START. Uspostavom START-a, Fina je kao operativni izvršitelj uspjela integrirati veći broj institucija i njihovih sustava i službenih registara kako bi se korisniku omogućilo pokretanje poslovanja putem jedinstvene elektroničke forme, bez obilaska institucija, uz smanjene troškove i uz trenutnu informaciju o fazi rješavanja predmeta. Sustav START je ujedno i začetak informacijske platforme za poduzetnike koja će pozadinski objedinjavati kompleksne usluge, a korisniku biti „točka“ za jednostavno i administrativno rasterećeno poslovanje.

U okviru podrške sustavu riznice, Fina obavlja tehnološko-operativne i informatičko-tehničke poslove podrške radu sustava državne riznice, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Istarske županije, Hrvatske

turističke zajednice, Ministarstva pravosuđa i OTP banke. Navedeno se odnosi na evidentiranje i raspored javnih prihoda, nadzor nad računima javnih prihoda, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, izradu izvještaja mjerodavnim tijelima iz sustava javnih prihoda, objedinjavanje i dostavu podataka Poreznoj upravi iz sustava poslovnih banaka o prihodima proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave, vođenje Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i vođenje Registra računa dobavljača u sustavu Ministarstva financija, prikupljanje zahtjeva/naloga za isplatu plaća, tekućih izdataka i obustava iz mirovine za određene proračunske korisnike, povrate poreza i drugih pogrešno uplaćenih javnih prihoda i poslove reklamacija po računima javnih prihoda, prijeboj potraživanja s obvezom po osnovi poreznog duga te konačno i održavanje središnjeg računalnog sustava, udomljavanje opreme, održavanje komunikacijske infrastrukture i održavanje uredske računalne opreme kod krajnjih korisnika.

U 2019. godini uspostavljen je sustav za analitičko praćenje svih evidentiranih uplata OPG-ova koji su u sustavu ovrha i obračun evidentiranih stanja uplata OPG-ova s utvrđenim mjesečnim limitima dostavljenim od strane Ministarstva poljoprivrede.

Započete su aktivnosti unaprjeđenja poslovnih procesa i izvještajnog sustava, uvođenja dodatnih kontrola u aplikativna rješenja te uspostave novog sustava „e-Rješenja/Zahtjeva za povrat/preknjiženje sredstava“ kojim će se digitalizirati podnošenje i obrada zahtjeva za povrat sredstava prema podacima o uplaćenim sredstvima za koje se traži povrat sredstava, automatski će se prepoznavati institucija nadležna za postupanje po zahtjevu, neće biti papirnato podnošenja zahtjeva niti kolanja dokumentacije između svih sudionika u postupku.

Fina za Središnji registar osiguranika (REGOS) obavlja poslove vođenja registra osiguranika II. stupa, prikupljanja podataka po osiguranicima o obveznim mirovinskim doprinosima putem Obrazaca R-S/R-Sm i Obrazca JOPPD, raspoređivanja sredstava doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja I. i II. stupa po računima osiguranika te osigurava sve tijekomove novca i informacija povezanih s tim procesima. Fina je u ulozi ugovornog partnera razvila informacijski sustav REGOS-a i obavlja najveći dio poslova u ime i za račun REGOS-a. Fina za

Izvešće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

ovaj poslovni sustav osigurava tehnološka znanja za operativni razvoj poslovnih procesa, informatička znanja za razvoj aplikativnih rješenja, telekomunikacijsko-informatičku infrastrukturu te ljudske i druge resurse za operativno obavljanje ugovorenih poslova u svojoj poslovnoj mreži.

U okviru mirovinske reforme, a u suradnji s REGOS-om i drugim povezanim institucijama, Fina je provela prilagodbe sustava kako bi se omogućilo osiguranicima kvalitetno informiranje o mogućim iznosima raznih vrsta mirovina u cilju njihovog lakšeg i kvalitetnijeg odabira vrste mirovine. Također, razvijeno je rješenje za odabir mirovinskog osiguravajućeg društva na šalteru u Fini te aplikativno rješenje za automatski raspored osiguranika u mirovinsko osiguravajuće društva ako osiguranik to u roku ne obavi osobno. Uz to, napravljene su i izmjene u procesu automatskog rasporeda osiguranika u fondove na način da se osiguranici raspoređuju u fondove kategorije A te je napravljeno rješenje za prijave/promjene mirovinskog fonda/društva u vidu elektroničke usluge dostupne kroz sustav e-Građani.

U listopadu 2019. godine provedena je certifikacija sustava REGOS za informacijsku sigurnost ISO 27001 te je sustav i uspješno certificiran po navedenoj normi.

U budućem razdoblju poslovne i razvojne aktivnosti bit će usmjerene na rasparivanje nepotrebno povezanih uplata doprinosa, uspostavu elektroničke usluge prihvata Izjave o odabiru vrste mirovine te uspostavu usluge elektroničke usluge odabira/promjene mirovinskog osiguravajućeg društva, dostupnih kroz sustav e-Građani.

Sustav za nadzor potrošnje plavog dizela uspostavljen je radi učinkovitog nadzora potrošnje plavog dizela kao goriva na koje se ne plaća trošarina. Kako je u prodaji bitno jeftinije od standardnog goriva, njegova kupnja treba biti omogućena samo prethodno registriranim korisnicima prava. Sustavom za nadzor potrošnje plavog dizela evidentira se svaka prodaja plavog dizela korisnicima prava. U sustavu su evidentirana i javno objavljena sva registrirana prodajna mjesta plavog dizela. Prodajna mjesta ne smiju prodavati plavi dizel bez prethodnog odobrenja iz sustava. Radi kontrole prodaje, prodavatelji su dužni evidentirati vezu između svakog izdanog računa za prodani plavi dizel s odobrenjima za prodaju izdanim iz sustava. U sustavu su zabilježeni i podaci o svim korisnicima prava i pripadajućim odobrenim im

količinama plavog dizela za namjensku potrošnju – kvotama. Identifikacija korisnika prava temelji se na kartici za kontrolu potrošnje goriva posebnih namjena. Karticom se na posebnim uređajima postavljenim na prodajnim mjestima identificira i autorizira korisnika prava i pomoću navedenih uređaja izdaje potvrda prava na kupnju te bilježi kupljena količina u središnjem sustavu. Na taj se način, u gotovo realnom vremenu, vodi evidencija realizirane prodaje plavog dizela te sprječava kupnja od strane neregistriranih osoba, a registriranim korisnicima prava ograničava mogućnost kupnje samo do iznosa dodijeljene im kvote.

Za potrebe Sustava za naplatu javnih davanja platnim karticama, Fina je EFTPOS uređaje i potporne sustave posebno prilagodila i u suradnji s bankama i kartičnim kućama omogućila naplatu javnih prihoda platnim karticama sukladno propisima koji reguliraju načine plaćanja u korist državnog proračuna. Tijekom 2019. godine provedeno je niz aktivnosti radi podrške naplate upravnih pristojbi platnim karticama za potrebe sustava e-Pristojbe putem EFTPOS uređaja te su izvršene pripreme za naplatu platnim karticama putem interneta. Naplata platnim karticama putem interneta primijenjena je za potrebe usluge e-komunikacije Ministarstva pravosuđa i sustava START.

U sustavu za naplatu javnih davanja platnim karticama moguće je podržati naplatu bilo kojeg javnog prihoda bilo kojeg tijela javne vlasti za pripadajuće razine općeg proračuna.

Sustav za Centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru (COPiHRM) je jedinstven, centraliziran, poslovno-informatički sustav u vlasništvu Vlade RH, koji je temeljem sklopljenog ugovora uspostavila Financijska agencija te omogućava podršku u daljnjem radu. Sustav je namijenjen obračunu plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru s ciljem postizanja kvalitetnog upravljanja rashodima za zaposlene, standardiziranog obračuna plaća i ostalih naknada uz plaće te standardizacije u upravljanju ljudskim resursima.

Osim pristupa informacijama o plaćama i ostalim naknadama zaposlenih u državnim tijelima i javnim službama – grupno i pojedinačno te dodacima na plaće, evidencijama radnog vremena, kompetencijama zaposlenika i drugim srodnim podacima, za predstavnike

vlasnika sustava i druga nadležna tijela navedeni podaci mogu poslužiti za izradu brojnih izvješća i simulacija u funkciji izrade složenih analiza, predviđanja te izrade podloga za pripremu i ugovaranje izmjena kolektivnih ugovora.

Korisnici COPIHRM sustava su sva državna tijela i javne službe kojima se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnom proračunu. Do kraja 2019. godine podatke o zaposlenima u COPIHRM informacijskom sustavu se vodi za 215 državnih tijela i više od 1.895 tijela javne uprave.

Početak 2019. godine, sustav je podržao reorganizaciju državne uprave koja uključuje reorganizaciju sudbene vlasti te pripajanje pojedinih agencija, drugih javnih ustanova, državnih upravnih organizacija, državnih zdravstvenih zavoda i ureda Vlade RH tijelima državne uprave. Provedene su i organizacijske te operativne pripreme u sustavu koje se odnose na reorganizaciju tijela državne uprave u županijama, sukladno Zakonu o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave kojim je ukinuto 20 tijela državne uprave uz prijenos poslova na županije.

U dijelu usklađivanja sustava s nastalim zakonskim promjenama, u 2019. godini provedeno je više od 40 izmjena sukladno zakonskim promjenama ili zahtjevima naručitelja, a dodatno je i omogućena izrada preglednih izvješća s informacijama o trošku plaća u zadanom razdoblju na razini cijelog sustava ili uz odabir grupe institucija/ pojedine institucije.

Zbog kontinuiranog provođenja mjera informacijske sigurnosti sukladno zadanoj klasifikaciji sustava i certifikaciji prema normi ISO 27001:2013, u listopadu 2019. godine je u skladu s tim provedena revizija informacijske sigurnosti bez pronađenih nesukladnosti.

U veljači 2019. godine je provedeno anketiranje korisnika COP sustava, organizirano u suradnji s Državnim uredom za reviziju i Ministarstvom uprave, a rezultati ankete su pokazali da se radi o sustavu koji ima visok stupanj iskoristivosti te je uvelike prilagođen i prilagođava se stvarnim potrebama korisnika. Od ukupno 196 korisnika 75,5% korisnika ocijenilo je jednostavnost uporabe informacijskog sustava najvišom ocjenom, 91,8% korisnika koristi izvješća i podatke iz preuzete iz sustava COP i RegZap, a 90,8% ocijenilo je efikasnost korisničke

podrške visokom ili jako visokom.

U travnju 2019. godine sklopljen je ugovor za savjetodavne usluge na projektu Implementacije sustava za centralizirani obračun plaća u Crnoj Gori, u sklopu EuropeAid projekta „Implementacija sustava za centralizirani obračun plaća“ u Crnoj Gori, kao dio međunarodnog konzorcija.

U 2019. godini završena je revizija učinkovitosti uspostave i korištenja informacijskog sustava Centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim resursima u tijelima državne uprave i drugim korisnicima proračuna od strane Državnog ureda za reviziju. Prema Izvješću o obavljenoj reviziji uspostava informacijskog sustava COP ocijenjena je učinkovitom.

U segmentu grupe poslova vezanih uz vođenje sustava Centraliziranog obračuna plaća planira se daljnji razvoj sustava u smjeru potpore upravljanja ljudskim potencijalima u javnom sektoru te izrade naprednog alata za izvješćivanje i za simulacije troškova plaća kao sredstva koje će se koristiti pri donošenju poslovnih odluka i planiranju rashoda državnog proračuna. Da bi se analitička potpora donošenju poslovnih odluka temeljem korištenja raspoloživih podataka u sustavu mogla kvalitetno podržati, u planu je uspostaviti odgovarajuću infrastrukturu te sinergiju organizacijskih i tehničkih mjera nadležnih koordinacijskih tijela i Fine/Centra za COP.

Krajem 2019. godine Sektor servisa za državu uspostavlja prvi sustav u RH za elektroničko pokretanje poslovanja za društva i obrte – START čime se usluge Sektora počinju proširivati u segment pružanja podrške gospodarstvu i poduzetništvu.

START je digitalna usluga Vlade Republike Hrvatske koja integrira više postojećih usluga i postupaka u jednu elektroničku uslugu i u svom početnom opsegu omogućava pokretanje poslovanja fizičkim, tuzemnim osobama, a nastavlja se graditi s novim uslugama i funkcionalnostima, namijenjenima i drugim skupinama korisnika.

Korisnici prvi put dobivaju elektroničku uslugu koja im omogućava ovakav okvir komunikacije s institucijama pri čemu korisnik samostalnim odabirom funkcionalnosti dizajnira svoj proces pokretanja poslovanja, samostalno unosni nužne podatke, kreira i potpisuje elektroničku dokumentaciju, a sustav raspoređuje i šalje iste prema

Izvješće Posloводства

Financijski i operativni pregled poslovanja

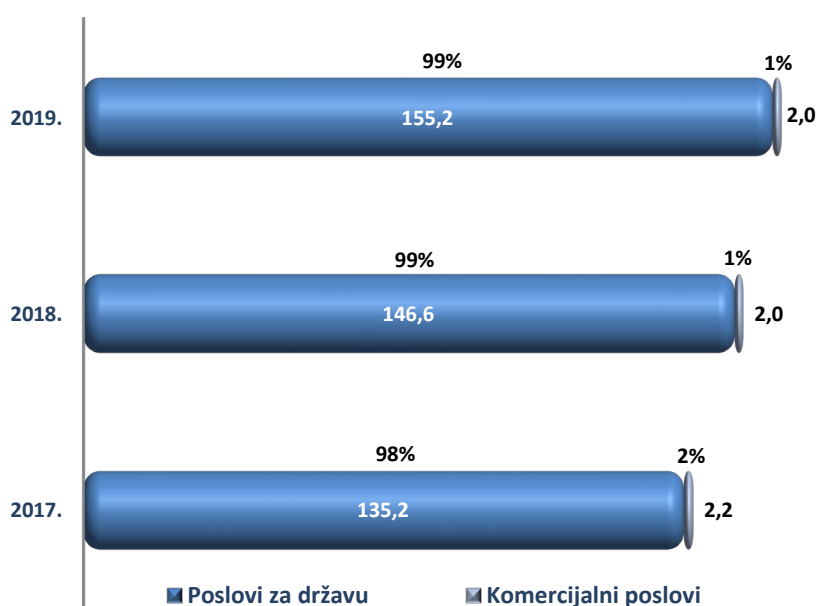
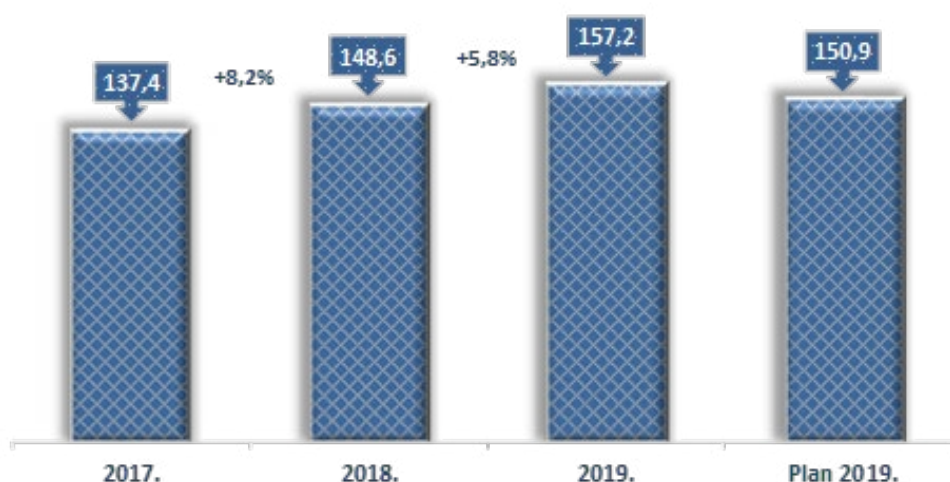
institucijama i banci te povratno zaprima informaciju i/ili dokument. Takvim modelom povezivanja uspostavljena je usluga koja korisniku donosi mogućnost bržeg i znatno povoljnijeg pokretanja vlastitog posla.

Trenutno, START povezuje sustave i registre Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (Obrtni registar, Uredi državne uprave), Ministarstva pravosuđa (Sudski registar, Trgovački sudovi), Ministarstva financija, Porezne uprave (OIB sustav, Registar poreznih obveznika, PDV registar), Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog zavoda za statistiku (Registar poslovnih subjekata), Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i banaka, a sa svakom novom uslugom u sustavu se povezuju i nove institucije i njihovi registri.

Prihodi od servisa za državu

Ostvareni prihodi od servisa za državu u 2019. godini bilježe povećanje od 6% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i povećanje od 14% u odnosu na 2017. godinu.

Prikaz 15: Prihodi od servisa za državu

3.1.3. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima kao neizostavan dio strateškog planiranja, procesa donošenja odluka i izgradnje organizacijske kulture, integrirano je u poslovnu strategiju i poslovno odlučivanje. Koristi se kao alat za sprječavanje nastanka ili ublažavanje posljedica nepovoljnih događaja koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva, dovesti do poremećaja u obavljanju djelatnosti Fine, nanijeti štetu okolišu, imovini, radnicima, klijentima i korisnicima Fininih usluga. Pravovremeno uočiti ključne rizike i poduzeti odgovarajuće mjere znači izbjeći i sve one financijske učinke koji će se nužno javiti da bi sanirali probleme, odnosno posljedice aktiviranih rizika.

Istovremeno uz promatranje rizika kao negativnih događaja po kojima treba djelovati, prisutan je i pogled na rizike kao prilike i mogućnosti za strateško i operativno unaprjeđenje Fine.

Prikaz 16: Proces upravljanja rizicima

Okvir upravljanja rizicima u Fini je uspostavljen prema normi ISO 31000, primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, a usvojene temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima obuhvaćaju:

- Politiku upravljanja rizicima i
- Strategiju upravljanja rizicima u Fini.

Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i financijski rizici.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu s najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Cjelokupna razina rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Fina osigurava educiranost kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima.

Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje prema prikazu [proces upravljanja rizicima] u nastavku.

Cjelokupan proces upravljanja rizicima podržan je interno razvijenim aplikativnim rješenjem RM Fina, a u godini izvješćivanja kroz rad multidisciplinarnih timova provedena je 31 radionica procjene rizika za 37 poslovnih procesa u 60 organizacijskih jedinica.

Opći poslovni rizici proizlaze iz svih segmenata upravljanja organizacijom kao neželjeni događaji koji mogu nepovoljno utjecati na ostvarenje dugoročnih i srednjoročnih ciljeva i strateških prioriteta i aktivnosti [dominantno su usmjereni na šire interesne skupine, građane, klijente i slično].

Operativni rizici su neželjeni događaji koji mogu nepovoljno utjecati na provedbu funkcija, aktivnosti i procesa u zadanim rokovima, na razinu kvalitete usluge, na propuste u primjeni zakonskih akata i procedura.

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

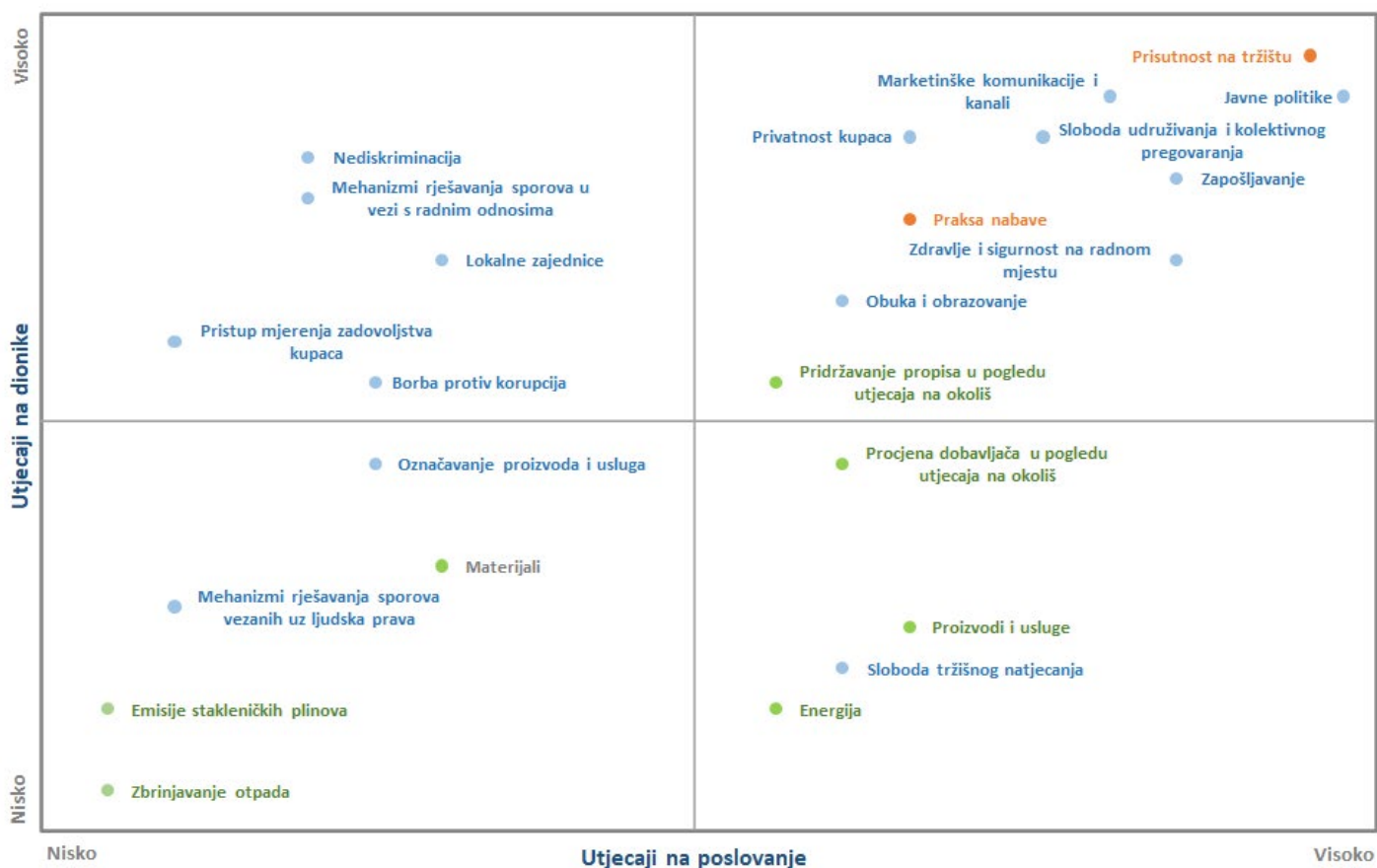

3.2. Izvješće o održivosti poslovanja

Načela za konceptualno određivanje sadržaja podrazumijevala su identifikaciju konteksta održivosti u smislu da se primjene one smjernice koje pobliže daju odgovor na koji način Fina doprinosi ili u budućnosti namjerava doprinositi unaprjeđenju ekonomskih, okolišnih i društvenih uvjeta, kretanja i trendova na lokalnoj razini te na koji način se te cjeline odražavaju na značajne ekonomske, okolišne i društvene utjecaje koji u najvećoj mjeri utječu na definiranje koncepta cjelovitosti (dimenzije područja primjene, granice ili na prakse u prikupljanju informacija, ali i na opravdanost i prikladnost prikazanih informacija).

Za 2019. godinu su odabrane materijalne cjeline i granice na temelju procijenjene važnosti pojedinih cjelina na identificirane dionike, vodeći računa o specifičnosti industrije i poslovnih procesa. Fina interese i očekivanja ključnih skupina svojih dionika (radnici, vlasnici, tijela vlasti, regulatorna tijela) smatra prioritetom pri utvrđivanju rizika održivosti i određivanju njihova utjecaja.

Prikaz 17: Matrica materijalnosti Fine

Izvešće Posloводства

Izvešće o održivosti poslovanja

Financijska agencija prijedlog modela za izradu godišnjeg izvješća o održivosti i cjeline poslovanja sagledava odabirom konceptualne usklađenosti s GRI standardima (Globalne inicijative za pripremu izvještavanja o održivosti).

Referentne politike u godini izvještavanja:

- Politika sigurnosti Financijske agencije.
- Politika kvalitete.
- Politika upravljanja rizicima.
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja Financijske agencije.
- Politika upravljanja poslovnim procesima.
- Politika zaštite osobnih podataka u Financijskoj agenciji.
- Politika sustava unutarnjih kontrola.
- Politika sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u Financijskoj agenciji.

Referentni certifikati u godini izvještavanja:

- DQS ISO 9001:2015.
- Bureau Veritas ISO 27001:2013.

Količinski pokazatelji poslovanja

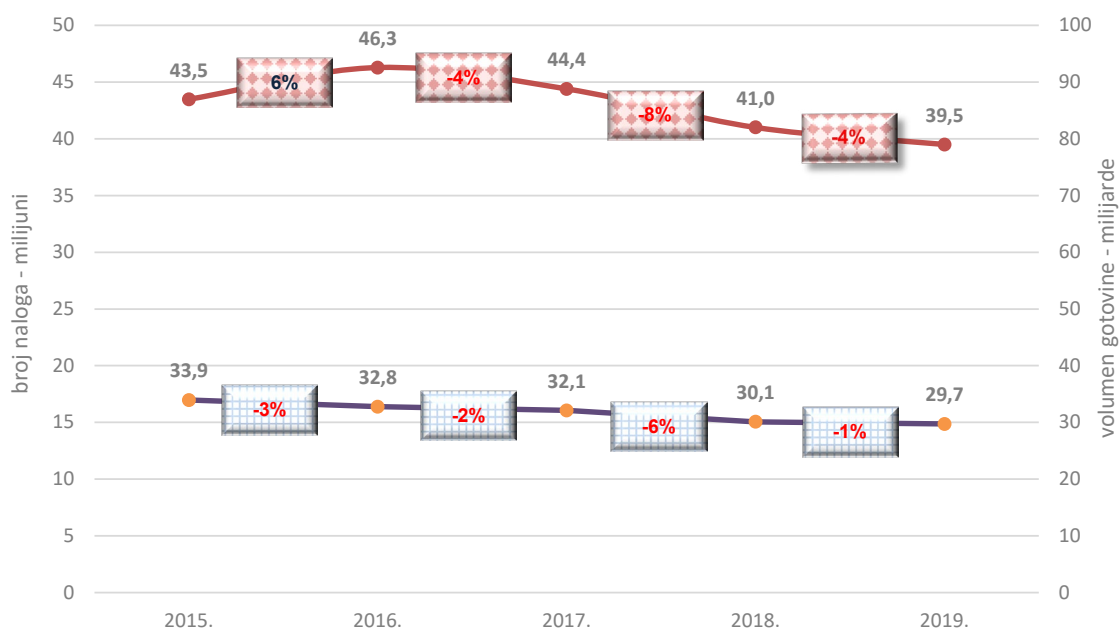
OBRADA NALOGA I GOTOVINE

Količinski pokazatelji petogodišnjeg trenda poslovanja obuhvaćaju dva najznačajnija segmenta poslovanja:

- obrada gotovinskih i bezgotovinskih naloga platnog prometa - obuhvaćaju nagode građana i kolekcije, gotovinske uplate i isplate naloga, dnevno-noćni trezor, bezgotovinske nagode (na papiru, magnetnom mediju, elektronički i automatski nalozi),
- obrada gotovine kroz uplate i isplate klijenata te uplate i isplate za banke.

Petogodišnji trend poslovanja kroz segmente poslovanja platnog prometa te poslova s građanima je prikazan u nastavku.

Prikaz 18: Trend kretanja broja obrađenih naloga i gotovine

2019.

Promatrajući trend kretanja najznačajnijih količinskih pokazatelja poslovanja u posljednjih pet godina, vidljiv je kontinuirani pad fizičkog obujma posla u tradicionalnim Fininim poslovima.

U razdoblju od 2015. do 2019. godine obrada broja naloga je smanjena za 9%, a glavni generator tog pada je smanjenje obrade bezgotovinskih naloga na papiru čiji je broj u promatranom razdoblju smanjen za 52% što je sukladno promjenama na tržištu i usmjerenju prema „e“ i „m“ kanalima te zamjene „fizičkih“ naloga digitalnim.

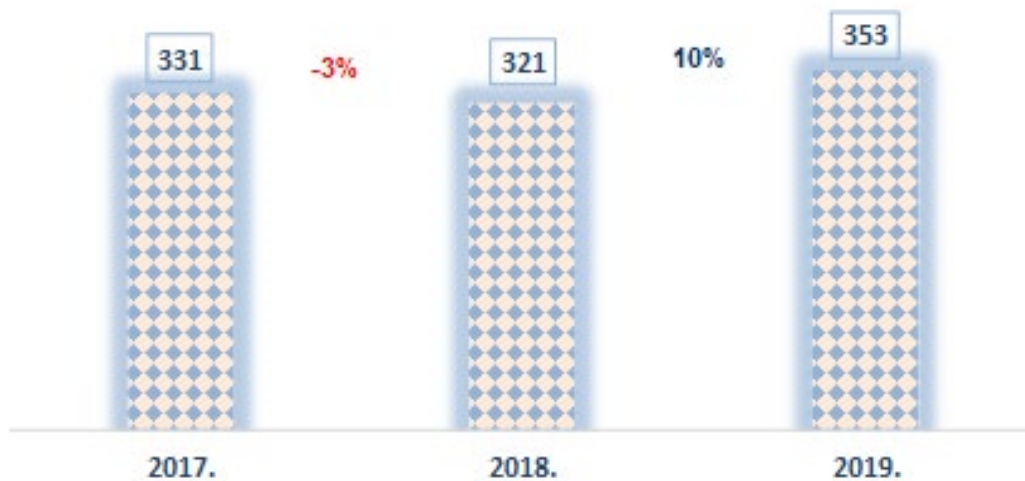
Obrada gotovine u promatranom razdoblju bilježi kontinuirani pad te je u 2019. godini za 12% manja u odnosu na 2015. godinu.

DIGITALNE USLUGE

Trend poslovanja u posljednje tri godine prema broju aktivnih certifikata je prikazan u nastavku.

Prikaz 19: Trend kretanja broja aktivnih certifikata

u tisućama

Navedeno osigurava plasman, kvalitetu, pravnu ispravnost i prihvaćenost Fininih digitalnih certifikata i izvan nacionalnih granica te unatoč konkurenciji, Fina i dalje bilježi porast izdavanja digitalnih certifikata te broji 7% više aktivnih certifikata

Izvješće Posloводства

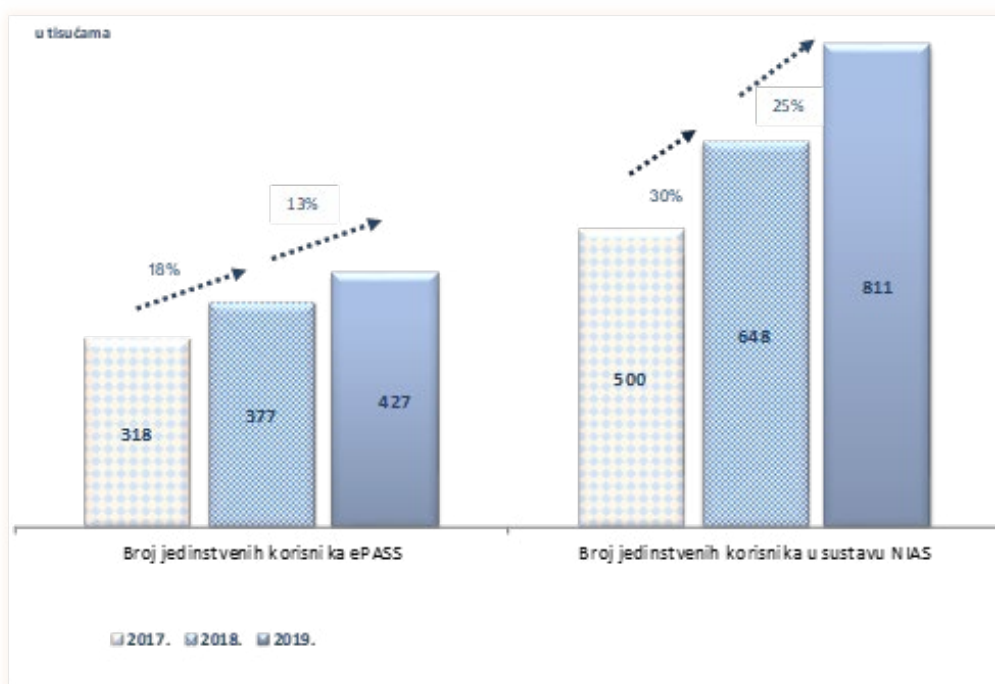
Izvješće o održivosti poslovanja

2019. godine u odnosu na 2017. godinu.

Trend poslovanja u posljednje dvije godine prema broju korisnika u sustavu NIAS je prikazan u nastavku.

Prikaz 20: Trend kretanja broja korisnika u sustavu NIAS

Fina operativno vodi Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS), vitalni dio sustava e-Građani i e-Poslovanje. Sustav NIAS bilježi konstantan rast aktivnih vjerodajnica, broja korisnika, provedenih transakcija kao i broj servisa, a u 2019. godini osigurani su preduvjeti za valjanu, s eIDAS uredbom usklađenu, prekograničnu autentifikaciju. NIAS je povezan s eIDAS čvorovima EU zemalja i u produkciji je sedam zemalja. Uspostava ovog mehanizma omogućila je da građani EU/EEA korištenjem vjerodajnica izdanih u svojoj zemlji na siguran način koriste servise u drugim EU/EEA zemljama.

Broj aktivnih jedinstvenih ePASS korisnika obuhvaća građane koji su u Fini zatražili ePASS vjerodajnicu (korisničko ime i lozinka), a kako bi putem iste pristupali sustavu NIAS odnosno sustavu eGrađani. Broj jedinstvenih ePASS korisnika u 2019. godini je 13% veći u odnosu na 2018. godinu te 34% u odnosu na 2017. godinu.

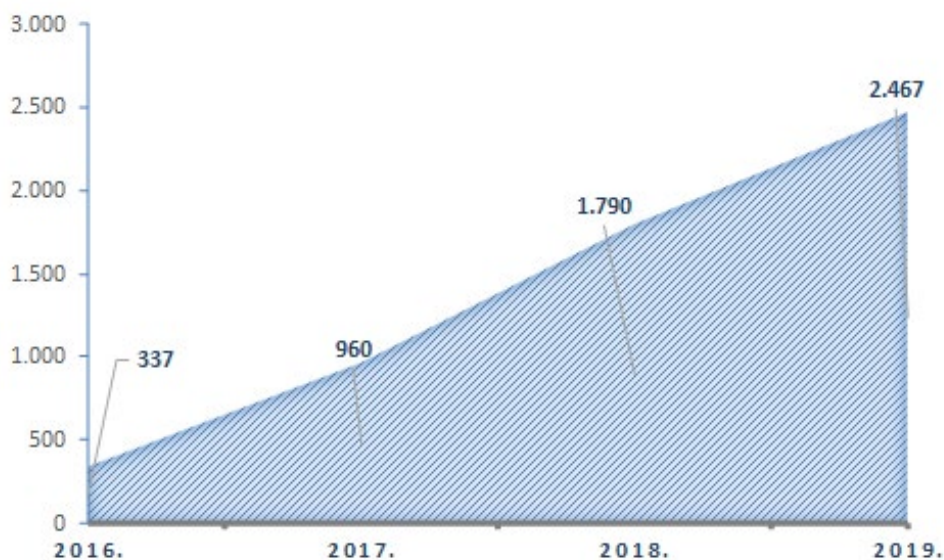
Broj jedinstvenih korisnika u sustavu NIAS prikazuje ukupan broj korisnika koji su se barem jednom prijavili putem NIAS-a na bilo koju od e-usluga koje su dostupne unutar sustava e-Građani ili e-Poslovanje. Broj jedinstvenih korisnika u 2019. godini je 25% veći u odnosu na 2018. godinu te 62% u odnosu na 2017. godinu.

SERVIS E-DRAŽBA

Servis e-Dražba je Finina usluga koja korisnicima omogućuje sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi za prodaju nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku. Korištenje servisa e-Dražba ostvaruje se upotrebom Fininih digitalnih certifikata i to, normaliziranog/autentikacijskog te kvalificiranog/potpisnog, a podrazumijeva pristup servisu, sudjelovanje, potpisivanje i predaju ponuda na elektroničkoj javnoj dražbi.

Broj korisnika servisa e-Dražba u razdoblju 2016.-2019. godine je prikazan u nastavku.

Prikaz 21: Trend kretanja broja korisnika sustava e-Dražba

Servis e-Dražba korisnicima omogućuje elektroničko potpisivanje prijave za sudjelovanje u određenoj elektroničkoj javnoj dražbi te potpisivanje i predaju ponude elektroničkim putem pod pretpostavkom prethodnog ispunjenja uvjeta propisanih zakonskim i podzakonskim propisima, a koji reguliraju sudjelovanje u provedbi prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku putem elektroničke javne dražbe.

Servis e-Dražba mogu koristiti fizičke osobe/građani i poslovni subjekti.

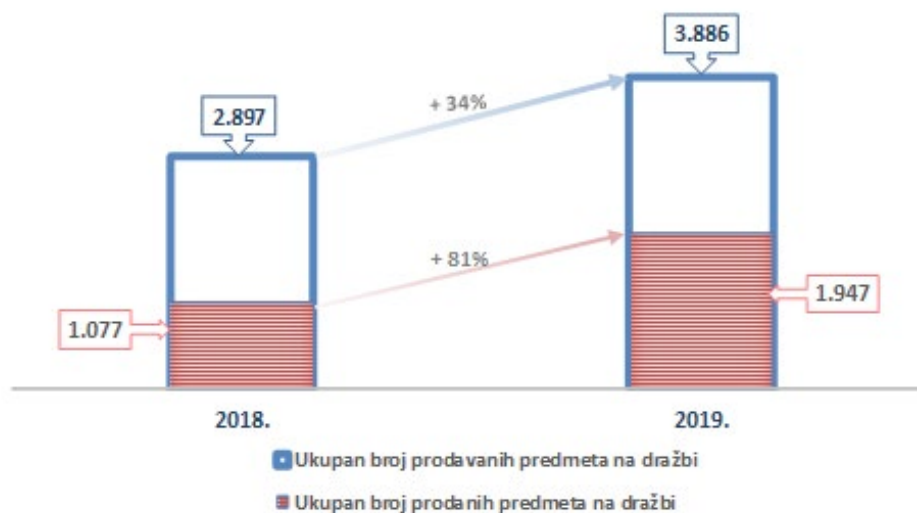
Fina na svojim mrežnim stranicama u aplikaciji Javna objava objavljuje podatke o predmetima prodaje koji se prodaju putem elektroničke javne dražbe i putem ostalih načina prodaje (neposredna pogodba, usmena javna dražba, pisano prikupljanje ponuda itd).

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 22: Trend kretanja broja predmeta na dražbama

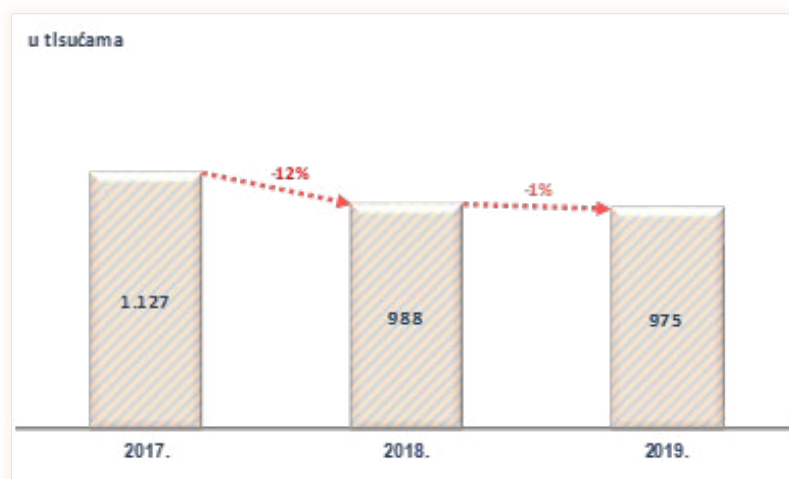

Tijekom 2019. godine nastavljena je tendencija povećanja zaprimljenog broja spisa u Fini, što je rezultiralo većim brojem provedenih elektroničkih javnih dražbi, većim brojem zainteresiranih kupaca i povećanom prodajom nekretnina i pokretnina.

PROVEDBA OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Trend poslovanja u posljednje tri godine za zaprimljene osnove za plaćanje prema ovršeniku je prikazan u nastavku.

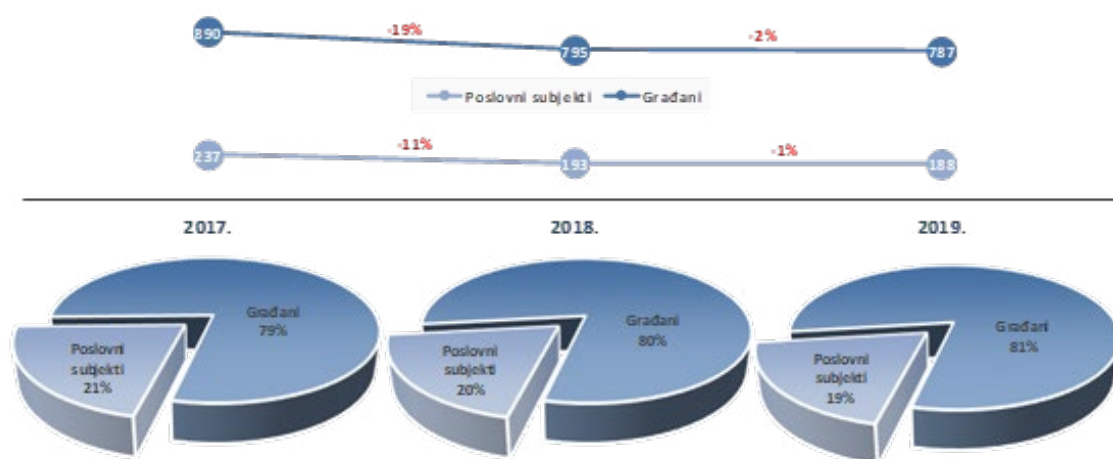
Prikaz 23: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje

Od ukupnog broja zaprimljenih osnova 81% se odnosi na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana, a 19% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata. Iako je broj osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa građana daleko veći od broja osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa poslovnih subjekata, iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata premašuje iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa građana.

75% ukupnog iznosa izvršenih osnova za plaćanje zaprimljenih u 2019. godini odnosi se na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata, a 25% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana.

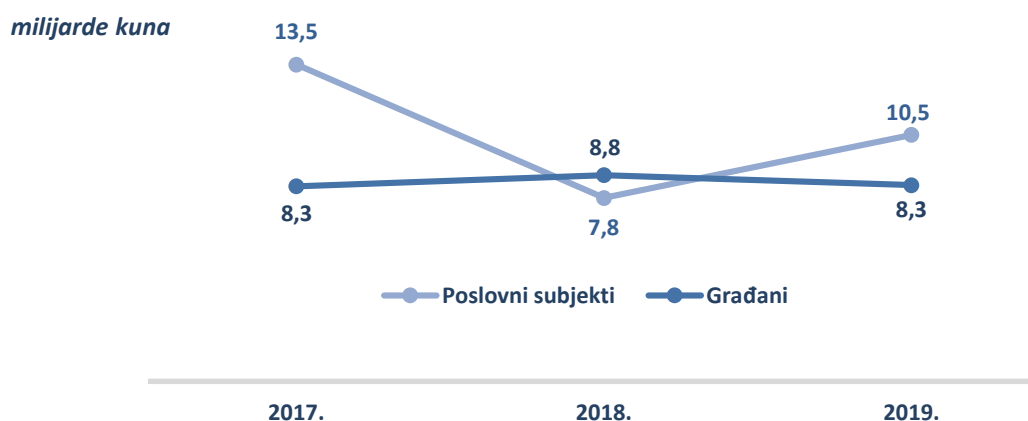
Prikaz 24: Broj i struktura zaprimljenih osnova za plaćanje prema ovršeniku

Tijekom 2019. godine zaprimljeno je 1% manje osnova nego tijekom 2018. godine, a izvršeno je 10% više osnova u odnosu na 2018. godinu.

Iznos duga iz osnova za plaćanje zaprimljenih u 2019. godini na teret računa poslovnih subjekata je veći u odnosu na 2018. godinu, dok je iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa građana manji u 2019. godini. Od ukupnog broja zaprimljenih osnova za plaćanje u 2017., 2018. i 2019. godini, manje je izvršeno na teret računa građana u odnosu na poslovne subjekte.

Prikaz 25: Iznos duga iz osnova za plaćanje

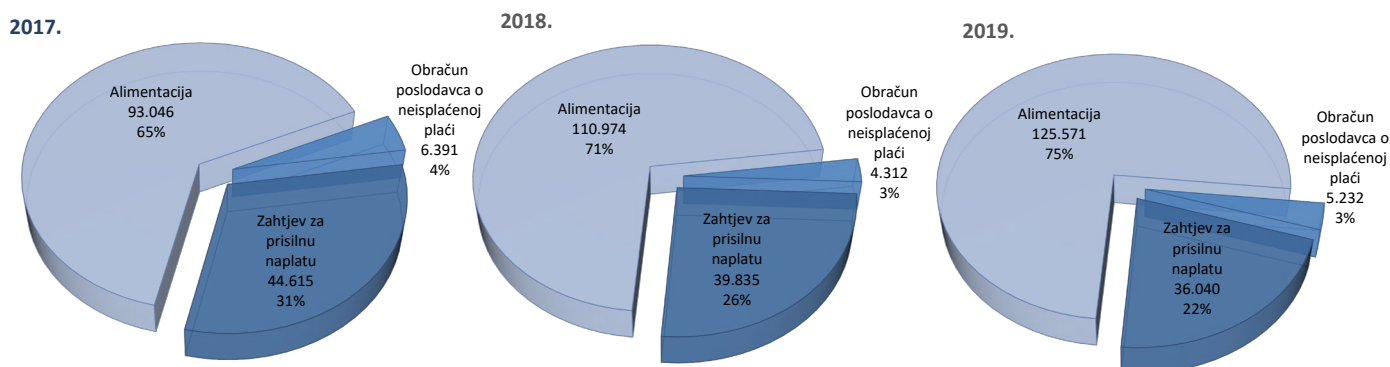
Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Iskazana struktura zaprimljenih osnova za plaćanje po vrstama tražbina za građane ukazuje na povećanje udjela broja osnova u 2019. godini za 4 postotna boda u naplati alimentacije u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 26: Broj i struktura osnova za plaćanje prema vrstama tražbina za građane

Iznos duga iz osnova za plaćanje po osnovi alimentacije i obračuna poslodavca o neisplaćenju plaći bio je veći u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, dok je iznos duga iz osnove po osnovi zahtjeva za prisilnu naplatu bio manji u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Ukupan iznos izvršenih osnova za plaćanje po zahtjevu za prisilnu naplatu bio je manji, dok je po osnovi obračuna poslodavca o neisplaćenju plaći bio veći u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 27: Broj zaprimljenih osnova za plaćanje po grupama ovrhovoditelja

Grupe ovrhovoditelja	Broj zaprimljenih osnova za plaćanje po grupama ovrhovoditelja					
	2017.		2018.		2019.	
	Poslovni subjekti	Građani	Poslovni subjekti	Građani	Poslovni subjekti	Građani
Banke, kreditne unije, ŠKZ i štedionice	15.298	108.215	12.028	95.885	11.282	85.916
Osiguravajuća društva	3.522	20.608	3.119	16.490	2.897	26.900
Tvrtke - kartično poslovanje	822	7.609	653	5.538	855	6.274
Središnja država	59.121	202.299	50.536	183.527	50.250	169.894
Županije, gradovi/općine	17.462	41.332	10.028	33.824	12.960	63.512
Telekomunikacijske tvrtke	6.170	59.022	4.542	44.922	2.787	34.254
Komunalne tvrtke	10.561	81.843	7.674	56.632	7.011	52.612
Svi ostali ovrhovoditelji	123.949	369.235	104.137	358.492	100.308	347.184
Ukupno	236.905	890.163	192.717	795.310	188.350	786.546
Sveukupno	1.127.068		988.027		974.896	

Središnja država je s udjelom od 27% najveći ovrhovoditelj po osnovama za plaćanje zaprimljenim u 2019. godini na teret računa poslovnih subjekata. Slijede županije, gradovi i općine sa 7%, zatim banke s udjelom od 6% te komunalne tvrtke sa 4%. Od svih ostalih ovrhovoditelja, pojedinačno je u 2019. godini zaprimljeno manje od 4% osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata.

Kao i kod poslovnih subjekata, središnja država najveći je vjerovnik i po osnovama za plaćanje zaprimljenim u 2019. godini na teret računa građana. Od središnje države u 2019. godini na teret računa građana zaprimljeno je 22% osnova za plaćanje, od banaka, kreditnih unija, ŠKZ i štedionica zaprimljeno je 11% osnova za plaćanje, 8% od županija, gradova i općina, 7% osnova za plaćanje zaprimljeno je od komunalnih tvrtki, dok je od telekomunikacijskih tvrtki zaprimljeno 4% osnova za plaćanje.

JEDINSTVENI REGISTAR RAČUNA [JRR]

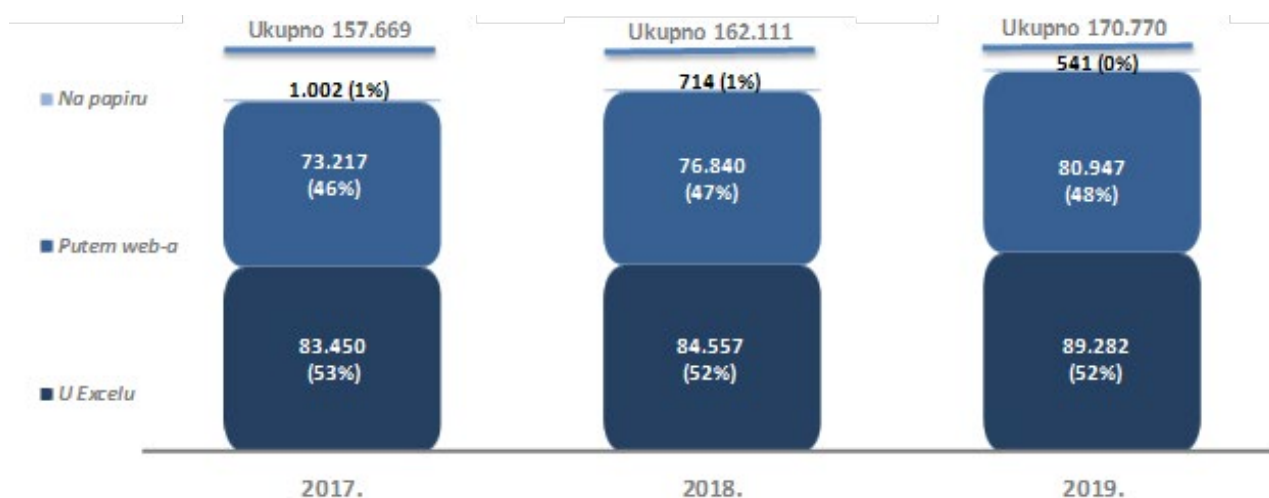
Prema stanju na dan 31. prosinca 2019. godine evidentirano je ukupno 13.159.476 računa poslovnih subjekata i građana (otvorenih i zatvorenih), od čega je 7.370.488 otvorenih računa građana te 420.883 otvorenih računa poslovnih subjekata. Za usporedbu, prema stanju od 31. prosinca 2018. godini bilo je evidentirano ukupno 12.520.417 računa poslovnih subjekata i građana (otvorenih i zatvorenih), od čega je bilo 7.364.285 otvorenih računa građana te 410.505 otvorenih računa poslovnih subjekata.

REGISTAR GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA [RGFI]

U 2019. godini objavljeni su pojedinačni godišnji financijski izvještaji i druga propisana dokumentacija za 122.583 poduzetnika te konsolidirani financijski izvještaji i druga propisana dokumentacija za 525 poduzetnika.

170.770 obrađenih godišnjih financijskih izvještaja [+5% u odnosu na 2018. godinu]

Prikaz 28: Broj obrađenih financijskih izvještaja prema načinu predaje

Ukupan broj aktivnih korisnika aplikacije RGFI – javna objava (stanje na dan 31. prosinca 2019. godine) je 97.696, a ukupan broj besplatno preuzetih dokumenata 14.922.940 (od toga preko aplikacije RGFI –javna objava preuzeto je 5.589.540 dokumenata, a preko Sudskog registra 9.333.400 dokumenata), što se pozitivno odrazilo na razvoj transparentnosti poslovanja i posredno na osnaživanje hrvatskog gospodarstva smanjivanjem rizika u poslovanju.

Izvješće Posloводства

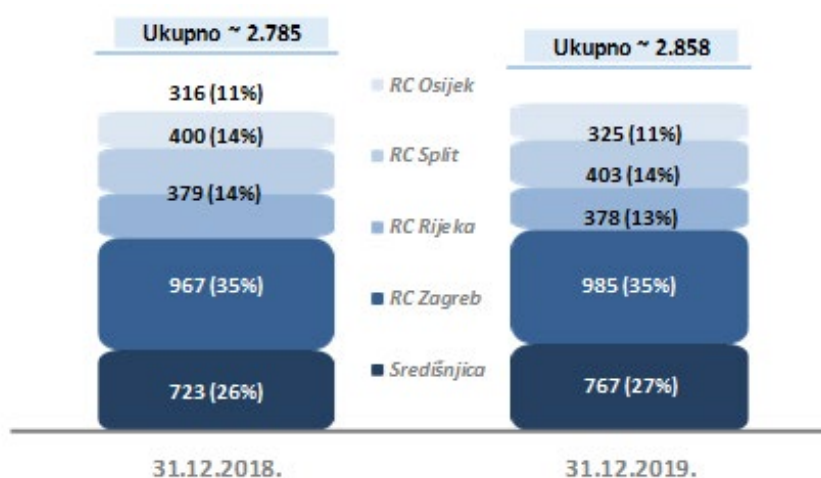
Izvješće o održivosti poslovanja

Osnovne značajke i struktura zaposlenika

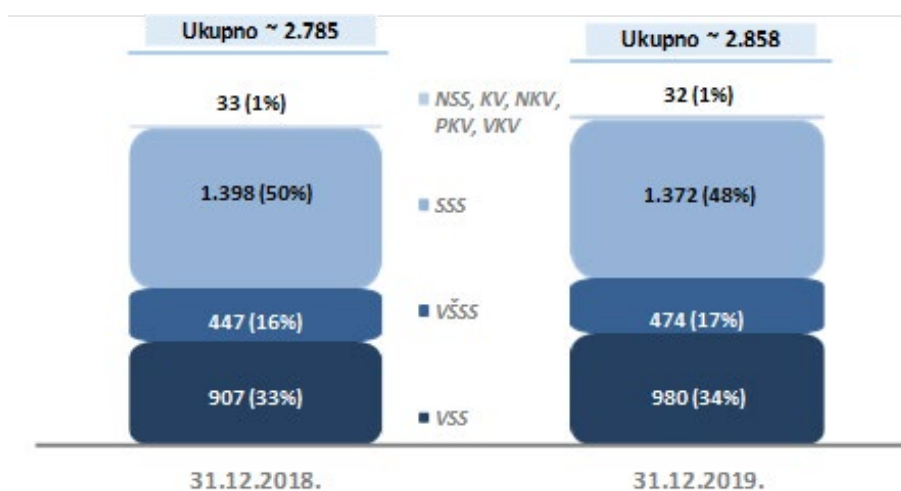
U strukturi ukupnog broja radnika Fine, najveći udio radnika bilježi Regionalni centar Zagreb (35%).

Prikaz 29: Broj radnika Fine po regionalnim centrima i Središnjici na dan 31. prosinac 2019. godine

Kvalifikacijska struktura zaposlenih radnika Fine na dan 31. prosinac 2019. godine je prikazana u nastavku.

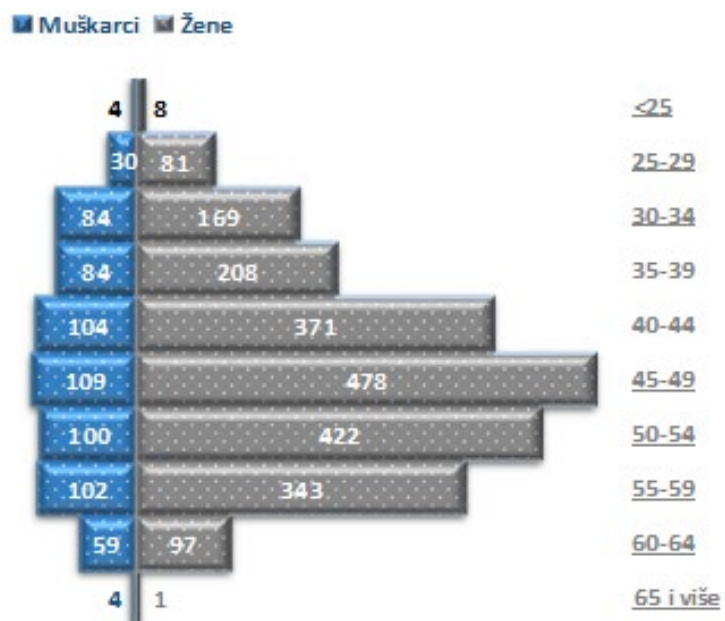
Prikaz 30: Struktura radnika Fine prema stručnoj spremi na dan 31. prosinac 2019. godine

Prikazana kvalifikacijska struktura obuhvaća:

- VSS za sve završene sveučilišne ili specijalističke diplomske studije (VSS/mag/struč.spec., MR, mr.sc i dr.sc.) i broji 980 radnika.
- VŠSS za sve završene sveučilišne ili specijalističke preddiplomske studije (VŠSS/bacc.) i broji 474 radnika.

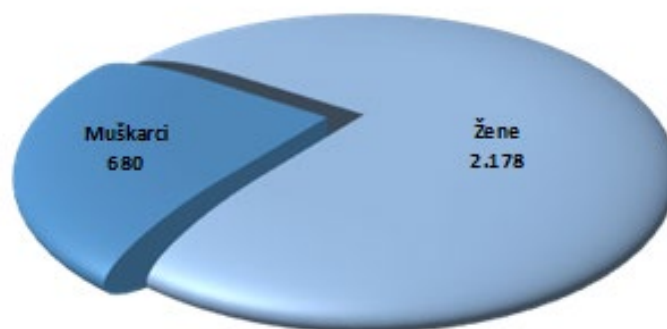
Prikaz 31: Dobna i spolna struktura radnika Fine na dan 31. prosinac 2019. godine

Prikazana struktura zaposlenih radnika Fine prema dobi i spolu ukazuje da:

- najveći broj zaposlenika čine radnici između 45 i 49 godina života (21%),
- utvrđena prosječna starosna dob radnika Fine je 47 godina,
- najveći broj radnika čine žene (76% u strukturi ukupnog broja radnika).

Prikaz 32: Spolna struktura radnika Fine na dan 31. prosinac 2019. godine

Izvešće Posloводства

Izvešće o održivosti poslovanja

Pristup predostrožnosti i načela održivog razvoja Fine

Načelo predostrožnosti Financijska agencija primjenjuje u slučajevima kada su objektivnom procjenom i samoinicijativno, ali i zbog vanjskih intervencija uočeni mogući negativni učinci na poslovanje Financijske agencije koji bi mogli onemogućiti procjenu rizika s prihvatljivim stupnjem sigurnosti.

Također, ovo načelo se primjenjuje i u situacijama uvođenja novih mjera koje bi mogle imati utjecaj na Financijsku agenciju, a osobito na financijsko poslovanje te operativne kapacitete uzimajući u obzir posebna obilježja i poteškoće na koje Financijska agencija nailazi u poslovanju.

Zbog izbjegavanja rizika i opasnosti pri planiranju i poduzimanju radnji, primjenjuju se sve mjere predviđene propisima, kao i dobra iskustva i prakse.

Fina poduzima mjere predostrožnosti kada prema vanjskim inicijativama, a koje se ne mogu uvijek predvidjeti, uoči da postojeća uhodana praksa otvara mogućnost nastanka mogućih štetnih posljedica.

Nadalje, u sporovima pokrenutim protiv Fine, Fina poziva odnosno obavještava treću stranu o parnici, a radi stjecanja mogućnosti isticanja intervencijskog učinka presude prema toj trećoj strani. Isto tako, pokrenuti sporovi protiv Fine u slučaju ocjene njihove utemeljenosti dovode i do sklapanja nagodbe, sudske ili izvansudske.

U svrhu poticanja održivog razvoja, Financijska agencija se pridržava odredbi relevantnih nacionalnih zakona i pravnih akata EU-a koji imaju izravne učinke, kao i internih akata Fine.

Dionici i zainteresirane strane

Aktivna suradnja s dionicima temeljno je načelo Fininog poslovanja koje pridonosi dobivanju povratnih informacija koje ugrađujemo u stalno poboljšanje našeg poslovanja i usluga.

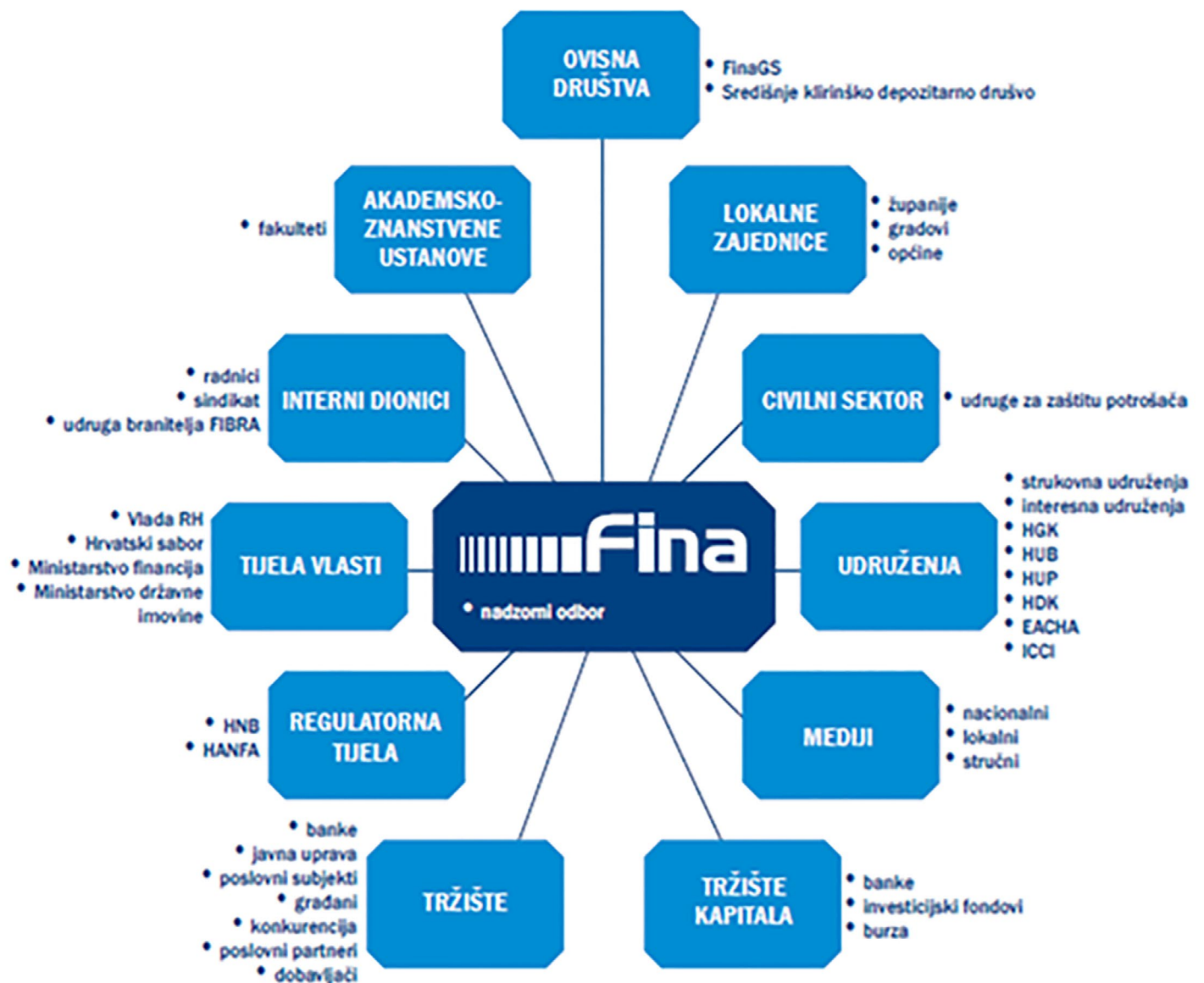
Otvorena i transparentna komunikacija s klijentima, radnicima, dobavljačima i svim drugim skupinama u osnovi su svih Fininih odnosa.

Svjesni smo da je suradnja s lokalnim dionicima ključna za uspjeh pa smo posebno usmjereni na rješavanje problema u društvu, prvenstveno onih koji su vezani uz unaprjeđenje kvalitete života, razvoj gospodarstva, obrazovanje te sigurnost i ekološka pitanja.

Cilj Fine je potaknuti i podržati razvoj i inoviranje u organizaciji i izvan nje, stvoriti mrežu partnera iz okruženja te osigurati prepoznatljivost u području istog.

Sukladno normi ISO 9001:2015, zainteresirane strane obuhvaćaju vlasnike, klijente, dobavljače, radnike i širu društvenu zajednicu.

Prikaz 33: Dionici i zainteresirane strane

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Značajan utjecaj na poslovanje najvećeg broja usluga Sektora usluga za financijsku industriju ima Hrvatska narodna banka, kako u ulozi regulatora i nadzora, tako i u ulozi klijenta odnosno ugovornog partnera. Ured za sprječavanje pranja novca je nadležan također za propise iz segmenta platnog prometa, kao i Ministarstvo financija koje je ujedno i veliki i važan korisnik usluga Sektora.

U cilju osiguravanja stabilnog i pouzdanog rada platnih sustava, Fina kontinuirano radi samoprocjenu rizika operativnog rada platnih sustava i uspješno testira kontinuitet poslovanja u izvanrednim situacijama sukladno međunarodno prihvaćenim načelima za rad platnih sustava te zahtjevima koje propisuje Hrvatska narodna banka te slijedi međunarodne smjernice i dobre prakse. Također, sukladno međunarodnim smjernicama, a u cilju transparentnosti poslovanja, Fina kao upravitelj platnih sustava javno objavljuje informacije o naknadama za usluge platnih sustava NKS i EuroNKS.

U dijelu platnog prometa za poslovne subjekte i za građane, na poslovanje utječe tržište odnosno bankovna zajednica, HNB, FinTech kompanije, a utjecaj je značajan. Tržišna konkurencija u financijskom sektoru u pogledu rasta alternativnih načina plaćanja, liberalizacije ulaska novih financijskih pružatelja platnih usluga i ubrzanog tehnološkog razvoja u smjeru digitalizacije, predstavlja istovremeno i priliku i prijetnju za Finu.

Značajna je suradnja koju Fina ima s bankovnom zajednicom i Hrvatskom udrugom banaka, u dijelu zajedničkog definiranja standarda i pravila koji su povezani s platnim prometom. Posebno se suradnja iskazala tijekom uspješne implementacije SEPA pravila u platno-prometni sustav RH.

Tijekom implementacije SEPA pravila, a i nakon toga, ključan suradnik Fini je i Hrvatska gospodarska komora koja je aktivnom suradnjom omogućila da se održavanjem radionica i prezentacija u njenim prostorima svi bitni sudionici na vrijeme upoznaju s novonastalim promjenama. HGK, u suradnji s HUB-om i Finom, vodi i održava mrežne stranice www.sepa.hr putem kojih se javnost upoznaje sa svim bitnim promjenama vezanim uz SEPA pravila te je omogućeno i slanje upita korisnika na navedenu mrežnu stranicu na koje se redovito odgovara.

U dijelu pružanja usluga dionici u poslovanju su

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava te poslovni subjekti (Croatia osiguranje, Erste Card Club, ICAM, GIT, WU i ostali, a utjecaj svih dionika na poslovanje je visok.

Od internih dionika najznačajniji je utjecaj razvojnih, IT i prodajnih resursa radi ostvarivanja planiranih ključnih aktivnosti, a utjecaj internih dionika je visok.

Fina je osmislila novu platformu, namijenjenu popularizaciji samih instant plaćanja, na čijoj se implementaciji, uz punu podršku bankovne zajednice, intenzivno radi. Naime, banke kao neposredni sudionici platnih sustava imaju visoki značaj u implementaciji instant plaćanja u Republici Hrvatskoj. Zajednički interes bankovne zajednice i Fina kao upravitelja infrastrukture za instant plaćanja je da primjenom jednostavnih i standardiziranih rješenja kod trgovaca i potrošača omoguće jednostavnu primjenu nove usluge koja odgovara trendovima i zahtjevima kupaca, a koja će pridonijeti popularizaciji instant plaćanja.

Strategija razvoja e-usluga okrenutih građanima i poslovnim subjektima i povećanju broja korisnika e-usluga javne uprave zadaća je razvoja integriranog državnog informacijskog sustava. Fina je jedan od četiri pružatelja usluga Centra dijeljenih usluga koji je u nadležnosti Ministarstva uprave, tijela državne uprave nadležnog za poslove e-Hrvatske, kojem u obavljanju ove nadležnosti određenu i ugovorenu podršku pružaju pružatelji usluga.

Kroz složene procese usklađivanja s upravljačkim i posredničkim tijelima, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te Ministarstvom uprave kao nositeljem operacija, razjašnjena je partnerska uloga Fina te preciziran sadržaj operacije (projekta).

Također, Fina je u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta razvila i uspostavila centralnu platformu za razmjenu elektroničkih računa prema obveznicima javne nabave.

Fina od 2015. godine uspješno sudjeluje u pripremi i provedbi projekata nacionalnih konzorcija na teme elektroničkog računa i elektroničke identifikacije financiranih iz programa Connecting Europe Facility (CEF) Telecom. Do sada uspješno je prijavljeno i odobreno za financiranje 7 projekata, a svi projekti

postigli su značajan uspjeh rangiranjem u najbolje ocijenjenih 5 projekata svih država članica. Nositelji projekata su Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (eInvoicing, eS&S), Ministarstvo uprave (eID) i Fina (ePIC). Fina je u svim dosadašnjim projektima projektni partner u ulozi tehničkog koordinatora i operatora, osim u projektu ePIC u kojem je samostalni nositelj projekta i koordinatorski nacionalnog konzorcija.

Izdavanje digitalnih certifikata komercijalni je posao u kojem djeluju dva pružatelja usluge u Republici Hrvatskoj, a cijelo europsko tržište usluga povjerenja ravnopravna je konkurencija. Fina dodatno radi na proširenju svog PKI asortimana te s nekoliko velikih ključnih kupaca, koji uključuje financijski sektor i startup tvrtke, započinje integracijski proces za korištenje servisa „e-Potpis u oblaku” te mogućnost izdavanja ove vrste certifikata izvan Hrvatske. Fina svoju ekspertizu u području e-Računa, fiskalizacije i PKI tehnologije plasira i prekogranično na način da pruža konzultantske usluge konzorciju koji je dobio natječaj „Poboljšanje modula za upravljanje i kontrolu izdavanja računa” naručitelja Nacionalna agencija za informacijsko društvo Republike Albanije.

Fina je prepoznata kao bitan član arhivske zajednice te priznata od kolega iz struke pa aktivno sudjeluje na savjetovanju hrvatskih arhivista, usko surađuje s Katedrom za arhivistiku i dokumentaristiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu te sudjeluje u radu Radne skupine za digitalizaciju kulturne baštine u Ministarstvu kulture.

Unaprjeđenje i redovno odvijanje poslova podrške državnoj riznici uvelike utječe na ministarstva/agencije, proračunske korisnike kao i fizičke i pravne osobe koji sudjeluju u postupcima vezano za javne prihode. Direktni dionici sustava REGOS su osiguranici II. mirovinskog stupa, obavezna mirovinska društva i mirovinsko osiguravajuće društvo i za njih je značaj sustava visok. Sustav REGOS ima srednji značaj za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje te Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, dok nizak značaj ima za Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Državni zavod za statistiku.

Plavi dizel je ključni energent u područjima poljoprivrede,

ribarstva i plovidbe u javne ili gospodarske svrhe. Time poslovanje svih korisnika prava na kupnju plavog dizela iz navedenih područja izravno ovisi o mogućnosti kupnje tog energenta. S druge strane, zbog velike vrijednosti i volumena prodaje plavog dizela, postoji i izravan utjecaj na poslovanje prodavatelja plavog dizela.

Naplata javnih davanja putem platnih kartica od posebnog je značaja za sva tijela javne vlasti koja provode naplatu javnih davanja neposredno od stranih državljana radi ograničene raspoloživosti kunskih sredstava kod tih platitelja.

U 2019. godini je prepoznat značaj COPIHRM sustava kroz koji su pravovremeno popraćene sve bitne promjene u smislu povećanja osnovice u državnim i javnim službama, usklađenja prema uredbi o koeficijentima javnih i policijskih službenika, implementacije pomoćnih alata za postupak i način kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, izmjene vrijednosti modificiranih koeficijenata za diplomatska zvanja, implementacije novosti Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak, uvođenja posebnih statusa MUP-a te dodatka po Sporazumu o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju koji je prihvaćen nakon dugotrajnog štrajka zaposlenih u obrazovanju i znanosti.

U okviru projekta uspostave sustava centraliziranog obračuna plaća u Crnoj Gori, u sklopu međunarodnog konzorcija, koji se nastavlja i u 2020. godini, Fina otvara nova međunarodna tržišta te gradi međunarodnu prepoznatljivost specijalističkih znanja i iskustava Fina u području uspostave i standardizacije sustava plaća u javnom sektoru.

START je sustav čija uspostava direktno utječe na optimizaciju i modernizaciju procesa osnivanja društva i potrebnih prijava prilikom pokretanja poslovanja u smislu skraćivanja vremena trajanja cijele procedure, racionalizacije broja postupaka te administrativnog i troškovnog rasterećenja budućeg poduzetnika. Na taj način, START daje značajan doprinos pojednostavljenju uvjeta poslovanja na teritoriju RH što je osnovni preduvjet gospodarskog rasta te pokazatelj poslovne klime.

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Ključni dionici koji korištenjem sustava ostvaruju efikasnu i povoljnu uslugu su u ovom trenutku građani, a kasnije će isto ostvarivati i druge skupine korisnika (strani državljani, pravne osobe i drugi). Uključene institucije kao dionici osim optimizacije i digitalizacije svojih procesa prvi su puta dio elektroničke integrirane usluge te zajedno sudjeluju u ostvarivanju pretpostavki gospodarskog rasta u RH.

Svoj doprinos gospodarskoj i društvenoj zajednici Financijska agencija osigurava kroz aktivno i dugogodišnje sudjelovanje u radu domaćih i međunarodnih udruženja.

Tijekom 2019. godine Financijska agencija broji 19 članstva u domaćim udruženjima i pet u međunarodnim udruženjima, a što je na razini ukupnog broja članstva koje je Fina ostvarila tijekom 2018. godine.

Prikaz 34: Članstva u strukovnim udrugama

2019.

EKONOMSKA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost

Prema financijskim značajkama poslovanja u izvještajnoj godini, izravno stvorena ekonomska vrijednost iznosi 941,0 milijuna kuna, dok distribuirana ekonomska vrijednost iznosi 835,0 milijuna kuna pa rezultat zadržane ekonomske vrijednosti iznosi 106,0 milijuna kuna.

Pokazatelji poslovanja za 2019. godinu ukazuju da je povećanje prihoda Fine u 2019. godini rezultiralo povećanjem prihoda po zaposlenom za 12%, a ostvarena ekonomičnost poslovanja bilježi povećanje od 7% u odnosu na 2018. godinu. EBIT (dobit prije kamata i poreza) iznosi 87,0 milijuna kuna, dok EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) iznosi 184,2 milijuna kuna i veća je za 23% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prikaz 35: Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost

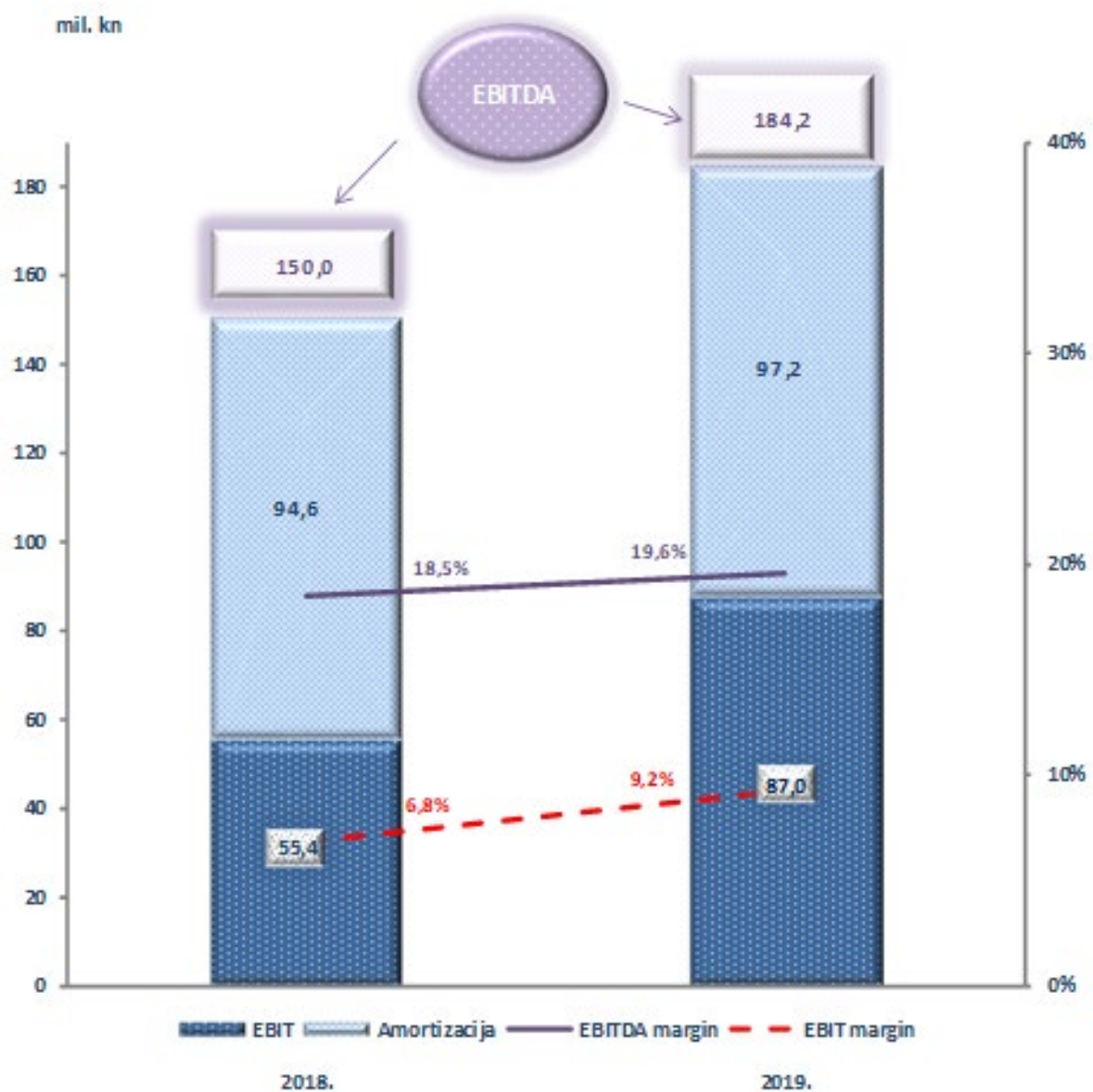
Ekonomska vrijednost (000 kn)	2017.	2018.	2019.
Izravno stvorena ekonomska vrijednost	817.747	812.822	941.000
Poslovni prihodi	770.723	803.099	918.983
Ostali prihodi	47.024	9.723	22.018
Distribuirana ekonomska vrijednost	803.011	774.893	834.991
Troškovi poslovanja	437.812	441.748	458.145
Troškovi osoblja	363.977	330.951	371.708
Ulaganja u zajednicu	1.222	2.194	5.138
Zadržana ekonomska vrijednost	14.736	37.929	106.009

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 36: Trend kretanja EBIT i EBITDA po godinama

Fina na dan 31. prosinca 2019. godine nema kreditnih zaduženja niti koristi državna jamstva.

Kao društveno odgovorna institucija, Fina nastoji podržati inicijative pojedinaca i institucija u području unaprjeđenja kvalitete života te razvoja gospodarstva i društva u cjelini.

Donacijama i sponzorstvima Fina podupire gospodarske, obrazovne, znanstvene i kulturne projekte kao i projekte očuvanja i zaštite okoliša te projekte važne za lokalne zajednice u kojima posluje. Pri izboru projekata koje podržava, Fina daje prednost onima koji imaju koristi za širu društvenu zajednicu i zadovoljavaju potrebe većeg broja članova društva.

Područja djelovanja u kojima će se projekti i inicijative podržavati utvrđuju se u godišnjem poslovnom planu donacija i sponzorstva, a postupak i kriteriji za dodjelu donacija i sponzoriranja programa i/ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i druge organizacije civilnog društva uređeni su Pravilnikom o postupcima i kriterijima dodjele donacija i sponzoriranja druga i drugih organizacija civilnog društva u Financijskoj agenciji.

Fina je tijekom 2019. godine realizirala 94% donacija kroz obrazovanje te 6% donacija kroz humanitarno djelovanje i unaprjeđenje kvalitete života.

U segmentu realiziranih sponzorstava, Fina je tijekom 2019. godine realizirala:

- dva iz područja **ekologije i očuvanja okoliša** [projekti „Eco Nautical Starter Box“ i „Boranka“],
- 23 sponzorstva iz područja **gospodarstva** [konferencija „Hrvatsko novčano tržište“, projekt „Elektronički računi u procesu javne nabave“, sponzorstvo marketinške agencije Akvilia unio d.o.o., konferencija „Hrvatska kakvu trebamo - dvije godine poslije“, Lider Media d.o.o. konferencije i projekti u 2019., 11. međunarodna internih revizora HIIR-a, konferencija „Magros 2019.“, Poslovni dnevnik konferencije i projekti u 2019., Hrvatsko društvo za kvalitetu, Dan poduzetnika 2019., eBIZ2019 - Konferencija Digitalno poslovanje, projekt „Digitalizacija“, Konferencije Žene u financijama (CFO) i Žene u javnom sektoru, Savjetovanje o ekonomskoj politici, konferencija „Digitalna.hr“, „(Ne) spremnost hrvatskoga gospodarstva za e-račun“, projekt „Digitalna Hrvatska“, Sajam gospodarstva u

Zaprešiću, Međunarodna konferencija o kontrolingu, 24 sata d.o.o., CORP2IN konferencija 2019., projekt „Inovacije i digitalizacija“, FOI Sponzorstvo Tjedan karijera 2019.),

- 15 sponzorstva iz područja **kulture** [konferencija 5. Dani ICARUS Hrvatska, Dani pobjede i domovinske zahvalnosti, 304. Sinjska alka, sponzorstvo tjedna kajkavske kulture i festivala kajkavskih popevki, Špancirfest 2019., manifestacija 54. Vinkovačke jeseni, Picokijada 2019., 10. međunarodni festival čipke, projekt „U ozračju Kaja“, „Šokački divani“ Vinkovci, 52. Iločka berba grožđa, „Božićna bajka u osječkom tramvaju“, generalno sponzorstvo najave za film „Šesti autobus“, projekt „Tamo gdje Dunav ljubi nebo“, Državni arhiv Varaždin Burg Paka],
- 11 sponzorstva iz područja **obrazovanja** [konferencija „Rotaraction - Ostani u Hrvatskoj“, IT Job Fair, Međunarodni kongres stručnjaka za zaštitu osobnih podataka, konferencija „Pametne države, regije i gradovi“, Okrugli stol „Postani i TI, djevojka IT“, Project Management Workshop 2019., Opasna bojanka, 4. međunarodna konferencija o pametnim i održivim tehnologijama SpliTech, Časopis za liderstvo qLife, Brucošijada FER-a 2019., Triode festival 2019.),
- 25 iz područja **sporta** [Poslovne utrke „HT B2Run 2019.“, HNK Mitnica Vukovar, FERbasket udruga, HNK Vukovar 1991., Konjički klub „Edek“, Stolnoteniski klub TIS, Nogometni klub Ban Jelačić, Hrvatski rukometni klub „Borovo“, Teniski klub Vukovar, Športska ribolovna udruga Ribič Vukovar, Udruga branitelja i građana Victoria Vukovar, Odbojkaški klub Olimpik, Konjički klub Dunavski raj, Centar Agoga, Nogometno središte Vukovar, NK Lučko, Nogometni klub „Klenovnik“, HNK Gorica, Ragbi klub Zagreb, Akademski malonogometni klub Universitas, Nogometni klub Dubrava Tim Kabel, Plivački klub Virovitica, Rukometni klub Sesvete, TK Ogulin, Vukovarski triatlon klub],
- tri iz područja **humanitarnog djelovanja i unaprjeđenja kvalitete života** [„Intenzivan osmijeh“, „Vodič za vlasnike pasa kroz Grad Zagreb“ i „Želim život“].

Uz donacije novčanih sredstava, Fina donira informatičku i drugu opremu te na taj način pomaže i osigurava informatičku podršku institucijama koje to ne mogu ostvariti iz vlastitih sredstava.

Izvešće Posloводства

Izvešće o održivosti poslovanja

Uvjeti za dodjeljivanje sponzorstava i donacija kao i popis svih primatelja u 2019. godini objavljeni su na Fininoj internetskoj stranici.

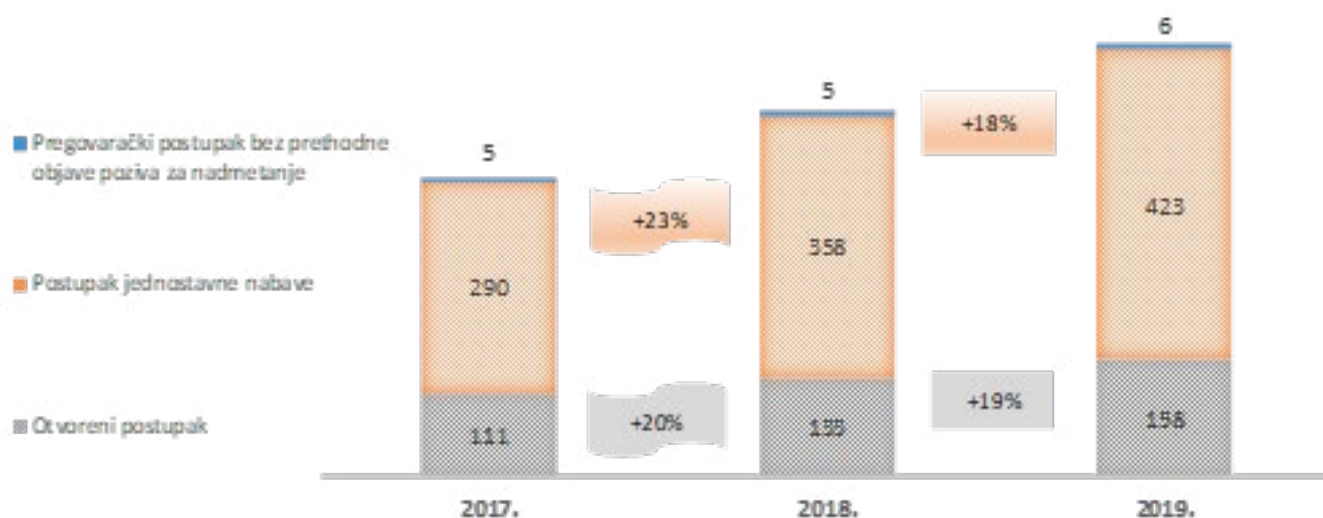
Financijska pomoć koju je Fina primila od vlada

Financijska agencija je u 2019. godini zaprimila državnu potporu u okviru subvencija iz EU u visini od 18,2 milijuna kuna za projekte e-Poslovanje, e-Pristojbe, eINVOICING for Croatian Public Authorities, Electronic Public Identification Croatia, Croatian eInvoicing for Local and Regional Authorities i eSeal & Signature Validation Service Croatia. Državne potpore (prihodi od EU fondova) se priznaju u račun dobiti i gubitka na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem subjekt priznaje kao rashode odnosno troškove za čije su pokriće potpore namijenjene.

Dobavljački lanac i procedure postupanja

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je „klauzulu integritet“ ili „izjavu o integritetu“ (ovo potonje u postupcima nabave roba i usluga čija je procijenjena vrijednost 6 milijuna kuna, odnosno u postupcima nabave radova čija je procijenjena vrijednost 12 milijuna kuna) sukladno Antikorupcijskom programu Vlade RH. Prihvaćanjem „klauzule integritet“ odnosno potpisivanjem „izjave o integritetu“ ponuditelji jamče korektnost u postupku kao i izostanak bilo kakve zabranjene prakse u vezi s postupkom nabave (radnja koja je korupcija ili prijevara, nuđenje, davanje ili obećavanje neke neprilične prednosti koja može utjecati na djelovanje nekog zaposlenika), izražavaju suglasnost s provedbom revizije cijelog postupka od strane neovisnih stručnjaka te prihvaćaju odgovornost i određene sankcije uključujući i bezuvjetni otkaz ugovora ukoliko se krše pravila. Neprihvaćanje navedenog čini razlog za odbijanje ponude.

Prikaz 37: Broj i struktura postupaka nabave

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je, sukladno Zakonu o javnoj nabavi, obvezu dokazivanja neosuđivanosti za sljedeća kaznena djela sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, korupciju, prijevare, terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, pranje novca ili financiranje terorizma, dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima ili za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastanka gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

Naprijed navedenu neosuđivanost dokazuje gospodarski subjekt i osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora tog gospodarskog subjekta. Naprijed navedena osuđivanost je razlog za odbijanje ponude.

Vežano za zaštitu okoliša, tijekom izvještajne godine u pojedinom postupcima nabave, gdje je to bilo primjereno, dokumentacijom o nabavi propisano je kako ponuditelji moraju biti ISO 14001 certificirani, što podrazumijeva da svojim poslovnim procesima upravljaju u skladu s načelima zaštite okoliša.

Također, u postupku nabave električne energije kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, je bio propisan ekološki kriterij – električna energija iz obnovljivih izvora energije.

U postupcima nabave, a vežano za poštivanje radnih prava, tražen je certifikat kojim se dokazuje da ponuditelj ima uveden sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu (ISO 45001:2018) temeljem i sukladno propisima iz područja radnog prava.

Sukladno ZJN-u, dokumentacije o nabavi sadržavale su uvjete sposobnosti koje gospodarski subjekt mora ispuniti. Također, sadržavale su i razloge isključenja gospodarskog subjekta (osuđivanost za naprijed navedena kaznena djela i nepodmirene obveze po osnovi poreza i doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje). Posljedica nedokazivanja prethodno navedenog je odbijanje ponude.

Sukladno članku 313. st. 2. ZJN-a koji propisuje da je javni naručitelj obvezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi, Fina je obavljala propisanu kontrolu.

U izvještajnoj godini velika većina ugovora o nabavi izvršena je uredno. U pojedinim slučajevima utvrđena su određena odstupanja od ugovorenih uvjeta te je pisanim putem pozivana druga ugovorna strana na usklađenje s ugovorom.

U cilju što bolje kontrole izvršenja ugovora o nabavi, od 2016. godine na snazi je Procedura za ocjenjivanje izvršitelja ugovora o nabavi temeljem koje se ocjenjuje svaki ugovor o javnoj nabavi te se negativno ocijenjene ponuditelje na propisani način sankcionira, a od 2017. godine ista je dorađena sukladno preporukama vanjskog audita.

Također, od 2016. godine na snazi je Procedura upravljanja auditom dobavljača, a cilj procedure je provjera certificiranih sustava auditirane tvrtke (u slučaju kad tvrtka ima neki certificirani sustav upravljanja) ili samo određenih dijelova koji su ključni za međusobno poslovanje. Od donošenja Procedure upravljanja auditom dobavljača pa do kraja izvještajne 2019. godine nije bilo inicijative za provođenje audita tijekom izvršenja ugovora o nabavi. Vežano za navedeno, treba uzeti u obzir da Fina, kao obveznik primjene ZJN-a, prije sklapanja ugovora o nabavi provodi postupak nabave tijekom kojega traži od gospodarskog subjekata da dokaže nepostojanje razloga isključenja (neosuđivanost, podmirenje dospjelih obveza po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje) te sposobnost (pravnu i poslovnu, financijsku, tehničku i stručnu uključujući razne certifikate, usklađenost s normama i sl.). Dakle, uvjeti za odabir su sveobuhvatni i detaljni te njihovo ispunjenje u bitnome jamči uredno izvršenje ugovora, a kako se većina ugovora o nabavi sklapa na razdoblje do 12 mjeseci, nije za očekivati da će u tom kratkom vremenu doći do negativnih promjena na strani ugovornog partnera koje bi mogle dovesti do neurednog izvršenja u mjeri štetnoj za Finu.

Fina namjerava provoditi audit posebice tijekom dugotrajnijih ugovornih odnosa, odnosno onih čiji je predmet od vitalne važnosti za Finu.

U gotovo svim postupcima nabave, pored obveznih dokaza (o neosuđivanosti, o podmirenim dospjelim obvezama po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, o upisu u odgovarajući registar), tražen je barem jedan dokaz tehničke i stručne sposobnosti.

Izvešće Posloводства

Izvešće o održivosti poslovanja

Osim popisa uredno izvršenih ugovora s potvrđama druge ugovorne strane, prilikom nabave roba, usluga i radova tražena je odgovarajuća stručna sposobnost osoba koje će izvršavati predmet nabave (stručna sprema, certifikati, iskustvo u radu na istim ili sličnim poslovima/projektima), ISO certifikati (najmanje oni koje posjeduje naručitelj, a po potrebi i drugi kao već spomenuti ISO 14001) te dokaz usklađenosti robe s određenim normama.

Fina je tijekom izvještajne godine postupala sukladno članku 80. ZJN-a te je na svojim internetskim stranicama i u dokumentacijama o nabavi navodila popis gospodarskih subjekata s kojima je u sukobu interesa, odnosno s kojima ne smije sklapati ugovore o javnoj nabavi.

U izvještajnoj godini evidentirana su 74 nova dobavljača, a njihov udio iznosi 10% od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave.

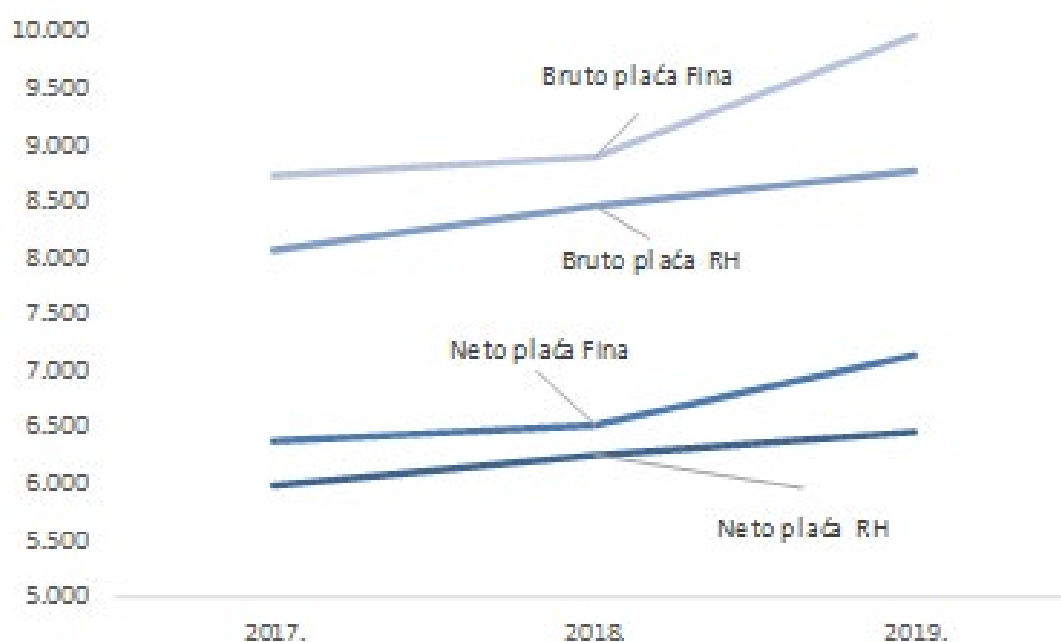
Novi dobavljači uredno su izvršili predmete nabave tijekom 2019. godine, a od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave u 2019. godini 97% se odnosi na dobavljače sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali i minimalna plaća

Prosječna isplaćena bruto plaća po radniku temeljem sati rada u Fini za 2019. godinu iznosi 9.970 kuna i veća je za 12% u odnosu na utvrđenu prosječnu isplaćenu bruto plaću u 2018. godini.

Prosječna isplaćena neto plaća po radniku temeljem sati rada u Fini za 2019. godinu iznosi 7.132 kune i veća je za 9% u odnosu na utvrđenu prosječnu isplaćenu neto plaću u 2018. godini.

Prikaz 38: Trend kretanja prosječne bruto i neto plaće temeljem sati rada u Fini i RH

2019.

OKOLIŠNA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Materijali

Troškovi materijala (materijal za uredsko poslovanje, mikrofilm, blagajničko-trezorsku opremu i sl.) u 2019. godini su 11% veći u odnosu na troškove 2018. godine, a u strukturi ukupnih rashoda Fine sudjeluju s 1%.

Zbrinjavanje otpada se u Financijskoj agenciji provodi u skladu s procedurama i radnim uputama o gospodarenju i zbrinjavanju otpada putem ovlaštenih tvrtki koje za to posjeduju dozvolu Ministarstva zaštite okoliša i energetike te je u zadanom roku putem baze ROO (Registar onečišćavanja okoliša) izvršena dostava podataka o vrstama i količinama otpada te ispuštima u zrak.

Financijska agencija je za 2019. godinu u ROO prijavila 64,08 tona otpada, a zbog lokacije arhivskog centra i velike količine otpadne papirne dokumentacije najveći broj otpada bilježi lokacija Vrtni put u Zagrebu.

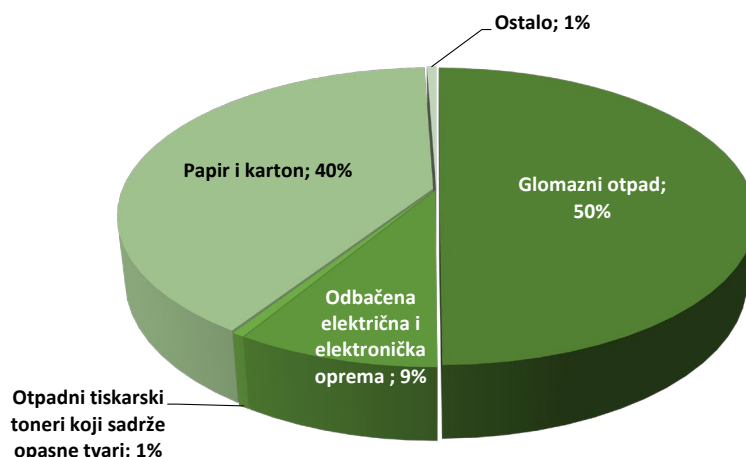
Pregled najzastupljenijih količina otpada prema ključnom broju pojedinog otpada u 2019. godini je prikazan u nastavku.

Izvješće posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 39: Struktura otpada prema ključnim kategorijama

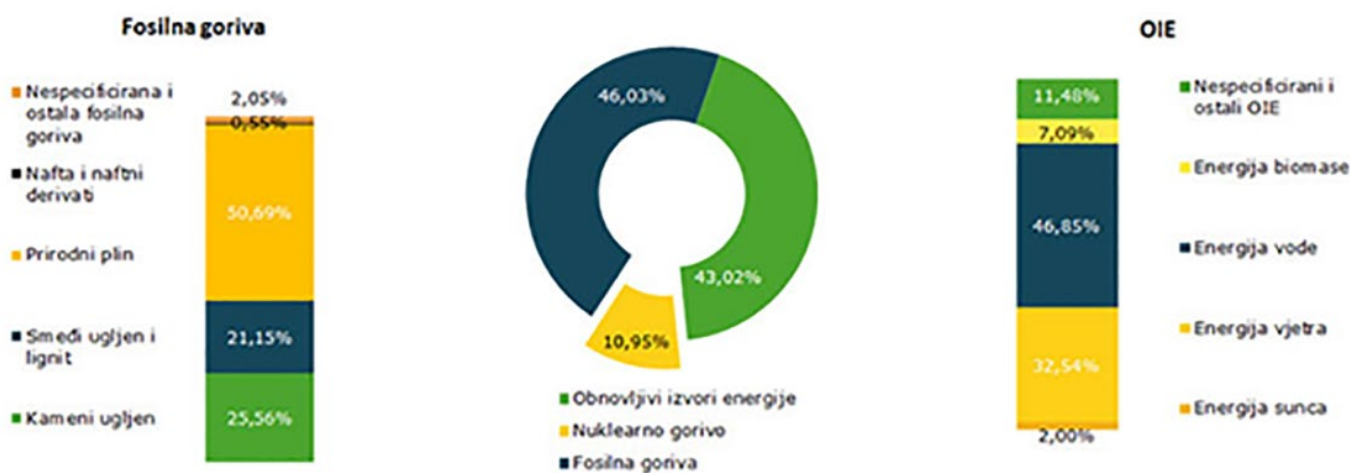
Sukladno članku 26. Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora u 2019. godini izvršeno je mjerenje emisije onečišćavanja na 14 lokacija Financijske agencije, a rezultati mjerenja dostavljeni su nadležnoj instituciji.

Energija

Troškovi energije (struja, plin, gorivo i sl.) Fine u 2019. godini su na razini troškova ostvarenih u 2018. godini, a u strukturi ukupnih rashoda Fine sudjeluju s 2%.

Sukladno izvješćima Ugovornih dobavljača energije, udio potrošnje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije iznosi 43% u ukupno proizvedenoj električnoj energiji u Hrvatskoj.

Prikaz 40: Struktura udjela izvora električne energije

Izvor: <http://www.hep.hr/elektra/trziste-elektricne-energije/izvori-elektricne-energije/1553>

Na bazi dostupnih podataka za 2019. godinu, potrošnja u Fininim poslovnim objektima u Hrvatskoj se procjenjuje u visini od 12.500.000 kWh, a koja je u cijelosti bila isporučena iz obnovljivih izvora energije sukladno sklopljenom Ugovoru o isporuci električne energije. Smanjenje ukupne potrošnje električne energije od 2,6% u odnosu na isti period prošle godine rezultat je mjera energetske učinkovitosti koje se primjenjuju od 2015. godine.

Implementacija dobre prakse u područjima održivog gospodarstva energijom započela je tijekom 2015. godine kada je Fina provela niz aktivnosti vezanih za unaprjeđenje energetske učinkovitosti sukladno odredbama Zakona o energetskoj i odredbama Pravilnika o sustavnom gospodarenju energijom (SGE) u javnom sektoru.

Kao početak procesa planiranja i korištenja dobre prakse u područjima gospodarstva energijom Financijska agencija provodi sustavno praćenje gospodarenja energijom na razini cijele Hrvatske za svoje poslovne objekte te dobivene podatke putem aplikacije ISGE dostavlja APN-u. Kao potvrda za dobro obavljanje obveza APN je Fini dao pozitivnu ocjenu za aktivnosti vezano za unos računa, praćenje i za poduzete mjere za unaprjeđenje energetske učinkovitosti u Fini.

Smanjenje emisija stakleničkih plinova

Sukladno Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i temeljem Kyoto protokola o smanjenju emisije CO₂ i Direktivama EU (Delegirana uredba Komisije (EU) br. 244/2012 od 16. siječnja 2012. godine o dopuni Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada utvrđivanjem usporednog metodološkog okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina za minimalne zahtjeve energetske svojstava zgrada i dijelova zgrada (značajno za EGP) za korištenjem energetske učinkovite opreme), 2015. godine započela je zamjena postojeće opreme za KGVH s energetske učinkovitijom opremom.

Tijekom 2019. godine na devet lokacija pokrenut je postupak zamjene generatora topline koji koriste plinsko gorivo s učinkovitijim kondenzacijskim uređajima, a na šest lokacija je pokrenuta zamjena generatora topline koji koriste fosilna goriva s generatorima topline koja

koriste obnovljive izvore energije.

Također, a sukladno nalazima i predloženim mjerama obuhvaćenim energetske pregledima objekata Fine, nastavljen je trend zamjene postojeće rasvjete u poslovnim objektima Fine s rasvjetom u LED tehnologiji. Započeto je s procesom rekonstrukcije starih električnih napajanja poslovnica s novom opremom, radeći pri tome na ukidanju viška elektroinstalacija. U sklopu termotehnike i sukladno preporukama EU, nastavljen je trend zamjene izvora energije na fosilna goriva s energetske učinkovitijim dizalicama topline koje koriste ekološki prihvatljive freone i obnovljive izvore energije. Mogućnost implementacije obnovljivih izvora energije na bazi sunca i/ili korištenje energije zemlje za sada još nije iskorištena.

Pridržavanje propisa u pogledu utjecaja na okoliš

Tijekom 2019. godine nije bilo inspekcijskih nadzora iz zaštite okoliša od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Financijska agencija uredno provodi usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša te nije bilo evidentiranih novčanih kazni kao niti nenovčanih sankcija.

Dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na okoliš

Upitnici za procjenu dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš nisu korišteni, ali su vezano uz zaštitu okoliša korišteni neki drugi ZJN-om dopušteni mehanizmi pa je tako tijekom izvještajne godine u postupcima nabave gdje je opseg radova obuhvaćao rad s tvarima koje ugrožavaju okoliš, dokumentacijom o nabavi propisano kako ponuditelji moraju biti ISO 14001 certificirani, a što podrazumijeva da svojim poslovnim procesima upravljaju u skladu s načelima zaštite okoliša.

Također, u postupku nabave električne energije kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, bio je propisan i ekološki kriterij u okviru električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Izvješće posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

DRUŠTVENA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Obavješćavanje o značajnim promjenama u poslovanju

U siječnju 2019. godine započet je proces kolektivnog pregovaranja te je postignut dogovor oko odredbi novog Kolektivnog ugovora.

Dana 1. travnja 2019. godine, između Financijske agencije i socijalnog partnera Nezavisnog sindikata „Solidarnost“ sklopljen je posljednji važeći Kolektivni ugovor za radnike Financijske agencije.

Kolektivnim ugovorom (dalje u tekstu: KU) za radnike Financijske agencije uređuje se:

- zaštita života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika,
- zaštita radnika od diskriminacije,
- obveza osiguravanja povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje za rad,
- zaštita određenih kategorija radnika (trudnica, roditelja i posvojitelja, malodobnih radnika, radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad i dr.),
- postupak zaštite prava radnika pred Poslodavcem.

Odredbe Kolektivnog ugovora za radnike Financijske agencije nisu se bitno mijenjale. Najvažnije izmjene dogodile su se u Glavi II. Zasnivanje radnog odnosa, Glavi III. Zaštita života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika te zaštita radnika od diskriminacije, Glavi VI. Odmori i dopusti, Glavi VIII. Plaće (naknada za suklučarstvo), Glavi IX. Naknade plaća i ostala materijalna prava radnika, Glavi XIII. Otpremnina (otpremnine pri umirovljenju) te u Prilogu I. Kolektivnog ugovora za radnike Financijske agencije „Načela sustava plaća i izračuna relativne uspješnosti podružnica.

U Financijskoj agenciji djeluje Nezavisni sindikat „Solidarnost“. Njegova povijest datira od 27. lipnja 1991. godine, kada je u tadašnjoj Službi društvenog knjigovodstva Hrvatske, održana Osnivačka skupština Sindikata Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Od toga dana pa do danas, obzirom na transformaciju SDKH u Zavod za platni promet, koji 1. siječnja 2002. godine postaje Financijska agencija (Fina), Sindikat je nekoliko puta mijenjao naziv, a svoj ustroj i organizaciju prilagođavao kako bi se sindikalni rad odvijao na najbolji i najprihvatljiviji način.

Pristup Sindikatu je na dobrovoljnoj osnovi, a učlanjivanjem u Sindikat svaki član ostvaruje određena prava i obveze u skladu sa Statutom.

Etički kodeks i organizacijski integritet

Svrha Etičkog kodeksa je promicanje etičkih i moralnih načela, vrijednosti, kao i ugradnja načela profesionalne etike u poslovne procese i radno okruženje Fine, kako bi ista postala ustaljeni obrazac ponašanja svih zaposlenika Fine u skladu s etičkim i profesionalnim normama te općeprihvaćenim civilizacijskim vrijednostima. Glavnu ulogu u promicanju organizacijskog integriteta i promicanju načela sadržana u Etičkom kodeksu imaju Povjerenici za etiku.

Nadziranje primjene Etičkog kodeksa provodi se kroz sustav zaprimanja i rješavanja pritužbi radnika o neetičnom postupanju. Povjerenik za etiku koordinira aktivnosti vezane uz osnovanost pritužbi, kontaktira i posreduje između svih osoba uključenih u proces, vodi individualne i/ili grupne razgovore te prema potrebi predlaže poduzimanje različitih mjera. U 2019. godini zaprimljene su dvije pritužbe za neetično postupanje te je za iste proveden postupak ispitivanja osnovanosti unutar 30 dana od njezinog zaprimanja. Za jednu je utvrđeno da je osnovana te su dionici upućeni na internu edukaciju rješavanja sukoba. Druga optužnica je prilikom samog postupka ispitivanja opravdanosti odbačena na zahtjev radnika koji je istu podnio.

Tijekom 2019. godine radilo se na promicanju etičkog postupanja u međusobnim odnosima radnika Fine. Navedeno smo postigli provedbom aktivnosti društveno odgovornog poslovanja. Posebno smo usmjereni na pomaganje različitim ustanovama u lokalnoj zajednici kroz sponzorstva i donacije. Primjerice tijekom prosinca 2019. godine pokrenuta je inicijativa pod nazivom „Prosinac za velika djela“, a nosioci iste su radnici podružnica na području četiri regionalna centra. Tijekom prosinca vrijedno su prikupljali darove za štice i štićenike 20 ustanova. Naše darove primilo je više od 700 djece, mladih, osoba s invaliditetom i osoba starije životne dobi. Svojom spremnošću da im pognemo poslali smo poruku da netko u blagdansko vrijeme misli na njih.

Diskriminacija i poduzete mjere

U Etičkom kodeksu radnika Fine nalaze se odredbe vezane uz načelo jednakosti i poštovanja dostojanstva osobe, prema kojima je zabranjen svaki oblik izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rase, etničke pripadnosti, spola, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, invaliditeta, spolne orijentacije i slično.

U svim radnim procesima posebnu pažnju posvećujemo promicanju međusobnog poštovanja i poštivanja razlika. Ukoliko se radnici nađu u situaciji međusobnog konflikta ili imaju osjećaj da su doživjeli neki oblik diskriminacije, mogu se javiti u savjetovalište za Finine radnike ili podnijeti prijavu Povjereniku za etiku. U oba slučaja radnik će dobiti adekvatnu pomoć te će bilo kakav oblik diskriminacije biti sankcioniran.

Također u svrhu prevencije diskriminacije u radnoj okolini Povjerenik za etiku provodi različite edukativno-promotivne aktivnosti kroz koje ukazuje na različite teme vezane uz etičnost poslovanja i međuljudskih odnosa na razini Fine. Tijekom izvještajnog razdoblja 2019. godine u Financijskoj agenciji nije bilo primjera direktne diskriminacije ni po jednoj od osnova propisanih zakonom.

Savjetovalište za psihološku pomoć

Kako bi se radnicima pružila podrška i omogućilo bolje funkcioniranje u privatnom i poslovnom okruženju, od 2006. godine u Financijskoj agenciji djeluje Savjetovalište za psihološku pomoć. Savjetovalište je namijenjeno svim radnicima koji imaju poteškoće na radnom mjestu, probleme u obitelji, a suočeni su s traumatskim događajima, životnim krizama ili velikim promjenama (primjerice gubitak voljene osobe, bolest, nesreća, promjena posla i slično).

Cilj Savjetovališta je prevencija psiholoških, zdravstvenih i socijalnih problema zaposlenika, smanjenje bolovanja i povećanje produktivnosti, poboljšanje kvalitete života, komunikacijskih vještina i socijalnih odnosa, poticanje na sagledavanje problema iz različitih perspektiva i preuzimanje osobne odgovornosti te razvijanje uvida u različite životne uloge. Oblici rada u Savjetovalištu su telefonsko savjetovanje, savjetovanje u osobnom

kontaktu na dogovorenoj lokaciji te konzultacije s voditeljima organizacijskih jedinica. U 2019. godini je obavljeno ukupno 169 psihosocijalnih savjetovanja s radnicima Fine. Osim ovog oblika savjetovanja proveli smo i aktivnost „Savjetovalište na kotačima“. U sklopu iste obilazili smo radnike u poslovnica i s njima provodili edukativno-savjetodavne aktivnosti iz područja psihološkog osnaživanja i zaštite mentalnog zdravlja radnika.

Jednako postupanje i različitost na radnom mjestu

Naša tvrtka posebno se ističe dugogodišnjom tradicijom brige za dobrobit i razvoj svojih zaposlenika. Njeguemo praksu društveno odgovornog poslodavca koji uvažava posebnosti zaposlenika. Jedan od pozitivnih primjera je i zapošljavanje većeg broja osoba s invaliditetom, koje su uspješno integrirane u radni proces, zahvaljujući kvalitetnom programu uvođenja u posao, mentorstvu i kontinuiranom praćenju njihova rada. Isto je prepoznato od strane struke te je Fina dobila i nagradu za Najbolje HR prakse u 2015. godini. Na kraju 2019. godine na različitim radnim mjestima zapošljavamo 67 radnika s različitim vrstom i stupnjem invaliditeta te ćemo i u budućnosti i dalje nastavljati slijediti ovu pozitivnu praksu. O jednakom postupanju i promicanju različitosti na radnom mjestu, svjedoči i podatak, da je na dan 31.12.2019. godine u Fini bilo zaposleno 2,1% osoba s invaliditetom. Važno je napomenuti da se prilikom njihovog zapošljavanja primjenjujemo dobru praksu tzv. Disability managementa. Naime osobe s invaliditetom zapošljavamo u skladu s obrazovnim profilom, kompetencijama i potrebama poslodavca, uzimajući u obzir psihofizičko stanje svake pojedine osobe.

Fluktuacija zapošljavanja u Fini

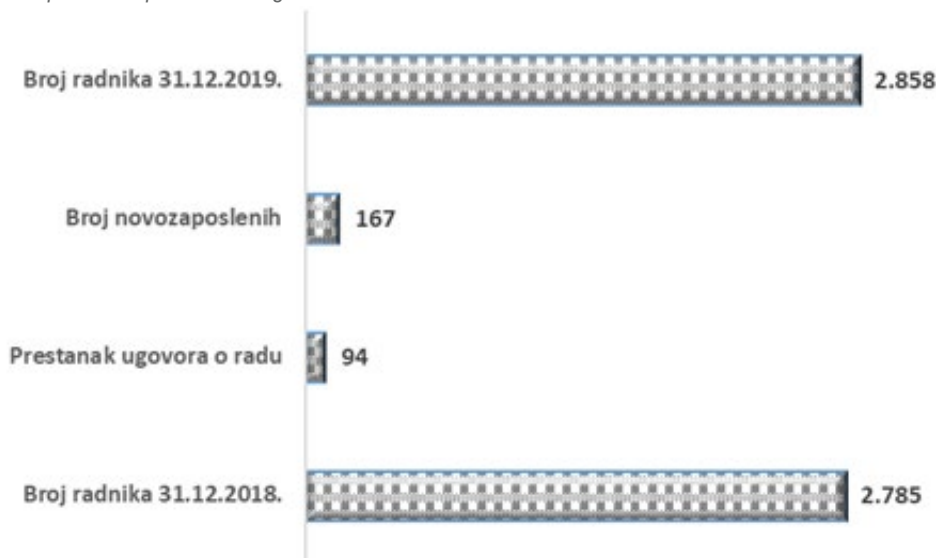
U razdoblju od 31. prosinca 2018. do 31. prosinca 2019. godine broj radnika u Fini se povećao za 2,6% sukladno odobrenom Poslovnom planu za 2019. godinu. Istodobno je u ovom razdoblju stopa fluktuacije u Fini bila 1,47%. U Financijskoj agenciji je na dan 31.12.2019. zaposleno 2.858 radnika.

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 41: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu

Također, u Financijskoj agenciji se potreba za zapošljavanjem započinje traženjem odgovarajućeg radnika unutar Poslodavca objavom internog natječaja te je u Financijskoj agenciji u 2019. godini internim natječajem 73 radnika promijenilo radno mjesto.

Već dugi niz godina, tradicija Fine je zapošljavanje osoba s invaliditetom koje se posebno prate i u okviru Savjetovališta.

Osim osoba s invaliditetom, Fina kao socijalno osjetljiv poslodavac, ima zaposlene i osobe koje imaju „smanjenu radnu raspoloživost” (potkrijepljeno određenom medicinskom dokumentacijom/rješenjem HZMO-a ili utvrđeno neposrednim promatranjem poslodavca) te koje su, u skladu s tim, raspoređene na odgovarajuće poslove sukladno preostaloj radnoj sposobnosti.

Na taj način, radnicima kojima je radna sposobnost trajno ili privremeno umanjena, pruža se mogućnost da uz podršku članova stručnog tima Savjetovališta lakše prevladaju svoje probleme, te se prilagode zahtjevima radnog mjesta.

Povlastice zaposlenika

Fina je revidirala Katalog radnih mjesta u dijelu opisa poslova, zahtjeva za radno mjesto te uvođenjem stručnih

kompetencija za radna mjesta. U dijelu mogućnosti napredovanja i dalje radnici mogu biti raspoređeni na različite razine unutar pojedinog radnog mjesta u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta u odgovarajućoj organizacijskoj jedinici.

Svako radno mjesto u Katalogu ima utvrđen odgovarajući broj razina ovisno o njegovoj svrsi, zadacima i odgovornostima te potrebnim znanjima i kompetencijama. Za svaku razinu radnih mjesta određeni su platni razredi (Lista univerzalnih platnih razreda, a koja čini sastavni dio Kolektivnog ugovora). Sustav plaća s mogućnošću platežnog i pozicijskog napredovanja motivira zaposlenike u ostvarivanju zadanih ciljeva.

Ostali oblici nagrađivanja zaposlenika

U skladu s općim aktima radnici Financijske agencije mogu ostvariti sljedeće oblike nenovčanih nagrada:

- prijenosno računalo na upotrebu u poslovne svrhe (dio zaposlenika),
- mobitel ili smartphone uređaje na upotrebu u poslovne svrhe (dio zaposlenika) te
- službeni automobili u poslovne svrhe (svi zaposlenika).

Svi radnici u Fini imaju pravo na sljedeće beneficije:

- plaćeni sistematski pregled za sve zaposlenike (u

- pravilu svake dvije godine),
- godišnji odmor definiran Kolektivnim ugovorom dulji od utvrđenog Zakonom,
- kolektivno osiguranje od nezgoda,
- pravo na plaćeni dopust u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. prilikom sklapanja braka, rođenja djeteta, selidbe, smrti članova obitelji i sl.),
- pravo na slobodni dan u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. prilikom prenatalnog pregleda, darivanja krvi, prekovremenog rada i sl.),
- pravo na jednokratnu novčanu pomoć u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom,
- regres,
- dar u naravi za Uskršnje blagdane,
- godišnju nagradu (božićnicu),
- uplatu u dobrovoljnu mirovinsku štednju, odnosno Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Fine,
- poslodavac radnicima koji imaju djecu u dobi do 15 godina isplaćuje dar za Božić/Sv. Nikolu
-

Radnici Fine mogu dobiti sljedeće oblike novčanih nagrada:

- uvećanje osnovne plaće do 20% za postignute iznadprosječne rezultate rada,
- nagradu za provedenu inovaciju i racionalizaciju te nagradu za postignute rezultate na projektima,
- jubilarnu nagradu za dugogodišnji neprekinuti rad kod poslodavca.

U slučaju otkazivanja ugovora o radu nakon dvije godine neprekinutog rada, osim iz razloga uvjetovanih ponašanjem te u situacijama kada je primjerice radnik pretrpio ozljedu na radu odnosno prebolio profesionalnu bolest, a kada nakon završenog liječenja nije vraćen na rad, kao i u slučajevima umirovljenja radnika, predviđena je isplata otpremnine u skladu s Kolektivnim ugovorom.

Ove povlastice zaposlenika imaju značajan utjecaj na fluktuaciju zaposlenika koja je niža od odgovarajućih prosječnih stopa fluktuacije te zasigurno imaju utjecaj na privlačenje talenata pri njihovom regrutiranju.

Također u narednom razdoblju definirat će Individualni plan razvoja zaposlenika za talente koji će ući u „talent pool“, a ključnim talentima (top 10), osim Individualnog plana razvoja bit će osigurana podrška za razvoj specifičnih znanja i kompetencija kroz posebne programe obrazovanja i usavršavanja i projektni rad.

U skladu s praksom redovite brige o zdravlju zaposlenih, poslodavac je u 2019. godini pribavio uslugu police dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja koja je u primjeni do 20.9.2020. godine. Polica uključuje sistematski pregled, specijalistički pregled i dijagnostiku po medicinskoj indikaciji i mogućnost traženja drugog liječničkog mišljenja.

Rodiljni dopust

Temelj za ostvarivanje prava na rodiljni i roditeljski dopust je Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama.

Tijekom 2019. godine radnici Fine su po ovoj osnovi koristili:

- rodiljni dopust (članak 9., 12., 15. i 17. Zakona),
- roditeljski dopust (članak 9., 13., 14., 15. i 17. Zakona),
- stanku za dojenje djeteta i dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete (članak 19. Zakona).

U 2019. godini je 4% radnika Fine koristilo prava po osnovi ovog Zakona.

Zaštita zdravlja i sigurnost na radnom mjestu

Financijska agencija provodi mjere zaštite na radu sukladno važećoj zakonskoj regulativi ne prepuštajući slučaju niti jednu i najmanju mogućnost nastajanja bilo koje vrste ozljede vezane za radno mjesto.

Temeljem ovlaštenja Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva tijekom 2019. godine putem aplikacije osposobljavanja radnika za rad na siguran način ukupno je osposobljeno 124 radnika Financijske agencije.

Struktura provedenih osposobljavanja u Fini tijekom 2018. i 2019. godine po područjima je prikazana u nastavku.

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 42: Struktura provedenih osposobljavanja radnika

U periodu od siječnja do kraja prosinca 2019. godine obrađeno je i prijavljeno HZZO ukupno 32 ozljede na radu radnika Financijske agencije, a najveći broj ozljeda radnika (27) se dogodio prilikom puta na posao/s posla.

Prikaz 43: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede

Tijekom 2019. godine utrošeno je 7.680 radna sata odnosno 960 radnih dana što je za 10% više u odnosu na prethodnu godinu, a ukupan broj ozljeda na radu je za 60% veći u odnosu na prethodnu godinu kada su evidentirane 20 ozljede na radu.

Proveden je inspekcijski nadzor iz područja zaštite od požara u Podružnici Gospić, Podružnici Šibenik, Podružnici Požega, Poslovnici Knin, Poslovnici Senj, Poslovnici Križevci i Poslovnici Virovitica. Proveden je inspekcijski nadzor iz područja zaštite na radu u RC Split

Mehanizmi rješavanja sporova u vezi s radnim odnosima i uz ljudska prava

Rješavanje sporova u vezi s radnim odnosima u Financijskoj agenciji propisano je Kolektivnim ugovorom za radnike Financijske agencije.

Zaštita prava radnika može se ostvariti podnošenjem Zahtjeva za zaštitu prava, u postupku mirnog rješavanja individualnih radnih sporova (Mirovno vijeće) kao opcionalno te u sudskom sporu, ali uvijek postoji mogućnost sklapanja nagodbe između radnika i poslodavca.

Fina je u 2019. godini bila stranka u sedam (7) sporova iz radnih odnosa, od čega su:

- četiri(4) spora u reviziji,
- jedan (1) spor u drugostupanjskom postupku,
- dva (2) spora u prvostupanjskom postupku.

Fina u 2019. godini ne bilježi nijedan postupak vezan za ljudska prava, dok je u dijelu naknade štete pravomoćno okončano dvanaest (12) sporova od kojih je Fina izvršila isplatu naknade štete u dva (2) spora. Tijekom 2019. godine Fina je bila stranka u 175 sporova, od čega kao tuženica u 114 sporova.

Ljudska prava i obuka zaposlenika

Ulaganje u edukaciju zaposlenika ključ je za opstanak na tržištu. Fina stoga svojim zaposlenicima kontinuirano nudi mogućnost unaprjeđenja poslovnih znanja i vještina, smatrajući ih važnim faktorom u razvoju poslovanja. Uvjeti i načini na koje Fina omogućuje školovanje utvrđeni su Pravilnikom o obrazovanju, usavršavanju i osposobljavanju radnika Financijske agencije.

Tijekom 2019. godine evidentirano je ukupno 4.136 odlazaka zaposlenika na različite oblike školovanja (obrazovanje, usavršavanje, osposobljavanje).

Fina u 2019. godini bilježi porast broja polaznika na raznim vrstama edukacija te u odnosu na broj polaznika prethodne godine bilježi povećanje za 7%, od čega je 44% internih, a 56% eksternih.

Radnici sudjeluju na eksternim edukacijama u zemlji i inozemstvu (seminari, savjetovanja, simpoziji,

konferencije, tečajevi i drugo) te na internim edukacijama koje Fina provodi vlastitim resursima.

Tijekom 2019. godine nastavilo se s provođenjem programa za razvoj rukovoditelja kroz eksterni leadership program za top menadžment i interni leadership program za srednji menadžment.

• „Fina Leadership program“ za top menadžment

U sklopu Leadership programa je u 2019. godini stjecalo nova znanja i razvijalo svoje poslovne vještine kontinuirano 70-tak rukovoditelja kroz četiri eksterne edukacije. Na interaktivnim treninzima rukovoditelji su imali priliku dobiti korisne alate i metode za kvalitetnije upravljanje poslom i ljudima, a obrađene su sljedeće teme: Upravljanje promjenama, Situacijsko vođenje, Povratna informacija i Upravljanje ljudima kroz HR kontroling.

• „Fina Leadership program“ za srednji menadžment

U cilju stjecanja profesionalnih menadžerskih vještina voditelja poslovnica i voditelja odjela, odsjeka i referada, tijekom 2019. godine nastavilo se sa sustavnim internim usavršavanjem srednjeg menadžmenta Fine. Kako bi se rukovoditelje pripremlilo da što uspješnije odgovore na zahtjevne potrebe tržišta, provedene su edukacije kroz 4 jednodnevna modula: Timska učinkovitost, Povratna informacija kao put do uspjeha u ostvarivanju ciljeva, Upravljanje promjenama te Novosti u poslovanju poslovne mreže. U Leadership programu sudjelovalo je 293 rukovoditelja iz četiri regionalna centra i središnjice.

Fina njeguje kulturu internog prijenosa znanja i vještina, a u internom dijeljenju znanja među kolegama sudjeluju certificirani treneri i stručnjaci iz različitih područja u svojstvu predavača.

Na internim treninzima iz područja „mekih“ vještina, komunikacijskih i prezentacijskih vještina, rješavanju konflikta, uspješnom pregovaranju, kreativnom razmišljanju i rješavanju problema, upravljanju promjenama i ostalim treninzima iz interne ponude, tijekom 2019. godine, sudjelovalo je 2.277 polaznika. Posebna pozornost bila je usmjerena na interno usavršavanje stručnih specijalističkih informatičkih vještina radnika Sektora informatike te je iz tog područja kreirano i održano pet novih edukacija, među kojima su Osnove SQL-a, Osnove Jave, Testiranje web servisa

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

pomoću SoapUI alata i dr. Zadovoljstvo polaznika internim edukacijama ocijenjeno je vrlo visokim ocjenama i pozitivnim komentarima u kojima je istaknuto kako su polaznicima iznimno korisni primjeri iz prakse, međusobna razmjena iskustva i diskusije te metode i alati koje mogu primjenjivati u svom radnom okruženju.

Novi trening „mekih“ vještina - Upravljanje promjenama: ljudska strana promjene

Centar za edukaciju je u rujnu najavio novi interni trening „mekih“ vještina u svojoj ponudi – „Upravljanje promjenama: ljudska strana promjene“.

Cilj treninga „Upravljanje promjenama: ljudska strana promjene“ je osnažiti polaznike za nošenje s promjenama u poslovnom, ali i osobnom životu. U današnjem ubrzanom tempu ove su vještine potrebne svakome. Uz sveprisutne emocije, koje mogu kočiti, ali i poticati promjenu, i s njima povezane otpore promjenama koji se mogu javiti, polaznici će tijekom treninga upoznati i SOZUP model upravljanja promjenama. SOZUP je jedini organizacijski „meki“ alat koji se pokazao toliko uspješnim da se počeo primjenjivati i u savjetodavnom i psihoterapijskom radu.

Osim različitih treninga iz područja osobnog razvoja, radnicima je dana mogućnost internog usavršavanja i iz područja informatičke pismenosti te učenja engleskog jezika. Interno su se i dalje provodili grupni tečajevi engleskog jezika, od razine A2 do razine C1, za 44 radnika za radnike središnjice.

Program stručne obuke novozaposlenih u Fini provodi se online kroz Moodle sustav [eng. Modular Object–Oriented Dynamic Learning Environment]. e-program uvođenja u posao za pripravnike (STROB) i ostale novozaposlene pokriva širok raspon tema: od unutarnjeg ustrojstva Fine, preko strategije i korporativnih komunikacija, etičkog kodeksa, do sustava upravljanja informacijskom sigurnošću i poslovnog bontona. Zahvaljujući dobrim iskustvima i nedvojbenoj korisnosti, mentorstvo se osim za pripravnike provodi i za sve ostale novozaposlene radnike, kao i za interne prelaske zaposlenika unutar organizacijskih jedinica Fine. Novi zaposlenik, mentor i rukovoditelj zajednički sastavljaju plan uvođenja u posao u kojem se definiraju konkretni ciljevi za novog radnika.

Radionica „Poticanje angažiranosti na radnom mjestu - što trebam znati i što mogu napraviti“

Kroz interaktivan rad sudionici su naučili kako poticati

kulturu angažiranosti na radnome mjestu. Na radionici su imali prilike čuti primjere različitih aktivnosti koje mogu provoditi unutar regionalnih centara, a koje mogu pozitivno utjecati na zadovoljstvo radnika. Na samom završetku radionice sudionici su dobili smjernice za osmišljavanje aktivnosti koje bi u budućnosti mogle provoditi, a sve s ciljem stvaranja ugodne radne sredine.

Radionica o gejmfikaciji

Na radionici „Gamification i kako ga koristiti u poslovnom okruženju“, održanoj 16. svibnja u Zagrebu, zaposlenici su imali priliku steći nova znanja o konceptu, načinu razmišljanja, motiviranju i dizajniranju u gejmfikaciji, kojom se na zabavan način može povećati angažiranost i uključenost u radnom okruženju.

Radom u malenim grupama sudionici radionice su kroz zabavan i kreativan proces marljivo i proaktivno radili na svojim rješenjima te pritom samostalno osmislili nacрте gejmfikacijskog dizajna izrazito zanimljivih i konceptualno primjenjivih projekata.

Fina potiče suradnju poslovnog sektora i znanstvene zajednice te ostvaruje značajnu suradnju s brojnim visokoobrazovnim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Između ostalog, jedan oblik suradnje jest i suradnja u izvođenju stručne prakse uključivanjem učenika i studenata u radno okruženje te suradnja u području izrade diplomskih radova. Tijekom 2019. godine u Fini je, uz stručno vodstvo mentora prakse, svoja radna iskustva stjecalo 23 studenta i 16 učenika. Kako bi Finu još više približili studentima, Finini treneri su na Danima karijere FOI te u sklopu Soft Skills Academy na FER-u studentima održali treninge iz područja pregovaračkih vještina.

Borba protiv korupcije

Sadašnji Antikorupcijski program u Financijskoj agenciji primjenjuje se od 2014. godine. Donošenjem vlastitog Antikorupcijskog programa, Uprava i svi radnici Fine izrazili su svoju spremnost i posvećenost na bezuvjetnu i potpunu afirmaciju pristupa „nulta tolerancija“ na korupciju.

Antikorupcijski program (dalje u tekstu: AKP) je politika Financijske agencije koja sadržava sveobuhvatne mjere za sprječavanje korupcije u Agenciji, donesen je

u cilju unaprjeđenja profesionalnog i etičkog ponašanja zaposlenika, povećanja njihova zadovoljstva, kao i klijenata te povećanja društveno odgovornog poslovanja Financijske agencije. Riječ je o dokumentu koji je javno objavljen na internet stranicama Financijske agencije.

Uprava Financijske agencije imenuje Antikorupcijski tim koji nadgleda i ocjenjuje provedbu AKP-a, prikladnost propisanih mjera, povremeno preispituje relevantne pravne instrumente i administrativne mjere kako bi ocijenila jesu li isti prikladni za sprječavanje i borbu protiv korupcije.

Antikorupcijski tim čine povjerenik za etiku, osoba za nepravilnosti, službenik za informiranje, voditeljica interne revizije i koordinator AKP-a.

Službenik za informiranje kao i povjerenik za etiku donose Godišnji plan rada, a osim toga kontinuirano koordiniraju rad tima koji uređuje i ažurira podatke na internetskim stranicama Fine.

Objedinjeno izvješće o radu službenika za informiranje, povjerenika za etiku (detaljnije u poglavlju Etički kodeks i organizacijski integritet) i osobe za nepravilnosti, dostavlja se na standardiziranom obrascu Upravi Financijske agencije.

U 2019. godini službenica za informiranje zaprimila je 49 zahtjeva za pristup informacijama te su izrađeni odgovori i zaprimljena 202 zahtjeva koji se ne smatraju zahtjevima na pristup informacijama, nego se odnose na upit o djelatnostima Fine.

U 2019. godini osoba za nepravilnosti kontinuirano je pratila i zaprimala informacije o nepravilnostima i sumnjama na nepravilnost u poslovanju Financijske agencije te poduzimala odgovarajuće aktivnosti u vezi s provjerama ili istraživanjem nepravilnosti.

U izvještajnom razdoblju osoba za nepravilnosti je zaprimila četiri prijave, koje su dostavljene putem elektroničke pošte na e-mail adresu objavljenju na mrežnim stranicama Financijske agencije. Sukladno Pravilniku o sustavu prijavljivanja nepravilnosti poduzete su odgovarajuće aktivnosti radi provjere njihove osnovanosti. Sve radnje poduzete radi utvrđivanja činjeničnog stanja provedene su na način kojim se jamči tajnost postupka i zaštita privatnosti svake osobe, a svi radnici Financijske agencije koji su u bilo kojem svojstvu sudjelovali u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja

uredno su surađivali s osobom za nepravilnosti. Sve četiri prijave su evidentirane u Registar nepravilnosti koji se redovito vodi u elektroničkom obliku.

Javne politike

Fina je svojim stručnim znanjima, prepoznavanjem prilika i najboljim tehnološkim rješenjima dala svoj doprinos u operacionalizaciji sljedećih državnih akata:

- Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020.
- Akcijski plan provedbe strategije razvoja javne uprave 2017.-2020.
- Strategija e-Hrvatska 2020.
- Akcijski plan za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020.

Nastavno na navedene državne akte, tijekom 2019. godine su se realizirali sljedeći akti u pripremi kojih su sudjelovali stručnjaci Fine:

- Pravilnik o vrsti i visini naknada za usluge zaprimanja i slanja elektroničkih računa za javne naručitelje u javnoj nabavi. Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.
- Pravilnik o tehničkim elementima, izdavanju i razmjeni elektroničkog računa i pratećih isprava u javnoj nabavi. Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.
- Uredba o središnjem informacijsko-tehnološkom sustavu elektroničke naplate upravnih pristojbi. Donijela: Vlada Republike Hrvatske. Nositelj: Ministarstvo uprave.
- Odluka o strukturi, unosu i upravljanju matičnim podacima o javnopravnim tijelima i njihovim uslugama u sustavu e-Pristojbe. Donio: ministar uprave.
- Odluka o tehničkim i drugim pretpostavkama za povezivanje javnopravnih tijela i njihovih usluga sa sustavom e-Pristojbe. Donio: ministar uprave.
- Pravilnik o pružanju i korištenju usluga povjerenja. Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Eventualne nove izmjene propisa koji reguliraju platni promet mogu utjecati na poslovanje i strategiju banaka, a time posredno i na Finu. Utjecaj na poslovanje Fine je visok.

Usklađivanja sa SEPA platnim shemama također može

Izvješće Posloводства

Izvješće o održivosti poslovanja

utjecati na poslovanje Fine u dijelu platnog prometa, jer se i Fina treba prilagoditi promjenama u platnim shemama, a utjecaj je srednji, no može biti visok u ovisnosti o opsegu i značaju promjena.

Krajem 2019. godine Hrvatska narodna banka je donijela novu 'Odluku o pravilima rada Hrvatskog sustava velikih plaćanja' kojom je regulirala mogućnost otvaranja tehničkog računa Fini kao upravitelju instant platnog sustava.

Najznačajniji utjecaj na poslovanje u segmentu platnog prometa ima poticanje korištenja bezgotovinskog plaćanja i alternativnih kanala u odnosu na fizičke i na korištenje gotovine, kako restriktivnim propisima na primjer u dijelu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, tako i afirmativnim pristupom koji zauzimaju centralne banke i Europska komisija. Najveći akcent daje se što široj primjeni instant plaćanja pa se tako i Europska središnja banka pojavljuje u ulozi upravitelja i operatora platnog sustava za obračun i namiru instant plaćanja koji će nastojati svojom cjenovnom politikom i paneuropskim dosegom omogućiti uslugu koja će tržištu biti privlačna, a to će neminovno utjecati i na sve ostale pružatelje istih usluga.

Politika otvaranja bankovnih sustava i otvaranja tržišta trećim stranama za usluge iniciranja plaćanja i informiranje o računu, dinamizirala je financijsku industriju i iz temelja promijenila odnose na tržištu i tradicionalne uloge. U kombinaciji s instant plaćanjem sve navedeno dodatno značajno utječe (što će tek doći do izražaja u narednim godinama) i na poziciju kartičnih shema, procesora i svih ostalih dionika te poglavito na način na koji korisnici konzumiraju usluge platnog prometa. Samim time, presudan je i utjecaj na poslovanje Sektora usluga za financijsku industriju.

Uključenjem Fine u rad Radne skupine za izradu metodologije izračuna plaća za potrebe Nacrta prijedloga zakona o plaćama državnih službenika i namještenika, u smislu izrada simulacija, pregleda, kalkulacija prevođenja koeficijentata te simulacija modela nagrađivanja temeljem raspoloživih podataka u sustavu, naglašena je uloga Fine u dijelu analize podataka i izrade izvješća i simulacija koje su izravna podloga za donošenje bitnih odluka.

Prilagodba regulative poslovanja potrebama tržišta, mjere za administrativna rasterećenja budućih poduzetnika i obrtnika, pojednostavljenje uvjeta poslovanja su samo

neke od aktivnosti ključne za povećanje konkurentnosti države te njezin gospodarski rast. Radi se i na izmjenama zakonske regulative u smjeru podržavanja elektroničkih usluga osnivanja društava na daljinu.

U travnju 2019. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru, a definiran je i Pravilnik o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu te Pravilnik o načinu upisa u sudski registar. Navedeni okvir, u čijem donošenju je sudjelovala i Fina, razmjenjujući s Radnim timom sastavljenim od predstavnika ministarstva te trgovačkih sudova svoje višegodišnje iskustvo u osnivanju društava putem servisa HITRO.HR i praksu nastalu u podršci oko 74.000 poslovnih subjekata, definira uvjete osnivanja društava na daljinu bez posrednika, omogućavajući korisnicima brže i povoljnije pokretanje poslovanja.

Po prilagodbi zakonske regulative START dobiva osnovne preduvjete za razvoj i uspostavu te krajem 2019. godine postaje dostupan prvoj skupini korisnika – tuzemnim građanima.

Sloboda tržišnog natjecanja

U izvještajnom razdoblju u Financijskoj agenciji nije bilo postupaka vezanih za ponašanje u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja i povrede propisa kojima se reguliraju zabranjeni sporazumi poduzetnika (trustovi) i monopol.

Marketinški kanali distribucije Fininih usluga/ proizvoda prema klijentima

Tijekom 2019. godine cilj komunikacijskih aktivnosti bio je prvenstveno jačanje imidža Fine u segmentu okrenutosti prema korisnicima usluga i njihovim potrebama te promjena percepcije Fine kao agencije koja se bavi tradicionalnom djelatnošću poput plaćanja računa prema modernoj instituciji koja je pionir u pružanju digitalnih usluga u Republici Hrvatskoj i važan partner državi u digitalizaciji zemlje.

Napravljen je redizajn web stranice koja je izgledom i sadržajem bolje prilagođena potrebama korisnika, a izrađena je i prva Finina prva mobilna aplikacija, mFina.

Komunikacija s medijima je intenzivirana kroz veći broj objava, priopćenja za javnost, PR i native članaka te intervjuje i gostovanja Fininih predstavnika u radijskim i televizijskim emisijama.

Značajan iskorak u Fininoj komunikaciji s korisnicima usluga napravljen je pokretanjem komunikacije na društvenim mrežama te objavljivanjem sve više video sadržaja, a Fininu želju da se zaista okrene potrebama svojih korisnika odražava i produljenje radnog vremena većine poslovnica te uvođenje produljenog rada subotom u poslovnicama koje se nalaze na frekventnim lokacijama i u trgovačkim centrima.

Fina redovito informira klijente o svojim proizvodima i uslugama putem internetske stranice te putem plakata, letaka i brošura, koji su klijentima dostupni u Fininim poslovnim jedinicama. O proizvodima i uslugama Fina obavještava klijente i provođenjem marketinških aktivnosti, koje uključuju oglašavanje te sudjelovanje na konferencijama i sajmovima. U 2019. godini omogućeno je i obavještavanje korisnika Finine aplikacije mFina o raznim aktualnostima, putem notifikacija.

U 2019. godini uveli smo novi koncept kroz koji klijenti mogu ostvariti pogodnosti – Finin plavi sat. To je marketinška promocija proizvoda/usluga Fine, koja označava skup pogodnosti za naše klijente, a odvija se unutar određenog sata/dana kada klijentima nudimo popuste, dodatne pogodnosti i slično.

Tijekom 2019. godine poseban naglasak bio je na provođenju prodajnih i marketinških aktivnosti za servis info.BIZ. Iako se radilo o već postojećem Fininom servisu, riječ je o potpuno novoj aplikaciji (novi dizajn, nove funkcionalnosti) koja nudi i puno više podataka. Cilj je bio približiti servis info.BIZ tvrtkama i tijelima javne uprave kako bi on postao sinonim za kvalitetne poslovne informacije i pozicionirati se kao središnji sustav vrhunskih poslovnih informacija na tržištu. Kako bi se ostvarila uspješna prodaja info.BIZ servisa, Služba prodaje i marketinga redovito je educirala djelatnike Fine zadužene za prodaju o funkcionalnostima samog servisa i njegovoj nadogradnji te ih educirala o specifičnostima i prodajnom pristupu prema potencijalnim klijentima za pojedinu ciljnu skupinu. Fina je sudjelovala na raznim konferencijama s ciljem upoznavanja ciljne skupine o novom info.BIZ servisu, ali isto tako i o e-uslugama Fine. Fina je za određenu ciljnu skupinu (ministarstva, mediji,

dobitnici Zlatne bilance) pripremila posebnu ponudu za besplatno korištenje info.BIZ servisa zaključno do 31. prosinca 2019. godine kako bi se upoznali s prednostima i funkcionalnostima korištenja servisa.

Prvi val oglašavanja trajao je od 13.5. do 14.6.2019. godine za vrijeme promotivnog razdoblja, koji je nudio posebne pogodnosti. Svi koji su se registrirali za korištenje info.BIZ servisa u tom razdoblju mogli su isprobati 30 dana besplatno START paket ili ugovoriti bilo koji paket uz 50% popusta. Drugi val oglašavanja trajao je od 10.10. do 7.11.2019. godine.

U prosincu 2019. godine napravljena je studija izvedivosti za prodaju putem weba te su pokrenute aktivnosti za pripremu i provedbu projekta e-Commerce kao i definirani komercijalni proizvodi i usluge Fine koji će biti predmet trgovanja putem weba.

Sukladno Zakonu o zaštiti potrošača, Fina je dužna pridržavati se svih odredbi koje definiraju postupke zaprimanja i procesiranja prigovora od strane korisnika naših proizvoda i usluga iz čega proizlazi ažurno vođenje Centralne evidencije primljenih i riješenih pritužbi i pohvala na rad zaposlenika Fine, a koja se odnosi na povredu odredbi Kodeksa ponašanja i Etičkog kodeksa od strane radnika u svakodnevnom radu s klijentima. Istu izrađuje Odjel unaprjeđenja odnosa s korisnicima, Sektora poslovne mreže s ciljem kvalitetne analize i unaprjeđenja svih aspekata poslovanja usmjerenih korisnicima.

Prema Centralnoj evidenciji primljenih i riješenih pritužbi i pohvala na rad zaposlenika Fine, koju vodi Odjel za unaprjeđenje odnosa s korisnicima, Sektora poslovne mreže, u 2019. godini bio je 112 pritužbi i 50 pohvala. Sve zaprimljene pritužbe, rješavane su sukladno zadanim zakonskim rokovima, odnosno klijentu je odgovor na prigovor dostavljen u roku od 15 dana od dana primitka iste.

Navedena evidencija sadrži informaciju o broj pritužbi i pohvala te su iste prikazane prema vrsti kvalifikacije za sve sektore Fine, a zasebno za poslovnu mrežu s pripadajućim poslovnim jedinicama.

S ciljem praćenja zadovoljstva korisnika Fininim uslugama planirano je provođenje neovisnog i referentnog istraživanja prepoznatljivosti Fininih proizvoda i usluga

Izvešće Posloводства

Izvešće o održivosti poslovanja

te zadovoljstva korisnika, uslugama i načinom pružanja usluga u Fininim poslovnim jedinicama.

Financijska agencija se u potpunosti pridržava propisa i dobrovoljnih kodeksa u vezi s marketinškim komunikacijama.

Kako bi klijentima pravodobno pružili sve informacije vezane za proizvode i usluge, kontinuirano ih o svemu obavještavamo putem Fininih internetskih stranica, koje su redizajnom postale i novi oglašivački kanal.

Marketinška komunikacija tijekom 2019. godine provodila se s ciljem pružanja podrške lansiranju novih usluga Fine na tržište (mFina, info.BIZ), privlačenja novih klijenata (FINA.doc, Plaćanje računa, Mjenjačnice, Western Union) i povećanja lojalnosti postojećih (Plaćanje računa i Western Union).

1. mFina

Trajanje kampanje: 6.3.-9.4.2019.

Cilj: upoznati ciljnu skupinu s novom Fininom aplikacijom mFina i s njenim mogućnostima te dostići ukupno 2 tisuće preuzimanja aplikacije. Cilj je ostvaren te je za vrijeme kampanje bilo više od 25 tisuća jedinstvenih pregleda stranice i više od 3 tisuće preuzimanja aplikacije.

Kanali komunikacije: online kampanja (Desktop, Mobile, Google, Midas, LinkedIn), BTL (plakati i leci u poslovnicama).

2. Western union

Trajanje kampanje: 1.4.-1.7.2019.

Cilj: bolje pozicioniranje Fine na tržištu primanja i slanja novca te povećanje broja transakcija.

Kanali komunikacije: Radio, Print, Facebook i Google, BTL (plakati i leci u poslovnicama).

Kampanja je uključivala loyalty program, koji je imao za cilj nagraditi vjernost klijenata (prigodni pokloni za svake 3 transakcije – bežične slušalice, punjač mobitela, kišobran).

Analiza rezultata kampanje: Iako je zabilježen porast transakcija cijele 2019. u odnosu na 2018. godinu, taj porast je u periodu bez kampanje iznosio 67%, a u periodu s kampanjom 72% u odnosu na 2018. godinu; 2019. godine u periodu s kampanjom zabilježen je porast od 38% u broju transakcija u odnosu na period u 2019. godini bez kampanje.

3. info.BIZ

Trajanje kampanje:

1. val: 13.5.-14.6.2019.

2. val: 10.10.-7.11.2019.

Cilj: upoznati ciljnu skupinu s novim (poboljšanim) Fininim servisom info.BIZ te do kraja godine prodati 1000 paketa.

Kanali komunikacije: online (desktop, mobile, Google, LinkedIn, Midas, TEN mreža, Linker mreža), Print, Poslovni tornjevi, BTL (plakati i leci), Zlatna bilanca (predstavljanje), seminari, konferencije (prezentacije info.BIZ-a).

Analiza rezultata kampanje: za vrijeme trajanja kampanje (1.val) info.BIZ stranica bila je najposjećenija stranica nakon naslovnice te stranice e-servisa gdje se nalaze ulazi u sve Finine servise, ukupno je ostvareno preko 38.573 klikova na stranicu. Do kraja trajanja kampanje (14.6.) registrirano je 739 korisnika PROMO paketa, a ugovoreno je 267 paketa. U 2. Valu info.BIZ stranica je bila četvrta najposjećenija stranica, ukupno je ostvareno 44.333 klikova te je do kraja trajanja kampanje (7.11.) prodano je ukupno 809 paketa.

4. Mjenjačnice

Trajanje kampanje: 1.6.-30.9.2019.

Cilj: povećanje broja korisnika usluge mjenjačnice u Fini, tj. povećanje broja transakcija.

Kanali komunikacije: Info panoi u turističkim središtima, plakati na trajektima, Google, Facebook.

Analiza rezultata kampanje: 2019. u odnosu na 2018. godinu broj transakcija ukupno se povećao za 24%, a u periodu s kampanjom (lipanj-rujan) 29%. Najveće povećanje ostvareno je u rujnu (42%).

5. FINA.doc

Trajanje kampanje: 29.10.-20.11.2019.

Cilj: informirati potencijalne klijente o usluzi i njenim benefitima u cilju poticanja korištenja usluge.

Kanali komunikacije: Print, Poslovni tornjevi, Online (desktop, mobile, Google, Midas, Linker, LinkedIn), BTL (plakati i leci).

Analiza rezultata kampanje: Za vrijeme trajanja kampanje zabilježeno je više od 20 tisuća jedinstvenih pregleda stranica, ostvaren je veći broj upita korisnika vezano za Finine arhivske usluge, a realizirano je tri ugovora.

6. Finin plavi sat

Komunikacijski ciljevi: promovirati određeni proizvod ili uslugu, ali i poboljšati imidž Fine i predstaviti je kao

modernu, sigurnu i samouvjerenu instituciju, koja pružajući usluge, svojim klijentima život čini lakšim, istovremeno uvažavajući njihove potrebe.

Kolovoz (prve tri subote) – promocija produljenog radnog vremena u 10 poslovnica (Pula, Rab, Crikvenica, Novalja, Split-Riva, Šibenik, Makarska, Zadar Poluotok, Hvar i Biograd n/m) – poklon svakom klijentu za 5 plaćenih računa.

Kanali komunikacije: Radio kviz i oglašavanje, BTL (plakati i leci), dijeljenje letaka u poštanske sandučice.

Rujan – promocija produljenog radnog vremena u izdvojenim šalterima u Areni i Lidlu (20% niža naknada na gotovinske uplate građana)

Trajanje kampanje: svaka subota u rujnu.

Kanali komunikacije: Radio, BTL (plakati i leci).

Rujan – otvaranje izdvojenog šaltera Martinkovac (20% niža naknada na gotovinske uplate građana)

Trajanje kampanje: 2.9.-7.9.2019.

Kanali komunikacije: Print i radio (kviz i oglašavanje), BTL (plakati i leci).

Studeni – Poslovnica Fine u Arena centru i Ulici grada Vukovara

- Arenin rođendan (14.-18.11.), 20% niža naknada na gotovinske uplate građana

- Kanali komunikacije: Arena (Facebook, letak, web, plakati), mFina notifikacije

Studeni – Martinkovac, Rijeka

- Crni petak, 29.11. (20% niža naknada na gotovinske uplate građana)

- Kanali komunikacije: Marti Retail Park (Facebook, letak, web), plakati i mFina notifikacije

Prosinac – Finin plavi sat (nacionalna kampanja)

Promocija plaćanja računa provedena je 20.12. od 10 do 11 sati u svim Fininim poslovnicama na način da su svi koji su platili najmanje četiri računa dobili prigodan dar (kišobran, ruksak, šalica, slušalice, USB stick, deke za piknik i sl.).

Kanali komunikacije: Radio i print, BTL (plakati i leci u poslovnicama).

Tijekom 2019. godine se i dalje kontinuirano ulagalo u unifikaciju i markaciju poslovne mreže. Posebno se marketinški popratilo otvaranje novih poslovnica te

produljenje radnog vremena poslovnica.

Fina je u 2019. nastavila s aktivnostima usklađivanja kako postojećih tako i novih usluga sa zahtjevima Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR). Evidencija aktivnosti obrada, koju je Fina dužna voditi, kontinuirano je nadopunjavana novim obradama koje su se uvodile u okviru razvoja novih servisa (START, info.BIZ, e-Poslovanje, e-Ovlaštenja, RPIR i drugi). Novi servisi odmah su tijekom razvoja uključivali i implementirali potrebne zahtjeve GDPR-a, kako u dijelu ostvarivanja prava ispitanika, tako i u djelu primjene potrebnih mjera zaštite osobnih podataka. Konstantno su praćene i dorađivane organizacijske i tehničke mjere zaštite osobnih podataka, a primjena mjera slijedila je, osim propisanih standarda, i rezultate procjene rizika. Tijekom 2019. nastavile su se aktivnosti usklađivanja marketinga i prodaje s novim zahtjevima vezanima za privatnost kupaca i klijenata, kao i provedba i kontrola usklađivanja ugovornih odnosa s naručiteljima i dobavljačima roba i usluga u dijelu obrade osobnih podataka. U cilju odgovarajuće primjene i praćenja potrebnih mjera zaštite osobnih podataka, Fina je prepoznala značaj pravovremene edukacije svojih zaposlenika te su u 2019. godini provedene potrebne ciljane interne i vanjske edukacije. Komunikacija s ispitanicima vezano za ostvarivanje njihovih prava po pitanju njihovih osobnih podataka provedena je na propisan način. Zaokruženost postupaka usklađivanja s GDPR-om i dosljednost provođenja mjera zaštite osobnih podataka postignuta je provođenjem interne revizije procesa implementacije GDPR-a u poslovnoj mreži Fine te vanjskim nadzorom provedenim od strane nadzornog tijela.

U izvještajnoj godini Fini nisu naplaćene novčane kazne po osnovi zakona i propisa koji se tiču ponude i upotrebe proizvoda i usluga.

POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA

Prikaz 1: Poslovna mreža Fine	7
Prikaz 2: Organizacijska struktura Fine	15
Prikaz 3: Financijski rezultati poslovanja	20
Prikaz 4: Prihodi po godinama	20
Prikaz 5: Udio prihoda od prodaje u ukupnim prihodima	21
Prikaz 6: Tržišna segmentacija prihoda od prodaje	22
Prikaz 7: Rashodi po godinama	23
Prikaz 8: Struktura rashoda po godinama	23
Prikaz 9: Pokazatelji poslovanja	24
Prikaz 10: Investicijska ulaganja	24
Prikaz 11: Struktura investicijskih ulaganja	25
Prikaz 12: Prihodi od usluga za financijsku industriju	28
Prikaz 13: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja	34
Prikaz 14: Prihodi od javnih servisa	40
Prikaz 15: Prihodi od servisa za državu	44
Prikaz 16: Proces upravljanja rizicima	45
Prikaz 17: Matrica materijalnosti Fine	47
Prikaz 18: Trend kretanja broja obrađenih naloga i gotovine	48
Prikaz 19: Trend kretanja broja aktivnih certifikata	49
Prikaz 20: Trend kretanja broja korisnika u sustavu NIAS	50
Prikaz 21: Trend kretanja broja korisnika sustava e-Dražba	51
Prikaz 22: Trend kretanja broja predmeta na dražbama	52
Prikaz 23: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje	52
Prikaz 24: Broj i struktura zaprimljenih osnova za plaćanje prema ovršeniku	53
Prikaz 25: Iznos duga iz osnova za plaćanje	53
Prikaz 26: Broj i struktura osnova za plaćanje prema vrstama tražbina za građane	54
Prikaz 27: Broj zaprimljenih osnova za plaćanje po grupama ovrhovoditelja	54
Prikaz 28: Broj obrađenih financijskih izvještaja prema načinu predaje	55
Prikaz 29: Broj radnika Fine po regionalnim centrima i Središnjici na dan 31. prosinac 2019. godine	56
Prikaz 30: Struktura radnika Fine prema stručnoj spremi na dan 31. prosinac 2019. godine	56
Prikaz 31: Dobna i spolna struktura radnika Fine na dan 31. prosinac 2019. godine	57
Prikaz 32: Spolna struktura radnika Fine prema organizacijskim jedinicama na dan 31. prosinac 2019. godine	57
Prikaz 33: Dionici i zainteresirane strane	59
Prikaz 34: Članstva u strukovnim udrugama	62
Prikaz 35: Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	63
Prikaz 36: Trend kretanja EBIT i EBITDA po godinama	64
Prikaz 37: Broj i struktura postupaka nabave	66
Prikaz 38: Trend kretanja prosječne bruto i neto plaće temeljem sati rada u Fini i RH	68
Prikaz 39: Struktura otpada prema ključnim kategorijama	70
Prikaz 40: Struktura udjela izvora električne energije	70
Prikaz 41: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu	74
Prikaz 42: Struktura provedenih osposobljavanja radnika	76
Prikaz 43: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede	76

POPIS KRATICA UNUTAR IZVJEŠĆA

AKP - Antikorupcijski program	KU - Kolektivni ugovor za radnike Financijske agencije
APN - Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama	MSFI - Međunarodni standard financijskog izvještavanja
CEF - Instrument za povezivanje Europe na područje telekomunikacija (eng. Connecting Europe Facility)	MUP - Ministarstvo unutarnjih poslova
COP - Centralizirani obračun plaća	NIAS - Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav
COPIHRM - Centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru	NKS - Nacionalni klirinški sustav
EACHA - Europsko udruženje automatiziranih klirinških kuća (eng. European Automated Clearing House Association)	NKSInst - platni sustav za obračun i namiru instant kreditnih transfera u kunama
EBIT - Dobit prije kamata i poreza (eng. Earnings Before Interest and Taxes)	OPG - Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
EBITDA - Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (eng. Earnings Before Interest Tax Depreciation and Amortization)	PEPPOL - Pan-European Public Procurement Online
EEA - Europski gospodarski prostor (eng. European Economic Area)	PKI - Infrastruktura javnog ključa (eng. Public Key Infrastructure)
eIBC - eInvoicing Boost for Croatia	PU - Porezna uprava
eICPA - eINVOICING for Croatian Public Authorities	QWAC - Qualified Website Authentication Certificate
eIDAS - Uredba o elektroničkoj identifikaciji za uspostavljanje jedinstvenog EU digitalnog tržišta (eng. Electronic Identification, Authentication and Trust Services)	RDC - Registar digitalnih certifikata
ePIC - Electronic Public Identification Croatia	REGOS - Središnji registar osiguranika
eS&S - eSeal & Signature Validation Service Croatia	RegZap - Registar zaposlenih
ESF - Europski socijalni fond	RGFI - Registar godišnjih financijskih izvještaja
EU - Europska unija	RH - Republika Hrvatska
GDPR - Opća uredba o zaštiti podataka (eng. General Data Protection Regulation)	ROO - Registar onečišćavanja okoliša
HANFA - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga	RPIR - Registar posrednih identifikatora računa
HDK - Hrvatsko društvo za kvalitetu	SDK - Služba društvenog knjigovodstva
HGK - Hrvatska gospodarska komora	SEPA - Jedinstveno područje plaćanja u eurima (eng. Single Euro Payments Area)
HNB - Hrvatska narodna banka	SGE - Sustavno gospodarenje energijom
HUB - Hrvatska udruga banaka	START - sustav za elektroničko pokretanje poslovanja za društva i obrte
HUP - Hrvatska udruga poslodavaca	ŠKZ - Štedno-kreditna zadruga
HZMO - Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	ZAP - Zavod za platni promet
HZZO - Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	ZJN - Zakon o javnoj nabavi
In Lore - Croatian eInvoicing for Local and Regional Authorities	ZoR - Zakon o računovodstvu
info.BIZ - Aplikativna podrška za pregled informacija o poslovnim subjektima	
ISGE - Informacijski sustav za gospodarenje energijom	
JOPPD - Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja	
JRR - Jedinstveni registar računa	

Prilog 1. Godišnji financijski izvještaji i izvješće neovisnog revizora

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI za godinu završenu 31. prosinca 2019.

U Zagrebu, 25. lipnja 2020.

Sadržaj:

1. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje	2
2. Izvešće neovisnog revizora	3
3. Izvještaj o financijskom položaju	9
4. Račun dobiti i gubitka	10
5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	10
6. Izvještaj o novčanim tokovima	11
7. Izvještaj o promjenama kapitala	12
8. Bilješke uz financijske izvještaje	13

1. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16, 116/18, NN 42/20 i 47/20), tako da daju istiniti i fer prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja Financijske agencije (Fina) sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od Europske unije („MSFI EU“).

Nakon provedbe odgovarajućih ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Fina u doglednoj budućnosti raspolagati odgovarajućim resursima te stoga usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Odgovornost Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaća odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; razumne i opravdane prosudbe i procjene; postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fina nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Fine kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Fine te za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i druge nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvješća posloводства za Finu sukladno zahtjevima Zakona o računovodstvu te za ostale informacije.

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine koji su prikazani na stranicama od 9 do 70 odobreni su od strane Uprave Fine 25. lipnja 2020. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na usvajanje. U znak potvrde, financijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe, kako slijedi u nastavku.

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

U Zagrebu, 25. lipnja 2020. godine

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja Financijske agencije („Društvo“) koji obuhvaćaju nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju Društva na dan 31. prosinca 2019. godine te nekonsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama glavnice i novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2019. godine te njegovu nekonsolidiranu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja (*nastavak*)

Priznavanje prihoda

Tijekom 2019. godine, Društvo je priznalo 918.983 tisuće kuna (2018.: 803.099 tisuća kuna) poslovnih prihoda.

Vidi računovodstvenu politiku 3.1 *Priznavanje prihoda* i bilješku 23. *Prihod od prodaje* uz financijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje

U godini koja je završila 31. prosinca 2019. godine Društvo ostvaruju prihode iz nekoliko osnovnih poslovnih aktivnosti koje uključuju, među ostalim, pružanje usluga vezano uz:

- prisilnu naplatu potraživanja, predstečajne nagodbe i stečajne potrošača;
- procesiranje uplata i isplata te poslove platnog prometa za komercijalne banke, vladina tijela i fizičke osobe;
- operativnu podršku vladinim tijelima poput Riznice, Središnjeg registra osiguranika (REGOS), HITRONET i raznim vladinim registrima.

Dodatno, Društvo prodaje i elektronske licence (elektronski potpisi i certifikati) poduzećima i fizičkim osobama.

Primjenjivi standard financijskog izvještavanja koji propisuje računovodstveni tretman prihoda, MSFI 15 *Prihodi po ugovorima s kupcima*, zahtijeva od posloводства da identificira sve proizvode ili usluge koje se pružaju kupcima i utvrdi ukoliko je potrebno svaki proizvod ili uslugu tretirati kao zasebnu obvezu za činidbu.

Svaka obveza za činidbu zahtijeva procjenu je li zadovoljena tijekom vremena ili u određenom trenutku. Odluka zahtijeva temeljito razmatranje ugovornih odredbi kako bi se identificiralo kada je izvršen prijenos kontrole obećane proizvoda ili usluga na kupca.

U određenim slučajevima, priznavanje prihoda također zahtijeva od Društva procjenu vezano uz to je li Društvo agent ili principal u dogovoru s kupcima, kao što je slučaj kod prihoda od prisilne naplate potraživanja, predstečajnih nagodbi i stečajne potrošača te poslova platnog prometa za komercijalne banke.

Revizijski pristup

Naše revizijske procedure u ovom području, uz pomoć naših stručnjaka za informacijske tehnologije („IT“), između ostalog, su uključivale:

- Ispitivanje dizajna, implementacije te učinkovitosti unutarnjih kontrola vezano uz ciklus priznavanja prihoda te ocjenu kontrola u IT sustavima koji podržavaju knjiženje prihoda;
- Procjenu politike Društva za priznavanje prihoda, uključujući i razmatranje je li politika u skladu sa standardom za prihode;
- Za uzorak ugovora ili ekvivalenata ugovora s ključnim kupcima, aktivnih u izvještajnom razdoblju, osim pregleda ugovora i popratne dokumentacije naše procedure uključivale su:
 - preispitivanje načina na koji Društvo identificira obveze za činidbu sadržane u ugovorima;
 - kritičku ocjenu načina na koji se utvrđuje obrazac za priznavanje prihoda (u određenom trenutku ili tijekom vremena) vezano uz identificirane obveze za činidbu referirajući se na ugovorne odredbe i naše razumijevanje obrazaca i načina na koji se izvršavaju navedene obveze za činidbu;
 - na temelju rezultata gore navedenih procedura, kritičku ocjenu priznatih iznosa prihoda;
 - za relevantne poslovne aktivnosti, procjenu djeluje li Društvo kao agent ili principal u pružanju usluga gdje je uključena treća strana, na način, između ostalog, da smo provjerili stječe li Društvo kontrolu nad uslugama prije prijenosa na kupce.
- Za značajne poslovne aktivnosti, nezavisnu provjeru priznatog prihoda putem usporedbe sistemski generiranog broja transakcija s odgovarajućom nezavisno izvedenom fiksnom tarifom za pojedinačne ugovore;

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Nadalje, prihodi od gore navedenih usluga i prodaje licenci oslanjaju se na sustave informacijske tehnologije („IT“) Društva i vezane automatske kontrole te je stoga integritet ovih sustava te točnost i cjelovitost relevantnih ulaznih podataka također bio u našem području fokusa.

Zbog gore navedenih faktora, računovodstveni tretman prihoda zahtijeva od posloводства značajne prosudbe i procjene. Smatrali smo da je ovo područje povezano sa značajnim rizikom od pogrešnih iskaza pa je stoga zahtijevalo naš povećani fokus u reviziji te smo ga smatrali ključnim revizijskim pitanjem.

- Na uzorku kupaca, dobivanje eksterne potvrde iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i preispitivanje značajnih razlika između primljenih potvrda i evidencija Društva te pregledavanje popratne dokumentacije poput ugovora s kupcima i faktura;
- Testiranje knjiženja na kontima prihoda s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka;
- Provjera točnosti i cjelovitosti objava u financijskim izvještajima koje se odnose na priznavanje prihoda koje propisuju okviri financijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Nekonsolidirane financijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine, revidirao je drugi revizor koji je 14. lipnja 2019. izrazio nemodificirano mišljenje o tim financijskim izvještajima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ostale informacije (nastavak)

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešču posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešču posloводства. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva.

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave;
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće neovisnog revizora osnivaču Financijske agencije (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 18. prosinca 2019. godine da obavimo reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana iznosi 1 godinu te se odnosi na godinu koja je završila 31. prosinca 2019. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva na dan 19. lipnja 2020. godine;
- nismo pružali nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

Angažirani partner u reviziji koja je rezultirala ovim izvješćem neovisnog revizora je Katarina Kecko.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

25. lipnja 2020.

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Katarina Kecko
Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

3. Izvještaj o financijskom položaju

Naziv pozicije <i>iznosi u kunama</i>	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2018.	1.1.2018.
IMOVINA				
DUGOTRAJNA IMOVINA				
Nekretnine, postrojenja i oprema	6	520.774.836	480.445.102	537.191.029
Ulaganje u nekretnine	7	74.930.054	71.239.617	75.736.971
Nematerijalna imovina	8	77.811.879	45.864.180	33.219.212
Ulaganja u ovisna društva	31	93.336.503	69.267.503	86.576.600
Ostala ulaganja	9	411.616.729	298.314.157	141.408.632
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	10	3.270.794	4.881.714	6.551.240
Odgođena porezna imovina	22	13.185.927	11.441.780	18.459.277
Ukupno dugotrajna imovina		1.194.926.722	981.454.052	899.142.962
KRA TKOTRAJNA IMOVINA				
Zalihe	11	4.333.636	4.340.328	5.450.553
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	10	94.365.942	93.533.844	79.443.135
Ulaganja	9	488.162.024	552.509.571	604.465.455
Unaprijed plaćeni troškovi	12	10.192.142	7.304.340	7.616.360
Novac i novčani ekvivalenti	13	91.729.787	89.623.577	108.660.863
		688.783.531	747.311.660	805.636.367
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	14	3.565.232	44.076.856	-
Ukupno kratkotrajna imovina		692.348.763	791.388.516	805.636.367
UKUPNO IMOVINA		1.887.275.485	1.772.842.568	1.704.779.328
GLAVNICA I OBVEZE				
Kapital i rezerve				
Temeljni kapital	15	1.347.263.331	1.347.263.305	1.347.262.854
Zakonske rezerve	16	29.556.958	26.784.846	25.843.169
Ostale rezerve	16	67.478.004	67.478.004	67.478.004
Rezerve fer vrijednosti	16	2.506.837	1.258.933	1.293.632
Zadržana dobit i dobit tekuće godine		107.921.385	37.549.884	17.816.838
Ukupno kapital i rezerve		1.554.726.514	1.480.334.973	1.459.694.497
Dugoročne obveze				
Rezerviranja	17	104.733.312	89.012.216	59.082.201
Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	18	3.337.300	24.187.280	47.261.483
Obveze za najam	6	9.790.655	12.628.040	9.744.528
Ugovorne obveze	19	13.555.970	15.554.585	9.584.760
Odgođeni prihodi		-	1.504.110	-
Ukupno dugoročne obveze		131.417.238	142.886.230	125.672.972
Kratkoročne obveze				
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	20	102.770.275	79.965.491	62.730.419
Obveze za najam	6	6.564.722	5.825.804	2.175.824
Obveze prema zaposlenima	21	49.007.511	46.846.587	48.362.376
Obveze za poreze na dobit		22.683.131	7.879.259	195.378
Ugovorne obveze	19	13.178.444	6.364.110	4.872.915
Odgođeni prihodi		6.927.651	2.740.114	1.074.947
Ukupno kratkoročne obveze		201.131.733	149.621.365	119.411.859
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.887.275.485	1.772.842.568	1.704.779.328

Bilješke na stranicama od 13 do 70 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

4. Račun dobiti i gubitka

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2019.	2018.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	23	883.295.635	774.569.721
Ostali prihodi	24	35.687.258	28.529.181
		918.982.893	803.098.902
Poslovni rashodi			
Troškovi sirovina i materijala	25	23.781.091	23.059.973
Troškovi prodane robe		7.204.073	7.495.715
Operativni troškovi (troškovi usluga)	26	160.552.006	153.129.302
Troškovi osoblja	27	434.278.676	404.114.807
Amortizacija	6, 7, 8	97.221.734	94.615.757
Vrijednosna usklađenja	28	53.654.916	22.029.093
Ostali troškovi poslovanja	29	55.277.651	43.232.171
		831.970.147	747.676.818
Dobit iz redovnog poslovanja		87.012.746	55.422.084
Financijski prihodi	30	22.017.583	9.723.129
Financijski rashodi	30	3.021.348	27.216.229
		18.996.235	(17.493.101)
Dobit prije oporezivanja		106.008.981	37.928.983
Porez na dobit	22	25.935.090	14.900.067
Dobit razdoblja		80.073.891	23.028.916

Bilješke na stranicama od 13 do 70 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2019.	2018.
Dobit razdoblja		80.073.891	23.028.916
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje bi se mogle reklasificirati u dobit ili gubitak</i>			
Dobit ili gubitak od promjene fer vrijednosti financijske imovine koja se iskazuje kao FV OSD		1.529.088	(42.316)
Odgođen porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		281.184	(7.617)
Neto ostala sveobuhvatna dobit		1.247.904	(34.699)
Ukupna sveobuhvatna dobit		81.321.795	22.994.217
Dobit razdoblja		80.073.891	23.028.916

Bilješke na stranicama od 13 do 70 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

6. Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2018.
Novčani tok od poslovnih aktivnosti			
Dobit za godinu		80.073.891	23.028.916
Usklađenja:			
Porez na dobit		25.935.090	14.900.067
Amortizacija		97.221.734	94.615.757
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto		52.630.360	15.269.659
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nekretnina, postrojenja, opreme		188.230	(3.068.431)
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nematerijalne imovine		-	306.798
(Dobici)/gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje ulaganja		(13.896.768)	19.447.895
Prihodi od kamata i dividendi		(2.278.357)	(2.152.015)
Rashodi od kamata	31	1.434.426	700.058
Promjena u rezerviranjima, neto	17	15.721.096	32.325.081
Tečajne razlike (nerealizirane)		472.032	(171.286)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:		257.501.734	195.202.500
Smanjenje zaliha		6.692	1.110.225
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(56.516.585)	(27.067.164)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		8.735.353	(647.046)
Novac generiran poslovanjem:		209.727.194	168.598.515
Novčani izdaci za kamate		(1.434.425)	(700.058)
Plaćeni porez na dobit		(13.149.295)	(25.794)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti:		195.143.474	167.872.663
Novčani tok od investicijskih aktivnosti			
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		16.732	11.994.103
Primici od prodaje financijskih instrumenata		403.914.814	465.162.101
Primici od kamata		2.278.357	2.151.865
Primici od dividendi		-	150
Primici od kredita		1.732.867	1.864.212
Ulaganja u ovisna društva		(24.069.000)	(4.506.400)
Izdaci za kupnju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(125.885.695)	(87.482.779)
Izdaci za stjecanje financijskih instrumenata		(437.406.834)	(568.157.262)
Novčani tok od investicijskih aktivnosti		(179.418.759)	(178.974.010)
Novčani tok od financijskih aktivnosti			
Isplata dijela dobiti		(6.930.279)	(2.354.193)
Otplate najmova		(6.688.226)	(5.581.746)
Novčani tok od financijskih aktivnosti		(13.618.505)	(7.935.939)
Neto povećanje / smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		2.106.210	(19.037.286)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		89.623.577	108.660.863
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja		91.729.787	89.623.577

Bilješke na stranicama od 13 do 70 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Godišnji financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2019.

7. Izvještaj o promjenama kapitala

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	Temeljni kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit i dobit poslovne godine	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018.		1.347.262.854	25.843.169	67.478.004	1.293.632	17.816.838	1.459.694.497
Sveobuhvatna dobit							
Neto dobitak za godinu						23.028.916	23.028.916
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih kao FVOSD	16				(34.699)	(34.699)	(34.699)
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	(34.699)	23.028.916	22.994.216
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici							
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve			941.677			(941.677)	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun						(2.354.193)	(2.354.193)
Prijevremena otplata kredita (ZOPS)		451					451
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		451	941.677	-	-	(3.295.870)	(2.353.742)
Stanje 31. prosinca 2018.		1.347.263.305	26.784.846	67.478.004	1.258.933	37.549.883	1.480.334.972
Sveobuhvatna dobit							
Neto dobitak za godinu						80.073.892	80.073.892
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih kao FVOSD	16				1.247.904		1.247.904
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	1.247.904	80.073.892	81.321.796
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici							
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve			2.772.112			(2.772.112)	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun						(6.930.279)	(6.930.279)
Prijevremena otplata kredita (ZOPS)		26					26
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		26	2.772.112	-	-	(9.702.391)	(6.930.253)
Stanje 31. prosinca 2019.		1.347.263.331	29.556.958	67.478.004	2.506.837	107.921.384	1.554.726.514

Bilješke na stranicama od 13 do 70 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

8. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješka 1	Opći podaci
Bilješka 2	Osnova za pripremu izvještaja
Bilješka 2 a	Prva primjena MSFI-a i ispravak grešaka prethodnog razdoblja
Bilješka 3	Sažetak značajnih računovodstvenih politika
Bilješka 4	Upravljanje financijskim rizikom
Bilješka 5	Ključne računovodstvene procjene i prosudbe
Bilješka 6	Nekretnine, postrojenja i oprema
Bilješka 7	Ulaganja u nekretnine
Bilješka 8	Nematerijalna imovina
Bilješka 9	Ostala ulaganja
Bilješka 10	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja
Bilješka 11	Zalihe
Bilješka 12	Unaprijed plaćeni troškovi
Bilješka 13	Novac i novčani ekvivalenti
Bilješka 14	Dugotrajna imovina namijenjena prodaji
Bilješka 15	Kapital
Bilješka 16	Rezerve
Bilješka 17	Rezerviranja
Bilješka 18	Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze
Bilješka 19	Ugovorne obveze
Bilješka 20	Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze
Bilješka 21	Obveze prema zaposlenima
Bilješka 22	Porez na dobit
Bilješka 23	Prihodi od prodaje
Bilješka 24	Ostali poslovni prihodi
Bilješka 25	Troškovi sirovina i materijala
Bilješka 26	Operativni troškovi
Bilješka 27	Troškovi osoblja
Bilješka 28	Vrijednosna usklađenja
Bilješka 29	Ostali troškovi poslovanja
Bilješka 30	Neto financijski prihodi / (rashodi)
Bilješka 31	Odnosi s povezanim društvima
Bilješka 32	Događaji nakon izvještajnog razdoblja
Bilješka 33	Sastavljanje i odobravanje financijskih izvještaja

Bilješka 1. OPĆI PODACI

Financijska agencija (Fina) osnovana je temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji (NN broj 117/2001, izmjene i dopune broj 60/2004 i 42/2005) kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske.

Sjedište Fine je Ulica grada Vukovara 70, Zagreb, Hrvatska. Fina je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- informatičko-tehnološke podrške radu sustava državne riznice
- informatičko-tehnološke podrške sustavu prikupljanja javnih prihoda
- informatičko-tehnološke podrške REGOS-u
- informatičko-tehnološke podrške drugim registrima osiguranika
- prikupljanja, obrade, objave i dostave podataka iz različitih izvora, te osigurava povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za daljnju evidenciju, analizu i informacijsku uporabu u ministarstvima i Vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti
- obavlja statistiku financijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrađuje analize, bonitetne i druge informacije, te obavlja druge poslove određene propisima i na osnovi ugovora
- prikuplja, obrađuje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja RH
- prikuplja, priprema i objedinjuje podatke o poslovnim subjektima, te vodi odgovarajuće registre
- vodi i druge registre, evidencije i zbirke podataka za potrebe države i drugih subjekata
- sudjeluje u većim statističkim akcijama i propisima te obavlja druge aktivnosti na osnovi odgovarajućih propisa, odnosno ovlasti
- ostale poslove za potrebe Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima
- na zahtjev državnih tijela, pruža informatičko-tehnološku podršku u poslovima nadzora i kontrole pravnih subjekata
- Fina obavlja sljedeće komercijalne djelatnosti:
 - usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva
 - vodi sustave za međubankovne obračune (NKS)
 - vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva - Registar digitalnih certifikata (RDC)
 - operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara
 - pomoćne djelatnosti u financijskom posredovanju
 - obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje
 - mjenjačko poslovanje
 - računalne i srodne djelatnosti
 - mikrografsko-dokumentacijski poslovi
 - pružanje podataka u traženom formatu izravnim pretraživanjem ili pristupom (računalnim upravljanjem) svakome ili određenim korisnicima
 - pruža usluge pohrane gotova novca u dnevno-noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sefove
 - pruža usluge poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju njihovih zakonom propisanih prava i obveza, usluge pribavljanja podataka, isprava, odobrenja i drugih akata elektroničkim putem od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, a po potrebi i usluge dostavljanja tih podataka, isprava i akata tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevima i drugim podnescima naručitelja usluga
 - obavlja administrativno-tehničke poslove u vezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
 - savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
 - računovodstveni i knjigovodstveni poslovi

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

Članovi Nadzornog odbora Fine u 2019. godini su:

- Ivana Radeljak Novaković, članica Nadzornog odbora od 08.06.2016., a predsjednica Nadzornog odbora od 29.12.2016.
- Milan Kovač, član Nadzornog odbora od 08.06.2016., a zamjenik predsjednice Nadzornog odbora od 29.12.2016.
- Davor Kalinić, član Nadzornog odbora od 08.06.2016.
- Davor Mikulić, član Nadzornog odbora od 08.06.2016.
- Dragica Vranješ, članica Nadzornog odbora od 22.09.2017.

Članovi Uprave Fine u 2019. godini su:

- Dražen Čović, predsjednik Uprave od 14.10.2016.

Organizacijska je struktura Financijske agencije ustrojena kao mješovita organizacijska struktura s elementima proizvodne (poslovni sektori), funkcionalne (sektori podrške) i teritorijalne organizacijske strukture (Sektor poslovne mreže).

Fina na dan 31.12.2019. ima 2.858 radnika (2018: 2.785 radnika).

Ovi financijski izvještaji predstavljaju odvojene financijske izvještaje Društva. Društvo priprema i konsolidirane financijske izvještaje Grupe, koji obuhvaćaju Društvo Fina i njegova ovisna društva koja će biti objavljena zasebno.

Ovisna društva Financijske agencije su Fina Gotovinski servisi d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Poslovi s gotovim novcem (distribucija i obrada gotovine) od svibnja 2010. godine obavljaju se u povezanom poduzeću Fina Gotovinski servisi d.o.o. Ukupan udjel Fine u društvu Fina Gotovinski servisi iznosi 45.200.703 kn (*Bilješka 31*).

Fina Gotovinski servisi d.o.o. obavljaju sljedeće osnovne djelatnosti:

- obrada i pohrana gotovog novca, domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica
- distribucija unutarnjeg i međunarodnog prijevoza gotovog novca domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica, dragocjenosti i plemenitih metala te zaštita pri prijevozu i opsluživanje bankomata
- ostale djelatnosti (usluge tehničke zaštite, usluge fizičke zaštite, usluge čišćenja, itd.).

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovačkim društvima kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d.. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 19. srpnja 2017. godine, Financijska agencija je upisala 6.133 od ukupno ponuđenih 8.000 novih dionica u iznosu od 5.826.350 kn. Temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica društva Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sklopljenog dana 26. srpnja 2017. godine sa Zagrebačkom bankom, Financijska agencija je kupila 4.860 dionica u iznosu od 5.832.000 kn.

Financijska agencija je tijekom 2018. godine stekla 3.912 dionica SKDD d.d. u ukupnom iznosu od 4.506.400 kn. Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Financijske agencije iznosi 48.135.800,00 kn (2018: 48.135.800,00 kn) (*Bilješka 31*).

Bilješka 2. OSNOVA ZA PRIPREMU IZVJEŠTAJA

Financijska agencija („Društvo“) je osnovana temeljem Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, NN 60/04 i NN 42/05). Sukladno članku 29. Statuta Financijske agencije (Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-3 od 25. studenoga 2009. godine - pročišćeni tekst), Društvo poslovne knjige vodi po načelima profitnog knjigovodstva.

Društvo je obvezno primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16, NN 116/18, NN 42/20 i 47/20). Okvir financijskog izvještavanja Društva su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

Financijska agencija je obvezna od 2019. izrađivati i revidirati konsolidirane godišnje financijske izvještaje Fine i njezinih ovisnih društava sukladno izmjenama članka 34. i članka 78. Odluke o izboru i primjeni računovodstvenih politika (Klasa: 010-01/14-01/5, Ur.broj: 01-14-21) koju je donio Nadzorni odbor.

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

Ovo su prvi financijski izvještaji Društva koji su pripremljeni u skladu s MSFI te je primijenjen MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Objašnjenje utjecaja prelaska na MSFI EU na financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove Društva je dano u *Bilješci 2.a* Prva primjena MSFI-a i ispravak grešaka prethodnog razdoblja.

2.2. Osnove mjerenja

Financijski izvještaji sastavljaju se na osnovi povijesnog ili amortiziranog troška osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

2.3. Funkcionalna i prezentacijska valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama, što je prezentacijska valuta i valuta primarnog gospodarskog okruženja u kojoj Društvo posluje ("funkcionalna valuta").

2.4. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvještaja u skladu s računovodstvenim politikama zahtijeva od rukovodstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a rezultat kojih čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju tijekom izvještajnog razdoblja. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih. Prosudbe rukovodstva koje se odnose na primjenu računovodstvenih politika koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u budućim razdobljima opisane su u *Bilješci 5*.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA

Kao što je navedeno u Bilješci 2.1. Izjava o usklađenosti, ovi financijski izvještaji su pripremljeni u skladu s MSFI usvojenim od strane Europske unije. Računovodstvene politike prikazane u Bilješci 3, usklađene s MSFI-jem, bile su primijenjene u pripremi financijskih izvještaja za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2019., za usporedne informacije prikazane u ovim financijskim izvještajima za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2018. i u pripremi izvještaja o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2018. U pripremi prvih MSFI financijskih izvještaja, Društvo je prilagodilo iznose objavljene prema prethodnim financijskim izvještajima koji su bili pripremljeni u skladu sa zahtjevima zakonskog okvira izvještavanja za Financijsku agenciju u Republici Hrvatskoj. Društvo je također provelo ispravak pogrešaka prethodnog razdoblja u skladu s MRS-om 8. Svi učinci prelaska i ispravaka pogrešaka prethodnog razdoblja na financijski položaj, financijski rezultat i novčane tokove Društva iskazani su u sljedećim tablicama i napomenama.

Izveštaj o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2018.

Naziv pozicije	1.1.2018. (prethodno objavljeno)	Ispravci pogrešaka /i/	Prva primjena MSFI-a /ii/	Reklasifikacija zbog prve primjene MSFI-a /iii/	1.1.2018. - prepravljeno
IMOVINA					
DUGOTRAJNA IMOVINA					
Nekretnine, postrojenja i oprema	519.831.432		11.920.352	5.439.245	537.191.029
Ulaganje u nekretnine	75.736.971				75.736.971
Nematerijalna imovina	38.658.457			(5.439.245)	33.219.212
Ulaganja u ovisna društva	86.576.600				86.576.600
Ostala ulaganja	141.408.632				141.408.632
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	6.551.240				6.551.240
Odgođena porezna imovina	21.616.891	(3.689.415)	531.801		18.459.277
Ukupno dugotrajna imovina	890.380.223	(3.689.415)	12.452.153	-	899.142.962
KRATKOTRAJNA IMOVINA					
Zalihe	5.450.553				5.450.553
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	79.265.914		(205.981)	383.202	79.443.135
Ulaganja	604.524.456		(59.001)		604.465.455
Unaprijed plaćeni troškovi	-			7.616.360	7.616.360
Novac i novčani ekvivalenti	108.660.863				108.660.863
	797.901.786	-	(264.981)	7.999.562	805.636.367
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-				-
Ukupno kratkotrajna imovina	797.901.786	-	(264.981)	7.999.562	805.636.367
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	7.999.562			(7.999.562)	-
UKUPNO IMOVINA	1.696.281.571	(3.689.415)	12.187.172	-	1.704.779.328
GLAVNICA I OBVEZE					
Kapital i rezerve					
Temeljni kapital	1.347.262.854				1.347.262.854
Zakonske rezerve	25.843.169				25.843.169
Ostale rezerve	67.478.004				67.478.004
Rezerve fer vrijednosti	3.579.154		(2.285.522)		1.293.632
Zadržana dobit i dobit tekuće godine	184.743	10.371.368	2.552.341	4.708.386	17.816.838
Dobit tekuće godine	4.708.386			(4.708.386)	-
Ukupno kapital i rezerve	1.449.056.310	10.371.368	266.820	-	1.459.694.497
Dugoročne obveze					
Rezerviranja	73.338.361	(14.256.160)			59.082.201
Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	47.261.483				47.261.483
Obveze za najam	-		9.744.528		9.744.528
Ugovorne obveze	-			9.584.760	9.584.760
Odgođeni prihod	-				-
Ukupno dugoročne obveze	120.599.844	(14.256.160)	9.744.528	9.584.760	125.672.972
Kratkoročne obveze					
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	59.113.888			3.616.531	62.730.419
Obveze za najam	-		2.175.824	-	2.175.824
Obveze prema zaposlenima	21.390.290			26.972.086	48.362.376
Obveze za porez na dobit	-	195.378		-	195.378
Obveze za poreze doprinose i slična davanja	15.541.722			(15.541.722)	-
Ugovorne obveze	-			4.872.915	4.872.915
Odgođeni prihod	-			1.074.947	1.074.947
Ukupno kratkoročne obveze	96.045.900	195.378	2.175.824	20.994.757	119.411.859
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	30.579.517			(30.579.517)	-
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE	1.696.281.571	(3.689.415)	12.187.172	-	1.704.779.328

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)
Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018.

Naziv pozicije	31.12.2018. (prethodno objavljeno)	Ispravci pogrešaka /i/	Prva primjena MSFI-a /ii/	Reklasifikacija zbog prve primjene MSFI-a /iii/	31.12.2018. - prepravljeno
IMOVINA					
DUGOTRAJNA IMOVINA					
Nekretnine, postrojenja i oprema	455.684.168		18.494.211	6.266.723	480.445.101
Ulaganje u nekretnine	71.239.617				71.239.617
Nematerijalna imovina	52.130.903			(6.266.723)	45.864.180
Ulaganja u ovisna društva	69.267.503				69.267.503
Ostala ulaganja	298.314.157				298.314.157
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	4.881.714				4.881.714
Odgođena porezna imovina	16.011.594	(4.569.814)			11.441.780
Ukupno dugotrajna imovina	967.529.657	(4.569.814)	18.494.211	-	981.454.053
KRATKOTRAJNA IMOVINA					
Zalihe	48.417.184			(44.076.856)	4.340.328
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	90.894.528	(25.794)		2.665.110	93.533.844
Ulaganja	552.509.571			-	552.509.571
Unaprijed plaćeni troškovi	-			7.304.340	7.304.340
Novac i novčani ekvivalenti	89.623.577			-	89.623.577
	781.444.860	(25.794)		(34.107.406)	747.311.660
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-			44.076.856	44.076.856
Ukupno kratkotrajna imovina	781.444.860	(25.794)	-	9.969.450	791.388.516
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	9.969.450			(9.969.450)	-
UKUPNO IMOVINA	1.758.943.967	(4.595.609)	18.494.211	-	1.772.842.568
GLAVNICA I OBVEZE					
Kapital i rezerve					
Temeljni kapital	1.347.263.305				1.347.263.305
Zakonske rezerve	26.784.847				26.784.847
Ostale rezerve	67.478.004				67.478.004
Rezerve fer vrijednosti	1.258.933				1.258.933
Zadržana dobit i dobit tekuće godine	2.830.916	20.818.042	40.368	13.860.558	37.549.883
Dobit tekuće godine	13.860.558			(13.860.558)	-
Ukupno kapital i rezerve	1.459.476.563	20.818.042	40.368	-	1.480.334.972
Dugoročne obveze					
Rezerviranja	114.400.072	(25.387.856)			89.012.216
Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	24.187.280				24.187.280
Obveze za najam	-		12.628.040		12.628.040
Ugovorne obveze	-			15.554.585	15.554.585
Odgođeni prihod	-			1.504.110	1.504.110
Ukupno dugoročne obveze	138.587.352	(25.387.856)	12.628.040	17.058.695	142.886.230
Kratkoročne obveze					
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	74.865.421			5.100.070	79.965.491
Obveze za najam	-		5.825.804		5.825.804
Obveze prema zaposlenima	20.129.022			26.717.565	46.846.587
Obveze za porez na dobit	-	(25.794)		7.905.054	7.879.260
Obveze za poreze doprinose i slična davanja	23.588.262			(23.588.262)	-
Ugovorne obveze	-			6.364.110	6.364.110
Odgođeni prihod	-			2.740.114	2.740.114
Ukupno kratkoročne obveze	118.582.705	(25.794)	5.825.804	25.238.651	149.621.365
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	42.297.346			(42.297.346)	-
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE	1.758.943.966	(4.595.608)	18.494.211	-	1.772.842.567

/i/ Društvo je u Izveštaju o financijskom položaju na **1. siječnja 2018.**, sukladno MRS-u 8: *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*, provelo sljedeće ispravke:

- Umanjenje odgođene porezne imovine u iznosu od 1.123 tisuće kuna (uključenih u iznos od 3.689 tisuća kuna) na teret zadržane dobiti i obveze za porez na dobit u iznosu od 195 tisuća kuna odnosi se na ispravak prošlogodišnjih financijskih izvještaja sukladno tretmanu odgođenog poreza u skladu s poreznom nagodbom sklopljenom s Ministarstvom Financija.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)

Društvo je u prijašnjim periodima priznalo odgođenu poreznu imovinu na prenesene porezne gubitke te je po nadzoru Porezne uprave identificiralo dodatne porezno nepriznate troškove što je rezultiralo dodatnim poreznim troškom koji je netiran s prenesenim poreznim gubicima te na njih priznatom odgođenom poreznom imovinom. Prema nagodbi za Društvo je nastala i dodatna porezna obveza u iznosu od 195 tisuća kuna. Navedeno predstavlja isključivo pogrešku u Izvještaju o financijskom položaju Društva na 31. prosinca 2017. godine.

Izvještaj o financijskom položaju Društva na 31. prosinca 2017. godine nije bio konzistentan Izvještaju o kretanju kapitala stoga je bilo neophodno da se prilagode iznosi u Izvještaju o financijskom položaju na 1. siječnja 2018. godine kako bi se uskladili s Izvještajem o kretanju kapitala.

- Smanjenje dugoročnog rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade zbog primjene načela vremenskog stjecanja u iznosu od 14.256 tisuća kuna te smanjenje pripadajuće odgođene porezne imovine u iznosu od 2.566 tisuća kuna u korist zadržane dobiti. U prijašnjim periodima Društvo nije proporcionalno obračunavalo obvezu kroz periode u kojima nastaje te je imalo preveliku rezervaciju.

ii/ Društvo je u Izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2018., sukladno MRS-u 8: Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, provelo sljedeće ispravke:

- Smanjenje dugoročnog rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade zbog primjene načela vremenskog stjecanja u iznosu od 25.388 tisuća kuna te smanjenje pripadajuće odgođene porezne imovine u iznosu od 4.570 tisuća kuna u korist zadržane dobiti u iznosu od 20.818 tisuća kuna. Društvo je netiralo obvezu poreza na dobit u iznosu od 26 tisuća kuna s uplaćenim predujmovima.

iii/ Društvo je u Izvještaju o financijskom položaju, sukladno MSFI-u 1: Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, provelo određene ispravke prethodno objavljenih iznosa zbog retroaktivne primjene standarada koji su stupili na snagu u 2019. i 2018. godini te ih se prikazalo kroz sva razdoblja prikazana u prvim financijskim izvještajima po MSFI-jevima.

Primjenom MSFI-a 9: Financijski instrumenti na dan 1. siječnja 2018. godine, Društvo je utvrdilo sljedeće efekte u Izvještaju o financijskom položaju:

- ukidanje revalorizacijske rezerve formirane za imovinu koja je sukladno MRS 39 bila klasificirana kao imovina raspoloživa za prodaju, a sukladno MSFI 9 se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u iznosu od 2.286 tisuća kuna te pripadajuće odgođene porezne obveze u iznosu od 501 tisuću kuna u korist zadržane dobiti u iznosu od 2.787 tisuća kuna;
- povećanje rezervacije za očekivane kreditne gubitke na ulaganja u iznosu od 59 tisuća kuna te rezervacije za očekivane kreditne gubitke na potraživanja od kupaca u iznosu od 206 tisuća kuna sukladno MSFI 9 uz povećanje povezanih odgođenih poreza u iznosu od 31 tisuće kuna na teret zadržane dobiti u iznosu od 233 tisuće kuna.

Prilikom primjene MSFI-a 16: Najmovi na dan 1. siječnja 2018. godine, Društvo je primijenilo potpuni retrospektivni pristup te primijenilo standard na sva iskazana razdoblja. Društvo je utvrdilo sljedeće efekte u Izvještaju o financijskom položaju:

- priznavanje imovine s pravom korištenja i pripadajuće obveze za najmove u iznosu od 11.920 tisuća kuna, od čega je dugoročni dio priznate obveze iznosio 9.744 tisuće kuna a kratkoročni dio 2.176 tisuća kuna

Primjenom MSFI-a 16: Najmovi na dan 31. prosinca 2018. godine, Društvo je utvrdilo sljedeće efekte u Izvještaju o financijskom položaju:

- priznavanje imovine s pravom korištenja u iznosu od 18.494 tisuće kuna te priznavanje obveze za najmove u iznosu od 18.454 tisuće kuna od čega je dugoročni dio priznate obveze iznosio 12.628 tisuća kuna a kratkoročni dio 5.826 tisuća kuna. Navedeno je također rezultiralo priznavanjem dodatnih 40 tisuća kuna u korist zadržane dobiti.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)

/iii/ U Izvještaju o financijskom položaju, u skladu s MRS-om 1: *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*, Društvo je provelo određene reklasifikacije prethodno objavljenih iznosa.

U Izvještaju o financijskom položaju na **1. siječnja 2018. godine** Društvo je reklasificiralo iznose objavljene niže. Navedene reklasifikacije nisu imale utjecaj na dobit ili gubitak, na ostalu sveobuhvatnu dobit te na zadržanu dobit:

- *Ulaganja u tuđu imovinu* u iznosu od 5.439 tisuća kuna koja su prethodno bila klasificirana unutar *Nematerijalne imovine* su reklasificirana unutar *Nekretnina, postrojenja i opreme*;
- *Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi* u iznosu od 7.999 tisuća kuna su reklasificirani na pozicije *Unaprijed plaćeni troškovi* u iznosu od 7.616 tisuća kuna i *Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja* u iznosu od 383 tisuće kuna;
- *Dobit tekuće godine* u iznosu od 4.708 tisuća kuna je reklasificirana na stavku *Zadržana dobit i dobit tekuće godine*;
- *Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja* u iznosu od 30.579 tisuća kuna je reklasificirano na stavke *Obveze prema zaposlenicima* u iznosu od 15.038 tisuća kuna, *Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze* u iznosu od 9 tisuća kuna, *Odgođenog prihoda* u iznosu od 1.075 tisuća kuna te *Ugovorne obveze* u iznosu od 14.458 tisuća kuna od kojih se 9.585 tisuća kuna odnosi na dugoročni dio a 4.873 tisuće kuna na kratkoročni dio;
- stavka *Obveze za poreze, doprinose i slična davanja* u iznosu od 15.542 tisuće kuna je reklasificirana na stavke *Obveze prema zaposlenicima* u iznosu od 11.934 tisuće kuna i *Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze* u iznosu od 3.608 tisuća kuna;
- U Izvještaju o financijskom položaju stavka Izvanbilančni zapisi više nije objavljena.

U Izvještaju o financijskom položaju na **31. prosinca 2018. godine** Društvo je reklasificiralo iznose objavljene niže. Navedene reklasifikacije nisu imale utjecaj na dobit ili gubitak, na ostalu sveobuhvatnu dobit te na zadržanu dobit:

- *Ulaganja u tuđu imovinu* u iznosu od 6.267 tisuća kuna koja su prethodno bila klasificirana unutar *Nematerijalne imovine* su reklasificirana unutar *Nekretnina, postrojenja i opreme*;
- *Nekretnine namijenjene prodaji* u iznosu od 44.077 tisuća kuna koje su prethodno bile klasificirane u sklopu zaliha reklasificirane su na *Imovinu namijenjenu prodaji*;
- *Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi* u iznosu od 9.969 tisuća kuna su reklasificirani na pozicije *Unaprijed plaćeni troškovi* u iznosu od 7.304 tisuće kuna i *Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja* u iznosu od 2.665 tisuća kuna;
- *Dobit tekuće godine* u iznosu od 13.861 tisuću kuna je reklasificirana na stavku *Zadržana dobit i dobit tekuće godine*;
- *Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja* u iznosu od 42.297 tisuća kuna su reklasificirani na stavke *Obveze prema zaposlenicima* u iznosu od 16.113 tisuća kuna, *Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze* u iznosu od 20 tisuća kuna, *Odgođenog prihoda* u iznosu od 4.244 tisuća kuna od kojih se 1.504 tisuća kuna odnosi na dugoročni dio a 2.740 tisuća kuna na kratkoročni te *Ugovorne obveze* u iznosu od 21.919 tisuća kuna od kojih se 15.555 tisuća kuna odnosi na dugoročni a 6.364 tisuće kuna na kratkoročni dio;
- stavka *Obveze za poreze, doprinose i slična davanja* u iznosu od 23.588 tisuća kuna je reklasificirana na stavke *Obveze prema zaposlenicima* u iznosu od 10.604 tisuće kuna, *Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze* u iznosu od 5.079 tisuća kuna te *Obveze za porez na dobit* u iznosu od 7.905 tisuća kuna;

U Izvještaju o financijskom položaju stavka Izvanbilančni zapisi više nije objavljena.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu.

Naziv pozicije	2018. (prethodno objavljeno)	Ispravci pogrešaka /i/	Prva primjena MSFI-a /ii/	Reklasifikacija zbog prve primjene MSFI-a /iii/	2018. - prepravljeno
Poslovni prihodi					
Prihodi od prodaje	785.405.827			(10.836.106)	774.569.721
Ostali prihodi	17.693.075			10.836.106	28.529.181
	803.098.902	-	-	-	803.098.902
Poslovni rashodi					
Troškovi sirovina i materijala	23.059.974				23.059.973
Troškovi prodane robe	7.495.715				7.495.715
Operativni troškovi (troškovi usluga)	175.345.285		(5.534.591)	(16.681.392)	153.129.302
Troškovi osoblja	330.951.017			73.163.791	404.114.807
Amortizacija	89.345.625		5.270.132		94.615.757
Vrijednosna usklađenja	21.931.516			97.577	22.029.093
Ostali troškovi poslovanja	59.952.230			(16.720.059)	43.232.171
Ostali rashodi	3.778.415			(3.778.415)	-
Rezerviranja	47.213.197	(11.131.696)		(36.081.501)	-
	759.072.975	(11.131.696)	(264.459)	-	747.676.818
Dobit iz redovnog poslovanja	44.025.928	11.131.696	264.459	-	55.422.084
Financijski prihodi	9.545.799		177.330		9.723.129
Financijski rashodi	26.814.808		401.421		27.216.229
Neto financijski rezultat	(17.269.009)	-	(224.092)	-	(17.493.101)
Dobit prije oporezivanja	26.756.919	11.131.696	40.368	-	37.928.983
Porez na dobit	12.896.362	2.003.705			14.900.067
Dobit razdoblja	13.860.557	9.127.991	40.368	-	23.028.916

Naziv pozicije	2018. (prethodno objavljeno)	Ispravci pogrešaka /i/	Prva primjena MSFI-a /ii/	Reklasifikacija zbog prve primjene MSFI-a /iii/	2018. - prepravljeno
Dobit razdoblja	13.860.558	9.127.991	40.368	-	23.028.916
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje bi se mogle reklasificirati u dobit ili gubitak</i>					
Dobit ili gubitak od promjene fer vrijednosti fin.imovina koja se iskazuje kao FV OSD	(2.829.537)		2.787.221		(42.316)
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	(509.317)		501.700		(7.617)
Neto ostala sveobuhvatna dobit	(2.320.220)	-	2.285.521	-	(34.699)
Ukupna sveobuhvatna dobit	11.540.338	9.127.991	2.325.889	-	22.994.218

/i/ Društvo je u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu, sukladno MRS-u 8: *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*, provelo ispravak odnosno smanjenje rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade zbog primjene načela vremenskog stjecanja u iznosu od 11.132 tisuće kuna te adekvatno ispravilo i trošak odgođenih poreza u iznosu od 2.004 tisuće kuna.

/ii/ Društvo je u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu, sukladno MSFI-u 1: *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*, provelo prilagodbe vezane za primjenu MSFI-a 16: *Najmovi*. Društvo je umanjilo trošak najma u iznosu od 5.535 tisuća kuna te priznalo trošak amortizacije i kamata u iznosima od 5.270 odnosno 401 tisuću kuna te pozitivne tečajne razlike od 178 tisuća kuna. Kao posljedica prilagodbi Društvo u 2018. godini iskazuje 41 tisuću kuna veću dobit razdoblja. Društvo je također umanjilo gubitak od promjene fer vrijednosti imovine koja se iskazuje kao fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 2.787 tisuća kuna te umanjilo pripadajući odgođeni porezni prihod u iznosu od 502 tisuće kuna.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)

/iii/ Društvo je u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, sukladno MSFI-u 1: *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*, provelo određene reklasifikacije prethodno objavljenih iznosa:

- *Prihode od državnih potpora* u iznosu od 10.836 tisuća kuna reklasificiralo je sa stavke *Prihodi od prodaje* na stavku *Ostali prihodi*;
- *Rezerviranja* u iznosu od 36.081 tisuća kuna reklasificirana su na *Troškove osoblja* u iznosu od 22.206 tisuća kuna budući da se radi o rezerviranjima za troškove otpremnina i jubilarnih nagrada te troškove rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore, *Ostale troškove poslovanja* u iznosu od 13.778 tisuća kuna budući da se radi o rezervacijama za sudske sporove te na *Vrijednosna usklađenja* u iznosu od 97 tisuća kuna budući da se radi o rezervaciji za očekivane kreditne gubitke u skladu s MSFI-jem 9.
- *Ostali rashodi* u iznosu od 3.778 tisuća kuna reklasificirani su na poziciju *Ostalih troškova poslovanja*
- *Ostale troškove zaposlenika* u iznosu od 50.958 tisuća kuna Društvo je reklasificiralo na *Troškove osoblja* sa stavke *Operativnih troškova* u iznosu od 16.681 tisuću kuna te sa stavke *Ostalih troškova poslovanja* u iznosu od 34.277 tisuća kuna.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)
Izveštaj o novčanim tokovima na 31.12.2018.

Naziv pozicije	2018. (prethodno objavljeno)	Ispravci pogrešaka //	Prva primjena MSFI-a /ii/	Reklasifikacija zbog prve primjene MSFI-a /iii/	2018. - prepravljeno
Novčani tok od poslovnih aktivnosti					
<i>Dobit za godinu</i>	13.860.558	9.127.991	40.368		23.028.916
<i>Usklađenja:</i>					
Porez na dobit	12.896.362	2.003.705			14.900.067
Amortizacija	89.345.625		5.270.132		94.615.757
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto				15.269.659	15.269.659
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nekretnina, postrojenja, opreme	(3.068.431)				(3.068.431)
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nematerijalne imovine	306.798				306.798
(Dobici)/gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje ulaganja	19.447.895				19.447.895
Prihodi od kamata i dividendi	(2.152.015)				(2.152.015)
Rashodi od kamata	298.637		401.421		700.058
Promjena u rezerviranjima, neto	47.213.197	(11.131.696)		(3.756.420)	32.325.081
Tečajne razlike (nerealizirane)	6.044		(177.330)		(171.286)
Ostala usklađenja (vrijednosna usklađenja)	11.513.239			(11.513.239)	-
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:	189.667.909	-	5.534.591	-	195.202.500
Smanjenje zaliha	1.110.225				1.110.225
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(25.202.952)			(1.864.212)	(27.067.164)
Smanjenje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(9.670.205)		448.576	8.574.584	(647.046)
Povećanje/(smanjenje) ostalih obveza	8.574.584			(8.574.584)	-
Novac generiran poslovanjem:	164.479.560	-	5.983.167	(1.864.212)	168.598.515
Novčani izdaci za kamate	(298.637)		(401.421)		(700.058)
Plaćeni porez na dobit	(25.794)				(25.794)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti:	164.155.129	-	5.581.746	(1.864.212)	167.872.663
Novčani tok od investicijskih aktivnosti					
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	11.994.103				11.994.103
Primici od prodaje financijskih instrumenata	463.270.099			1.892.002	465.162.101
Primici od kamata	2.151.865				2.151.865
Primici od dividendi	150				150
Primici od kredita	-			1.864.212	1.864.212
Ulaganja u ovisna društva	-			(4.506.400)	(4.506.400)
Izdaci za kupnju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	(87.482.779)				(87.482.779)
Izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	(572.663.662)			4.506.400	(568.157.262)
Ostali primici od investicijskih aktivnosti	1.892.002			(1.892.002)	-
Novčani tok od investicijskih aktivnosti	(180.838.222)	-	-	1.864.212	(178.974.010)
Novčani tok od financijskih aktivnosti					
Isplata dijela dobiti	(2.354.193)				(2.354.193)
Otplate zajmova	-		(5.581.746)		(5.581.746)
Novčani tok od financijskih aktivnosti	(2.354.193)	-	(5.581.746)	-	(7.935.939)
Neto povećanje / smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(19.037.286)	-	-	-	(19.037.286)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	108.660.863				108.660.863
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	89.623.577	-	-	-	89.623.577

// Društvo je u Izveštaju o novčanim tokovima za 2018. godinu, sukladno MRS-u 8: *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*, provelo ispravak odnosno smanjenje rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade zbog primjene načela vremenskog stjecanja u visini od 11.132 tisuća kuna. Navedeno se također odrazilo na prikaze vezane uz porez na dobit te dobit za godinu te su se isti smanjili za 2.004 tisuće kuna odnosno povećali za 9.128 tisuća kuna.

Bilješka 2.a. PRVA PRIMJENA MSFI-a I ISPRAVAK GREŠAKA PRETHODNOG RAZDOBLJA (nastavak)

/ii/ Društvo je u Izvještaju o novčanim tokovima za 2018. godinu, sukladno MSFI-u 1: *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*, provelo ispravke vezane za primjenu MSFI-a 16: *Najmovi* odnosno odvojeno su priznati troškovi kamata po obvezi za najam te plaćanja kamata u visini od 401 tisuće kuna, tečajne razlike u visini od 177 tisuća kuna te troškovi amortizacije imovine s pravom korištenja u visini od 5.270 tisuća kuna. Također iz istog razloga iskazana su novčana plaćanja za dio obveza po najmu koji se odnosi na glavnica su klasificirana u okviru financijskih aktivnost u visini od 5.582 tisuće kuna te povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza u iznosu od 449 tisuća kuna. Kao posljedica prilagodbi Društvo u 2018. godini iskazuje 40 tisuća kuna veću dobit razdoblja.

/iii/ Društvo je u Izvještaju o novčanim tokovima za 2018. godinu provelo sljedeće reklasifikacije kako bi se prezentacija financijskih izvještaja uskladila s MSFI-jem 1: *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*:

- *Ostale novčane primitke od investicijskih aktivnosti* reklasificiralo je na stavku *Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata* u visini od 1.892 tisuće kuna;
- Stavka *Promjena u rezerviranjima* u visini od 3.756 tisuća kuna te stavka *Ostala usklađenja (vrijednosna usklađenja)* u visini od 11.513 tisuća kuna reklasificirane su u stavku *Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto* u visini od 15.270 tisuća kuna;
- Stavka *Povećanje ili smanjenje ostalih obveza* reklasificirana je na stavku *(Povećanje)/smanjenje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza* u visini od 8.575 tisuća kuna;
- Iz stavke *Izdaci za stjecanje financijskih instrumenata* izdvojeno je i reklasificirano 4.506 tisuća kuna na stavku *Ulaganje u ovisno društvo*;
- Stavka *Povećanje/(smanjenje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja* u iznosu od 1.864 tisuća kuna reklasificirana je na stavku *Primici od kredita*.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

3.1. Priznavanje prihoda

Društvo pri određivanju cijene transakcije uzima u obzir uvjete iz ugovora i svoju uobičajenu poslovnu praksu. Cijena transakcije iznos je naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu. Društvo priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) ispuni obvezu na činidbu prijenosom obećane robe ili usluge (odnosno, imovine) kupcu. Imovina se smatra prenesenom kada kupac stekne (ili u mjeri u kojoj stekne) kontrolu nad tom imovinom.

Društvo koristi praktično rješenje odnosno ako ima pravo na naknadu od kupca u iznosu koji izravno odgovara vrijednosti koju kupac ostvaruje iz činidbe izvršene do određenog datuma, priznaje prihode u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

(a) Prihodi od usluga

Prihodi od usluga obuhvaćaju:

- usluge platnog prometa u ime i za račun poslovnih banaka, usluge obrade gotovine, mjenjačke poslove, usluge obrade međubankarskih transakcija, mikrografska-optičku obradu i pohranu dokumentacije, elektroničke poslovne servise
- vođenje javnih i komercijalnih registara (Registar godišnjih financijskih izvještaja, Registar koncesija, Registar založnih prava nekretnina, Jedinствeni registar računa, Registar digitalnih certifikata)
- poslove prisilne naplate osnova za plaćanje, usluge za potrebe REGOS-a, usluga informatičko-tehničke podrške radu sustava državne riznice i sustavu prikupljanja javnih prihoda, poslove registra zaposlenika i centralnog obračuna plaća za tijela državne uprave, poslove pokretanja i vođenja postupka predstečajne nagodbe, posredovanje u postupku stečaja potrošača
- informatičko-komunikacijske usluge, usluge osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
- ostale komercijalne usluge (najam poslovnog prostora, usluge računovodstvenih servisa).

(b) Prihodi od prodaje trgovačke robe

Društvo na svojim šalterima obavlja prodaju plativih i drugih obrazaca, državnih biljega i mjenica te vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi. Prihod od prodaje iskazuje se odmah po prodaji temeljem izdanih računa po maloprodajnoj cijeni.

(c) Prihodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju za sve kamatonosne financijske instrumente primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Društvo ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Prihodi od kamata odnose se na prihode po osnovi sredstava oročenih kod banaka, kamata po stambenim kreditima, obveznicama i trezorskim zapisima te kamate obračunate na plaćena potraživanja nakon ugovorenog roka.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

(d) Prihod od dividendi

Dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka samo u sljedećim slučajevima: ako je utvrđeno pravo Društva na isplatu dividende, ako je vjerojatno da će Društvo ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom i ako se iznos dividende može pouzdano izmjeriti.

(e) Prihod od potpora

Primljene potpore iz programa koje oblikuje i financira Europska unija u računovodstvenom smislu se smatraju državnim potporama sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći. Državne potpore priznaju se u poslovnim knjigama ako postoji razumna izvjesnost da će biti ispunjeno sljedeće (kumulativno):

- poslovni subjekt ispuniti će uvjete povezane s potporom i
- subjekt će primiti potporu.

Državne potpore se sustavno i racionalno priznaju kao dobit u razdobljima u kojima ih je potrebno usporediti s povezanim troškovima (dobitni pristup).

3.2. Nematerijalna imovina

(a) Priznavanje i mjerenje

Nematerijalna imovina vrednuje se po povijesnom trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja ukoliko postoje. Trošak ulaganja uključuje troškove koji se izravno mogu pripisati nabavi imovine.

Tamo gdje dijelovi nematerijalne imovine imaju različiti korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nematerijalne imovine.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

(b) Naknadni troškovi

Troškovi zamjene dijela nematerijalne imovine priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati u Društvo i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Troškovi tekućeg održavanja priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju.

(c) Amortizacija

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, kao što je prikazano u nastavku. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni vijek trajanja imovine je kako slijedi:

	2019.	2018.
Patenti, licence i ostala prava	4 godine	4 godine
Ostala nematerijalna imovina	4 godine	4 godine

Metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek upotrebe preispituju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Nematerijalna imovina (nastavak)

(d) Interno dobivena nematerijalna imovina

Interno dobivena nematerijalna imovina priznaje se kao imovina samo ako je dokazana:

- tehnička provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju
- namjera dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine
- način na koji će nematerijalna imovina davati izgledne ekonomske koristi. Poduzetnik između ostalog treba dokazati i postojanje tržišta za proizvodnju nematerijalne imovine ili za samu nematerijalnu imovinu, ili pak korisnost nematerijalne imovine u slučaju da se ona koristi interno
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja troška koji se može pripisati razvoju nematerijalne imovine.

Troškovi istraživanja ne mogu se priznati kao imovina, nego predstavljaju trošak razdoblja.

3.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Sva imovina, osim zemljišta i imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom po propisanim stopama, utvrđenim tako da se trošak nabave imovine otpiše tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

Građevinski objekti	10 do 40 godina
Postrojenja i oprema	2 do 10 godina
Alati, pogonski inventar i transportna oprema	2 do 10 godina
Namještaj	2 do 10 godina
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance. Kada se promijeni namjena nekretnina od korištenja za vlastite potrebe na iznajmljivanje nekretnine se reklasificiraju u ulaganja u nekretnine.

Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa imovine. Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/(gubitke) u računu dobiti i gubitka.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koja se drži radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Sva ulaganja u nekretnine, osim imovine u pripremi, amortiziraju se linearnom metodom po propisanim stopama utvrđenim tako da se trošak nabave otpisuje u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe imovine kako slijedi:

Zgrade	10 do 40 godina
Oprema	2 do 10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance.

3.5. Imovina namijenjena prodaji

Društvo klasificira dugotrajnu imovinu kao namijenjenu za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem.

Uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi se moglo govoriti o klasifikaciji dugotrajne imovine u dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji su:

- imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine i njena prodaja mora biti vrlo vjerojatna (obavljanje prodaje se očekuje unutar jedne godine)
- da bi prodaja bila visoko vjerojatna, prikladna razina upravljanja mora biti obvezana planom za prodaju imovine i mora biti pokrenut aktivni program za pronalaženje kupca i ispunjenje plana
- imovina mora biti aktivno nuđena za prodaju po cijeni koja je opravdana u odnosu na njenu tekuću fer vrijednost.
- treba postojati očekivanje da će prodaja udovoljiti kriterijima priznavanja kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije, dok radnje potrebne za ispunjenje plana trebaju ukazivati na to da nema izgleda da će doći do značajnih promjena plana ili odustajanja od plana.

Društvo mjeri dugotrajnu imovinu klasificiranu kao namijenjenu za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je niža. Troškovi prodaje su ovisni troškovi koji su neposredno povezani s otuđenjem imovine, isključujući financijske troškove i troškove poreza na dobit.

Sukladno zahtjevima MSFI-a 5, ako je Društvo klasificiralo imovinu kao namijenjenu za prodaju, ali kriteriji priznavanja nisu udovoljeni, Društvo će prestati klasificirati imovinu kao onu koja je namijenjena za prodaju. Društvo će mjeriti dugotrajnu imovinu koja prestaje biti klasificirana kao namijenjena za prodaju po nižoj od:

- a) njene knjigovodstvene vrijednosti prije nego je imovina (ili grupa za otuđenje) bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, prilagođena za smanjenje vrijednosti, amortizaciju ili revalorizaciju koja bi bila priznata da imovina (ili grupa za otuđenje) nije bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, i
- b) njene nadoknadive vrijednosti u trenutku naknadne odluke da se ne prodaje.

Amortizacija se ne obračunava. Prihodi ili rashodi s osnove dugotrajne imovine namijenjene prodaji ili grupe za otuđenje, priznaju se u trenutku njenog otuđenja na neto osnovi.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Financijska imovina

(a) Klasifikacija

Financijska imovina obuhvaća ulaganja na koja se primjenjuje MSFI 9: Financijski instrumenti. Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele kod nepovezanih poduzetnika, depozite, obveznice, trezorske zapise, udjele u UCITS fondovima, potraživanja itd. Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po:

- amortiziranom trošku
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Klasifikacija financijske imovine određuje se na temelju sljedećeg:

- poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i
- obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

Financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Financijska imovina se reklasificira samo u slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom. Financijska imovina ne reklasificira se nakon početnog priznavanja, osim ako Društvo ne promijeni svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom, u kojem slučaju se sva financijska imovina reklasificira prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Procjena poslovnog modela

Društvo procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i pružaju informacije Upravi. Razmatrane informacije uključuju:

- navedene politike i ciljeve za portfelj i djelovanje tih politika u praksi;
- kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i izvještava Upravu Društva;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijsku imovinu u okviru tog poslovnog modela) i njegovu strategiju upravljanja tim rizicima; i
- učestalost, obujam i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i njihova očekivanja o budućim aktivnostima prodaje.

Financijska imovina koja se drži za trgovanje ili kojom se upravlja i čija se uspješnost procjenjuje na temelju fer vrijednosti, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) jer se ne drži za prikupljanje ugovornih novčanih tokova niti za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju financijske imovine.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Financijska imovina (nastavak)

(a) Klasifikacija (nastavak)

Procjena jesu li ugovorni novčani tokovi jedino plaćanja po osnovi glavnice i kamata

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine kod početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik vezan uz nepodmireni iznos glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI), Društvo razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Društvo razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijeniti iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja; i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično mijenjanje kamatnih stopa).

Dobici i gubici

Od 1. siječnja 2018. godine bilo koji kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (OSD) u odnosu na vlasničke investicijske vrijednosne papire koji su označeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD), ne priznaje se u računu dobiti i gubitka prilikom prestanka priznavanja.

(b) Priznavanje i prestanak priznavanja

Financijska imovina priznaje se od datuma kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Društvo jedna od ugovornih strana. Redovna kupnja financijske imovine se priznaje obračunavanjem na datum podmirenja.

Imovina koja je stečena u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja HNB važećeg na dan vrednovanja ili po tečaju koji proizlazi iz ugovornog odnosa vezanog za tu transakciju.

Financijska imovina (osim potraživanja od kupaca) se pri početnom priznavanju mjeri po njezinoj fer vrijednosti, koja se u slučaju financijske imovine koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uvećava ili umanjuje za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine. Potraživanja od kupaca se pri početnom priznavanju mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni sukladno MSFI 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada i isključivo kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine.

(c) Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove direktno povezane s nabavom, za svu financijsku imovinu koja se ne iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaje po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete račun dobiti i gubitka.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Financijska imovina (nastavak)

(c) Početno i naknadno mjerenje (nastavak)

Nakon početnog mjerenja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizirani trošak je iznos po kojemu se financijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospijeću te usklađen za sve rezervacije za umanjene vrijednosti.

Društvo izravno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako nema razumnih očekivanja u pogledu povrata financijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

(d) Dobici i gubici

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka, osim ako je riječ o ulaganju u instrumente klasificirane po vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobit ili gubitak po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku se priznaju u računu dobiti i gubitka te uključuju prihode od kamata, gubitke od umanjenja vrijednosti, dobit ili gubitak od tečajnih razlika.

Dobici ili gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta.

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (uz iznimku gubitaka od umanjenja vrijednosti i dobiti i gubitaka od tečajnih razlika), sve do prestanka priznavanja financijske imovine ili njezine reklasifikacije.

Ako se financijska imovina prestane priznavati, kumulativni dobiti ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz OSD u račun dobiti i gubitka kao reklasifikacijsko usklađenje osim ako se radi o vlasničkim instrumentima čiji se dobiti i gubici nikada ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

(e) Fer vrijednost

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Financijska imovina (nastavak)

(f) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Rezervacija za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaje za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Rezervacije za umanjeње vrijednosti za financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u rezervi fer vrijednosti, ali ne i u financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost instrumenata ujedno i njihova fer vrijednost.

Na svaki datum izvještavanja Društvo je za financijski instrument dužno izmjeriti rezervacije za umanjeње vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima:

- tijekom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog financijskog instrumenta znatno povećao
- u dvanaestomjesečnom razdoblju ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik financijskog instrumenta nije znatno povećao.

Društvo priznaje dobit ili gubitak od umanjeња vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka (ili poništenja), što je potrebno kako bi se rezervacije za umanjeње vrijednosti na datum izvještavanja uskladile s iznosom koji je potrebno priznati.

3.7. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva predstavljaju društva u kojima Društvo ima kontrolu, izravno ili neizravno, nad poslovanjem. Društvo kontrolira subjekt kada je izloženo ili ima pravo na promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i kada ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazuju se po trošku, umanjenom za eventualne gubitke od umanjeња vrijednosti u financijskim izvještajima Društva.

3.8. Najmovi

Društvo je retrospektivno primijenilo MSFI 16 koristeći puni retroaktivni pristup, odnosno kao da je od uvijek koristilo MSFI 16.

Prilikom sklapanja ugovora, Društvo procjenjuje da li ugovor je, ili sadrži, najam. Ugovor je, ili sadrži, najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja nad korištenjem odnosno imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenila da li ugovor sadrži prijenos prava upravljanja nad predmetnom imovinom, Društvo koristi definicije za najmove iz MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente najma, Društvo raspoređuje naknade iz ugovora na svaku komponentu najma na temelju njene relativne samostalne cijene. Međutim, za najmove nekretnina Društvo je izabralo da ne raspoređuje komponente na one koje nisu najam i evidentirati najmove i povezane stavke koje nisu najmovi kao jedinstvenu komponentu najma.

Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku, koji se sastoji od početnog iznosa obveze po najmu prilagođenog za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećano za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove rastavljanja i uklanjanja odnosno imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja za najam.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Najmovi (najmovi)**

Imovina s pravom korištenja se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese na najmoprimca ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava da će najmoprimac iskoristi mogućnost kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja će se amortizirati od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka korištenja, koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja se redovito smanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje, te se usklađuje zbog određenih naknadnih mjerenja obveza za najmove.

Obveza za najmove se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najmova koja nisu plaćena do tog datuma, diskontiranih primjenjujući kamatnu stopu koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, graničnu kamatnu stopu zaduživanja Društva. Općenito, Društvo koristi svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Društvo utvrđuje svoju graničnu stopu zaduživanja koristeći kamatnu stopu od raznih eksternih izvora financiranja i radi određene prilagodbe koje odražavaju uvijete iz najma i vrste unajmljene imovine.

Plaćanja najmova uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju slijedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u biti fiksna
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma
- iznose plaćanja za koja se očekuje da će biti plaćena na temelju jamstava za ostatak vrijednosti; i
- očekivanu cijenu opcije izvršenja kupnje za koju je izvjesno da će ju Društvo iskoristiti, plaćanja najmova za opcionalno produljenje trajanja ako je izvjesno da će Društvo iskoristiti mogućnost produljenja, i kazne za prijevremeni raskid najma osim ako je izvjesno da Društvo neće prijevremeno raskinuti najam.

Obveza za najmove se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovno mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima najma zbog promjena indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Društvo promjeni svoje procjene hoće li koristiti mogućnost kupovine, produljenja ili raskida ili ako nastanu promjene u plaćanjima najma koja su u biti fiksna.

Kada se obveza za najam ponovno mjeri na navedeni način, odgovarajuće izmjene se rade i na knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja, ili se evidentiraju u računu dobiti i gubitka ukoliko je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Društvo prikazuje imovinu s pravom korištenja koja nije zadovoljila definicije ulaganja u nekretnine na poziciji *Nekretnine, postrojenja i oprema* i obveze za najmove na poziciji *Obveze za najmove* u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Društvo je odabralo da ne priznaje imovinu s pravom korištenja i obveze za najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove, uključujući informatičku opremu. Društvo priznaje plaćanja najmova vezano uz takve najmove kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Zalihe**

Zalihe materijala i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom poslovanju umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže. Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu. Prema potrebi obavlja se ispravak vrijednosti oštećenih zaliha te zaliha kojima je prošao rok upotrebe.

3.10. Potraživanja

Potraživanja su, na temelju obveznopравnih i drugih osnova, zasnovana prava na naplatu određenih iznosa od kupaca i drugih dužnika. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti.

Ako se naplata potraživanja odgađa za dulje vremensko razdoblje (dulje od 1 godine), a nisu ugovorene kamate ili su ugovorene po stopi koja je niža od tržišne, potraživanje se priznaje u iznosu koji predstavlja sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tržišne kamatne stope.

Potraživanja u stranoj valuti preračunavaju se u hrvatsku valutnu jediniču (kune) primjenom srednjeg tečaja HNB-a važećeg na dan transakcije. Primjenom srednjeg tečaja HNB-a iskazuju se i potraživanja u stranoj valuti i uz primjenu valutne klauzule na dan bilance. Nastale tečajne razlike iskazuju se kao prihod ili rashod razdoblja.

Nakon početnog mjerenja, potraživanja se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Potraživanja čija se naplata očekuje u razdoblju dužem od godinu dana mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za sve gubitke od umanjenja vrijednosti.

Na svaki datum bilance procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Ako dokaz postoji, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se primjenom konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u računu dobiti i gubitka. Objektivan dokaz da je vrijednost potraživanja umanjena uključuje:

- značajne financijske teškoće dužnika
- nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja
- nastanak mogućnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge financijske reorganizacije.

Izračun rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca izračunavaju se pojednostavljenim pristupom i jednom godišnje sa stanjem na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Potraživanja se prestaju priznavati kad su naplaćena ili otuđena, kad je utvrđena njihova konačna nemogućnost naplate te u slučaju da nastupi zastara. Potraživanja za koja je utvrđena nemogućnost naplate i ona za koja je nastupila zastara otpisuju se na teret rashoda razdoblja i isknižavaju iz evidencija.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća gotovinu u blagajni i stanja na računima u bankama.

3.12. Depoziti

Depoziti predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance, koja se klasificira kao dugotrajna imovina.

3.13. Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe. Društvo ne kapitalizira troškove posudbi, a klasificiraju se kao dugoročne obveze.

3.14. Obveze prema dobavljačima

Knjigovodstvena vrijednost obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode. Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa Društva i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti.

Obveze se klasificiraju kao kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze su obveze koje ispunjavaju bilo koji od sljedeća četiri kriterija:

- očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa
- dospijeva za podmirenje u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance
- primarno se drži radi trgovanja
- subjekt nema bezuvjetno pravo odgađati podmirenje obveze na najmanje dvanaest mjeseci poslije datuma bilance.

Iznos dugoročne obveze koji dospijeva na plaćanje u roku od jedne godine (u sljedećem obračunskom razdoblju), na dan bilance iskazuje se kao kratkoročna obveza.

3.15. Porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit, koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja. Iznos odgođenog poreza izračunava se bilančnom metodom. Odgođeni porez odražava neto porezne efekte privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Mjerenje odgođene porezne imovine i obveza prikazuje porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo na datum bilance očekuje realizaciju, odnosno podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se ostvariti oporeziva dobit dostatna za njezino korištenje. Na svaki datum bilance, Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

3.16. Primanja zaposlenih

U toku redovnog poslovanja, Društvo prilikom isplata plaća u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno pravnoj regulativi. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum bilance. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na državne obveznice na datum bilance, u valuti i s uvjetima koji odgovaraju valuti i uvjetima obveze temeljem tih primanja.

3.17. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranje se priznaje i kada je mala vjerojatnost odljeva resursa za bilo koju stavku obveza koja se nalazi u istoj kategoriji. Rezerviranja se priznaju po iznosu troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze.

3.18. Porez na dodanu vrijednost

Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

4.1. Čimbenici financijskog rizika

Okvir upravljanja rizicima u Društvu je uspostavljen primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, usvojila temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima - Politiku upravljanja rizicima i Strategiju upravljanja rizicima. Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i financijski rizici.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu sa najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Sve razine rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Društvo osigurava izobrazbu kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima.

Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje. Cjelokupan proces upravljanja rizicima podržan je aplikativnim rješenjem, a u godini izvještavanja, procjenom rizika obuhvaćeno je 37 poslovnih procesa te je organizirana 31 radionica osvješćivanja organizacijskih jedinica i procjene rizika kroz rad multidisciplinarnih timova.

Tijekom 2019. godine Društvo nije koristilo financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti. Poslovne aktivnosti koje Društvo obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima: tržišnom, operativnom, kreditnom i riziku likvidnosti, a geografska koncentracija rizika je na području Republike Hrvatske.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju,
- rizik promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama,
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo djeluje na tržištu financijskih usluga i izloženo je tržišnim rizicima koji se ogledaju u pritisku konkurencije i tehnoloških inovacija koje smanjuju potrebu za korištenjem njezinih usluga. Stalno praćenje tržišnih promjena i najnovijih tehnoloških dostignuća te provedba Strateškog razvojnog plana Financijske agencije za razdoblje 2018.-2020. godine odgovor je Društva na tržišne rizike i izazove.

(i) Kamatni rizik

Na dan 31. prosinca 2019. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 6% odnosno za 3.058.617 kn;
- neto dobit bi bila manja za 3.058.617 kn.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 6% odnosno za 2.536.294 kn;
- neto dobit bi bila manja za 2.536.294 kn.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(i) Kamatni rizik (nastavak)

Provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava u dijelu u kojem su sredstva alocirana u depozite u bankama, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa na oročena sredstva.

(ii) Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene vrijednosti ulaganja u vrijednosne papire, rizicima promjene fer vrijednosti te riziku promjena cijena. Ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi, dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Društvo upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja u fondove na tržištu, a o čemu Odjel riznice i osiguranja tjedno i mjesečno izvještava Upravu.

Portfelj Društva koji se sastoji od ulaganja koje se u izvještaju o financijskom položaju vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Pad cijena od 10% smanjio bi vrijednost ovih ulaganja za 60.219.888 kn (2018.: 50.741.912 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

(iii) Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u tečaju strane valute. Društvo najveći dio prihoda ostvaruje na domaćem tržištu, ali dio prihoda ostvaruje i obavljajući mjenjačke poslove. Budući da taj prihod predstavlja 0,5% ukupnog prihoda Društva, promjene tečajeva stranih valuta nisu mogle imati znatniji utjecaj na buduće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Drugi oblici valutne izloženosti proizlaze iz obveza prema inozemnim dobavljačima. Budući da promet inozemnih dobavljača čini 1,5% ukupnog prometa dobavljača, promjene tečajeva stranih valuta nisu imale znatniji utjecaj na tekuće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečaja koji su važeći na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju te je Društvo potencijalno izloženo rizicima promjena valutnih tečajeva.

U idućoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i obaveza Društva u navedenim stranim valutama na izvještajni datum u kunskoj protuvrijednosti.

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
EUR	3.279.893	1.084.042	3.926	2.948
USD	32.184	17.282	67.270	119.819
GBP	4.977	3.595	-	-
Srednji tečaj HNB	31.12.2019.	31.12.2018.		
EUR	7,442580	7,417575		
USD	6,649911	6,469192		
GBP	8,724159	8,205282		

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(iii) Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku kretanja tečaja kune u odnosu na EUR i USD. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na smanjenje tečaja kune od 5% u 2019. godini i u 2018. godini u odnosu na relevantne strane valute. Prethodna stopa osjetljivosti je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva.

Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene stavke monetarne imovine i monetarnih obaveza u navedenoj stranoj valuti. Iznosi u kunama preračunati prema srednjem tečaju HNB-a na dan bilance uspoređuju se s iznosima u kunama uslijed postotne promjene valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedeni postotak.

Dobit	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	u kn	u kn
EUR	1.219.082	400.955
USD	-11.666	-33.167
GBP	2.171	1.475

(b) Kreditni rizik

Kratkotrajna imovina Društva koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od novčanih sredstava, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati u Odjelu financijske operative. Kreditnom politikom određene su aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca: telefonsko upozoravanje, dogovaranje alternativnih mogućnosti plaćanja, slanje opomena, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, davanje prijedloga za pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja i predlaganje otpisa potraživanja.

Kupac se u slučaju kašnjenja prvo telefonski upozorava na prekoračenje dospjeća plaćanja računa. Nakon provedenog telefonskog upozoravanja, s kupcem se dogovaraju alternativni oblici plaćanja: kompenzacije, cesija, asignacija i obročna otplata duga. Daljnje praćenje i kontrola naplate podrazumijeva slanje pismenih opomena kupcima. Prva pisana opomena kupcima za dospelje potraživanje se šalje s rokom uplate najkasnije u roku 8 dana. U slučaju da kupac ne izvrši podmirenje duga po prvoj opomeni, šalje se druga opomena s rokom uplate odmah. Ukoliko nakon svih prethodno poduzetih aktivnosti u svrhu naplate isto nije postignuto, kupcu se u pisanom obliku predlaže naplata mjenice ili zadužnice, ukoliko su navedeni instrumenti osigurani, odnosno poduzimaju se zakonski predviđene mjere naplate. Pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja (tužba) je posljednja predviđena aktivnost vezana uz naplatu potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati. Uprava smatra da je knjigovodstvena vrijednost sve imovine nadoknadiva. Detaljna analiza izloženosti kreditnom riziku kod potraživanja od kupaca prikazana je u *Bilješci 10*.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
4.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Društvo ima značajnu koncentraciju ulaganja, potraživanja i ostale imovine na datum izvještavanja:

	Bilješka	31. prosinca 2019. u kunama	31. prosinca 2018. u kunama
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	73.097.856	47.799.690
Financijska imovina po amortiziranom trošku	9,10	395.216.605	441.820.170
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	4.370.847	6.103.713
Novac u banci	13	67.278.248	74.544.056
Ukupno		539.963.556	570.267.629

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	Bilješka	Rejting	31. prosinca 2019. u kunama	31. prosinca 2018. u kunama
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			73.097.856	47.799.690
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	9	BB	73.097.856	47.799.690
Financijska imovina po amortiziranom trošku			395.216.605	441.820.170
<i>Dani krediti i depoziti</i>	9	Bez rejtinga	224.924.018	174.950.095
<i>Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja</i>	10	Bez rejtinga	93.265.889	92.311.844
<i>Trezorski zapisi Ministarstva financija</i>	9	BB	59.856.065	174.558.231
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	9	BB	17.170.634	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			4.370.847	6.103.713
<i>Potraživanja za kredite</i>	10	Bez rejtinga	4.370.847	6.103.713
Novac u banci	13	Bez rejtinga	67.278.248	74.544.056
Ukupno			539.963.556	570.267.629

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
4.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)
(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava te sposobnost podmirenja svih obveza. Odjel financijske operative dnevno prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava.

Društvo uredno izmiruje svoje obveze bez potrebe za dodatnim kreditnim zaduživanjem, a žiro-račun nije bio u blokadi. Obveze iz poslovanja, prikazane u nastavku, odnose se na obveze prema dobavljačima obrazložene detaljnije u *Bilješci 20* – Obveze prema dobavljačima i ostale obveze, koje imaju dospijeće do 12 mjeseci i predstavljaju nediskontirane novčane tokove.

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeća neizvedenih financijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje. Ugovorno dospijeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini je neophodno za razumijevanje načina na koji Društvo upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

31. prosinca 2019. <i>(u kunama)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze po sporazumu s HNB-om	21.000.000	10.500.000	10.500.000	0	0	21.000.000
Obveze za najam	16.355.377	2.306.461	4.537.986	9.143.047	1.091.247	17.078.741
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	134.115.085	113.946.922	17.163.693	1.796.994	1.207.477	134.115.085
	171.470.462	126.753.383	32.201.679	10.940.041	2.298.724	172.193.826

31. prosinca 2018. <i>(u kunama)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze po sporazumu s HNB-om	41.225.361	10.500.000	10.500.000	21.000.000	0	42.000.000
Obveze za najam	18.453.843	2.082.215	4.074.771	11.601.648	1.530.280	19.288.914
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	109.773.997	89.690.831	16.113.599	1.760.032	2.209.535	109.773.997
	169.453.201	102.273.046	30.688.370	34.361.680	3.739.815	171.062.910

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
4.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)
(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka (nastavak)

31. prosinca 2019. (u kunama)	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
A vista depoziti	67.278.247	0,10%	59.539.813	7.738.435	-	-	67.278.247
Oročena sredstva u bankama	224.924.018	0,20%	-	125.000.000	100.000.000	-	225.000.000
Obveznice	90.268.490	1,66%	-	-	-	90.305.321	90.305.321
Trezorski zapisi MF	59.856.065	0,08%	-	10.000.000	50.000.000	-	60.000.000
Udjeli u fondovima	516.640.006	2,97%	228.485.231	-	-	288.154.775	516.640.006
Ulaganja u dionice	8.090.174	-	-	-	-	8.090.174	8.090.174
Potraživanja	97.636.736	-	94.365.942	-	-	3.270.794	97.636.736
	1.064.693.736		382.390.986	142.738.435	150.000.000	389.821.064	1.064.950.485

31. prosinca 2018. (u kunama)	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
A vista depoziti	74.544.055	0,10%	65.017.329	9.526.726	-	-	74.544.055
Oročena sredstva u bankama	174.950.095	0,38%	-	100.000.000	75.000.000	-	175.000.000
Obveznice	47.799.690	2,44%	-	-	-	47.799.690	47.799.690
Trezorski zapisi MF	174.558.231	0,09%	-	-	175.000.000	-	175.000.000
Udjeli u fondovima	452.693.024	0,30%	203.001.245	-	-	249.691.779	452.693.024
Ulaganja u dionice	822.688	-	-	-	-	822.688	822.688
Potraživanja	98.415.557	-	93.533.844	-	-	4.881.714	98.415.557
	1.023.783.341		361.552.418	109.526.726	250.000.000	303.195.871	1.024.275.015

4.2. Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (financijska imovina raspoloživa za prodaju i trgovanje – financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka), temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine predstavlja tekuću cijenu ponude. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode.

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
4.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)
Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2019.	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	73.097.856	-	73.097.856
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	-	73.097.856	-	73.097.856
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	516.640.006	7.649.585	4.811.436	529.101.027
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	7.649.585	440.589	8.090.174
<i>Udjeli u fondovima</i>	516.640.006	-	-	516.640.006
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	4.370.847	4.370.847
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	516.640.006	80.747.442	4.811.436	602.198.884

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2018.	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>	<i>u kunama</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	47.799.690	-	47.799.690
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	-	47.799.690	-	47.799.690
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	452.693.024	-	6.926.402	459.619.426
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	-	822.688	822.688
<i>Udjeli u fondovima</i>	452.693.024	-	-	452.693.024
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	6.103.713	6.103.713
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	452.693.024	47.799.690	6.926.402	507.419.116

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 2 od 5% bi smanjio vrijednost ulaganja za 4.037.372 kn (2018.: 2.389.984 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 3 od 5% bi smanjio njezinu vrijednost za 240.572 kn (2018.: 346.320 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Sredstva oročena u bankama, trezorski zapisi Ministarstva financija i potraživanja kratkoročne su prirode te je njihova fer vrijednost približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u obveznice koje se mjere po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2019. godine približno predstavlja njihovu fer vrijednost.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira (ulaganja u dionice) kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih financijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Fer vrijednost dužničkih vrijednosnih papira (potraživanja za kredite) zasniva se na budućim novčanim tokovima pojedinog dužničkog vrijednosnog papira koji se diskontira procijenjenim diskontnim stopama. Društvo će za dužničke vrijednosne papire pri procjeni fer vrijednosti koristiti izračun budućih novčanih tokova pojedinog financijskog instrumenta, uzimajući u obzir vjerojatnost isplate svakog pojedinog novčanog toka procjenjujući diskontnu stopu kojom će diskontirati iste.

Bilješka 5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Procjene i pretpostavke se redovito pregledavaju i temelje na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima, uključujući i očekivane buduće događaje koji se smatraju realnima u određenim okolnostima.

Društvo koristi prosudbe i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Po definiciji računovodstvene procjene su rijetko jednake stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnih razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini su navedene u nastavku.

Ulaganja u ovisna društva

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja Društvo procjenjuje postoji li pokazatelj da vrijednost ulaganja u ovisna društva treba biti umanjena.

Za izradu procjene primjenjuje se metoda diskontiranog novčanog toka (DCF) koja se zasniva na pretpostavci da vrijednost društva predstavlja sadašnja vrijednost budućih neto novčanih tokova. Kod primjene metode DCF objektivnost izračuna u najvećoj mjeri ovisi o realnosti izrade plana poslovanja za razdoblje od 2020. do 2025. godine te o stopi diskontiranja budućih novčanih tokova i izračunu rezidualne vrijednosti. Procijenjenje vrijednosti prezentiraju fer vrijednost uz pretpostavku kontinuiranog (going concern) poslovanja.

Kod udjela koje su procjenjivanje metodom diskontnih novčanih tijekova korištena je diskontna stopa u rasponu od 7,31% do 9,06%. Nakon pada poslovnih prihoda od prosječnih 10,6% u 2020. godini uslijed izvanrednih okolnosti uvjetovanih pojavom COVID-19 virusa, prosječna stopa rasta u godinama koje slijede iznosi 3,3%.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Metodologija izračuna očekivanih gubitaka temelji se na modelu baziranom na procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD).

Bilješka 5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Iznos rezervacija za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti kod financijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica i trezorskih zapisa (Expected Loss - EL) računa se umnoškom pozicija:

- izloženost u trenutku neispunjavanja obveza druge ugovorene strane (Exposure of default - EAD) – vrijednost pozicije za koju se računa iznos rezervacija
- vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) - podatak o 1yr PD-u preuzet sa Bloomberg-a, a koji vrijedi za izdavatelja financijskog instrumenta ili instituciju kod koje su deponirana novčana sredstva
- gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD) - LGD preuzet iz CRR uredbe za adekvatnost kapitala banaka (članak 161).

Društvo na svaki izvještajni datum ispituje je li nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja rizika financijske imovine.

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja da bi se vidjelo postoje li naznake umanjenja vrijednosti, na osnovi procjene vjerojatnosti da će se nadoknaditi knjigovodstvena vrijednost imovine. Pojedinačno značajni kupci se procjenjuju na umanjenje vrijednosti na osnovi očekivanog datuma i iznosa naplate te eventualnih instrumenata osiguranja. Ostali pojedinačno neznčajni kupci procjenjuju se na umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi po pojednostavljenom modelu te se izračun umanjenja vrijednosti određuje temeljem povijesnih informacija, dužine kašnjenja te temeljem budućih očekivanja naplate. Rukovodstvo smatra da su potraživanja od kupaca na datum izvještavanja iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek upotrebe dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Društvo drži u upotrebi određenu opremu i nematerijalnu imovinu koja je u potpunosti amortizirana. Stope amortizacije su početno određene u skladu s najboljom procjenom korisnog vijeka upotrebe.

Porez na dobit

Društvo je obveznik poreza na dobit u Republici Hrvatskoj. Društvo priznaje obveze za očekivana moguća porezna pitanja prilikom porezne revizije, koje se temelje na procjenama da li će nastati dodatna porezna obveza. Ukoliko se konačan porezni ishod tih poreznih pitanja razlikuje od iznosa prvobitno obračunatog, nastale razlike utjecat će na rezervacije za porez na dobit i odgođeni porez u razdoblju u kojem je nastala navedena odredba. Obračuni koji potkrepljuju poreznu prijavu, mogu biti predmet pregleda i odobrenja lokalnih poreznih vlasti.

Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja sa Službom pravnih poslova. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudskih postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka (*Bilješka 17*).

Rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade

Društvo priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnoj mirovini) ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obvezu za dugoročna primanja radnika mjere se na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2019.

Bilješka 6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

/i/ Kretanje materijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski inventar i transportna imovina	Namještaj	Imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1. siječnja 2018. godine	6.289.811	1.339.831.337	489.695.522	15.669.012	46.680.786	17.501.242	20.479.864	1.936.147.574
Direktna povećanja	-	11.843.991	-	-	-	61.400.590	-	73.244.580
Prijenos s imovine u pripremi	-	7.530.676	30.855.448	13.285.581*	2.223.793	(55.990.938)	2.095.440	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(18.871.292)	-	-	-	-	-	(18.871.292)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(1.843.171)	(101.487.566)	-	-	-	-	-	(103.330.737)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(7.175)	(40.980.355)	(14.165.553)	(1.336.650)	-	(250.425)	(56.740.158)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	4.446.640	1.238.839.971	479.570.615	14.789.040	47.567.929	22.910.894	22.324.879	1.830.449.968
Direktna povećanja	-	4.120.884	-	-	-	80.225.217	-	84.346.101
Prijenos s imovine u pripremi	-	8.439.062	36.229.615	289.217	2.173.458	(53.229.234)	6.097.882	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(13.692.304)	-	-	-	(910.422)	-	(14.602.726)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(259.140)	(13.659.378)	-	-	-	-	-	(13.918.518)
Povrat s imovine namijenjene prodaji	-	94.296.954	-	-	-	-	-	94.296.954
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	-	67.491	128.070	-	(389.191)	-	(389.191)
Prijenos sa nematerijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-	195.561
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(29.595.150)	(27.542)	(1.800.031)	(58.391)	-	(31.481.114)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	4.187.500	1.318.345.189	486.272.571	15.178.784	47.941.355	48.548.873	28.422.761	1.948.897.034
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1. siječnja 2018. godine	-	895.783.402	429.617.789	15.619.305	44.126.152	-	13.809.896	1.398.956.545
Amortizacija	-	38.552.253	33.539.134	2.457.570	719.531	-	1.359.582	76.628.070
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(18.794.472)	-	-	-	-	-	(18.794.472)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(50.220.098)	-	-	-	-	-	(50.220.098)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(7.175)	(40.980.355)	(14.165.552)	(1.161.869)	-	(250.228)	(56.565.180)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	-	865.313.910	422.176.568	3.911.323	43.683.814	-	14.919.250	1.350.004.864
Amortizacija	-	37.322.506	29.906.846	2.702.638	919.198	-	4.427.061	75.278.249
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(5.751.520)	-	-	-	-	-	(5.751.520)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(10.353.287)	-	-	-	-	-	(10.353.287)
Povrat s imovine namijenjene prodaji	-	50.220.098	-	-	-	-	-	50.220.098
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(29.550.321)	(27.542)	(1.698.345)	-	-	(31.276.208)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	-	936.751.707	422.533.093	6.586.419	42.904.667	-	19.346.311	1.428.122.198
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
1. siječnja 2018. godine	6.289.811	444.047.935	60.077.732	49.707	2.554.633	17.501.242	6.669.968	537.191.029
31. prosinca 2018. godine	4.446.640	373.526.061	57.394.046	10.877.717	3.884.114	22.910.894	7.405.629	480.445.104
31. prosinca 2019. godine	4.187.500	381.593.482	63.739.477	8.592.365	5.036.688	48.548.873	9.076.450	520.774.836

Bilješka 6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

/ii/ Materijalna imovina u pripremi:

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Građevinski objekti u pripremi	8.827.588	4.094.046
Postrojenje i oprema u pripremi	39.721.285	18.816.847
	48.548.873	22.910.894

/iii/ Pravo vlasništva nad određenim nekretninama Fina nije formalno-pravno provedeno u zemljišnim knjigama tj. nekretnine su evidentirane kao suvlasništvo ili vanknjižno vlasništvo. Fina ima adekvatan pravni slijed kao uvjet za dokaz prava vlasništva te je u postupku ishođenja prava vlasništva nad ovim nekretninama, odnosno u postupku je upisa u zemljišne knjige.

/iv/ Provođenjem postupka inventure, popisna povjerenstva u izvještaju o obavljenom popisu specificiraju imovinu koju predlažu za rashod uz obrazloženje prijedloga (trajno oštećenje, neupotrebljivost, tehnološka zastarjelost itd.). Rashod materijalne imovine evidentira se kao trajno neupotrebljiva materijalna imovina, a isknižava se nakon konačne likvidacije opreme.

/v/ Društvo je u 2018. godini tri nekretnine knjigovodstvene vrijednosti 51.351.086 kn klasificiralo kao namjenjene za prodaju jer je planiralo njihovu knjigovodstvenu vrijednost nadoknaditi putem prodaje (*Bilješka 14*). Prodaja nije realizirana u razdoblju unutar godine dana. Zgrade su vraćene u upotrebu kao i amortizacija koja bi bila priznata da imovina nije bila klasificirana kao namijenjena za prodaju. Tijekom 2018. godine prodano je zemljište u Kukuljanovu knjigovodstvene vrijednosti 1.759.554 kn.

/vi/ U 2019. godini Društvo je jednu nekretninu knjigovodstvene vrijednosti 3.565.232 kn klasificiralo kao namjenjenu za prodaju jer je planiralo njezinu knjigovodstvenu vrijednost nadoknaditi putem prodaje.

/vii/ Društvo je primijenilo puni retrospektivni pristup za MSFI 16 odnosno priznata je imovina s pravom korištenja i evidentirana obveza po osnovi najma prema sadašnjoj vrijednosti preostalih plaćanja za najam od 1. siječnja 2018. Odvojeno su priznati troškovi kamata po obvezi za najam te troškove amortizacije imovine s pravom korištenja. Primijenjeno je izuzeće za kratkoročne ugovore o najmu i izuzeće za najmove kod kojih je imovina koja je predmet najma male vrijednosti. Društvo je diskontiralo plaćanja najma koristeći svoju graničnu stopu zaduživanja. Korištena prosječno ponderirana stopa iznosi 2,10%.

	31.12.2019.	31.12.2018.
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	18.453.843	11.920.352
Povećanja	4.161.252	11.803.623
Amortizacija	(6.324.158)	(5.270.132)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	16.290.937	18.453.843

	31.12.2019.	31.12.2018.
	(u kunama)	
<i>Obveze za najam</i>		
Kratkoročni dio	6.564.722	5.825.804
Dugoročni dio	9.790.655	12.628.040
- od 1 do 2 godine	3.355.867	5.646.105
- od 3 do 5 godina	5.766.373	6.315.503
- preko 5 godina	668.415	666.431
	16.355.377	18.453.843

Bilješka 6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje iznose za najmove poslovnog prostora kako slijedi:

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Amortizacija imovine s pravom korištenja	6.324.158	5.270.132
Kamata po najmu	376.293	401.421
Troškovi kratkoročnih najмова	6.307.334	6.988.114
	13.007.785	12.659.667

Bilješka 7. ULAGANJA U NEKRETNINE

/i/ Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drže radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe, ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

/ii/ One nekretnine odnosno dijelovi nekretnina koji udovoljavaju uvjetima za klasifikaciju nekretnina kao ulaganje su klasificirane kao „ulaganje u nekretnine“. Fer vrijednosti ulaganja u nekretnine je veće od njegove knjigovodstvene vrijednosti i ukupno iznosi 131.921.385 kn.

/iii/ Kretanje neto vrijednosti ulaganja u nekretnine prikazano je u nastavku:

Opis	Iznos
Stanje 1. siječnja 2018. godine	75.736.971
Preneseno na ulaganje u nekretnine	76.820
Amortizacija u godini	(4.574.174)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	71.239.617
Preneseno na ulaganje u nekretnine	8.851.206
Amortizacija u godini	(5.160.769)
Stanje na 31. prosinca 2019. godine	74.930.054

/iv/ Prihodi od najma prostora iznose 16.766.596 kn (2018: 18.434.533 kn).

Bilješka 8. NEMATERIJALNA IMOVINA

// Kretanje nematerijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno nematerijalna imovina
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 1. siječnja 2018. godine	294.836.448	9.648.824	4.247.109	308.732.381
Direktna povećanja imovine	-	26.365.280	-	26.365.280
Prijenos sa imovine u pripremi	15.358.348	(15.358.348)	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	(2.237.640)	(306.798)	-	(2.544.438)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	307.957.156	20.348.958	4.247.109	332.553.223
Direktna povećanja imovine	-	48.536.842	-	48.536.842
Prijenos sa imovine u pripremi	30.794.907	(31.634.071)	839.164	-
Prijenos na materijalnu imovinu	-	(195.561)	-	(195.561)
Prijenos sa materijalne imovine	389.191	-	-	389.191
Otuđivanje i rashodovanje	(3.184.114)	-	-	(3.184.114)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	335.957.141	37.056.168	5.086.273	378.099.582
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 1. siječnja 2018. godine	271.266.060	-	4.247.109	275.513.169
Amortizacija	13.413.514	-	-	13.413.514
Rashodovanje i otuđivanje	(2.237.640)	-	-	(2.237.640)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	282.441.934	-	4.247.109	286.689.043
Amortizacija	16.607.948	-	174.826	16.782.774
Rashodovanje i otuđivanje	(3.184.114)	-	-	(3.184.114)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	295.865.768	-	4.421.935	300.287.703
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
1. siječnja 2018. godine	23.570.388	9.648.824	-	33.219.212
31. prosinca 2018. godine	25.515.223	20.348.958	-	45.864.180
31. prosinca 2019. godine	40.091.373	37.056.168	664.338	77.811.879

Bilješka 9. OSTALA ULAGANJA

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Ostala ulaganja		
Obveznice	90.268.490	47.799.690
Dani krediti i depoziti	224.924.018	174.950.095
Trezorski zapisi Ministarstva financija	59.856.065	174.558.231
Ulaganja u dionice	8.090.174	822.688
Udjeli u fondovima	516.640.006	452.693.024
Ukupno	899.778.753	850.823.729

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	73.097.856	47.799.690
	73.097.856	47.799.690

/i/ Društvo posjeduje obveznice u sklopu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire		
RHMF-O-187A		
RHMF-O-23BA	32.891.360	32.064.100
RHMF-O-34BA	24.126.364	-
ZGHO-O-237A	16.080.132	15.735.590
Ukupno	73.097.856	47.799.690

/ii/ **Fer vrijednost obveznica** na dan 31. prosinca 2019. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (fer vrijednost rezerva)
31. prosinca 2019.			(u kunama)			
	1	2	3	4	5 (2+3-4)	6 (5-1)
RHMF-O-23BA	32.003.575	32.064.100	827.260	-	32.891.360	887.785
RHMF-O-34BA	23.736.017	-	23.736.017	-	24.126.364	390.347
ZGHO-O-237A	14.495.536	15.735.590	344.542	-	16.080.132	1.584.596
Ukupno	70.235.128	47.799.690	24.907.819	-	73.097.856	2.862.728

Efekt povećanja fer vrijednosti obveznica evidentiran je kao povećanje fer vrijednosti rezerve (Bilješka 16).

Bilješka 9. OSTALA ULAGANJA (nastavak)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

/iii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2018. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (fer vrijednost rezerva)
31. prosinca 2018.						
	1	2	(u kunama)		5 (2+3-4)	6 (5-1)
RHMF-O-187A	2.498.925	2.583.750	-	2.498.925	-	-
RHMF-O-23BA	32.003.575	509.500	31.565.515	-	32.064.100	60.525
ZGHO-O-237A	14.495.536	15.810.166	1.240.054	-	15.735.590	1.240.054
Ukupno	48.998.036	18.903.416	32.805.569	2.498.925	47.799.690	1.300.579

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Ulaganja u dionice	8.090.174	822.688
Udjeli u fondovima	516.640.006	452.693.024
	524.730.181	453.515.712

/ii/ Društvo posjeduje dionice u sklopu financijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2019.						
	1	2	3	4	5 (2+3-4)	5-1 ; 5-2
Jadran kapital	1.500.000	376.275	-	90.075	286.200	(90.075)
Recreatours	3.583.565	446.411	-	5.823	440.589	(5.823)
Industrogradnja	1.500	2	-	2	-	(2)
Zagrebačka burza	7.641.249	-	7.641.249	277.864	7.363.385	(277.864)
Ukupno	12.726.314	822.688	7.641.249	373.763	8.090.174	(373.763)

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2018.						
	1	2	3	4	5 (2+3-4)	5-1,5-2
Jadran kapital	1.500.000	374.700	1.575	-	376.275	1.575
Recreatours	3.583.565	1.505.097	-	1.058.685	446.412	(1.058.685)
Industrogradnja	1.500	-	2	-	2	2
HTP Korčula	50	62	-	62	-	-
HT	2.500	4.135	-	4.135	-	-
Jadranska banka	2.854	2.854	-	2.854	-	-
Ukupno	5.090.469	1.886.848	1.577	1.065.737	822.689	(1.057.108)

Bilješka 9. OSTALA ULAGANJA (nastavak)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (nastavak)

/ii/ Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u fondove u tijeku godine i na izvještajne datume bilance iznosi kao slijedi:

Opis	Početno stanje 01.01.2019.	Kupnja udjela u toku godine	Prodaja udjela u toku godine	Stanje udjela 31.12.2019.	Utjecaj na račun dobiti i gubitka			
					Nerealizirani prinosi	Realizirani gubici	Realizirane i nerealizirane tečajne razlike	Realizirani prinosi
Fondovi	452.693.024	103.876.942	53.914.814	516.640.006	13.107.806	26.035	700.371	202.712

/iii/ Vrijednost udjela na datum bilance izračunata je temeljem obavijesti svakog pojedinačnog fonda o vrijednosti udjela te javno dostupnim podacima na tržištu.

Financijska imovina po amortiziranom trošku

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Depoziti /i/	225.000.000	175.000.000
Ispravak vrijednosti	(75.983)	(49.905)
	224.924.018	174.950.095
Obveznice /ii/	17.300.000	-
Ispravak vrijednosti	(129.366)	-
	17.170.634	-
Trezorski zapisi /iii/	59.951.000	174.849.000
Ispravak vrijednosti	(94.935)	(290.769)
	59.856.065	174.558.231
	301.950.717	349.508.326

/i/ Društvo na 31.12.2019. ima deponirana novčana sredstva putem zaključenih ugovora o depozitu u četiri banke, razdoblje oročenja je do 12 mjeseci, prosječni iznos po ugovoru je 25.000.000 kn uz prosječnu ponderiranu kamatnu stopu od 0,20%.

Društvo na 31.12.2018. ima deponirana novčana sredstva putem zaključenih ugovora o depozitu u pet banaka, razdoblje oročenja je do 12 mjeseci, prosječni iznos po ugovoru je 25.000.000 kn, uz prosječnu ponderiranu kamatnu stopu od 0,38%.

/ii/ Društvo na 31.12.2019. ima upisanu jednu državnu obveznicu Republike Hrvatske klasificiranu kao financijsku imovinu po amortiziranom trošku.

/iii/ Društvo na 31.12.2019. ima upisana dva trezorska zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske s dospijecom od 364 dana te prosječnim ponderiranim prinosom od 0,08%.

Društvo na 31.12.2018. ima upisana četiri trezorska zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske s dospijecom od 364 dana te prosječnim ponderiranim prinosom od 0,09%.

Bilješka 10. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Dugotrajna potraživanja	3.270.794	4.881.714
Potraživanja od kupaca	71.057.137	77.992.459
Potraživanja od države i drugih institucija	16.650.271	7.170.140
Potraživanja za prodane stanove /ii/	1.240.108	1.448.822
Ostala potraživanja	4.198.418	5.870.941
Potraživanja od zaposlenih	86.477	69.683
Potraživanja od povezanih poduzetnika (<i>Bilješka 31</i>)	1.133.531	981.799
Kratkotrajna potraživanja	94.365.942	93.533.844
UKUPNO	97.636.736	98.415.557

Dugotrajna potraživanja

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Dugotrajna potraživanja		
Potraživanja za prodane stanove /iii/	3.130.739	4.642.681
Dugotrajna potraživanja od kupaca /iii/	103.465	152.518
Ostala dugotrajna potraživanja	36.590	74.303
Potraživanja za dugoročne stambene kredite /i/	0	12.210
Potraživanja od banaka za obveznice	110.166	110.166
Ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja	(110.166)	(110.166)
	3.270.794	4.881.714

/i/ Stambeni krediti dani zaposlenicima, a osiguranje naplate kredita osigurano je mjenicama koje su sukladno odredbama Zakona o mjenici potpisane od strane jamaca. Na dan 31.12.2019. godine je dio dugotrajnog potraživanja za dane kredite koji dospijevaju tijekom 2020. godine na naplatu preknjižen na kratkotrajna potraživanja.

/ii/ Potraživanja za prodane stanove radnicima i bivšim radnicima u visini od 4.370.847 kuna čine krediti za:

- prodane stanove po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a naplata kredita osigurana je založnim pravom na stan
- stanove prodane po tržišnim cijenama, a naplata kredita osigurana je fiducijalnim pravom u korist Društva.

Prilikom prve primjene MSFI 9 Društvo je odredilo kako će potraživanja za prodane stanove biti klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

/iii/ Dugotrajna potraživanja od kupaca uključuju i potraživanja od kupaca s kojima se u postupku predstečajne nagodbe sklopila nagodba te su prijavljena potraživanja postala dugotrajna.

Bilješka 10. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Kratkotrajna potraživanja

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od kupaca		
Potraživanja temeljem prodaje u zemlji /i/	125.356.373	91.916.091
Potraživanja od kupaca u sporu	14.893.423	5.347.619
Potraživanja od kupaca u maloprodaji	242.392	2.714
Potraživanja od ostalih kupaca u inozemstvu	81.938	45.560
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca /ii/	(69.516.988)	(19.319.525)
	71.057.137	77.992.459

/i/ Porast potraživanja od kupaca je posljedica potraživanja od ovršenika za naknade od poslova prisilne naplate (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, NN 68/18, važeći od 4.8.2018.).

/ii/ Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca provedeno je u iznosu od 57.952.835 kn (2018.: 9.885.663 kn) za potraživanja od kupaca za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena (značajne financijske teškoće dužnika, nepoštivanje ugovora, nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja itd.).

Promjene na kontu Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	19.319.525	31.603.348
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	57.952.835	9.885.663
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(4.435.581)	4.772.023
Prihodi - prethodno usklađenih potraživanja od kupaca	(842.491)	(431.560)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(2.477.301)	(26.509.949)
Stanje na 31. prosinca	69.516.988	19.319.525

/iii/ Najveći dio otpisanih potraživanja u 2019. godini odnosi se na potraživanja od dužnika poslovnih subjekata nad kojima su pokrenuti postupci prisilne naplate, a koji su brisani iz Sudskog registra.

/iv/ Potraživanja od kupaca u sporu u 2018. godini su manja u odnosu na 2017. godinu zbog otpisa potraživanja od Državnog zavoda za statistiku u iznosu od 25.135.474 kn zbog donesene pravomoćne presude u korist tuženika. Navedena potraživanja su bila u potpunosti vrijednosno usklađena u ranijim godinama.

Potraživanja od kupaca po ročnosti	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Dospjela potraživanja od kupaca	13.094.942	18.153.145
do 30 dana	4.097.488	7.796.699
od 31 do 60 dana	2.171.405	7.368.923
od 61 do 360 dana	5.820.314	2.859.871
više od 360 dana	1.005.735	127.652
Nedospjela potraživanja od kupaca	58.271.753	64.611.337
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na ukupnoj osnovi	(309.558)	(4.772.023)
UKUPNO	71.057.137	77.992.459

Potraživanja od kupaca po ročnosti uključuju ispravak vrijednosti na pojedinačnoj osnovi u visini od 69.207.430 kuna.

Bilješka 10. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Kratkotrajna potraživanja (nastavak)

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od zaposlenih		
Potraživanja za manjkove i ostala potraživanja	2.049.805	2.069.350
Ispravak vrijednosti potraživanja za manjkove	(1.963.328)	(1.999.667)
Potraživanja za rate kredita	2.528.297	2.739.877
Ispravak vrijednosti potraživanja za rate kredita /i/	(1.288.189)	(1.291.055)
	1.326.585	1.518.505

/i/ Provedeno je vrijednosno usklađenje potraživanja za rate kredita koje su dospjele do kraja 2018. godine, a nisu naplaćene, u iznosu od 120.374 kn.

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od države i drugih institucija za poreze		
Potraživanja za državne potpore /i/	14.955.591	5.464.887
Potraživanja za pretporez u računima /ii/	1.046.231	1.054.894
Potraživanja od države i drugih institucija	628.643	611.817
Potraživanja za pretplaćene poreze, doprinose i članarine	19.806	38.542
	16.650.271	7.170.140

/i/ Potraživanja za državne potpore se odnose na potraživanja za provedbu projekata e-Poslovanje (Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta e-Poslovanje, Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Poslovanje) i projekta e-Pristojbe (Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta e-Pristojbe, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe).

/ii/ Iznos se odnosi na pretporez u ulaznim računima za koje na dan 31.12.2019. godine još nisu bili stečeni svi uvjeti za priznavanje (zaprimljen račun i obavljena isporuka) sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Ostala potraživanja		
Potraživanja za greške u obradi i slična potraživanja	3.002.177	3.025.197
Potraživanja za uplaćene predujmove	660.170	159.204
Obračunani prihodi koji nisu mogli biti fakturirirani	400.389	2.665.110
Potraživanja za zadržane i uplaćene jamčevine	133.685	19.289
Potraživanja za troškove upravnog postupka	2.548.869	3.209.305
Ispravak vrijednosti potraživanja za troškove upravnog postupka	(2.546.871)	(3.207.165)
	4.198.418	5.870.941

Bilješka 11. ZALIHE

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Sitan inventar i autogume u upotrebi	9.417.617	8.956.336
Materijal na skladištu	2.175.686	2.078.110
Zalihe trgovačke robe	1.475.252	1.480.609
Sitan inventar u pripremi i na skladištu	675.507	738.854
Rezervni dijelovi	7.191	42.756
Ispravak vrijednosti sitnog inventara i autoguma u upotrebi	(9.417.617)	(8.956.336)
	4.333.636	4.340.328

Bilješka 12. UNAPRIJED PLAĆENI TROŠKOVI

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Troškovi plaćeni dobavljačima unaprijed /i/	6.914.700	6.717.943
Troškovi osiguranja imovine i osoba	3.220.928	502.198
Troškovi energije i grijanja	39.426	54.097
Preplate na stručne časopise	17.089	30.101
	10.192.142	7.304.340

/i/ Unaprijed plaćeni troškovi obuhvaćaju troškove licenci za certifikate za fiskalizaciju te troškove drugih licenci kao i troškove održavanja sustava za izdavanje certifikata i vremenskog žiga, a koji se (troškovi) odnose na razdoblje sljedeće poslovne godine.

Bilješka 13. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Novac u banci - kunski /i/	55.536.252	73.434.725
Novac u banci - devizni /ii/	11.741.996	1.109.330
Novac u blagajni	2.016.883	1.192.451
Strana valuta u blagajni /iii/	22.434.656	13.887.070
	91.729.787	89.623.577

/i/ Iskazana vrijednost novca nalazi se na transakcijskim računima u 5 poslovnih banaka. Najveći dio kunskih novčanih transakcija Društvo obavlja preko Hrvatske poštanske banke. Zaplijenjena sredstva na računu Društva iznose 7.738.435 kn.

/ii/ Devizne račune Društvo ima otvorene kod Zagrebačke banke d.d., Hrvatske poštanske banke d.d. i Raiffeisen bank d.d..

/iii/ Stranu valutu u blagajni čine sredstva za potrebe mjenjačnica.

Bilješka 14. DUGOTRAJNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

/i/ U 2018. godini, dugotrajna imovina namijenjena prodaji evidentirana je temeljem *Odluke o pokretanju postupka prodaje nekretnina* za sljedeće poslovne zgrade:

- Koturaška cesta 43, Zagreb - procijenjene vrijednosti u iznosu od 51.850.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 31.580.491 kn
- Ulica Petra Krešimira IV 20, Slavonski Brod - procijenjene vrijednosti u iznosu od 11.912.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 19.186.230 kn (provedeno je umanjenje vrijednosti nekretnine namijenjene prodaji za iznos od 7.274.230 kn (*Bilješka 28*))
- Trg dr. Franje Tuđmana 5, Novska - procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.288.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 584.365 kn.

Prodaja nije realizirana u razdoblju unutar godine dana. Zgrade su vraćene u upotrebu kao i amortizacija koja bi bila priznata da imovina nije bila klasificirana kao namijenjena za prodaju.

/ii/ U 2019. godini, dugotrajna imovina namijenjena prodaji evidentirana je temeljem *Odluke o pokretanju postupka prodaje nekretnina* za poslovnu zgradu na lokaciji Perivoj L. Marune 1, Šibenik, procijenjene vrijednosti 13.890.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 3.565.232 kn. Nekretnina je raspoloživa za trenutnu prodaju, a prodaja se ocjenjuje kao vrlo vjerojatna u razdoblju unutar godine dana.

Bilješka 15. KAPITAL

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Temeljni kapital	1.243.012.445	1.243.012.445
Stambeni fond	83.050.624	83.050.624
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo NDŠ	5.455.177	5.455.177
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravi SDŠ	1.302.877	1.302.877
35% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo - krediti /i/	14.442.208	14.442.183
	1.347.263.331	1.347.263.305

/i/ Smanjenje vrijednosti prodanih stanova po ZOPS-u predstavlja odobrenje na prijevremena plaćanja u iznosu od 25 kn (2018.: 452 kn).

/ii/ Služba društvenog knjigovodstva i Zavod za platni promet, pravni prednici Financijske agencije, u razdoblju od 1992. do 1994. godine prodavali su stanove u svojem vlasništvu nosiocima stanarskog prava sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (ZOPS). Zakonom je propisano: "Kada je prodavatelj stana, poduzeće ili druga pravna osoba, koja je vrijednost stanova uračunala u vrijednost društvenog kapitala, tom prodavatelju pripada 35% novca od prodaje stana kod uplate odjednom, odnosno kod svake obročne otplate, a 65% novca uplaćuje se u državni proračun...". Navedeno je evidentirano u poslovne knjige na način da je evidentirano potraživanje za stanove prodane temeljem ZOPS-a, 35% iznosa je evidentirano na odgovarajuće pozicije temeljnog kapitala, a za 65% iznosa je evidentirana dugoročna obveza prema državnom proračunu. Nosioci stanarskog prava (kupci stana) podmiruju svoje obveze po ugovorima otplatom anuiteta ili su ih podmirili konvertibilnim devizama (obveznice stare devizne štednje).

Bilješka 16. REZERVE
Zakonske rezerve

/i/ Zakonske rezerve nastaju raspodjelom dobiti prethodne godine na način da Nadzorni odbor Fina donosi odluku o raspodjeli dobiti sukladno članku 18. Zakona o Financijskoj agenciji odnosno do 20% dobiti može rasporediti u zakonske rezerve, do 30% u zadržanu dobit, a ostatak je izvanredni prihod državnog proračuna.

Ostale rezerve

/i/ Ostale rezerve odnose se na neto efekt procjene vrijednosti zemljišta i zgrada provedene početkom 2003. godine reorganizacijom Zavoda za platni promet ("ZAP") u današnju Finu. Iznos se ne amortizira već se smatra početnim unosom u kapital Društva stečenog pri osnivanju.

Rezerve fer vrijednosti

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Revalorizacijske rezerve s osnova procjene financijske imovine - obveznice	2.347.437	1.066.475
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke	159.400	192.459
	2.506.837	1.258.933

/i/ / Rezerve fer vrijednosti su usklađene (smanjene) za učinke odgođenog poreza na dobit.

Bilješka 17. REZERVIRANJA

<i>(u kunama)</i>	Ukupno	Rezerviranja za sporove	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Ostala rezerviranja
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	59.082.201	34.388.086	23.570.828	1.123.286
Ukinuto tijekom godine	(2.097.142)	(973.856)	-	-1.123.286
Iskorišteno u toku godine	(2.880.986)	(1.221.709)	(1.659.277)	-
Rezervirano u godini	34.908.144	13.778.064	21.130.080	-
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	89.012.216	45.970.585	43.041.631	-
Ukinuto tijekom godine	(526.824)	(526.824)	-	-
Iskorišteno u toku godine	(3.370.310)	(1.875.675)	(1.494.635)	-
Rezervirano u godini <i>ii/</i>	19.618.230	9.804.198	9.814.032	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	104.733.312	53.372.284	51.361.028	-

ii/ Temeljem Odluke o dugoročnom rezerviranju te vrijednosnom usklađenju imovine i stručnog mišljenja Službe pravnih poslova, obavljeno je rezerviranje za određene sudske sporove koji se vode protiv Društva u iznosu od 9.804.198 kn (2018.: 13.778.064 kn). Trošak navedenih rezerviranja iskazan je u računu dobiti i gubitka na poziciji 7. Rezerviranja, a iznos rezerviranja na dan 31. prosinca 2019. godine očekuje se iskoristiti u razdoblju nakon 2019. godine.

iii/ Temeljem Odluke o dugoročnom rezerviranju za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade, podataka Službe upravljanja ljudskim potencijalima te izračuna Sadašnje vrijednost obveza za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade za Financijsku agenciju na dan 31.12.2019. godine obavljeno je dodatno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 9.814.032 kn.

Kolektivnim ugovorom propisna je visina jednokratnih otpremnina prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada na temelju višegodišnjeg staža. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze korištena je diskontna stopa od 0,64%, *Tablice mortaliteta RH 2010. - 2012.* (izvor: Državni zavod za statistiku) te stopa odlazaka 3,37%, prosječne godine života radnika iznose 46 godina.

Bilješka 18. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze po sporazumu <i>ii/</i>	-	20.225.361
ZOPS-KREDITI 65% vrijednosti prodanih stanova	3.004.471	3.969.567
Obveza za nepriznati porez na dodanu vrijednost	332.829	(7.648)
	3.337.300	24.187.280

ii/ Iznos za 2018. godinu se odnosi na preostale dugoročne obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom III Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa.

Bilješka 19. UGOVORNE OBVEZE

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od fiskalizacije /i/	13.555.970	15.554.585
Dugotrajne ugovorne obveze	13.555.970	15.554.585
Prihodi od fiskalizacije /i/	6.782.910	6.364.110
Prihodi od stečaja potrošača	6.395.534	-
Kratkotrajne ugovorne obveze	13.178.444	6.364.110
UKUPNO	26.734.414	21.918.695

/i/ Certifikat se izdaje za potrebe potpisivanja gotovinskih računa koji se razmjenjuju s Poreznom upravom u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Certifikat se temeljem Cjenika Fine i Ugovora s klijentom (koji se sklapa temeljem Zakona o elektroničkom potpisu) izdaje na rok od 5 godina, a naknada se naplaćuje unaprijed.

/ii/ Kretanje ugovornih obveza:

<i>(u kunama)</i>	Prihodi od fiskalizacije	Prihodi od stečaja potrošača	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	14.457.675	-	14.457.675
Povećanja u godini	14.338.500	-	14.338.500
Prijenos na tekuće prihode	(6.877.480)	-	(6.877.480)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	21.918.695	-	21.918.695
Povećanja u godini	5.393.100	15.200.000	20.593.100
Prijenos na tekuće prihode	(6.972.915)	(8.804.466)	(15.777.381)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	20.338.880	6.395.534	26.734.414

Bilješka 20. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze prema dobavljačima		
Obveze prema dobavljačima u zemlji /i/	47.545.264	36.241.608
Obveze za nabavke od povezanih društava	2.887.355	1.786.876
Obveze za prodaju robe u komisiji	959.818	207.555
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	461.683	797.002
Obveze za nefakturirane usluge	32.476	121.800
	51.886.596	39.154.841

/i/ Dospjele, a neplaćene obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2019. ukupno iznose 1.997.028 kn i uglavnom su posljedica kasno evidentiranih računa dobavljača u poslovni informacijski sustav.

Bilješka 20. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Ostale kratkoročne obveze		
Obveze po sporazumu /i/	21.000.000	21.000.000
Primljeni predujmovi u zemlji /ii/	21.944.293	14.349.574
Obveza za PDV za obračunsko razdoblje	6.735.621	4.933.538
Obračunati troškovi	794.728	20.828
Ostale obveze	409.038	506.710
	50.883.679	40.810.650

/i/ Iznos od 21.000.000 kn se odnosi na preostale obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom III Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa.

/ii/ Porast u odnosu na prošlu godinu posljedica je primitka predujmova od ovrhovoditelja za poslove prisilne naplate osnova za plaćanje (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, važeći od 4.8.2018.) kao i sredstva od djelomično naplaćene naknade za poslove prisilne naplate za usluge koje nisu u potpunosti izvršene (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, važeći od 1.1.2011. do 4.8.2018.).

Bilješka 21. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze za neto plaće i naknade	20.596.466	20.129.022
Obračunati troškovi neiskorištenih GO	17.163.693	16.113.599
Obveze za doprinose iz plaća i naknada plaća	5.198.654	4.803.792
Obveze za doprinose na plaću i druge naknade	4.074.031	3.968.499
Obveze za porez na dohodak i prirez na porez	1.974.667	1.831.674
	49.007.511	46.846.587

Bilješka 22. POREZ NA DOBIT

/i/ Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Važeća stopa poreza na dobit u 2018. i 2019. godini iznosi 18%. Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između knjigovodstvenog iznosa imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. Društvo na svaki datum bilance procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i utemeljenost računovodstvenog iznosa odgođene porezne imovine.

/ii/ Tekući i odgođeni porez uključuje se u račun dobiti i gubitka, osim kada se odnose na stavke koje se priznaju direktno u kapital, kada se i porez priznaje direktno u kapital.

Bilješka 22. POREZ NA DOBIT (nastavak)

/iii/ Porez na dobit

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Dobit prije poreza	106.008.981	37.928.983
Porez na dobit po stopi 18%	19.081.617	6.827.217
Učinak porezno nepriznatih rashoda	7.419.844	8.525.973
Učinak neoporezivih prihoda i poreznih poticaja	(566.371)	(453.123)
Ukupan trošak poreza na dobit	25.935.089	14.900.067
Efektivna stopa poreza na dobit	24,5%	39,3%

/iv/ odgođeni i tekući porez na dobit:

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Tekući porez na dobit	27.953.167	7.905.054
Odgođeni porez na dobit	(2.018.077)	6.995.013
	25.935.090	14.900.067

/v/ Kretanje u odgođenoj poreznoj imovini i obvezama kroz godinu se odnosi na privremene razlike kako slijedi:

<i>(u kunama)</i>	Stanje	Promjene		Stanje
	1.1.2019.	smanjenja	povećanja	31.12.2019.
Rezerviranja za kamate na započete sporove	3.970.637	135.846	656.432	4.491.223
Rezerviranja za jubilarne nagrade i naknade prilikom umirovljenja	7.747.494	269.034	1.766.526	9.244.985
Odgođena porezna imovina	11.718.131	404.881	2.422.958	13.736.208
Revalorizacija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	(276.351)	-	(273.930)	(550.281)
Odgođena porezna obveza	(276.351)	-	(273.930)	(550.281)
Neto odgođena porezna imovina	11.441.780	404.881	2.149.028	13.185.927

Bilješka 23. PRIHODI OD PRODAJE

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača /i/	291.287.304	202.621.968
Prihodi od poslova platnog prometa /iii/	130.107.333	139.040.943
Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a /ii/	129.604.962	125.960.157
Prihodi od uplata i isplata građana	96.685.155	93.842.232
Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja	72.743.361	62.239.548
Prihodi od registara	41.918.204	34.463.711
Prihodi od NKS-a	41.636.694	41.145.551
Ostali prihodi od prodaje	18.440.870	15.322.324
Prihodi od COP-a i registra zaposlenika	13.040.071	12.665.280
Prihodi od najamnina	11.932.164	14.024.899
Prihodi od prodaje robe	9.273.821	9.644.027
Prihodi od HITRONet	7.486.475	6.309.383
Prihodi od arhivsko dokumentacijskih poslova	7.152.885	5.971.165
Prihodi računovodstvenih servisa	6.709.070	6.427.517
Prihodi od povezanih društava	5.277.265	4.891.015
	883.295.635	774.569.720

/i/ Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača čine 32% ukupnih prihoda od prodaje, a veći su za 44% u odnosu na prošlu godinu. Primjena Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18) i Pravilnika o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (71/18) od 4. kolovoza 2018. godine uzrokovala je sljedeće promjene:

- naknada se određuje prema visini duga iz osnove za plaćanje za koju se traži ovrha na novčanim sredstvima (visina naknade se utvrđivala neovisno o visini duga iz osnove za plaćanje, na način da se ukupna naknada formirala od propisanih iznosa naknade za pojedine radnje koje je Društvo poduzelo radi provedbe ovrhe po konkretnoj osnovi za plaćanje)
- naknadu za provedbu osnove za plaćanje (osim osnova za plaćanje za alimentaciju, neisplaćene plaće, prekršaje itd.) predujmljuje ovrhovoditelj (naknade za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima je trebao podmiriti ovršenik)
- na osnove za plaćanje evidentirane u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje do 4. kolovoza 2018. godine primjenjuju se odredbe Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12) i Pravilnika o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 105/10, 124/11, 52/12 i 6/13)
- bankama po svakoj pojedinačnoj, u cijelosti naplaćenju naknadi za jednu osnovu za plaćanje pripada 20,00 kn naknade od naplaćenog iznosa naknade za osnovu za plaćanje (naknada od ovršenika se dijelila između Fine i banaka u omjeru 55%:45%) (*Bilješka 26*)
- fizička osoba nije dužna platiti naknadu za davanje podataka, preslika i potvrda iz Očevidnika za osnove za plaćanje u kojima je ovrhovoditelj ili ovršenik (nisu bila propisana izuzeća)
- ovrhovoditeljima s velikim brojem osnova za plaćanje Društvo je omogućilo sklapanje sporazuma o predujmljivanju sredstava za provođenje osnova za plaćanje (*Bilješka 20*).

/iii/ Prihodi ostvareni od Ministarstva financija iznose 16% ukupnih prihoda od prodaje (2018: 17%), a najvećim dijelom se odnose na prihode od podrške sustavu državne riznice.

/iii/ Prihodi od poslova platnog prometa i obrade gotovine su manje za 6% u odnosu na prošlu godinu zbog postupne zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima u obavljanju poslova platnog prometa i trenda smanjivanja gotovinskog poslovanja.

Bilješka 24. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od državnih potpora (EU projekti) /i/	22.144.229	10.836.106
Prihodi iz proteklih godina /ii/	7.538.577	1.879.773
Prihodi od ukidanja rezerviranja /iii/	2.062.130	3.756.420
Ostali prihodi	1.300.051	3.514.050
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja potraživanja	1.083.004	442.897
Prihodi s osnove plaća u naravi	749.477	361.143
Prihodi od refundiranja naknada šteta	350.093	306.843
Prihod od restorana i interne reprezentacije	264.314	257.690
Naplaćena otpisana potraživanja	195.384	181.813
Prihodi od imovine namijenjene prodaji	-	6.992.446
	35.687.258	28.529.182

/i/ Prihodi od državnih potpora su veći u odnosu na prošlu godinu prvenstveno zbog ostvarenih prihoda od državnih potpora za provedbu projekata:

- e-Poslovanje - sukladno Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta e-Poslovanje te Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Poslovanje
- e-Pristojbe - sukladno Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta e-Pristojbe te Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe.

/ii/ Društvo je radi naplate svojih potraživanja imalo pokrenuto dva spora sa Državnim zavodom za statistiku za račune ispostavljene u razdoblju od 2005. do 2009. godine. Fina je temeljem ispostavljenih računa Državnom zavodu za statistiku obračunala i platila porez na dodanu vrijednost u iznosu od 4.545.549 kn.

Državni zavod za statistiku nije obveznik poreza na dodanu vrijednost. Trgovački sud u Zagrebu odbacio je tužbe Fine kao neosnovane, a Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je potvrdio presude Trgovačkog suda u Zagrebu. Društvo je storniralo ispostavljene račune u tekućem poreznom razdoblju čime je umanjena porezna obveza poreza na dodanu vrijednost.

/iii/ Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2019. godini se u najznačajnijem dijelu odnose na:

- ukinuta rezerviranja za započete sudske sporove zbog preinačenih presuda u ukupnom iznosu od 526.824 kn,
- rezervirane, a isplaćene jubilarne naknade i otpremnine u iznosu od 1.494.635 kn.

Bilješka 25. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Potrošena energija	16.428.869	16.452.210
Utrošene sirovine i materijal	6.474.295	5.953.467
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	828.164	569.622
Ostali materijalni troškovi	49.763	84.673
	23.781.091	23.059.973

Bilješka 26. OPERATIVNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Ostale bankarske usluge /i/	23.173.047	28.238.169
Usluge održavanje software-a	23.241.196	23.018.903
Usluge održavanja	21.452.827	21.953.703
Čuvanje imovine i tehnička zaštita	21.327.394	18.702.262
Telekomunikacijske usluge i poštarina	14.906.117	12.522.066
Komunalna naknada	9.035.513	8.427.677
Usluge trezoriranja gotovine	7.589.652	7.133.487
Usluge student servisa, odvjetnika i ostalo savjetovanje /ii/	6.891.591	5.178.190
Zakupnina i najamnina	6.309.834	6.988.114
Usluge čišćenja	5.867.466	4.169.746
Usluge platnog prometa	4.555.119	3.759.079
Usluge promidžbe, reklame i sajmovi, tiska, grafičke i sl.	4.697.425	3.472.427
Prijevozne usluge, naknade za ceste i teh. pregled vozila	4.358.307	4.069.327
Komunalne usluge	3.023.408	2.783.938
Ostale usluge	2.691.598	1.242.903
Premije osiguranje imovine	1.431.512	1.469.312
	160.552.006	153.129.302

/i/ Ostale bankarske usluge najvećim dijelom obuhvaćaju naknade bankama koje sudjeluju u postupku izvršenja osnove za plaćanje (primitak, formiranje i razmjena poruka, nadzor i usklađivanje razmjene poruka, utvrđivanje iznosa novčanih sredstava ovršenika raspoloživih za izvršenje naloga, prijenos novčanih sredstava po nalogu, pljenidba / zabrana / uskrata raspolaganja novčanim sredstvima ovršenika, blokada / deblokada računa ovršenika u banci itd.). Ostale bankarske usluge su manje za 18% u odnosu na prošlu godinu zbog smanjenja visine ove naknade sukladno Pravilniku o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

/ii/ U izvještajnoj godini trošak revizorskih usluga iznosi 135.300 kn, trošak usluga poreznog savjetovanja iznosi 55.000 kn, a trošak unutarnje revizije informacijskog sustava Centra za NKS iznosi 66.100 kn.

Bilješka 27. TROŠKOVI OSOBLJA

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Neto plaće i naknade plaće	230.258.728	205.970.893
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	90.773.142	77.714.879
Doprinosi na plaće	50.676.245	47.265.246
Troškovi osiguranja radnika	17.768.773	16.681.392
Troškovi prijevoza na posao i s posla	16.269.209	16.615.639
Prigodne nagrade i darovi radnicima /iii/	11.059.868	10.621.869
Rezerviranja za primanja zaposlenih	9.814.032	21.130.080
Otpremnine	2.790.415	4.864.042
Dnevnice, terenski dodaci i putni troškovi	2.558.170	1.151.673
Potpore radnicima	1.260.000	1.023.315
Rezerviranja za neiskorištene GO	1.050.094	1.075.780
	434.278.676	404.114.808

/i/ Fina ima 2.835 radnika na bazi prosjeka tijekom razdoblja (2018.: 2.770 radnika). Troškovi osoblja su 7% veći u odnosu na prošlu godinu zbog isplata oporezivih materijalnih prava radnicima te većeg broja radnika u odnosu na prošlu godinu.

Bilješka 27. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

/ii/ Prigodne nagrade i darovi radnicima sadrže godišnje nagrade (tzv. božićnice), regres, jubilarne nagrade, darove djeci radnicima za božićne blagdane i darove radnicima za uskršne blagdane isplaćene sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

/iii/ Troškovi ključnog posloводства Fine (predsjednik Uprave, članovi Uprave, direktori sektora, direktori samostalnih službi pri Upravi i voditelji samostalnih ureda pri Upravi) iznose:

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Ukupan trošak plaće ključnog posloводства	5.462.700	4.873.704
Ukupan trošak plaće u naravi ključnog posloводства	1.108.069	654.227
	6.570.769	5.527.931

Bilješka 28. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od kupaca /i/	53.517.254	14.451.706
Dugotrajne imovine /ii/	-	7.274.230
Potraživanja od zaposlenih - rate kredita	120.374	153.602
Ostala kratkotrajna potraživanja	17.288	149.555
	53.654.916	22.029.093

/i/ Porast troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca posljedica je vrijednosnih usklađenja potraživanja od poslova prisilne naplate.

/ii/ U 2018. godini provedeno je umanjeње vrijednosti nekretnine namijenjene prodaji (Slavonski Brod) do tržišne (procijenjene) vrijednosti u iznosu od 7.274.230 kn.

Bilješka 29. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Porezno nepriznati PDV – prorata /i/	23.735.260	20.176.583
Rezervacije za započete sudske sporove	9.804.198	13.778.064
Otpis potraživanja /ii/	5.462.076	652.708
Donacije, dotacije, sponzorstva	4.430.877	1.437.980
Naknadno utvrđeni rashodi iz proteklih godina /iii/	3.491.485	583.857
Troškovi stručnog usavršavanja radnika	2.567.335	1.325.887
Ostali troškovi	1.334.304	924.782
Porezi i doprinosi koji ne ovise o poslovnom rezultatu	887.556	920.958
Upravni i sudski troškovi i takse	630.236	217.153
Ostale usluge (reprezentacija i slične usluge)	628.343	728.413
Kazne, penali i naknade štete	585.033	916.487
Propisane naknade i doprinosi	580.691	489.662
Članarine strukovnim organizacijama (TZ, HGK)	442.567	431.560
Troškovi stručne literature i tiska	327.278	300.723
Naknade članovima Nadzornog odbora i Revizorskog odbora	159.971	159.971
Ostali rashodi	210.440	187.382
	55.277.651	43.232.170

Bilješka 29. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (nastavak)

/i/ Troškovi porezno nepriznatog PDV-a proizlaze iz primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno članku 137. stavku 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

/ii/ Najveći dio otpisanih potraživanja u 2019. godini se odnosi na potraživanja od dužnika poslovnih subjekata nad kojima su pokrenuti postupci prisilne naplate, a koji su brisani iz Sudskog registra, otpis potraživanja temeljem članka 9. Zakona o otpisu duga fizičkim osobama i otpis potraživanja temeljem članka 12. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

/iii/ Naknadno utvrđeni rashodi iz proteklih godina se u najvećem dijelu odnose na isplate radnicima koje se odnose na prethodna porezna razdoblja kao i na račune dobavljača za usluge obavljene u prethodnoj godini.

Bilješka 30. NETO FINACIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od udjela u fondovima	13.107.806	1.410.467
Prihodi od kamata /i/	2.278.357	3.287.815
Ostali financijski prihodi	1.966.609	2.054.789
Prihodi od tečajnih razlika	4.664.811	2.969.908
Prihodi od dividende	-	150
Ukupni prihodi	22.017.583	9.723.129
Rashodi od kamata	(1.434.426)	(700.058)
Rashodi od tečajnih razlika	(849.334)	(2.383.561)
Nerealizirani gubici (rashodi) od ulaganja	(402.121)	(1.846.669)
Vrijednosna usklađenja ulaganja /iii/	(62.908)	(22.184.441)
Ostali financijski rashodi	(272.559)	(101.501)
Ukupni rashodi	(3.021.348)	(27.216.229)
Neto prihodi / (rashodi)	18.996.235	(17.493.100)

/i/ Najznačajniji prihodi od kamata su ostvareni od:

- obračunate zatezne kamate u iznosu 507.736 kn (2018.: 257.165 kn)
- prihoda od kamata na oročene kunske depozite u iznosu 513.199 kn (2018.: 1.176.789 kn) i
- obračunate kamate po obveznicama i zapisima u iznosu 1.148.844 kn (2018.: 975.076 kn).

/ii/ U 2018. godini provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu Fina Gotovinski servisi na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednosti imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost za iznos od 21.815.497 kn.

Bilješka 31. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

Povezana društva Fine su Fina Gotovinski servisi d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d..

Ulaganja u ovisna društva

Osnovna ulaganja u ovisna društva na dan 31. prosinca su sljedeća:

	Država	Vrsta djelatnosti	2019. udio u %	2018. udio u %
Fina Gotovinski servisi	Hrvatska	Poslovi s gotovim novcem	100,00	100,00
SKDD d.d.	Hrvatska	Klirinško društvo	56,62	56,62

Tablica u nastavku prikazuje sažete financijske informacije za Fina Gotovinske servise i SKDD:

(u kunama)	2019.	2019.	2018.	2018.
	Fina Gotovinski servisi	SKDD	Fina Gotovinski servisi	SKDD
Izveštaj o financijskom položaju				
Kratkotrajna imovina	50.320.361	71.087.513	34.726.890	60.512.294
Dugotrajna imovina	57.926.888	69.385.661	37.687.174	73.817.601
Kratkoročne obveze	(28.461.011)	(4.205.401)	(19.489.654)	(4.251.437)
Dugoročne obveze	(19.405.499)	(577.841)	(19.054.004)	(322.268)
Neto imovina ovisnog društva	60.380.739	135.689.932	33.870.406	129.756.190
Račun dobiti i gubitka				
Prihod	123.760.219	36.569.002	113.687.209	29.841.781
Rashod	(120.680.979)	(29.898.278)	(111.636.733)	(27.452.158)
Neto dobit ovisnog društva	2.441.333	5.520.343	1.594.774	1.865.624

Odnosi s Fina Gotovinskim servisima d.o.o.

/i/ Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Nadzornog odbora Financijske agencije 27. kolovoza 2009. donijela Odluku o davanju suglasnosti za osnivanje društva Fina gotovinski servisi d.o.o. (klasa VT-450-02/09-02/04, broj: 5030120-09-1). Temeljem navedene Odluke, Uprava Fine je 09. rujna 2009. donijela Odluku o osnivanju trgovačkog društva Fina gotovinski servisi d.o.o. (klasa: POV-020-01/09-02/3, broj: 02-09-1). Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 15. rujna 2010. godine društvo Fina gotovinski servisi d.o.o. upisano je u sudski registar tog suda. Društvo je s operativnim radom započelo 03. svibnja 2010. godine.

/ii/ Fina je u temeljni kapital društva Fina Gotovinski servisi d.o.o. unijela 10.000.000,00 kn temeljnog kapitala u novcu. Temeljem Ugovora o ulaganju stvari u društvo Fina Gotovinski servisi d.o.o. (OV-10750/10), iznos procijenjene tržišne vrijednosti opreme koju je Fina unijela u tvrtku Fina Gotovinski servisi d.o.o. ukupno iznosi 18.535.448,10 kn (neto procijenjena tržišna vrijednosti uvećana za PDV). Sukladno članku 390. stavak 1. Zakona o trgovačkim evidentiran je udjel u iznosu od 28.535.400,00 kn. Temeljem Odluke o povećanju temeljnog kapitala društva (Posl.broj: OU-71/2012) od 26. srpnja 2012. godine i Ugovora o unosu prava u temeljni kapital Fina gotovinski servisi d.o.o. (Klasa: 130-01/12-01/4, Ur.broj: 05-12-1) od 26. srpnja 2012. godine, Financijska agencija unosi prava u obliku dijela potraživanja koje ima prema Fina Gotovinskim servisima u iznosu od 14.411.847,85 kn u temeljni kapital društva Fina Gotovinskim servisima te je 31. kolovoza 2012. godine upisan udjel s ovih osnova u iznosu od 14.411.800,00 kn.

Bilješka 31. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi s Fina Gotovinskim servisima d.o.o. (nastavak)

/iii/ Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost za 21.815.497 kn.

U 2019. godini Fina je povećala temeljni kapital društva Fina Gotovinski servisi d.o.o. uplatom novca u iznosu od 24.069.000 kn. Ukupan udjel Fine u društvu Fina Gotovinski servisi iznosi 45.200.703 kn.

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2019. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine ne premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost.

Analiza osjetljivosti

Raspon vrijednosti između najniže i najviše vrijednosti je poprilično visok što signalizira značajnu osjetljivost procijenjene vrijednosti tvrtke na povećanje/smanjenje u dugoročnoj stopi rasta i ukupnom trošku financiranja. U slučaju promjene dugoročne stope rasta primjećuje se veći raspon promjene cijene udjela, nego u slučaju promjene u trošku financiranja:

- povećanje ponderiranog troška kapitala za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 3.325.020 kn
- smanjenje stope rasta za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 2.469.233 kn.

/iv/ Djelatnosti koje Fina Gotovinski servisi obavljaju Fina su usluge prijevoza vrijednosnih pošiljki oklopljenim vozilima, usluge obrade i pohrane gotovog novca, kupnja i prodaja robe, djelatnost zaštite.

Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2019.	2018.
	(u kunama)	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	5.034.878	4.618.507
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	12.824.932	11.067.004
Potraživanja od povezanih društva	1.108.213	960.691
Obveze prema povezanom društvu (Bilješka 20)	2.887.355	1.786.876

/v/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Društvo nije pretrpjelo štetu u transakcijama s povezanim društvima i nije bilo prisiljeno ulaziti u transakcije sa trećima na svoju štetu. Elaborat o transfernim cijenama za 2019. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d.

/i/ Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93) kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine.

Bilješka 31. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d. (nastavak)

/ii/ Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Fina iznosi 43.629.400 kn. Fina je 6.040 redovnih dionica stekla 26. kolovoza 2003. godine, a 3.924 redovnih dionica 2. siječnja 2008. godine u postupku povećanja temeljnog kapitala SKDD-a te je bila imatelj 9.964 redovnih dionica što je iznosilo 16,61% temeljnog kapitala SKDD-a. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 22. rujna 2014. godine, Fina je upisala 31.469 od ukupno ponuđenih 31.500 novih dionica u iznosu od 29.895.550 kn. Navedeno povećanje temeljnog kapitala SKDD provedeno je u sudskom registru 3. prosinca 2014. godine. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 19. srpnja 2017. godine, Financijska agencija je upisala 6.133 od ukupno ponuđenih 8.000 novih dionica u iznosu od 5.826.350 kn. Temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica društva Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sklopljenog dana 26. srpnja 2017. godine sa Zagrebačkom bankom, Financijska agencija je kupila 4.860 dionica u iznosu od 5.832.000 kn. Financijska agencija je tijekom 2018. godine stekla 3.912 dionica SKDD d.d. u ukupnom iznosu od 4.506.400 kn.

Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Financijske agencije iznosi 48.135.800,00 kn (56.338 dionica).

/iii/ Provedeno je testiranje na umanjene vrijednosti dionica u ovisnom društvu na datum 31.12.2019. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine ne premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost.

Analiza osjetljivosti

Raspon vrijednosti između najniže i najviše vrijednosti je poprilično visok što signalizira značajnu osjetljivost procijenjene vrijednosti tvrtke na povećanje/smanjenje u dugoročnoj stopi rasta i ukupnom trošku financiranja. U slučaju promjene dugoročne stope rasta primjećuje se veći raspon promjene cijene udjela, nego u slučaju promjene u trošku financiranja:

- povećanje ponderiranog troška kapitala za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti po dionici 30,88 kn
- smanjenje stope rasta za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti po dionici za 23,69 kn.

/iv/ Fina sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom pruža usluge certificiranja i povezane usluge.

SKDD

	2019.	2018.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	242.388	272.508
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	1.540	1.500
Potraživanja od povezanih društva	22.849	21.108

/v/ Cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2019. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Bilješka 32. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

/i/ Nakon datuma bilance, 11. ožujka 2020. godine Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje koronavirusa (COVID-19) pandemijom te je Vlada Republike Hrvatske od 9. ožujka 2020. godine počela uvoditi preventivne mjere kako bi se obuzdalo širenje bolesti.

Na temelju trenutno dostupnih informacija, trenutni KPI-jevi Društva i s obzirom na postupke koje je pokrenula Uprava, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj izbijanja COVID-19 epidemije na Društvo, njegovo poslovanje, financijski položaj i rezultate poslovanja te na sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Tijekom prvog tromjesečja 2020. godine, nije bilo odgode u naplati potraživanja niti značajnog pada u fer vrijednost financijske imovine i Društvo ima odgovarajuća sredstva za podmirenje svojih obveza kako dopijevaju.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje provođenja Vladinih mjera, eskalacija ozbiljnosti i opsega istih ili posljedični negativni utjecaj takvih mjera na ekonomsko okruženje u kojem Društvo posluje neće imati štetan utjecaj na Društvo, njegov financijski položaj i rezultate poslovanja, srednjoročno i dugoročno gledano. Uprava nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati daljnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se odvijaju.

Bilješka 33. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji su sastavljeni i odobreni od strane Uprave dana 25. lipnja 2020. godine.

predsjednik Uprave,
mr.sc. Dražen Čović

